«Сымбат» балабақшасы МКҚК

Бекітемін:
«Сымбат» балабақша
МКҚК меңгерушісі:
.....Ұ.Атамбекова

«Сұңқар» ересек тобының циклограммасы

2022 – 2023 оқу жылы

Тәрбиелеубілімберупроцесініңциклограммасы

«Сұңқар »ересек тобы

Қыркүйек 1 апта

Күн тәртібі		Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау.Медбике, психологпен бірлескен жұмыс. **Ата-аналармен жұмыс:** «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.		
Ойындар (үстел үсті, саусақ және т.б.)		**Картотека №1** **Дидактикалық** ойын **«Жол әліппесі»** **Мақсаты**: балалар алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен танысады, жолда жүру ережесін түсінеді. (**Әлеуметтік дағдылар)**	**Картотека №2** Дидактикалық ойын **«Кімге не керек»** **Ойынның мақсаты:** Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта біледі.**(Танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі гимнастика	**Қыркүйек айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау (Дене шынықтыру)**		
Ойындар, Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Ұйымдастырылған іс-әрекет барысына қажет құралдарды, көрнекіліктер дайындау. **Шаттық шеңбері:** **Көк аспанда күн күлсін,** **Бірге күлсін бүлдіршін.** **Көк аспанда күн күлсін,** **Жерге ұдайы нұр құйсын.**		
Мектепке дейінгі ұй-ым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекетктер		**Дид ойын: «Сұрақтар ілмегі»** -Балабақшамыздың ауласында не өседі? -Қандай гүлдер өседі екен? -Қандай ағаштар өседі екен? -Балабақша ауласы сендерге ұнай ма? **Музыка** **Маман жоспары бойынша** **Ойын мақсаты:**50см жоғары көтеріл-ген арқанның астынан оң және сол бүйірімен алға еңбектеп кіре алады. 2. 4-5 сызық арқылы ор- нынан ұзындыққа секіре алады (сызықтардың арақашықтығы 40-50см). 3.Бөрене үстімен тепе-теңдікті сақтап алады. **Жалпы даму жаттығулары.**	**Дене шынықтыру** **Маман жоспары бойынша** **Ойын**:«Балабақшадағы әр түрлі доптар» **Мақсаты:** Түрлі тәсілдерді қолдана отырып, таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып мүсіндеуді үйренеді. Үлкен доп кіші доп суреттері арқылы. 1-топ ермексаздан үлкен доп мүсіндейді. 2-топ ермексаздан кішкентай доп мүсіндейді. **(Мүсіндеу)** **Күтілетін нәтиже Ермексазбен мүсіндей алады** Дид ойын: «Кім тапқыр?» – Суретте ең көп бейнеленген қандай зат?

		1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Басты оң иықтан сол иыққа қарай, сол оңға қарай иілту. «з-з-з» деп айту. /4 рет қайталау/ **2**. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде, оңға - солға бұрылу, Әр бұрылған сайын «көрдім» деп айту. / 4 рет / **3**. Аяқтары алшақ қойылған , Қолды алдыға созып, оң қолмен сол қолды айқастырып, қайшылау. / 4 рет қайталау/ **4**. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын қоянның аяғына ұқсату. Орнында секіру. **5) Тыныс алу жаттығуы** Араның дыбысын салу.з-з-з **4.Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары.** Допты (кішкене доптар) алып бір қолымен себетке лақтыру **Қимылды ойын:** «Күн мен түн» Ойын шарты: Тәрбиеші «күн» дегенде балалар секіреді, жүгіреді. «Түн» дегенде ұйықтайды. . **Күтілетін нәтиже:**арқанның астынан оң және сол бүйірімен алға еңбектеп кіреді, 4-5 сызық арқылы орнынан ұзындыққа секіреді, Бөрене үстімен тепе-теңдікті сақтап жүреді.	–Қандай заттар бір-бірден салынған? Мұнда қанша тауық бар? - Қанша балапандар бар? - Мына ағашта қанша алма? - Ал, мына ағашта қанша алма? **Дид ойын** **«Поезд»** Кәне бір-біріміздің артына тұрып, ұзын вагон болып тіркесейік. Оң жаққа бұрылыңдар **«Ойыншықтар» аялдамасы**. Бірінші сөреде неше ойыншық бар? (біреу) Екінші сөреде неше доп көріп тұрмыз? (біреу) үшінші сөреде қанша машина бар екен? (көп) Үлкен машина қанша? (біреу) Ал кішкентай машиналар қанша екен? (көп) Бәрекелді. Жарайсыңдар! Сол жаққа бұрылыңдар. **«Қуыршақтар» аялдамасы.** (үлкен және кіші қуыршақтар арқылы салыстыру жұмыстарын жүргізу) **(Математика негіздері)** **Дид ойын:** **«Нені қайда қоямыз?»** Ойыншықтарды өз орындарына орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	Жүйелі киініп серуенге шығу . Ойын жаттығу: «Кім дұрыс киінеді» Мақсаты: ұқыптылыққа тәрбиелеу		
Серуен:	**Картотека №3** Картотека қосымша тіркелген.	**Картотека №4** Картотека қосымша тіркелген.	**Картотека № 5** Картотека қосымша тіркелген.
Серуеннен оралу	Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.		

Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс		**Картотека № 1** Дидактикалық ойын **«Орнын тап»** **Мақсаты:** балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айта алады, суреттен таба біледі. **(Сөйлеуді дамыту)**	**Картотека №2** Дид ойын: **«Апта күндері»** **Мақсаты:** Апта күндерін атап, есте сақтай біледі. **(Математика негіздері)**
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.		

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
Қыркүйек 2апта

Күн тәртібі	Дүйсенбі 05.09.2022ж	Сейсенбі 06.09.2022ж	Сәрсенбі 07.09.2022ж	Бейсенбі 08.09.2022ж	Жұма 09.09.2022ж
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.				
Ойындар (үстел үсті, саусақ және т.б.)	Достар бірге жүреміз Бірге ойнап күлеміз Бірге балық аулаймыз Міне біздер қандаймыз **(Көркем әдебиет)** **Дид ойын: «Жадыңда сақтап көрші»** **Мақсаты:** көргенін есте сақтай алады, зейінді, байқағыш бола алады	**Дид ойын:«Табиғат құбылыстарын ата»** **Мақсаты:** суреттерге қарап, жазғы табиғат құ-былыстарын атай алады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дид ойын.** «Жұп суреттер» Мақсаты; Балалар бірдей суреттерді тауып құрастырады **(Құрастыру.)**	**«Өзім және отбасым»** **Мақсаты:** Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы түсінеді. бақытты жанұяның қандай болу керектігін біледі.**(Танымдық дағдылар)**	Дидактикалық ойын: **«Кім тез жинайды»** **Ойын мақсаты:** Көкөністер мен жемістерді ажырата біледі.Ойынға деген қызығушылық-тары артады. **.(Танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі гимнастика	**Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Ойындар, Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің барысына қажет құралдарды, көрнекіліктер дайындау.				
Мектепке дейінгі ұй-ым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Дене шынықтыру** **Үстел үсті театры** Үйшік ертегісі **Мақсаты:** Ертегі желісінен түсінгенін өз ойымен айтып бере алады. **Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр»** **Ойының ережесі:** балаларға тірек суреттер беріліп, жануардың екінші бөлігін немесе сәйкес	**Музыка** **Ойын:** «Сәлемдесу» Балалар екі - үш жұптан бір - біріне қарап, әр түрлі елдің, адамдардың сәлемдесу рәсімін көрсетеді. **Мақсаты:** Достық туралы өз ойын ата алады. Достар арасында сыйластық достық, сүйіспен шілік қарым-қатынастарын түсінеді.	**Дене шынықтыру «Түстер мен заттар» ойыны.** Балаларға доп лақтырып, бір түсті айтамын, допты алған бала сол түске сәйкес затты айту керек. Тапсырма шарты: шашылып жатырған ойыншықтарды түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жоғарыға қызыл ойыншықтар,ортасына жасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)	**Музыка** **Дид ойын** «Гүлдерді құрастыр». Шарты: Қиылған гүлдерді құрастырып, қандай гүл екенін айтады. (**Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дене шынықтыру Дид ойын:** «Досымның үйі» **Мақсаты:** Үй құрлысы туралы түсінеді. Қайшыны дұрыс ұстау және пайдалана отырып, берілген тапсырманы орындай алады. **(Жапсыру)** Достар әнін тыңдату **(Музыка)**

	келетін тірек белгілерін тауып , сызық арқылы қосу. Мысалы: қоянның ұзын құлағы кішкентай құйрық , торғайдың тұмсығы-т.б **(Көркем әдебиет)** **Музыка** **Маман жоспары бойынша** **.Құрлымдалған ойын:** «Күн мен түн» Ойын шарты: Тәрбиеші «күн» дегенде балалар секіреді, жүгіреді. «Түн» дегенде ұйықтайды. **(Дене шынықтыру)**	**Ыстық орындық әдісі.** Бір балаға орындыққа отырады. Сол балаға дос туралы сұрақтар қояды. – Сенің досың кім? – Сен кіммен дос болғың келеді? **Сөйлеуді дамыту)** **Топқа ойын.** Досымның үйі Карандаш,бояу арқылы. Балалар өздеріне ұнаған заттарды алады. 1-Топ. Карандаштар 2- топ. Бояулар. **Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.** **1-топ** Карандашпен үйдің суретін салады. **2 топ** Қылқаламен үйдің суретін салады. қорытындылау **Мақсаты:** Әртүрлі бағыттағы тура сызықтар мен олардың қиылысуын жүргізе біледі. Үлгі бойынша пішінін ескере отырып сурет сала алады. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** **«Қояндар мен қасқыр»** **Мақсаты:** Балаларды алғырлыққа, қырағылыққа, татулыққа тәрбиелеу. Ептілік қасиеттерін арттыру. **Денсаулықтарын шынықтыру**	Балаларды жоғарыда, төменде, ортасында, сол жақта, оң жақта, арасында деген сөздерді қолдануға үйрету. **Дид ойын:** **«Топтастыр»** **Шарты:** Алдарында қағазда бейнеленген заттарды топтастырады. Доп көп, шар аз. т.б. **. (Математика негіздері)** **Дид ойын: «Менің үйім»** Шарты: Өз үйлерін қалай құрастыруға болатынын ойландыру. Лего ойыншықтары және конструктор арқылы топқа бөлу,Әр бала құрылыс материалдарынан өз үйлерін құрастырады, үйдің іргетасы ,қабырғалары ,төбесі, терезелері, т.б бөліктерін тауып алады. **(Құрастыру)** .		

Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	№6 Картотека қосымша тігілген	№7 Картотека қосымша тігілген	№8 Картотека қосымша тігілген	№9 Картотека қосымша тігілген	№10 Картотека қосымша тігілген
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	**Дид ойын:** **«Кім жылдам»** Шарты: Қиындылардан суреттерді құрастырады. **(Құрастыру)**	**дидактикалық ойын: «Не артық»** Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. Еркін ойын..	**Құрылымдалған ойыны «Телефон»** **Мақсаты:** естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды.	**Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер»** **Мақсаты:**балалардың дәрігер мамандындығы туралы түсініктері қалыптасады.	**Дид ойын: «Суреттер сөйлейді.** Шарты: Суретке әңгіме құрап айтады. Ойын бұрышын ретке келтіру**.(Сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	**№6** Картотека қосымша тігілген	**№7** Картотека қосымша тігілген	**№8** Картотека қосымша тігілген	**№9** Картотека қосымша тігілген	**№10** Картотека қосымша тігілген
Балалардың үйге қайтуы	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. .Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.				

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
(12.09-16.09.2022)

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 12.09.2022ж**	**Сейсенбі 13.09.2022ж**	**Сәрсенбі 14.09.2022ж**	**Бейсенбі 15.09.2022ж**	**Жұма 16.09.2022ж**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы. Балабақша туралы жан-жақты әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға арналған ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ойындар (үстел үсті, саусақ және т.б.)	**Дид ойын: «Пайдалы азық - түліктер»** Мақсаты: балалар денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біледі, атай алады. **(Танымдық дағдылар)**	**Дидактикалық ойын:«Құлыпты аш»** **Мақсаты:** логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады. **(Математика негіздері)**	**Ойын: «Дауысынан таны»** Мақсаты**:**Балалардың үй жануарлары туралы және қалай дыбыстайтындығы туралы түсінніктері қалаыптасады. **(Танымдық дағдылар)**	**Дид ойын: «Мен бастаймын, сен жалғастыр»** Мақсаты:Өлеңнің сөздерін тез есте сақтауға дағдыланады **(Сөйлеуді дамыту)**	**Дидактикалық ойын: «Бау да ма,бақшада ма?»** Мақсаты: Балалар көкөністер мен жемістер туралы түсінеді.
Таңертеңгі гимнастика	**Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғы ас	Астарын төкпей ішу. Ас үшіп отырып сөйлемеу. Ас ішіп болып, қолдарын жуу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындау.				
Ойындар, Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Ұйымдастырылған іс-әрекеттің** өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктер дайындау				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Дене шынықтыру** **Дид ойын: «Сұрақтар ілмегі»** 1. Сендер ойыншықпен ойнағанды ұнатасындар ма? Сендерге қандай ойыншық ұнайды? Қыз балалар көбіне қандай ойыншықпен ойнайды?	**Музыка** **Нұрсұлтан Әлімқұловтың «Ойыншықтар»** өлеңімен танысып, жаттау. Өлеңді мәнерлеп оқу. **Шарты:** Ойыншықтармен не істеуге болмайтыны, не істеу керектігі жайлы карточкадағы суреттер арқылы айтып береді	**Дене шынықтыру** **Дид ойын: «Математикалық пазл»** Мақсаты: Сандарды қайталап ретімен дұрыс орналастыру. Ойын шарты: Балалар қиынды суреттерден сандарды ретімен құрастырады.	**Музыка** **Дид ойын: « Орнында не жоқ?»** Шарты:үстел үстіне 5ойыншық қойылады.Балалардан көздерін жапқан кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды. Балалар қай ойыншық жоқ екенін айтады.	**Дене шынықтыру** **Маман жоспары бойынша** **Дид ойын Қоян-менің сүйікті ойыншығым** **Мақсаты:** Ермексазды домалату,шымшу,жал-пайту тәсілдерін

	Ал,ұлдар ше? - Балалар, сендер ойыншықты қалай күтіп ұстайсыңдар? **Мақсаты:**Ойыншықтардың атауларын дұрыс атай алады. Ойыншықты күтіп ұстауды біледі. **(Сөйлеуді дамыту)** **2.Музыка** **Маман жоспары бойынша** **3. Дене шынықтыру.** **Жалпы даму жаттығулары** **«Күн- түн»** **1.** Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. 1- көзімізді жұмамыз. 2- мойынды оңға бұрып, көзімізді ашамыз, 3- алдыға қарап көзімізді жұмамыз, 4- мойынды солға бұрып көзімізді ашамыз. 6-р **«Иілгіштер»** **2.** Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жанда, 1-2 - оң аяқтың тізесін сәл бүгіп оңға қарай иілеміз, 3-4 – сол аяқтың тізесін сәл бүгіп солға иілу.6 рет	**Ойыншықтар** Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ, Қуыршақтар ұйықтайды. Айтқаныңнан шықпайды. Бұзау, қозы құлыншақ. «Ұйықта» десең, ұқпайды. Тыңдамайды ұрысса, Осылары дұрыс па? Тентектігін қоймаса, Тұрғызармын бұрышқа. Құрлымдалған ойын: «Кім ұқыпты?» **(Көркем әдебиет)** **Ойын** :Менің сүйікті ойыншығым (заттық сурет салу) **Мақсаты:** Домалақ пішінен доптың суретін салып, ирек сызықпен әшекейлеуді біледі,суретті бояу әдіс – тәсілдерін меңгереді. **Сурет салудың әдіс тәсілін көрсету,түсіндіру**. **2-топқа бөлу.** 1-топ бояумен доптың суретін боянды. 2-топ карандашпен доптың суретін боянды. **Суретсалу**	Дид ойын: «Жасырынған пішіндер» Ойын шарты: Суретке қарап,затттардың қай бөлігі қай пішінге ұқсайтынын табу керек. **Күтілетін нәтиже:** Заттар саны мен цифр арасындағы байланысты қою; «үлкен, кіші, кішкентай» өлшемдері, әртүрлі өлшемдегі шаршы туралы ұғымдарды біледі **(Математика негіздері)** **Дид ойын:** «Ойыншықтарды атаймыз» Слайд Бейнетаспаға қарап отырып ойыншықты атайды. Ендеше қуыршақпен дүкенге барайық. **Дүкенге саяхат**. Дүкенге кіргендегі ережелерді түсіндіру. Ойыншықтардың атын, түсін атау. Қуыршаққа ойыншық сатып алу **Күтілетін нәтиже:**Балалар мінез құлқында қарапайым әдеп ережелерін үйренеді. Ойын барысында ойыншықтарға ұқыптылықпен, қарай білуді түсінеді. . **Қоршаған ортамен танысу**	Буратина балаларға рахмет айтып қоштасады. **Дид ойын:** «Топтастыр» Шарты: әр ойыншықты сәйкестендіріп топтастыру. Мыс: Қуыршаққа колясканы т,б **(Қоршаған ортамен танысу)**	қолдана отырып, қоянды мүсіндей алады. **(Мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киюін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	**Серуен №16** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 17** Картотека қосымша тіркелген	**Серуен № 18** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 19** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 20** Картотека қосымша тіркелген.
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен				

	жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскі ас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау.				
Ұйқы	Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау. Жәй музыка қою. **(Муызка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, шынық-тыру шаралары	**№11** Картотека қосымша тігілген	**№12** Жел Картотека қосымша тігілген	**№13** Көздерім тұрыңдар Картотека қосымша тігілген	**№14** Күн Картотека қосымша тігілген	**№15** Жел Картотека қосымша тігілген
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	**«Үстел ойындары»** «Көңілді кубиктер » Мақсаты: Кубиктерді пайдаланып, құрастыра алады.	**Дидактикалық ойын:«Құлыпты аш»** Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	**Дьенеш блоктарымен жұмыс** «Машина жүріп барады», «Биік мұнара»,	**М. Монтессори технологиясымен жұмыс.** Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.	**Дидактикалық ойын**: «Не артық» Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.				
Серуен	**Серуен №16** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 17** Картотека қосымша тіркелген	**Серуен № 18** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 19** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 20** Картотека қосымша тіркелген.
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу. Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру. Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.				

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
(19.09-23.09.2022)

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 19.09.2022ж**	**Сейсенбі 20.09.2022ж**	**Сәрсенбі 21.09.2022ж**	**Бейсенбі 22.09.2022ж**	**Жұма 23.09.2022ж**
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйым Жағымды жағдай орнату.				
Ойындар (үстел үсті, саусақ және т.б.)	Дид ойын: « Жиһаз атауына сөйлем құрау». Мақсаты: түстерді ажырата біледі, әр түрлі суреттер арқылы өз ойларын айта алады. **(Сөйлеуді дамыту)**	Дид ойын: «Не жетпейді?» Мақсаты: жиһаздың бір бөлшегі жетпейтін суреттерді көрсететіп, себебін, қалай күту керектігін түсіндіру. **(Қоршаған ортмен таныстыру)**	Дид ойын: « Жеке- жеке атын ата» (кесе, қасық т.б.-ыдыс-аяқ) (алма, алмұрт, т.б.-жемістер) Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту**. (Танымдық дағдылар)**	Дид ойын: « Жиһаздарды құрастыр» Мақсаты: 2-3 бөліктен құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)**	Дид ойын: «Қай жиһаз жасырулы тұр» Мақсаты: балалардың зейінін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **(Танымдық дағдылар)**
Таңертеңгі гимнастика	**Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрысСиқырлы микрафон ойыны** Микрафонды алған бала ертегі айтып береді. Құрлымдалған ойын: ойын: «Қажет суретті тап» Ойынның мақсаты: Логикалық ойлауға үйрету, күн режиміне қажет іс — әрекетті есіне түсіру. Қай кезде не істелетіні жөнінде сөйлем құрайды. айтуға үйрету **жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Ойындар,Ұйымдастырылған іс-әрекетке айындық	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктер дайындау.				
Мектепке дейінгі ұй-ым кестесі бойынша Ұйымдасты	Дене шынықтыру Маман жоспары бойынша **Дид** ойын: «Не жетпейді?» Шарты: Жиһаздардың жетпейтін бөліктерін сызықтар арқылы қосу. **Сөйлеуді дамыту**	**Музыка** Үй жиһаздарының суретін салу (Сандық)(Сәндік сурет салу) **Мақсаты:** Қазақ халқының сәндік-	Дене шынықтыру Маман жоспары бойынша Дид ойын: Сандарды салыстыр.	**Музыка** **Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз»** Шарты: Жиһаздың бөлігін тауып көрсетеді.	Дене шынықтыру Маман жоспары бойынша

рылған іс-әрекеттер	**3. Дене шынықтыру** **Мақсаты**: Сапқа тұру, жүру, зал ішінде шашыраңқы жүгіруге, өз орындарын тауып дұрыс тұра білуді, жалпы даму жаттығуларын және негізгі қимыл – қозғалыс жаттығуларын дұрыс жасай біледі. **1.«Торғай ұшты»** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру **2.«Баспалдақ»** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. 5-6 р **3. «Арқан созу»** Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау. /6 рет қайталау/ **4. «Гүлдің ашылуы»** Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу. (6- рет қайталау.)	қолданбалы өнер шығармалармен таныса отырып, сандықты қазақ оюларының кейбір элементтерімен әшекейлей алады. **Дид ойын:** «Жиһаздарды өз орындарына орналастыр» **Маман жоспары бойынша** . **Көркем әдебиет Суретсалу**	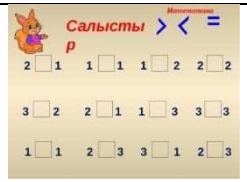 2- жасыл жапырақтар тобына тапсырма: Суретпен жұмыс қызыл жапырақтар тобына тапсырма: Пед жет ойын: Көршісін тап Тақтаға шығып керек сандарды орналастыру керек. 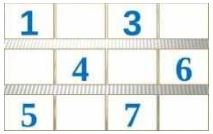 **Дид ойын:** **«Бұл қашан болады?»** ойыны арқылы қорытындылау. **Ойын шарты:** Тәулік бөлігіне байланысты әр түрлі суреттерді ажыратып қойып шығу.	**Еркін ойын: «**Не жоқ?» ойын арқылы қорытындылау. Жиһаздарды топтастырып орнына жинайды.(**құрастыру)**	

			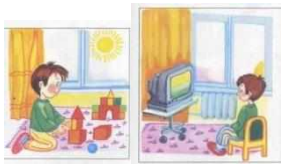 **Математика негіздері** **Дид ойын:** «Бұл қай пішінге ұқсайтың зат?» -Пішіндер қандай болады? -Олар бір -біріне ұқсайдыма? Диван,орындық суреттері арқылы топқа бөлу. 1-топ Диван тобы. Диванды кірпіштерден құрастырады. 2-топ Орындық тобы Орындықты лего ойыншықтарынан құрастырады. **Құрастыру**		
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	**Серуен №16** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 17** Картотека қосымша тіркелген	**Серуен № 18** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 15** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 14** Картотека қосымша тіркелген.
Серуеннен оралу	Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				

Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	**ойын: «Суретер сыры»** Сурет көре отырып, балалар күз мезгілінің ерекшеліктерін айтады. **жеке жұмыс** Тілін дамтыу. Ойын "Интервью". сұхбат әңгіме жүргізу	**ойын:** «Суретші қай жерде қателесті» Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін дамыту. **Тіл ұстарту жаттығуы:** Баудағы не? Ара болсаң ызыңда -Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) (Қатты , жай) З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-ж =	**ойын: «Ұқсас затты тап» Логикалық тапсырмалар.** **Мақсаты:** Бірдей заттарды ұқсастығы бойынша таба алады.	**«Жұмбақ жарысы»** Мақсаты: Балалардың ойлау,есте сақтау қабілеттері дамиды. **жеке жұмыс** Геометриялық пішіндерді дұрыс атап, ажырата білуге үйрету	**«Мимикалық жаттығу»** **Мақсаты:** балалар көңіл күйлерін түрлі эмоциялармен білдіруге үйренеді.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы (26.09-30.09.2022)

Таңғы серуен кешенін бекіту.

Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 26.09.2022ж**	**Сейсенбі 27.09.2022ж**	**Сәрсенбі 28.09.2022ж**	**Бейсенбі 29.09.2022ж**	**Жұма 30.09.2022ж**
Балаларды қабылдау Ата-аналар-мен әңгімелесу	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйым Жағымды жағдай орнату.				
Ойындар (үстел үсті, саусақ және т.б.)	Дид ойын: « Жиһаз атауына сөйлем құрау». Мақсаты: түстерді ажырата біледі, әр түрлі суреттер арқылы өз ойларын айта алады. **(Сөйлеуді дамыту)**	Дид ойын: «Не жетпейді?» Мақсаты: жиһаздың бір бөлшегі жетпейтін суреттерді көрсететіп, себебін, қалай күту керектігін түсіндіру. **(Қоршаған ортмен таныстыру)**	Дид ойын: « Жеке- жеке атын ата» (кесе, қасық т.б.-ыдыс-аяқ) (алма, алмұрт, т.б.-жемістер) Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту**. (Танымдық дағдылар)**	Дид ойын: « Жиһаздарды құрастыр» Мақсаты: 2-3 бөліктен құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)**	Дид ойын: «Қай жиһаз жасырулы тұр» Мақсаты: балалардың зейінін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **(Танымдық дағдылар)**

Таңертеңгі гимнастика	**Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Ойындар,Ұйымдастырылған іс-әрекетке айындық	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің өтілу барысына қажет құралдарды, көрнекіліктер дайындау.				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Дене шынықтыру** **Маман жоспары бойынша** **Дид** ойын: «Не жетпейді?» Шарты: Жиһаздардың жетпейтін бөліктерін сызықтар арқылы қосу. **Сөйлеуді дамыту** **2.Музыка** **Маман жоспары бойынша** **3. Дене шынықтыру** **Мақсаты**: Сапқа тұру, жүру, зал ішінде шашыраңқы жүгіруге, өз орындарын тауып дұрыс тұра білуді, жалпы даму жаттығуларын және негізгі қимыл – қозғалыс жаттығуларын дұрыс жасай біледі. **1.«Торғай ұшты»** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру **2.«Баспалдақ»** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. 5-6 р **3. «Арқан созу»** Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге	**Музыка** **Маман жоспары бойынша** **Сиқырлы микрафон ойыны** Микрафонды алған бала ертегі айтып береді. Құрлымдалған ойын: ойын: «Қажет суретті тап» Ойынның мақсаты: Логикалық ойлауға үйрету, күн режиміне қажет іс — әрекетті есіне түсіру. Қай кезде не істелетіні жөнінде сөйлем құрайды. айтуға үйрету. **Көркем әдебиет** Үй жиһаздарының суретін салу (Сандық)(Сәндік сурет салу) **Мақсаты:** Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнер шығармалармен таныса отырып, сандықты қазақ оюларының кейбір элементтерімен әшекейлей алады.	Дене шынықтыру Маман жоспары бойынша Дид ойын: Сандарды салыстыр. 2- жасыл жапырақтар тобына тапсырма: Суретпен жұмыс қызыл жапырақтар тобына тапсырма: Пед жет ойын: Көршісін тап Тақтаға шығып керек сандарды орналастыру керек. **Дид ойын:** **«Бұл қашан болады?»** ойыны арқылы қорытындылау. **Ойын шарты:** Тәулік бөлігіне байланысты әр түрлі суреттерді ажыратып қойып шығу. **Математика негіздері** **Дид ойын:** «Бұл қай пішінге ұқсайтың зат?» -Пішіндер қандай болады? -Олар бір -біріне ұқсайдыма? Диван,орындық суреттері арқылы топқа бөлу. 1-топ Диван тобы. Диванды кірпіштерден құрастырады. 2-топ Орындық тобы Орындықты лего ойыншықтарынан құрастырады. **Құрастыру**	**Музыка** **Маман жоспары бойынша** **Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз»** Шарты: Жиһаздың бөлігін тауып көрсетеді. **Еркін ойын: «**Не жоқ?» ойын арқылы қорытындылау. Жиһаздарды топтастырып орнына жинайды.(**құрастыру)**	Дене шынықтыру Маман жоспары бойынша

	қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау. /6 рет қайталау/ **4. «Гүлдің ашылуы»** Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу. (6- рет қайталау.)	**Дид ойын:** «Жиһаздарды өз орындарына орналастыр» **Суретсалу**			
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен:	**Серуен №16** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 17** Картотека қосымша тіркелген	**Серуен № 18** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 15** Картотека қосымша тіркелген.	**Серуен № 14** Картотека қосымша тіркелген.
Серуеннен оралу	Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық				
Ойындар, дербес әрекет. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	**ойын: «Суретер сыры»** Сурет көре отырып, балалар күз мезгілінің ерекшеліктерін айтады. **жеке жұмыс** Тілін дамтыу. Ойын "Интервью". сұхбат әңгіме жүргізу	**ойын:** «Суретші қай жерде қателесті» Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін дамыту. **Тіл ұстарту жаттығуы:** Баудағы не? Ара болсаң ызында -Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) (Қатты , жай) З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-ж =	**ойын: «Ұқсас затты тап» Логикалық тапсырмалар.** **Мақсаты:** Бірдей заттарды ұқсастығы бойынша таба алады.	**«Жұмбақ жарысы»** Мақсаты: Балалардың ойлау,есте сақтау қабілеттері дамиды. **жеке жұмыс** Геометриялық пішіндерді дұрыс атап, ажырата білуге үйрету	**«Мимикалық жаттығу»** **Мақсаты:** балалар көңіл күйлерін түрлі эмоциялармен білдіруге үйренеді.
Балалардың үйге қайтуы					

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

03.10 – 07.10..2022ж

«Сұңқар» ересек тобы

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүст і ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	Картотека №4 «Қуыршақ қонаққа дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	Картотека №10 Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту	Картотека №11 «Кімге не керек» Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	Картотека №18 «Қайсысы ұнайды?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.	Картотека № 19 «Орнын тап» Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.
Таңертенгіжаттығу	Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Достар бірге жүреміз Бірге ойнап күлеміз Бірге балық аулаймыз Міне біздер қандаймыз	Жарық болсын күніміз Жарқын болсын үніміз Елін сүйіп ер жетер Біз болашақ гүліміз	Күнмен бірге тұрамыз , Құспен бірге ән саламыз Қайырлы таң! Ашық күн! Көңілді біз баламыз.	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөнгеленгеншеңберді. .	Қолалысып, қәне, біз, Достасайықбәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдаршеңберге. Қандайжақсыбіртұр у, Достармененбіржүр у! Қандайжақсыдос болу!

Білімберуұйымының кестесібойыншаұйы мдастырылған іс-әрекет	Қызығушылықты ояту. Аудио дыбыс. Құрметті балалар мен Бағбан атамын. Менің күзгі бағыма келіп көмек берулеріңді өтінемін. Балалар барамыз ба Бағбан атаның күзгі бағына. Онда жақсылып шынығып алайық. Денешынықтыру. Жалпы даму жаттығулары: 1) колдары белде, басын алға, артқа, оңға, солға бұру: 2) Екі қолдарын айналдыру 4-рет алға қолды түзу ұстау, 4-рет артқа 3) Оң қол жоғарда,сол кол төменде 1,2 дегенде қолдарын артқа-алға сермеу,3-4 дегенде ауыстыру. 4) Қолдарын кеуденің алдында ұстау: 1,2 дегенде артқа сермеу, 3,4 дегенде жанға оңға сермеу,келесі 3,4 дегенде солға қарай сермеу. 5) Әр қадам сайын алға еңкейіп жүру. 6)Тізені жартылай бүгіп жүру: 7)Оң аяқпен секіріп жүру 8)Сол аяқпен секіріп жүру 9)2-кі аяқпен секіріп жүру Негізгі қимыл қозғалыс жаттығуы. 1.Допты қағып алу 2.гимнастикалық орындық үстімен жүру. Тамаша біз шынығып, күш жинап алдық. Көркем әдебиет Шымыр, сергек денеміз,	Қоршаған орта Қызығушылықтарын ояту. Балалар, бір дыбыс естілетін сияқты, тыңдайықшы. -Топқа ертегілер әлемінен Сиқыршы қонаққа келеді. Сиқыршы: Сәлеметсіңдер ме балалар, сендер ғажайыптарға сенесіңдер ме? Сендер ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына барғыларың келе ме? Сиқырлы таяқшаны айналдырып: балаларды ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына әкеледі. Сиқырлы сандық көрсетеді. Сиқырлы андық ішінен сиқырлы бақшаның көкөністерін көрсетеді. Ендеше бүгін біз «Көкөністер айтысы» ертегісімен танысамыз. Көркем әдебиет. (Балаларға ертегіні саусақ театры арқылы мазмұнын мәнерлеп айтып беру). Ой қозғау. Сұрақ қою. -Балалар, ертегі не жайлы екен? -Ертегідегі көкөністер не үшін дауласты? -Ертегіде қандай көкөністер бар? Сахналау. Балалар бетперделерді киіп ертегіні сахналау.	Менің сүйікті бұрышым Жұмбақтар сыры. Көркем әдебиет Дид ойын: «Ұйқасын тап» Іші толған шәрбат Дәмі қандай әйбат Үзесің бірден жүзін Оның аты-...(жүзім) Дөп-дөңгелек сары Ішінде бар дәні Қызығасың көріп Оның аты-...(өрік Бір сабақта көп түйме Жей алмайсың көк күйде Санап қара қанша Оның аты-...(шие) Бұтақта ілініп тұрамын, Піскенде себетке құладым.(Жеміс) Дид ойын: «Бақшада ма бақтама» -Бақшада нелер өседі, бақта нелер өседі? Бізге қандай пайдасы бар? Дәрумендер береді. 3.Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді. Амандасу. Балалардан көмек сұрайды.Дәрігердің жазған қағазын жоғал-тып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші? Қоршаған орта Сұрақтар ілмегі. Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз?	Шаттық шеңбері. Көркем әдебиет Н. Жанаев. Табиғат – анамыз. Табиғат ол –анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Қызығушылықты ояту Саяхатты хабарлау. Қай ертегілер еліне саяхатқа баратынымызды мынау сыйқырлы қорапша арқылы білеміз. - мына қорап ашылмай жатыр! -Қораптың үстінде хатты оқу. «Осы жұмбақты шешсеңдер ғана қорап ашылады»,-деген. Миға шабуыл Жұмбақ жасыру. Әрі қызыл, әрі тәтті, Татқан жанды таңырқатты. Дұрыс айтасыңдар, бүгінгі ертегіміздің аты-«Алма»ертегісі. III. Ой қозғау. Сөйлемді дамыту. Дид ойын: «Кім тапқыр» Шарты: Ертегіде қандай кейіпкерлер барын табу. Мұрны бейне түйме, Үсті толған ине (Кірпі) Түрі көмірге ұқсайды, Қалбалақтап ұшады (Қарға) Қыста ұйықтайды, Жазда қыдырады. (Аю) Қалқиып ұзын құлағы, Елеңдеп қорқып тұрады (Қоян)	Қызығушылықты ояту. Телефон шырылдау. Аудиомен дыбыс. Сәлеметсіңдер ме балалар. Мен бағбан атамын. Күз мезгілі аяқталуға жақын қалды. Мен барлық жемістерімді жинап алдым, бірақ мына алма ағашым өте биік болып өскендіктен жоғарыда қалған алмаларымды жинай алмай тұрмын. Ой дамыту. Педагог : Ал балалар не істейміз бағбан атаға көмектесеміз бе? (экраннан алма ағашының суреті шығады) Аудио дауыс. Бұл алма ағашы жай ағаш емес сиқырлы ағаш, егер осындағы алуан түрлі алманы алам десеңдер менің тапсырмамады орындайсыңдар. Мен сиқыршымын.

	Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз. Кеттік саяхатқа Қоршаған орта "Ғажайып күз бағына" Саяхат. (топ тбөлмесінің екінші жағына үш түрлі алмалар дайындап қою) - Міне "Ғажайып күз бағына" келдік. Мына алма ағашына қараңдаршы, өте көңілсіз сияқты. Неге көңілсіз тұрғанын сұрайық. -Алма ағашы сен неге көңілсізсің? Алма ағашы: -Сәлеметсіңдер ме балалар!Менің ғажайып бағыма қош келдіңдер! Менің көңілсіз тұрған себебім, менің алмаларымның барлығы да пісті. Бірақ, оны теріп алатын ешкім жоқ. Барлығы:-Алма ағашы сен көңіліңді түсірме, қазір біз саған көмектесеміз. Дид ойын: «Алма жинау» Алма ағашы: -Рахмет сендерге балалар!Мен жеңілдеп, көңіл-күйім көтеріліп қалды.Мен сендерге тапсырмалар беремін. Егер тапсырмамды жақсы орындасаңдар сендерге өзімнің сыйымды беремін. Тапсырма: Еңбек туралы қандай тақпақтар білесіңдер. (алдын ала дайындалған жұмыс) Сөйлеуді дамыту. «Еңбек» Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты - Еңбек. Кесте тіксең зерлеп,	Балаларды мадақтау. Балабақшаға оралу. Сиқыршы: Қане,балалар көзімізді жұмайық. Қолындағы сиқырлы таяқшаны айналдырып: бір,екі,үш бізді топқа жеткізеді. балалар, топқа келген соң Сиқыршыға рахмет айтып, қоштасады. Сөйлеуді дамыту. Тосын сәт. Екі бала топқа көкеніс пен жеміс тиелген арбаны сүйреп әкеледі. -Балалар не сүйреп әкелді - Көкеністердің атын атап, көрсетіңдерші. -Енді жемістерді атаңдар. - Көкеністер қайда өседі -Жемістер қайда өседі Дид ойын: «Егін жинау» Жемістерді бір бөлек себетке,көкеністердң бөлек себетке жинау керек. III.Ой қозғау. Қысқа көкөністерден не жасаймыз, жемістерден не жасаймыз? Бүгін қысқа көкөністер тұздап Дайындаймыз. Топқа бөлу. Қиылған суреттер арқылы топқа бөлу. Жұмыстың орындалу техникасын көрсету. Жұмыс істеу ережесін есімізге түсірейік.	-Жемістер мен көкөністерден аламыз. - Айгүлге көмектесу үшін не істейміз? -Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік. Сергіту сәті. Денешынықтыру.(Айгүлмен бірге сергіту жасайық) Алма баққа барайық, (орында тұрып ,жүру) Алма теріп алайық, (алма теру қимылын жасайды) Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру) Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру) 5.Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу 4. Топқа бөлу(жемістер) Қане тіке тұрайық Бау – бақшаға барайық Жеміс теріп алайық Қалтамызға салайық 1- топ. Алма Трафаретпен жұмыс. Алманы бояу. 2- топ. Құлпынай Қағаздан жырту әдісімен жапсыру. 3- топ. Алмұрт. Ермексаздан мүсіндеу. 4- топ. Шиебағын құрастыру. Сұрақ – жауап. Қандай жеміс салдың? Жемістердің түсін, пішіні қандай?	Өлең жолдарын айтып тұрып ертегі еліне бару. Қоршаған орта Ал, балалар, қараңыз, Таңғажайып бар аңыз. Ертегілер еліне, Қыдырып бірге барамыз. Ну орманға енеміз, Әсем гүлдер тереміз. Көңілді боп әрқашан. Тату болып келеміз. Бөлме шетіндегі орман алаңы. Ой дамыту. Ертегі желісін айтып түсіндіру. Кейіпкерлерін рет-ретімен көрсету. Сұрақ-жауап. - Жылдың қай мезгілі еді? - Жабайы алма қайда қалды? - Алманы кім көрді? - Қоян Қарғаға не деді? - Қарға не істеді? - Кірпі нені алып кетті? - Үшеуі қайда барды? - Аю не депжауапберді? Психологиялық сәт. Тыныштық сәті: Үнтаспадан сайраған құстардың, жел тербеп сыбдырлаған ағаш жапырақтарының, сылдырап аққан судың, сусылдаған құмның, уілдеген желдің даусы естіледі. Саяхаттан қайту. Менің сүйікті бұрышым Жапсыру. Дид ойын: «Ретімен қой» Шарты: А3 форматта жасалған орман алаңына Ертегі кейіпкерін жапсыру.	Әйпесе алма ағашын өте жоғары өсіп кете береді. Педагог Ой балалар ендеше тапсырмаларды орындап, бағбан атаға тезірек алмаларын жинап берейік Балалар: Я біз тапсырмаларды орындауға келісеміз. Ресурс арқылы топқа бөлу 1-топ қызыл алма 2-топ сары алам 3- топ жасыл алма (Тапсырмалар арқылы әр топ жауап беріп ағаштағы алманы себетке жинаймыз) 1-ші кезең. Қызыл алмаларды жинаймыз. Әр топ бір алмадан жинайды. 1-ші топқа тапсырма. Күз мезгілін сипаттаңдар. Сұрақ жауап. -Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?

	Мұның аты - Еңбек. Гүл отырғызсаң терлеп, Мұның аты - Еңбек. Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек. Саяхаттан қайту. Сұрақ –жауап. Балаларды мадақтау. Шығармашылық бұрыш. Біз күзгі бақта қандай жемістер көрдік. Сол жемісті өзіміз топ бұрышымызға жасап қоямыз ба? Математика Алманың пішіні қандай? Қандай түсті алмалар бар? Алма қайда өседі? Жоғарыда ма төменде ма? Алма ағашының жапырақтарының түсі қандай? Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Жасыл алма мүсіндеу. 2-топ: Қызыл алманы бояу 3-топ: Сары алманы жапсыру. 4-топ: А3 форматта күзгі бақ құрастыру. Жасаған алмаларды күзгі баққа орналастыру.	Тазалық, ұқыптылық туралы айту. Барлық топ банкіні қиып алу. 1-Топ Қызыл қызанақты қиып банкіге жапсыру 2-Топ: Қияр мүсіндеу 3-топ: Банкінің ішіне салынған бұрышты бояу. 4-топ: Күзгі бақшаны құрастыру. Қызығушылықты ояту АҚТ технологиясы. (теледидардан көрсету) Күз ханшайымы күз мезгілінде терген жемістерін алып келеді. Әңгімелеу. Жемістер денсаулыққа пайдалы. Өйткені оның құрамында дәрумендер көп. Жемістерді жеген кезде қолды жуып жеу керек. Мен сендерге жемістер туралы өлең әкелдім. «Жемістер жыры» Нарттай қызыл алмам бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. Көктемде ерте гүлдеймін, Кешігуді білмеймін. Піспей тұрған кезімде, «Менен аулақ жүр», - деймін Уылжыған өрікпін, Бау-бақшаға көрікпін. Қара деген атым бар, Менен де дәм татыңдар. Дәрі орнына жүруге, Кейде менің хақым бар. Балаларға қайталатып айтқызу. Мағынасын түсіндіру.	Балалардың жұмысын бағалау. Салынған суретті себетке салып Айгүлге беру. Қоштасу. Көркем әдебиет Өрік, шие, бәрі бар, Қауын, қарбыз көбейді. Жегің келсе бәрін ал, Неге аласың демейді. Жемісі мол теретін, Күз дос екен бізбенен. Бәрін тауып беретін, Жомарт екен күз деген.	Тіл ұстарту жаттығуы: Ер-ер-ер Жемістерді тер Сұраганын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән Әжем айтқан ән. Ой қозғау. Көркем әдебиет Балаларға жұмбақ жасыру. 1. Күзде қолға доп боп оралады. (алма). 2. Түбі толған құмалақ. (картоп). 3. Ұзын мұртты сарылар,қойнында наны бар. (бидай). 4. Доптар жатыр желісі бар, қабат-қабат терісі бар. (орамжапырақ). 5. Ішіне түйме толтырып, бүйірі шықты томпиып .(қарбыз). 6. Қызыл, сары кемелер, су бетінде қалқиды.(жапырақ). «Даналық ағашы » ойыны. Сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау.Біздің бақшамызда балалар жиналмаған алма қалып кетіпті. Олай болса мына алмаларды себетке жинап алайық. Жақында күн суытқалы жатыр, алманы жинап алмасақ үсіп кетеді. 1. Қазір қай мезгіл? 2. Күзде құстар қайда ұшып кетеді? 3. Ауа – райында қандай өзгерістер болады? 4. Күзде жапырақтардың түсі	-Күзде жапырақтардың түсі қандай болады? -Құстар қай жаққа ұшып кетеді? Жарайсыңдар 2-топқа тапсырма. Күз мезгіліне байланысты Математикалық есеп Педагог балалардың ойлау қабілеттері мен танымдық мүмкіндіктерін дамыту мақсатында берілген сурет бойынша санау, салыстыру ұғымдарын бекіту. 3-топқа тапсырма Дид ойын: «Жол картасын бейнеле» Шарты. Кеңістік ұғымын бекіту. 2-Кезең . Сары алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды. Қоршаған орта құстар әлемі Қызығушылықты ояту. Экранмен жұмыс. Жұмбақтың шешеуін экраннан көрсету. Балаларды екі топқа бөлу.

				қандай болады. 5. Бау-бақшалардан нелерді жинаймыз? 6. Егін даласынан нені орады.? Балаларды мадақтау.	1-топқа тапсырма Өзі сақ, өзі ұсақ, Шықылықтап тұрмайды. Құйрығы ұзын, өзі ала, Бұл қандай құс? (Сауысқан) Ауылда, қалада мекені, Жолаушы жүрсек шығарып салады. Алдыңнан шығады Жаныңды еркелетеді. (Қарлығаш) Орманда жоғары, Ағашқа қонады. Тұмсығын балға қып Тоқ-тоқ соғады. (тоқылдақ) Дид ойын «Сөйлемді аяқта» Ойынның шарты:мен сөйлемдер айтам ,сендер аяқтайсыңдар мұхият тыңдаңдар: Қарға------ қарқылдайды Сауысқан----- шақылдайды Тоқылдақ -------- тоқылдайды Бұлбұл – сайрайды

					Қаз – қаңқылдайды. Торғай – шиқылдайды. Көкек – көкектейді. Сергіту сәті Қарлығаш боп ұшайық, Торғай болып қонайық, Сауысқан боп секіріп, Бүркіт болып самғайық. Қане қанат жазайық Ұшып-ұшып алайық, Орнымызға қонайық. Балалар дала құстары мен үй құстары араласып кетіпті. Біз құстарды топтастырып өз мекеніне орналастырайық. 2-топқа тапсырма Сөйлеуді дамыту. 1-тапсырма : Қандай құстарды білесіңдер? Күзде құстар неліктен ұшып кетеді? 2-тапсырма Құстардың қандай пайдасы бар?

					Жыл құстары жайлы не айта аласыңдар? 3-тапсырма : Құстарға қандай қамқорлық жасайсыңдар? Дид ойын: «Адасқан құстар» Топтық жұмыс. Үй құстары мен мен дала құстарын өз мекеніне орналастыру. Сұрақтар ілмегі:Орман дегенде көз алдымызға не елестейді? Дала құстары қайда мекендейді? Үй құстары қайда мекендейді? 3-ші кезең. Жасыл алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды. Шығармашылық саласымен жұмыс Қызығушылықты ояту. Құстардың аудио дыбыс Педагог: Ой балалар күн суытып барады, құстар қарнымыз ашты деп дыбыстап жатыр, қане

					құстарды тамақтандырайық. Балаларды топқа бөлу. Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу 1-то: Дәстүрден тыс сурет салу. Бала ақ қағаздың бетіне трафаретті қою арқылы торғайды бояйды. 2-топ: Торғайға дән мүсіндеу. 3-топ: Ағаштарға күзгі жапырақтарды жапсыру.Балаларды мадақтау. Қортынды Сұрақ –жауап Балалар хормен. Жаңбыр жауды, Тық-тық-тық. Сен көшеге шық-шық-шық. Жел соғады гу-гу-гу, Жапырақтар ұшты ду-ду-ду Құйын тұрды ой-ой-ой Бұл күз мезгілі екенін біліп қой.

					Балаларды мадақтау.
Серуенгедайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека №2 Күзгіжапырақтардыбақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	№4 Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.	№ 5 Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.	№ 6 Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.	№7 Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	№10 Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	Проблемалық сұрақ: Пайдалы және салауатты тағам деген не? Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді. Музыка тыңдау: Дауыс жаттығулары: «Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз. Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).	Дид ойын: «Өз үйіңді тап» Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.	Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды. Шарты:Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.	Миға шабул Жұмбақ жасыру. Сыртындағы азығы, Ортасында бар қазығы. (Алма) т.б алмұрт, өрік, жүзім) Ой дамыту Натюрморт туралы түсінік беру. - Натюрморт дегеніміз не? - Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз? -Осы жемістер бізге не береді? Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б. Сұрақ – жауап. Сөздік жұмыс. Натюрморт, бақ, дән, дәрумен. 2. .Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету. Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру. Қиынды суреттерді құрастыруға үйрету.	Балалар бізге бүгін қонаққа ертегі кейіпкер келді. -Ол қандай ертегіден деп ойлайсындар. - Бауырсақ (ойыншық) келіп балалардан өзі туралы сұрайды. Бауырсақ: - Мен қандай ертегіден келдім? -Ертегіде менімен не болды? -Балалар сендер дұрыс айтасыңдар тамаша. -Балалар бауырсақты түлкі неге жеп қойды? -Мақтану жақсы ма,жаман ба? -Бауырсақтың шал мен кемпірден кетіпқалғаны жақсы болды ма?Неге? -Бауырсақтың аңдардан кетіп қалғаны несімен жақсы? -Балалар қалай ойлайсыңдар бүгін бізге буырсақ неге келді? Бауырсақ : -Балалар мені түлкіден құтқарыңдаршы

					Бауырсақты түлкіден аман алып қалу үшін не істеу екрекпіз? -Кім бауырсаққа көмектеседі? Бауырсаққа қандай заттар көмектесе алады? - Балалар бауырсақ сендерге қызық жұмбақтар дайындапты, шешіп көреміз бе? Тораулдыап ауылды, Қыс бойына жатады, Тісі десең тісі бар, Тәтті ұйқыға батады, Түнде жортар ісі бар. (аю, қасқыр) Қалқиған ұзын құлағы, Сайқымазақ қулығы бар, Елендеп қорқып тұрады, Барған жерде ұрлығы бар. (қоян, түлкі) Балалар бауырсақпен кездескен аңдардың кезегін анықтайды - Бірінші бауырсаққа не кездесті?

					- Ең соңында нені кездестірді? - Бауырсақ түлкінің алдында нені жолықтырды? - Қояннан кейін нені? - Бауырсаққа кездескен аңдардың арасындағы ең мықтысы? - Тағы қандай күшті аңды бауырсақ кездестерді? Қорытынды: “Бауырсақ кімді кездестірді” ойыны (жануарлардың қимылдарымен әрекеттерін келтіру)
Балаларменжекежұмыс	«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны: Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.	Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау. «Кішкентай бала» Мен кішкентай баламын Кітап оқи аламын. Дәптер, қалам, сызғышты Сөмкеме өзім саламын.	Сюжетті – рөлді ойын. «Қонақ күтеміз» Ойын барысы. Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»	Шығармашылық саласы Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.	Құрлымдалған ойын: «Ұяшыққа орналастыр» Мақсаты: екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады .
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				

Серуен	Картотека №2 Күзгіжапырақтардыбақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардыңүйгеқайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.	Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.	Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
10.10 – 14.10.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	Картотека №10 «Жол әліппесі» Мақсаты: балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру	Картотека №11 «Әдептілік»Мақсаты: Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.	Картотека №7 «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу	Картотека №14 «Кімге не керек» Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	Картотека № 18 «Өз мекеніне орналастыр» Мақсаты: Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз. Дене шынықтыру	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық Музыка	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. Дене шынықтыру	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Музыка	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! Дене шынықтыру

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Қызығушылықты ояту. Сөйлемді дамыту. «Сурет көрмесі» әдісі Дид : «Таныс тағамды таңда» Шарты: Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды. Ортақ сұрақ : Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі Нұсқау: Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді 1-топ: «жемістер» 2-топ: «көкөністер» 3-топ: «шырындар» 4-топ: «тағамдар» Зерттеуді жоспарлау: Ой қозғау: қоршаған орта. 1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? 2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек? Балалардың өз ойы, сыни ойлау. Тосын сәт: Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер: балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай сезінесіңдер? Дәрігер: Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па? Дәрігер: Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы	Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!) Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба? Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.) -Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді. Ой дамыту. Денсаулық үшін тағы не қажет? - Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз. - Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Азық-түлік слайдтары. Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл» Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз.	Таңғажайып сәт: (Микроб қонаққа келеді) Микроб: Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендер мені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын. Тәрбиеші: Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз ғо иә? Балалар: Иә, апай! Микроб: Сіздер менімен қалай күресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын. Балалар: Біз сіздің сиқырыңызға сиқырланбаймыз. Сізбен қалай күресу керек екенін білеміз. Жеміс-жидек пен көкөністерді жуып-тазалап көп жейміз. Біздің денсаулығымыз күшті. Дидактикалық ойын: «Дәрумендерді ажырат» Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата білуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасына қандай пайдасы бар екендігін айту. Түсінік беру. Шарты: Балалар берілген жемістер мен көкөністерді А және С топтарына бөліп орналастыру керек.	Суреттер әлемі. Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау. Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі. Дид ойын: «Жемістерді жина» Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз. – Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз. Тәрбиеші: -Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон). - Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар?	Көңілді шеңбер Қайырлы таң күлімдеген жүздер! Қайырлы таң күн мен құстар! Барлығы мейірімді, сенімді болсын. Қайырлы таң кешке дейін созылсын! Балалар, бір-бірімізге күлейік, Ой қозғау. Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары) Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары). дұрыс тамақтану қажет. Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам). Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап» Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып

	ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек. Дәрігер: Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіндер? Маған көрсетіңдерші? Сергіту сәті: Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық. Дид ойын: «Ғажайып қалта». Ойыннық шарты: қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек. Көркем әдебиет. «Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту. Дид ойын:«Кім жылдам» ойыны Шарты: Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Көкөністер мен Жемістер «№ 1 тәжірибе» Мақсаты: жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету Құрал-жабдықтар: жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.	Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер» Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек. Дид ойын: «Ғажайып сөмке» Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.) Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады? 1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау. 2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші). 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл). -Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады. Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады? Олардың атын бірге атайық. Дид ойын: «Тағамның атын ата»	Тәрбиеші:Балалар, бізге хат келген сияқты. Қарап көрейікші. Бәріміз экранға назар аударайық. Балалар, бізге балабақшамыздың дәрігері не айтар екен, тыңдап көрейік. Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. (Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді) Сергіту сәті: Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың. Тәрбиеші: Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады. — Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды). Ғалымдар бұрышы. Тәжірибе№1 Жемістер - оларды қалай жеуге болады?	Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік. Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі. Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық. Сергіту сәті: «Бұл алма» Мынау алма! (тұру) Бұл (қолдар екі жаққа) Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде) Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз) Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз) Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз) Алма алу қиын (жоғары тартылды)	беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек. Тәрбиеші: Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік. Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)?

	Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру. Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған. № 2 Тәжірибе. «Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар» Мақсаты: барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу. Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. Жүргізілу барысы: Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін	-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны). Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы) Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы). Өрік компоты? (Өрік компоты). Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын. Сергіту «Компот». -Компот пісіреміз. Сізге көптеген жемістер керек, мұнда! Алмаларды тураймыз Біз алмұртты кесеміз Лимон шырынын сығыңыз Су құйып және құмды салыңыз! Біз пісіреміз, компот пісіреміз, Адамдарға көмектесеміз. Карточкалар бойынша жұппен жұмыс: Дид ойын: «Не артық?» - Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді. Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер» Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз.	Мақсаты: Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету. Құрал-жабдықтар: жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар. Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің айырмашылығын анықтауға үйренеді. Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау,	Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім) Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз). Тәрбиеші: -Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық. -мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік? №1 тәжірибе. Түстер құпиясы. Аскөк, пияз. - Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма? - Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Аскөк сурет салады ма? - Иә - плюс қойыңыз. Қандай түс? - Жасыл - шеңберді жасыл түске боя. Енді пиязды қолданып көрейік.	Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік. Ой дамыту. Сұрақ –жауап. Апельсин қайда өседі? (ағашта) Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе? Балалардың жауаптары. Балалармен әңгіме: Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі. Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады. Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.

	өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді. Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз неғұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады. Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі. № 3 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері» Мақсат. Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ. Жүргізілу барысы: 1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз. 2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады. 3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен? Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет,	Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл,бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді Сол ақылды болып өседі. (Апельсин). -Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары) Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық. №1 тәжірибе. «Бату – батпау». -Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне	қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар. Іс-әрекетті бағалау кезеңі: — Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен? — Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады? Тәрбиеші: Балалар сендер ұіә жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.	-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды .... Пияз сурет салады ма? - Иә - Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл - Шеңберді жасыл түске боя. - Жарайсың! Нағыз ғалым! №2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз - Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз .... Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу. - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз .... Сергіту сәті.«Бағбан» Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу)	Апельсинмен тәжірибе жасайық. Қортынды тәжірибе: Апельсин қабығының қасиеттері Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады. Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма? Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық:

	Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофилді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді. 6. Лексикалық тақырып: «Көкөністер. Жемістер» №5 тәжірибе «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Мазмұны. Мұғалім мен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын мұғалім балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.	жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары). №2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма. Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау. Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік. №3 тәжірибе «Жүзімге не болады?» Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады. Тәжірибе №4 «Сиқырлы лимон».		Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндедік. (балға соққыларына еліктейді) Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді) Сіз біздің бағбанға айтасыз Бізге сыйлық ретінде не бересіз? Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,..... (жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі). Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз. №3 Тәжірибе. Жидектер қарақат, таңқурай - Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз. - Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз. - Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік? Балалардың жауаптары.	көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.

		Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз, Екі стаканға құйамыз. Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға болады.. Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау болады. Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.		-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік. - Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың! - Балалар сендерге зертхана ұнады ма? - Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды? - Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен? Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық.	
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.				

	Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№16.Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№19 Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	№20 Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№ 21 Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,	№14 Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға	СУ АҒЫНЫ Мақсаты: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету. Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» Деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табақша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін есте сақтау Қорытынды: Судың пішіні жоқ, ол құйылған ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.	«Күздегі ағаштар» тәжірибе «Әртүрлі жапырақтар қалай түседі» Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар. Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен? -Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық	Өсімдіктер қалай тыныс алады? Мақсаты: өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. Ресурстар: ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек Эксперимент барысы: № 1 зерттеу. Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз). № 2 зерттеу. «Парақ арқылы» тағы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз:	Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын Тәжірибе № 2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз Балалар: Ия, мүмкін.

	шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады. Қорытынды. Қызылшаны пайдаланған кезде көкөніспен ысқылаған жері бірге қызарып кетеді. Қияр (алма) маскасынан кейін бет өзінің бастапқы түсіне (тазартылған) ие болады, тері жұмсақ және тегіс болады. Ересектер көкөністер мен жемістердің теріге пайдасы туралы біле отырып, оны косметика (кремдер, маскалар) өндіруде қолдану идеясына келді. Бұл өнімдерді қолданғаннан кейін тері болады жұмсақ және барқыт, қажетті түсті алады. Ересектер өз терісіне осылай күтім жасайды.		жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі. Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз. Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз. Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме,ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?	2-3 см бос қалдырып, бөтелкеге су құйыңыз; жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз; бөтелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз; Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; бөтелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып алу. Сабақтың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды. № 3 тәжірибе Өсімдік жапырағынан ылғалдың булануы Мақсаты: судың жапырақтардан қайда жоғалып кететіндігін тексеру. Құрал-жабдықтар: өсімдік, целлофан пакет, жіп. Тәжірибе: Өсімдікті қарастырайық, су топырақтан жапыраққа қалай ауысады? (тамырдан сабаққа, одан жапыраққа дейін); содан кейін ол қайда жоғалады, өсімдікті неге суару керек? (су жапырақтардан буланып кетеді).	От бізге қалай көмектеседі? Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады. От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе? Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады. Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі? Балалар: адамдар, ормандағы

				Біз қағазға полиэтилен пакетін салып, оны бекіту арқылы болжамды тексереміз. Өсімдікті жылы, жарық жерге қою. Сөмкенің іші тұманға айналғанына назар аударыңыз. Бірнеше сағаттан кейін сөмкені алыңыз. Бұл қайдан пайда болды? (жапырақ бетінен буланған) неге қалған жапырақтарда су көрінбейді? (су қоршаған ауаға буланған). Қорытынды: ауа жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.	жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік? Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.
Балалармен Жеке жұмыс	«Қажет суретті тап» Ойынға қажет заттар: Үлкен және кішкене суреттер немесе қуыршаққа арналған ыдыстар, пластилиннен жасаған заттар, конфет, бауырсақ, т. б.	Құрылыс ойындары «Үй жиһаздары» «Қуыршақтарға үй құрастырамыз».	«Қуыршақ қонаққа дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	Әдемі кілемшелер Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Үстел үсті ойындар: «Үйшік» құрастыр. .Балалармен достары туралы әңімелесу.
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киингенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.	Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

17.10 – 21.10.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	Картотека №8 «Бұны қай кезде киеді?» Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.	Картотека № 19 «Гүлдерді күтеміз» Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.	Картотека №17 «Әдемі гүл» Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.	Картотека № 27 «Бұл қай мезгіл?» Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.	Картотека №29 «Нан қалай жасалады» Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Қуанамыз, біргеміз, Бөлінбейді іргеміз. Аясында достықтың, Бір жүреміз күнде біз! Дене шынықтыру	Қайырлы таң! Ормандар мен далалар. Қайырлы таң! Достасқан бар балалар. Қайырлы таң! Біздің бала бақшамыз. Қайырлы таң! Жора-жолдас, ұл мен қыз! Музыка	Қоршаған өмір әлемі, Не деген көркем, әдемі! Сол сұлулықты сақтайық, Мадақтайық, мақтайық! Дене шынықтыру	Қайырлы таң, құсқа, аңға да, Қайырлы таң ,жайдары жанға да, Қайырлы таң алға ассын, Кешке дейін жалғассын Музыка	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. Дене шынықтыру

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Тосын сәт. Жай музыка әуені естіледі. Педагог балаларға аң-таң болып қарап, оларды санайды. Ол: «Мен ештеңе түсінбей тұрмын, бізде жаңа бала бар ма?» Дымбңлмеске қарайды. Балалар ия басқа бала бар. Білмесбек бәріне қарап, бәрің сондай әдемі, ақылдысыңдар. Мен де сендермен ойнағым келеді. Мына альбомды әкелдім, бірақ ішінде не бар екенін білмеймін. Қане біз көрейік мүмкін біз білетін шығармыз. Білмесбек мата үлгілері бар альбомды көрсетеді. Ой дамыту. Балалар сендер бұл не екенін білесіңдер ме? балалардың жоқ. Бұл киім тігілетін мата үлгілері. Тәрбиеші: Балалар, айтыңдаршы, сендердің үстеріңде не бар? Киім түрлерін атайық Мұны бір сөзбен қалай айтуға болады? (Киім) Қалай ойлайсыңдар, адамдар үнемі осындай киім киген бе? (Жоқ). Дұрыс! Әр уақытта адамдар әртүрлі киім киген. Киімдердің қалай пайда болғанын, бұрын қандай болғанын білгілерің келеді ме?	Қызығушылықты ояту. Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар? Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады? Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме? Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек: Үш рет айналып ҒАЛЫМҒА айналайық. Тәжірибе алаңы. Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз. Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не кию іміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар	Ойын бұрышы Дид ойын: «Киім дүкені» Шарты: киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер. Ой дамыту -Киімді кім тігеді? (тігінші) Киім қалай жасалады? (ол тігілген, тоқылған) -Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері) -Кім киім тігеді? (тігінші) - Киім неден тігіледі? (матадан) – Тігін тігумен қай фабрика айналысады? (тігін фабрикасы) Қызығушылықты ояту. Балаларды қызыл, сары, жасыл, көк түстер бойынша топқа бөлу. 1-топ: қызыл түс. Дид ойын: «Жолды табамыз» Біз еденге әртүрлі ұзынша жолақ маталардан жолдарды орналастырамыз, бұл жолдар. Ал өз кезегінде біз тар, кең, ұзын, қысқа жолды және т.б. табамыз; 2- топ: сары түс. Дид ойын: «Жолды жамаймыз» Балаларды түсі, үлгісі, пішіні бойынша үлкен матаның бөлігіне сәйкес жамауды алып сәйкестендіру. 3- топ: Жасыл түс.	Проблемалық жағдай: Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр. Балалар не істеу керек? Балалардың жауаптары: орнына жинау керек. Дид ойын:Киім жинауға көмектесеміз» Шарты: Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды. Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын қойып отырған қуыршақтарға аударады. Біздің қуыршақтарға не болып жатыр? Балалар: Олар бір-біріне ренжіген. Оларды қалай татуластыруға болады? Құшақтасу,қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады. Басқа қалай татуласуға болады? -Бірге ойнауға. Қуыршақтарға «Киімді шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе? Қане біз жұптасып ойнаймыз. ойынға жұп таңдау. Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтаңдар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз.	Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме? Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған. 1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем» Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау. Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде,қысқыда,көктем де киіледі. (қалпақ, көйлек сөйлем құрау. 2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі –түсті қалпақ» Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады.

	Олай болса мен сендерді саяхатқа шақырамын. Бүгін біз уақыт арқылы саяхатқа шығамыз, алдымен өткенге, содан кейін біз бүгінге ораламыз: біз киімдеріміздің ғажайып түрленуінен өтеміз. «Біздің киімдер тарихы» АҚТ технологиясымен жұмыс. Тәрбиеші презентацияны қарау барысында киімнің пайда болу тарихы туралы әңгіме жүргізеді. Сіз бен біз болмағанда адамдар орманда, үңгірлерде өмір сүріп, шикі ет жеп, киімсіз өмір сүрген. Жел мен жаңбырдан жасыратын ештеңе болмады. Ал айнала үлкенді-кішілі жапырақты ағаштар, биік шөптер, гүлдер өскен.Осылайша адамдар жапырақтарды бұтақтарға жинап, жаңбыр мен желден қорғанды. - Қалай ойлайсыңдар, шөп пен жапырақтан тігілген киімдер төзімді болды ма? -Дұрыс, нәзік, ол құрғап жыртылады. - Қыста мұндай киіммен жүруге бола ма? - Жоқ. - Неге? - Қыста суық болғандықтан тоңып, ауырып қалуыңыз мүмкін. -Ормандарда адамдардың қасында әртүрлі жануарлар	бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1) Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз) Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз Тәжірибе №1. Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар) Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы. Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + + Тәжірибе №2 Қағаз мен мата сөйлей алады ма? Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.	Дид ойын: «Түймелерді тап» Шарты: Балаларды қуыршаққа көмектесу үшін үлгі бойынша түймелерді табуға шақыру. 4-топ: Көк түс. Дид ойын: «Артығын тап» Шарты: төрт суреттің ішінен қосымша біреуін алып тастау керек (киім бейнеленген үш сурет, біреуі аяқ киім немесе бас киім немесе киімге мүлдем қатысы жоқ нәрсе) Ой қозғау. Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Қағаз, шүберек және сумен тәжірибе жасау: Шарты: балаларды қағаз бен матаның қасиеттерімен және оларды салыстыруға үйрету, балаларға белгілі бір заттардың, әрекеттердің және жағдайлардың әсерінен олардың күйінің өзгеруін көруге көмектесу. № 1 Тәжірибе. Қағазға және жарықта матаға мұқият қарасаңыз, матаның жіптерден тұратынын көруге болады, ал қағаздан көре алмаймыз. Қағаз басқа материалдан (үгінділер) жасалған. №2 Тәжірибе. Қағаз мен матаны қайшымен кесуге болады. Қағаз матаға қарағанда оңай және жылдам кесіледі.	Көйлектің аты қандай, түсі қандай? 1-ші бала: Бұл қызғылт сары түсті көйлек. 2-ші бала: Бұл жасыл шорт және т.б. Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді. 1, 2, 3 - ойынды бастау. (Музыкамен) Қызықты ойын үшін қуыршақтар балаларға алғыс білдіреді. Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды ретке келтірді. Дид ойын: «Көңілді сыйлық» Сұрақ –жауап. Үстелдің үстінде не жатыр? майлықтар, желім, картоннан кесілген 2 көйлек силуэттері бар. Қане қуыршақтарға өз қолымызбен сыйлық жасаймыз. Көйлектерді түрлі түсті гүлдермен безендіріңіз. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Көйлекке гүлдерді жапсыру. 2-топ: Көйлекке гүл салу, бояу. 3-топ: Майлық үстіне қуыршаққа ермексаздан кофет жасау.	Оның достары қандай қалпақ сыйлады? Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б. Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?. Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз» Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр. Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр..... 3-ші хатты ашу. Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»

	өмір сүрді. Олар желден де, суықтан да қорықпайды. – Сонда әлгі адамдар ойлады: «менде мал сияқты жылы тері болса, мен тоңмас едім». –Осылайша адамдар аңға шығып, аңның терісін алып, одан киім тіккен. Педагог терінің бір бөлігін көрсетеді. Міне мынандай тері. Оны біреуімізге өлшеп көрейік. Тері қандай?Тері кішкентай. Неліктен біз онымен ештеңе тіге алмаймыз? Бізге қандай тері керек? (үлкен) Үлкен теріні алу үшін үлкен аңды аулау керек. Ендеше аңшылар ойынын ойнайық. Қим ойын: «Аңшылар» Сонымен аңшылар! жануарларды көп өлтіруге болмайды екен. - Тері киім кию ыңғайлы болады ма? Жоқ, ауыр, жазда ыстық болады. Содан адамдар ыңғайлырақ киім туралы ойлана бастады. Олар далада шөп-зығыр өсетінін байқады. Егер оның сабақтары ұсақталған болса, онда олардан жіп иіруге болады, ал иірілген жіптен - матадан кенеп жасауға болады деп ойлады. Адамдар осындай матамен оранған.	Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз. Тәжірибе№3. Қағаз мен матаны тегістеу. Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - + № 4 Тәжірибе. Қалың, жұқа.	№ 3 Тәжірибе Қағаз оңай жыртылады, мата жыртылмайды, өйткені мата қағаздан күшті, берік. №4. Тәжірибе. Қағаз мен мата судан ылғалданады. Ылғал қағаз оңай жыртылады, жабысқақ болады. дымқыл шүберек жыртылуы ауыр болады . Балалар өз бетінше қорытынды жасайды - киімдерді қағаздан тігуге болмайды, өйткені ол нәзік болады, оны киюге болмайды. Киімді тек матадан тігуге болады. Дид ойын: «Қарсы сөзді айт» Педагог сөздерді атайды, ал балалар керісінше айту керек. Таза - ... (лас) Умаж - ... (үтіктеу) Жаңа - ... (ескі) Кию - ... (шешу) Ақ-…(қара) Физикалық даму - «Қуыршақты серуендеуге киіндір» эстафетасы: Ойын бұрышында екі түрлі қуыршақтың киімдері әртүрлі ретпен, әр қуыршақтан бірдей заттардың саны бар. Үстелде шешінбеген екі қуыршақ отыр, серуендеуге киінуді күтіп отыр.	4-топ: Қуыршақтарға сыйлыққа гүл құрастыру. Дид ойын: «Музыкалық қалпақ» Шарты: музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.	-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді. Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме? Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен? Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру 4-ші хат Машадан келген. Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану.. • Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады? • Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? • Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады? Сергіту жаттығуы. Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді,

	Біз де жасап көрейік. Дид ойын: «Тігілмеген киім» Педагог екі баланы шүберекпен орайды. Сұрақ –жауап: - Осылай жүрген ыңғайлы ма? (Жоқ) - Неге? Мата түседі, денеде қалмайды, қозғалуға ыңғайсыз -Дұрыс, мата түсіп қалмас үшін қолөнершілер матаның шеттерін тігуге кірісіп, осындай киімдерге ие болдық. Ой қозғау. - Балалар, киім тігу үшін қандай құралдар қажет? Дид ойын: «Не артық?» - Экранға қараңызшы, төрт заттың бейнесі, оның үшеуімен киім тігуге болады, ал біреуімен киім тігуге болмайды. Киім тігуге жарамсыз затты анықтау керек. қайшы, жіп, балға, түйме. ине, қайшы, орындық, жіп. түйме, жіп, үстел, ине. жіп, ине, шкаф, қайшы. Жарайсыңдар! Қой жүнінен жүн маталар тоқылған. - Бір кездері көйлектер ойлап табылып, оларға қымбат маталарды көп жұмсай моншақ, жылтырақтармен безендірілген. - Қалай ойлайсыз, мұндай киіммен жүру ыңғайлы ма?	Дид ойын: «Кім жасырды?» Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз. -Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де + + Балалар, сәл демалайық: Дене шынықтыру: Мен орамалымды жуамын Мен оны ысқылаймын, Оны қатты сығамын. Орамалымды сілкемін. Мен оны жіпке ілемін. Басқа үстелге барайық № 5 тәжірибе. Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз.	Бір қуыршақ қысқы ауа райына жылы киім кию керек, ал екіншісі жазғы серуенге жиналуы керек. Балаларды 2 командаға бөлу. Педагогтың бұйрығымен балалар бір-бірден үстелге жақындап, қуыршақтарына бір киім (дұрыс ретпен) таңдап кигізеді, оны дұрыс атайды, содан кейін келесі бала шығып, таңдап киеді, қуыршақ толық киінгенше бір баладан келіп киіндіреді. Қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындаса, сол жеңіске жетеді. Эстафета аяқталғаннан кейін командалар қуыршақтарының қандай киім кигенін айтады.		Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын. Пакеттен шыққан тапсырма. Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру Білмесбектің қалпағын мүсіндеу Машаға тігін машинасын құрастыр. Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау. .

	(Жоқ, өйткені адамдар тез жүре алмайды, жүгіре алмайды, баспалдақпен көтеріле алмайды, спортпен айналыса алмайды. Ауыр болды, көп мата мен әшекейлер қажет болды). - Бірте-бірте біз адамдар ыңғайлы киетін киімдерді ойлап тапты. Дид ойын: «Ұнайды, ұнамайды» - Саған киімдерің ұнай ма? (Иә). - Ол қандай? (Киіміміз ыңғайлы, әдемі, ұқыпты). - Қандай киім түрлерін білесіңдер? (Юбкалар, шалбарлар, көйлектер, пальтолар...). Дид ойын: «Әрекетті атаңыз» - Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек) - Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә). Егер киім лас болса? (киім жуылады). Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі). Егер жыртылған болса? (киім тігіледі). Киімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз)	Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз? Балалар: Ол суланып қалды. Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз? Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады. Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба? Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек . Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек. 4. Рефлексия. Балаларды мадақтау. Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ			

	Дұрыс. Жарайсыңдар Киім ұқыпты және жаңа болуы керек. Тазалаймыз,үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз Білмесбек Алақай енді мен біздің киімдеріміздің тарихын білемін, мен достарыма бәрін айтып беремін. Мен сіздерге сыйлық ретінде конверт қалдырамын, оны маған Мыстан кемпір берді. Тәрбиеші конвертті ашады, көп парақтар. Бұл парақтарды неге берген бізге. Егер парақты Мыстан берген болса және ол өнертапқыш болса, ол тағы да сиқыр қолданған шығар. О керемет парақтың басқа беттерінде суреттер салынған Қарандаршы балалар ненің суреті. Киімдердің .Енді біз сиқырлы бояуларды алып, осы киімдерді бояймыз. Конвертте тағыда түсініксіз суреттер бар. Бұл суреттерді құрастырып шығару керек. Балалар біз шығармашылық орталығына барайық. Балаларды топқа бөлу. 1-топ. Парақтағы суреттерді бояу. 2-топ: Қиылған суреттерді құрастыру. 3-Топ: Суреттердің бөлігін жапсыру. 4-топ: Киімдерге түйме мүсіндейді.	оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет!			

	Қортынды: қайда саяхаттадық? (өткен киімдерде). Саяхат кезінде қандай жаңа нәрселерді білдіңіз? (Бұрын қандай киімдер тігілгенін, киім тігу үшін қандай құралдар қолданылғанын, матаның қандай түрлері бар екенін білдік.)				
Серуенге дайындық	Кииіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №11 Бақылау: Күнді бақылау.	Картотека №14 Бақылау: ауа- райын бақылау	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№ 2 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары.	Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау Тосын сәт.	Менің сүйікті бұрышым. Балалар конверт табады	Шығармашылық бұрыш. Тосын сәт Күз ханшайымынан хат келу. Құрметті балалар, мен күз	Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?» Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын,	Магниттік басқатырғыштар Дид ойын: «Қуыршақты киіндір»

Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады Тәрбиеші: - Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық! Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады. Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.) Хатты оқу. «Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр. Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе? Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Адамның сәні, Онсыз жоқ мәні. Бұл не? (киім) Бір нәрсе менен биік, Кейде менен аласа. Мұндай қызық дүниеде, Көріп пе едің тамаша. (Бас киім) - Ерте тұрдым, Екі айыр жолға түстім. (Шалбар) - Әр түрлі болып келемін, Қыз бен ұл деп бөлемін. (Көйлек) «Жанды сөлемдер» ойыны.	Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар). конверттің тексеру. Дид ойын: «Жамауды тап» Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру 3.Күздік киімдерді құрастыру Ой қозғау. Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы). Қимылды ойын: - «Ине мен жіп» Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады. Санамақ Бір дегенім –бөрік , Бойға берер көрік. Екі дегенім - етік, Киер сәнді етіп. Үш дегенім- ішік, Теріден тігер пішіп. Төрт дегенім- тымақ, Қыста кисең жылы –ақ.	ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын Сұрақ-жауап. - Қандай киімдер ең әдемі? Мерекелік киімдер -Мерекелік киімдерді қашан киеді? Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек? Неге? Дид ойын: «Ханшайымның көйлегі» Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу. 2-топ: Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру. 3-топ: Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу. 4-топ: Күзгі орман құрастыру. Дид ойын: «Керісінше айт». Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар мысалы: жуу –кір, шешіну- киіну, аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату, байлау- шешу,үтіктеу-умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.	ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар. киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер саусағын шаншып алмас үшін – оймақ тігу, жазу - тігін машинасы киімді кигізіп қою - манекен кесу - қайшы Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр Дид ойын: «Кім тапқыр? »Дөңгелек өзі, Төртеу көзі. Ұстайды мықтап, Тұрғанды сырттап. Түйме Киімдегі қуыс, Ұсақ-түйекке ыдыс. Қалта Қолы бар, Саусағы жоқ. Мойны бар, Басы жоқ. (Көйлек) Гүлдері бар құлпырған, Кең жазықтан аумайды. Оған әркім ұмтылған, Киім киер оңтайлы. (Мата) Адамдардың киімін, Ұстап тұрар иығым. (Киім ілгіш)	- магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты кииндіру. Дид ойын: «Көршіңді тап» Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені». Тақпақ жаттау. Таза бала мұнтаздай, Сүйсінеді қараған. Ұқыпты деп дұл қандай Жақсы көрер бар адам. Ұқыпты осындай Болайықшы досым-ай.

	Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу.		Тіл дамыту жаттығулары: То - то - то - тон Де - де - де - жейде Лек - лек - лек - көйлек Ім - ім - ім - киім Ғап - ғап - ғап - қолғап Тік - тік - тік - етік Шын - шын - шын - құлақшын.		
Балалармен Жеке жұмыс	Нұрға бөлеп өмірді, Жырға бөлеп көңілді, Жарқыраған сәулелі Күз әуені төгілді.	Келді міне күз, Айнала сары түс. Керемет, тамаша, Қандай әсем күз.	Думан толы асқарлы Күз мезгілі басталды. Күз әуені кеп жетті, Әнге бөлеп жастарды.	Жеміс - жидек пісті, Қамбаға астық түсті. Қызу жұмыс басталып, Жинап алды жан салып.	Көктен көзін бір алмай, Қызғылт тартты кәрі күз... Жер қызығын қия алмай, Маужырап тұр сары күз...
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №11 Бақылау: Күнді бақылау.	Картотека №14 Бақылау: ауа- райын бақылау	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.	Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы 24.10 – 28.10.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	Картотека №3 «Жыл мезгілдері» Міндеті: Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.	Картотека № 4 «Заттық фриздер» Міндеті: Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын дамыту.	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат» Міндеті: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.	Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?» Міндеті: Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту			
Таңертенгіжаттығу	Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау			
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан Дене шынықтыру	Отан Е.Өтетілеуұлы Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел. Дене шынықтыру	Туған өлкем . ӨтебайТұрманжанов Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Алтын дәнді даласы бар, Ақ күмістей қаласы бар. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Музыка	Отан Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Шығысыңнан арайлы, Күліп атқан құба таң. Сенен бақыт тарайды Баршамызға Ұлы Отан. Дене шынықтыру

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Тосын сіт Буратинодан хат келу. Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Қарабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзеннің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын. (ағаш немесе темір табақ, мата, майлық). Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім. Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз . Тәжірибе №1. Батып кетеді, жүзеді . Эксперименттерге арналған сиқырлы қорап Ағаштан , қағаздан, матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс . Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз. Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен? Тәжірибе қортындысы:	Суреттер бұрышы, суреттер қарау. Тосын сәт. Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады.Мен сендерді орманыма серуендеп келуге қонаққа шақырамын. Шапалақ әдісі, қуану. Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады . Неге екенін білесіңдер ма? Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық. Ой дамыту. Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді? «Орман дегеніміз неше түрлі ағаштар өсетін жер Бұл жерде әртүрлі жабайы аңдар мекендейді, саңырауқұлақтар мен жидектер өседі. Орманда күн сәулесі аз, өйткені онда көптеген ағаштар өседі . Орман туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме? «Орман-байлық пен сұлулық, ормандарыңды күт» -«Табиғаттың жауы – орманды қорғамаған адам» -«Көп орманды құртпа, аз орманды күт» -Ал орманның иесі кім? - Орманшы. Жарайсыңдар, бірақ орманға барар алдында нені есте сақтауымыз керек? -Дұрыс, ормандағы тәртіп ережесі.	Қызығушылықты ояту. Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия Ендеше мына орындықтардан автобус құрастырып, жолға шығайық. Ән аудио жазба ойнату. Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік. Тосын сәт. Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр. Аудио дыбыс қосу. Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз. Тәрбиеші: АУУУ(екі қолынмен аузын жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді. Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар. Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды. Балалар мына қалташаларды алып тапсырма орындаймыз 1-тапсырма: Дид ойын: «Ормандағы құрылыс» Шарты: - Геометриялық фигураларды орындарына орналастыр. Тар жолды, кең жолды көрсет. Шеңбер, сопақ және үшбұрыш қандай түсті? Жасыл түс. Шаршы мен төртбұрыштың түсі қандай? Қоңыр түс.	Қызығушылықты ояту. Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған.Бұл хаттың кімдікі екенін білгілерің келе ме? (Буратинодан). «Құрметті балалар, маған ағаштың сиқырлы қасиеттерін анықтауға көмектесіңдерші, бұл мен үшін өте маңызды». Тәрбиеші: - Балалар, Буратино ағаштың қасиеттеріне неге сонша қызығады екен? Балалар : Буратино ағаштан жасалған. Сонымен, ол қандай адам? Балалар: Ағаш. Көмектесеміз бе оған? Дид ойын: «Ағаш заттарды тап» - Ал сендер топтан қандай ағаш заттарды көріп тұрсыңдар? Үйде қандай ағаштан жасалған бұйымдар бар? Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады? (ағаштардан) Дид ойын «Жиһазды құрастырамыз» Шарты: Жиһаздың бөлігін тауып құрастыру. Жетекші идея: Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар-жоғын қалай білеміз? Біз қазір зертханаға барамыз. Зертханада эксперименттер мен тәжірибелер жүргізіледі

	Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады. Буратиноға қайсы затты ұсынамыз? Ол өзеннен өту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық. Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз. Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік. Ой қозғау. Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ? Орманда өсетін ағаштардан Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма? (балалар топта ағаш заттар мен ойыншықтарды атайды және көрсетеді) - Ағаш деген не, ол не? Ой дамыту Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?. Дид ойын: «Болады, болмайды» -Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды) Көбірек ағаш отырғызу (болады) Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды) Тек жолдармен жүру (болады) Орманға қоқыс қалдыру(болмайды) Орманда от жағу (болмайды) Орманға қалай көмектесеміз? Балалар: Қоқысты шығару керек. Дид ойын: «Орманды тазартамыз» Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға	Орман ережесі -Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз -Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. -Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады. Қызығушылықты ояту. Балалар менің телефоныма Орманшы атай орманға кіретін сиқырлы сөздер жіберіпті Балалар сендер біздің орманға тек сиқырлы түрде кіре аласыңдар, мен оны сендерге жібердім. Сиқырлы сөздерді айтайық : Бір, екі, үш иілу Бір, екі, үш айналу Бір, екі, үш секіру Ал сен ормандасың. Ғажайып сәт Ой балалар мынау орманшы атайдың кофе ішетін үселі. Көрдіңдер ме ыдыстарымен кофе тұр. Үстелін дастарханмен жауып қойған. Мына жерге 1,2,3 сандарымен жазылған үш конверт тастап кетіпті. -Қай конвертті бірінші ашқанымыз дұрыс деп ойлайсыңдар? Балалар:1 санымен Тапсырма: ағаштарымыздың өсуі мен тіршілігіне не қажет? АҚТ технол жұмыс. Балалар ағаштар өсу үшін не қажет? Күн, су, ауа. Күн – жарық көзі. Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға	 Кең жолда қандай пішін тұр? Екі жолдың ортасында қандай пішін тұр? Тар жолда қандай пішіндер тұр? 2- қалташадағы тапсырма. Дид ойын: «Не артық?» Шарты: Суретке мұқият қарап, ондағы артық не бар екенін айт? (Қосымша саңырауқұлақ, өйткені қалғандары ағаштар) 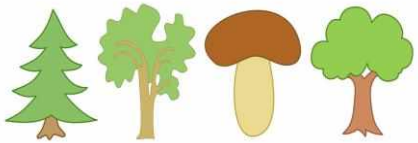 3- қалташадағы тапсырма. Дид ойын: «Тал» Дәстүрден тыс әдіс арқылы тіс щеткаларымен сурет салу Шарты: -Тал ағашында бұтақтар төмен түсірілген, бұтақтарды сызу. Сурет салу үшін тіс щеткаларын пайдалану.	және біз бұл сұраққа жауап береміз. №1 «Бату - батпау» тәжірибесі Ағаш суға батады ма, жоқ па? тәжірибе жасап көрейік Бір қолымызға ағаш, екінші қолымызға тас алайық. Олардың салмағы қандай? Ағашты суға салайық. - Не көріп тұрмыз? Батып кетті ме? Ал енді тасты суғасалайық. Ағаш туралы не айта аламыз? Балалар: ағаш жеңіл, суда жүзеді. Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адам осы қасиетті пайдаланады. - адамдар ағаштан қайық, кеме жасайды. Қалай ойлайсыңдар Буратино суға батады ма, жоқ па? Дид ойын: «Судағы қайық» Шарты: Дайын теңіз суының үстіне дәстүрден тыс трафаретке губкамен бастыру әдісі арқылы қайық суретін салу. №2 «Жылу өткізгіштік» тәжірибесі Үстелдерде ағаш және металл қасықтар бар. Терезе алдына салқын жерге ағаш қасық пен металл қасықты қояйық. Қайсы қасық мұздай? Қорытынды жасау. Сонымен, ағаш жылуды сақтайды, суықты өткізбейді, сондықтан одан адамдар ағаш үйлер салады.

	салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу. Дид ойын: «Орман не үшін керек?» Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. Қазір қай мезгіл? Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады? Дид ойын:«Белгілерді ата» Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.] Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған. Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген? 1-бала.Күз мезгілі.күн салқын..... 2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резика етік ,..... 3-ші бала. Құстар жылы жаққа..... 4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтардың түсі..... Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Ағаштар 2-топ: Сары жапырақтар 3-топ: жасыл жапырақтар 4-топ: Бұтақтар 1-Топ: А3 форматта ағаштарды құрастыру 2-топ: Ағаш діңін бояу. 3-топ: Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру. 4-топ: Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.	бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді (қарағай, балқарағай, басқалары көлеңкеде өседі.Күзде күндізгі сағат қысқарған кезде, ағаштар сигнал алады - қысқа дайындалу керек. Күн – жылу көзі. Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты. -Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді. Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді . - Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді. Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың өзі ауаны тазартады . -Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады -Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады . Құстар жемістерді жеп, тұқым	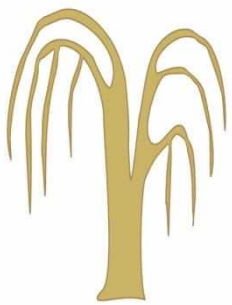 «Орманда» музыкалық жаттығуы 4- қалташадағы тапсырма: Дид ойын: «Орманда» Шарты: Балалар фондық суретке кішкентай түсті силуэт бейнелерін орналастырады. Жүргізілу барысы: Алдарыңызда орман салынған сурет. Мына әдемі суретті толықтырайық. Ең биік ағашқа құс отырсын. Ал аласа ағаштың астында екі саңырауқұлақ өседі. Ал діңгектің айналасында үш гүл жайқалған. Бір діңгекке жылан шықты. Ағашта жапырақтар өсті. Аспанда күн нұрын шашады. Көлдің жанында бақа отыр, көлде үйрек жүзіп жүр. Көлде қанша су лалагүлі гүлдегенін есептеңіз? Аспанда неше бұлт бар? 5- қалташадағы тапсырма:	Дид ойын: «Қасықтар» Шарты: Ағаш қасықты сары ермексаздан, темір қасықты қоңыр ермексаздан мүсіндеу. № 3 «Сынады, өңделеді» тәжірибесі Тәрбиеші: Ағашты ұстаңдар. Жұмсақ па, қатты ма? (Ағашты ұстау қиын.) Оны алып, сындыруға тырыс.. Балалар: Сынбайды.. Тәрбиеші : Сонымен, бұл не? Балалар: Төзімді. Тәрбиеші: Балалар, сіріңке де ағаштан жасалған.Оны сындырып көр. Не деуге болады? Балалар: Сіріңке нәзік, демек ағашты сындыруға болады. Қорытынды : ағаштар мен ағаш заттар сынады, өңделеді Сындырмас үшін сақ болу керек. Ағаш металлға қарағанда жұмсақ және оңай өңделеді. Сондықтан адамдардың ағаштан әртүрлі заттар, оюланған қызықты заттар жасағанын көруге болады. (Иллюстрацияларды қарау). Дид ойын: «Оюлы кесе» Шарты: Сары ағаш түстес қағазға ою жапсыру. Сергіту сәті. «Тербеледі ағаштар». Рефлексия: . Балалар, ағаштың сиқырлы қасиеті бар ма? Буратиноға хат

	Қортынды Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді? Балаларды мадақтау.	таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді . -Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады. -жауын құрттары топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді. Дид ойын: «Ағаш өсіру» Шарты: Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру. 2-топ: Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру. 3-топ: Ағашқа ағып жатқан суды бояу. 4-топ:Құс мүсіндеу. Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз 2-тапсырма Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде? - Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар. – Қайыңның ақ діңін бір сөзбен қалай айта аласың? - АК ҚАЙЫҢ. әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш . - Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар? - Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен.	Дид ойын: «Тиіндер» Шарты: Әр тиінге өз шұңқырын табуға көмектес. Тиінді тамақтандыр. Әрбір тиіннің өлшеміне сәйкес қуыс пен желекті таңдаңыз. 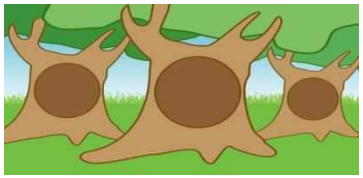 Дид ойын: «Жаңғақ бұтасын» мүсіндеу Шарты: Пластилин бөліктерін шымшу арқылы алып, олардан жаңғақ шарларын жасап, бұтаға жағып, саусақпен басу. Ой қозғау. Жаңғақтар жаңғақ бұтасында піскен. Оларды пластилиннен жасау. Пластилиннің түсі қандай? Қоңыр түс. 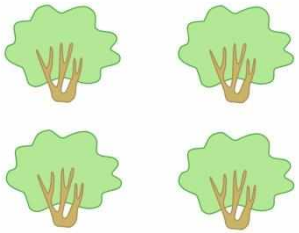 «Орманда серуендеу» динамикалық үзіліс. Денешынықтыру. Балалар діңгекпен жүреді, шыршаны айналып жүреді, өзеннен секіреді, орындықтың бойымен жүреді. 6- қалташадағы тапсырма:Дид ойын:«Орман бейнесі» Шарты: Ағаш діңіне жапырақтарды жапсыру. Бұл ормандағы ағаштар! Ал қайыңның жапырақтарын саусағыңызбен сызыңыз. Суреттегі төбешіктерді санау.	жазып, тәжірибелер арқылы білген ағаштың сиқырлы қасиеттері туралы түсіріп жіберемін. Буратино не туралы жазамыз? Ағаш суға батпайды. Ол жылуды сақтайды. Жұмсақ, жұмыс істеуге оңай. Жақсы боянды. Сынады, өңделеді, ылғалды оңай сіңіреді).

		- Бұл ағаштардың тағы қандай айырмашылығы бар ? - Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме? - Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар. Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру. - Көктерек бұтақтары күшті. Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік. – Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі. - Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) . Қызық, бұл конвертте не жасырылған? Тапсырма Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі? - Ары қарай жүру керекпіз. Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз . Ал біздің жолымызда – ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН. Неліктен бұлай аталады, -Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі. -Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі? Тікен, тікен тік пісте Қыс пен жазда бір түсте. (Шырша) Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар мізбақпай. Тау етегі тұрағы, Жап-жасыл боп тұрады. (Қарағай)	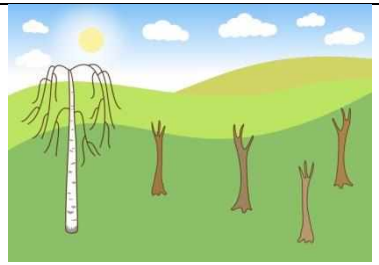 Жаңғақ дәмі Қоштасарда орман бізге сыйлық дайындады - қалташада жаңғақ. Оларды тобымызға алып кетейік Орман тұрғындарына орман туралы тақпақ айтып берейік О, ну орман, гүлді орман, Гүліңде нұр күлді орман. Жазы, аязды қысы бар, Мүлгіген тыныш түнде орман Автобусқа отырып бақшамызға қайтайық. Қортынды жасау Балаларды мадақтау.	

		Неліктен бұл ағаштар жасыл ? Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді . - Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын. Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр. -Қарағайдың діңі қандай? ашық-жасыл Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен қолданады. Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі. бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.- Қарағай ғана өсетін орманды ҚАРАҒАЙЛЫ ОРМАН деп атайды. - Орманды аралаудан шаршадық па? Кәне, ашық жерге отырып, қарағай мен шыршаның бұтақтарына және олардың шыршаларына қарайық. -Олар қалай ұқсас? - Қарағайдың бұтағы жасыл, шыршаның бұтағы жасыл. Қарағайдың инелері бар, ал шыршаның да инелері бар. - Инелер әлі ұқсас емес екенін байқадыңдар ма? -Қарағайдың инелері қандай? - Ұзын, жұмсақ, жасыл. -Шырша ше? - Қысқа, тікенді, қоңыр. - Қарағай инелері жұп болып өседі, ал шырша инелер бір-бірден өседі. Дид ойын: «Әр ағаштың өз жапырағы бар»		

		Мына карточкаларда – қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар . Осыған байланысты әр ағашқа өз жапыраған жапсыру керек. - Міне, біз барлық сұрақтарға жауап бердік. Біздің қайтуымыз керек. Сиқырлы сөздерімізді еске түсірейік . Бір, екі, үш иілу Бір, екі, үш айналады Бір, екі, үш секіру Ал сен бақшадасың. Қортынды,сұрақ-жауап. Балаларды мадақтау.		
Серуенге дайындық	Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.			
Серуен	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №7 Жаңбырдың жауғанын бақылау.
	Серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүртінуді, сүлгілерін өз ұяшықтарына ілуді үйрету.. Ұқыпты тамақтану дағдыларына асты аздан алып ішуге, ас құралдарын дұрыс қолдануға тәрбиелеу. Үстелге дұрыс отырып,тамақтануға , нан қиқымын жерге түсірмей, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.			
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау			
Күндізгі ұйқы				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№18. Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№19. Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	№20. Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№ 21. Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары.	Тереңдет ойынды, Тік ұста бойынды. Құстарға ұсайық, Қалықтап ұшайық.	Бір, екі – еңкей, Бүгілмесін тізең. Үш-төрт шалқай Иілмесін тізең.	Біз балдырған баламыз, Құстай қанат қағамыз. Дүниені аралап, Оқып білім аламыз.	Сәлеметсің бе, табиғат! (тізе бүгіп, иіліп сәлем беру)

Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Шық алға оң қанат, Шық алға сол қанат, Шаршаған кездерде Қонайық жорғалап. (Б.Бөрібаев) Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты» Мақсаты: балалар аңғарымпаз, тапқырлықты біледі.	Қолды көтер аспанға Саусақты сөз, жасқанба. (Б.Бөрібаев) Қимылды ойын: «Ақ қоян» Мақсаты: балалар ептілікті, жылдамдықты, ұйымшылдықты біледі.	Көзді салып қараңыз, Былай қанат қағамыз. (Б.Бөрібаев) Қимылды ойын: «Шар жарылды» Мақсаты: Мұрын арқылы тыныс алу жаттығуларын жасай алады.	Сәлеметсіңдер ме ормандар, өзен мен көлдер, теңіздер мен таулар! (Тұрыпекіқолынбұлғалайды) Сәлеметсіңдер ме құстар! (Қолдарыекіжанында, құссияқтықанатқағады) Сәлеметсіңдер ме аңдар! (Орындарындатұрып, аюсияқтыжүреді, қоянсияқтысекіреді) Қимылды ойын: «Қолшатыр» Мақсаты: балалар ойынарқылы қолшатыр туралы түсінеді.
Балалармен Жеке жұмыс	М. Монтессори технологиясымен жұмыс. Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.	Дьенеш блоктарымен жұмыс Дид ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара»	Гүлді қалай күтеміз. Суретпен жұмыс. Суретке өз ойын айту. Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады. шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды. Дид ойын: «Гүлді құрастыр»	Дид ойын: «Ретімен қоямыз» Шарты: Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу.
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №7 Жаңбырдың жауғанын бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.			
Балалардың үйге қайтуы	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру.	Ата-аналарға сауалнама тарату. Психолог кеңесі (жеке балаларға)	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Ата аналармен балалардың бүгінгі іс-әрекеттері туралы әңгімелесу.	Ата-анаға балаларының балабақшадағы достарымен қарым –қатынасы туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
31 қазан-04 қараша 2022 жыл

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Дидактикалық ойын «Суретті толықтыр»** Мақсаты: Балаларға берілген суреттерді толықтырып орналастыра білуге үйрету. **Жапсыру**	Әнұран айту. Еліміздің рәміздері жайлы әңгіме жүргізу. Көк байрақтың кескінін жапсыру. **Қоршаған ортамен танысу**	**Дидактикалық ойын: «Көңілді таяқшалар»** Мақсаты: Балалардың сөздік қорын дамыта отырып, таным белсенділіктерін және саусақ бұлшық етін дамыту. **Сөйлеудідамыту**	Әнұран айту. Балалармен әңгімелесу Күз мезгілінде қандай құбылыстар болатынын балалардан сұрау. **Көркем әдебиет**	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата –анамен әңгімелесу. Ата – аналармен қарым – қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.	**Ата-аналармен әңгіме**: Ата- аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата – аналармен қарым – қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Дөңгелек»** Мақсаты: Шығармашылыққа деген қызығушы-лықтарын дамыту; тұзды қамыр және оның қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; **Мүсіндеу**	**«Біреу-көп»** Мақсаты:Балаларға «біреу, көп» мағынасын түсіндіру. Тапсырмаларды орындау,ойлау қабілеттерін дамыту. **Математика негіздері**	**Үстел-үсті ойыны:** «Түсін тап» **Мақсаты:** түстерді сәйкестіндіру Есімін атағанда жауап беруге, өзін айнадан және фотосуреттер-ден тануға дағдыландыру; **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Көшедегі үйлер»** Мақсаты: Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Менің досым»** Мақсаты:До с туралы түсінік беру. Досы туралы әңгімелеуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту**

Таңертенгі жаттығу	Таңертеңгі жаттығу кешені (**қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				
	№ 41	№ 42	№ 43	№ 44	№ 45
Таңғы ас	Таңғы ас алдындагигиеналықшаралардыорындау**(мәдени-гигиеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, кезекшілердіңеңбекәрекеті** (ас ішуқұралдарын, майлықтардыүстелгеқою) **Гигиеналықшаралар**(қолдыдұрысжуу, өзорамалыныңорнынбілу, қолдыдұрыссүртужәнеорамалдыорнынаілу, көркемсөзқолданумысалы, Сырттанкеліпүнемі, Сабынменқолжуамыз, Таза болдымұнтаздай, Тағамғақолсозамыз) Тамақтану (өзорнынбілу, дұрысотыру, ас ішуқұралдарындұрысұстау, тамақтанумәдениетінқалыптастыру,тамақішкендесөйлемеу, тамақтанылпболғаннанкейіналғысайту)				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық	Балаларәсерлеріменбөлісу, жаңалықтардыбілу, бірлескенжоспарларды, мәселелердіталқылау, қызығушылықтарыбойыншаәрекет түрінтаңдау, ережелертуралыкелісужәне т. б. үшінжиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**
2-ші таңғы ас	2-ші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау **(сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенгедайындық	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау.	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты).Ауа –рай құбылыстары жайлы әңгіме жүргізу.
Серуен	№ 43	№ 44	№ 45	№ 46	№ 47
Серуеннен оралу	Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу. «Ұқыпты бала» әңгімесі **Сөйлеуді дамыту**	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру.	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға үйрету.	Серуеннен ішке қатармен, саппен жүруді үйрету. Балаларға қимылды ойын түрінде үйрету.	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру.

Түскі ас	**Астарың дәмді болсын!** Ас уақытында балаларға тамақты таусып жеуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету.	**Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Бата беру** Астарыңа адалдық берсін! Бастарыңа амандық берсін!	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **«Ас – адамның арқауы»** **Мақсаты:** Балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу. **Көркем әдебиет**	Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, **Ас қайыру** Дастарқаныңа береке берсін! Бастарыңа мереке берсін! Әумин
Күндізгіүйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Ана мен бала» музыкасын тыңдату**Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Үйшік» ертегі **Көркем әдебиет**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау «Түлкі мен тырна» ертегі **Көркем әдебиет** **Сөйлеуді дамыту**	«Сандар» әнін тыңдату. **Математика негіздері**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 43	№ 44	№ 45	№ 46	№ 47
Бесін ас	Бір- біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.	Балалардың назарын тағамға аудару.	Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру.	«Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету. **(Көркем әдебиет)**	Ас мәзірімен таныстыру, балалардың назарын тағамға аудару.
Балалардыңдербесіс-әрекеті	**«Нан қайдан келеді?»** Мақсаты: Нанның адам еңбегімен келетінін,оған көп күш жұмсалатынын түсіндіру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Тостаған»** Мақсаты:Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, заттың пішіндері туралы білімдерін жетілдіру, қылқаламды пайдалана отырып затты безендіруді үйрету.	**«Өз үйін тап» ойыны** Мақсаты: үлкен – кіші ұғымдары туралы түсінік беру. **Математика негіздері**	**«Күзгі жапырақтар»** Мақсаты: Балаларға күзгі жапырақтардың түсімен таныстыру. Күзде жапырақтардың неліктен сарғаятындығын айтып түсіндіру. **Жапсыру**	**«Менің Отаным-Қазақстан»** Мақсаты:Балаларға Туған жер, Отан туралы түсіндіру. Адамгершілікке, елін сүюге тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен таныстыру**

		Сурет салу			
Балаларменжекежұмыс	**Саусақ жаттығуы: «Қоңырау»** Сыңғырлайды қоңырау, Сыңғыр-сыңғыр етеді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Аделя, Досжан	**Көркем әдебиет «Менің ойыншықтарым» М.Әлімбаев** Өлең жолдарын түсіне отырып, жаттау қабілеттерін жетілдіру. Ойыншықтарды атай отырып сипаттауға, сурет бойынша 2-3 сөзден тұратын қысқа әңгіме құрастыра білуге үйрету. Арман, Жандос	**Саусақ жаттығуы: «Қоянның құлағы»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды Ойлы-қырлы жерлермен Ытқып-ытқып жүгірді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Жансая, Аяла	**Сөйлеуді дамыту** «Екі дос» (өлең) Қадыр Мырза Әли **Мақсаты:** Құрдастарымен қарым-қатынас жасау ережелерін сақтауға үйрету, ойында және қарым-қатынаста сыпайылық көрсете алуға көмектесу, өзара сыйластыққа тәрбиелеу. Бекзат, Нұркен	**Саусақ ойыны:** Саусағымда сақина Санап көрші кәнеки 1,2,3 Бір, екі үш Демалайық жинап күш. Айлин, Нұржігіт
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Құмнан түрлі құрылыстарды құрастыру үшін формаларды дайындау.	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұру. Еңбек құралдары ойыншықтарын далаға алып шығуға дайындап қою.	Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.
Серуен	№ 43	№ 44	№ 45	№ 46	№ 47
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардыңдербесіс-әрекеті	Түрлі балалар әрекетінде (ойын, қимылдық, танымдық, шығармашылық, зерттеу ,эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) іске асырылады				
Балалардыңүйінеқайтуы	Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.				

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

«Сұңқар»ересек тобы

07.11 – 11.11.2022ж

Күнтәртібініңүлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, Кеңесберу	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Картотека №10** **Танып ал да, атын ата** **Мақсаты:** заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.	**Картотека №13** **«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»** **Мақсаты:** суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу.	**Картотека №14** **«Дастархан мәзірі»** **Мақсаты:** балаларды тағамдардың жалпы және жеке атауы, ажыратып атай білуге үйрету**.**	**Картотека №17** **«Сөйлемді жалғастыр»** **Мақсаты:** балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.	**Картотека №18** **«Қайсысы ұнайды?»** **Мақсаты:** суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Таңертенгіжаттығу	Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз! **Дене шынықтыру**	Қуанамын мен де, Қуанасың сен де. Қуанайық, достарым, Жарқыраганкүнге! **Музыка**	Кел балалар күлейік Күлкі менен түлейік Күлкі көңіл ашады Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**	Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз **Музыка**	Армысың алтын күн, Армысың көк аспан. Жылуыма жылу қос, Міне менің қолым, **Дене шынықтыру**
Білімберуүйымыныңкестесібойынша шаүйымдастырылған іс-әрекет	**Қызығушылықты ояту** Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, үстел үстінен хат көрдім. Бізге кім жібергенін білмеймін?	**Ғажайып сәт** **«Құстардың дауысы» аудиожазбасы**	**Қызығушылықты ояту** Балалар, біздің топқа ауылдағы әжеден хат келіпті. Оның ішінде не	**Қызығушылықты ояту.**	**Ой дамыту.** Үй құстары туралы әңгімелесу

	Оған қол қойылмаған. Қолтаңбаның орнына жұмбақ жасырған. Бізге хатты кім жібергенін білгілерің келе ме? Олай болса жұмбақты бірге шешейік: **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** сәбіз мұрын, Қолында сыпырғыш Күннен және ыстықтан қорқады. (қар адам) **Хатты оқу:** «Сәлем менің кішкентай достарым! Қыс келіп қалды - жылдың ең суық мезгілі басталады. Аяз, боран болады. Су қоймалары қатып қалады. Жерді қар басып қалады. Менің ең үлкен уайымым – менің қанатты достарым. Бұл олардың өміріндегі ең қиын кезең. Менің қауырсынды достарыма қыстан аман шығуға көмектесіңізші!» Балалар, қар адам неге көмек сұрады? Қауырсындары кімдер? **Балалар: Бұл құстар.** **Ой қозғау.** **АҚТ технолгиясымен жұмыс.** Мына құстарды анықтайық? - Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен қапталған -Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай?	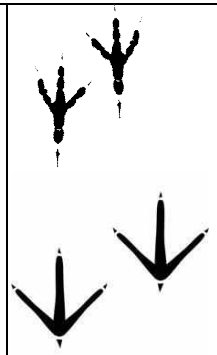 Із қалдырған не? (құстар) - Қалай болжадық? (аяқ іздері мен қауырсындардан кейін) Бізбен бірге қыстаған құстарды қалай атаймыз? Ал бізден ұшып кететін құстарды қалай ататймыз? Балалар, құстар неге жылы жаққа ұшады? - Бүгін қандай құстардың ізі мен қауырсыны қалды? Неліктен? Дәнмен қоректенетін жануарларды құс деп атауға бола ма? Жоқ, көптеген жануарлар астық жейді - кеміргіштер, жылқылар т.б Аңдарды, ұшатын жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (Қандай қанаттары бар?) (Жоқ. Құстардан басқа көбелектер, қоңыздар, масалар, жарқанаттар ұшады.) Жұмыртқа салатын жануарлар мен жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (жоқ. Құстардан басқа	бар екенін білгіңіз келе ме? **Балалар:** Иә. **«Сәлеметсіздер ме, құрметті балалар! Қиындыққа тап болдым. Менің жақсы көретін тауығымды қаршыға ұрлап, жасырып қалды. Маған тауықты табуға көмектес»** **Тәрбиеші:** Балалар әжеге көмектесеміз бе? (Иә). Арина әже тұратын ауылға қалай жетеміз? (автобуспен, пойызбен) Мен поездға отыруды ұсынамын, ол үшін мына пішіндерден поезд құрастырып алайық. Поезд құрастыру. **Аудиодан поезд дыбысы.** Балалар, біз де келдік, бұл біздің аялдама. Бізді кім қарсы алып тұр. **Әже (АҚТ технологиясынан)** Әженің қолында конверт бар. Қызық, оның ішінде не бар? Мен конвертті ашайын. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған? **Балалар:** Құстарды қоректендіргіш. **Тәрбиеші:** Бәлкім, қаршыға тауықты «қоректендіргішке» тығып қойған шығар? **Қарайық**	Үстелде жұмыртқа үстінде тауық (ойыншық) отырады. **Шұбар тауық** **<u>Ұлықбек Есдәулетов</u>** Шұбар тауық мүлдем, Жолатпайды барса. Ұясында жүрген Балапаны қанша? Балапанын тауық Қызғанады жаман. Қанатымен жауып, Санатпайды маған. **Ой қозғау.** Балалар, тауық деген не? Аң ба, құс па немесе жәндік пе? **Балалар:** құс Ал қандай құс? Үй құсы. Тағы да қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар, айтыңдаршы, үй құстары не жегенді ұнатады? Ал, тауығымызды тамақтандырайық, ол көптен бері отырып, аш болған шығар. **Дид ойын: «Дәндерді ажырат»** **Шарты:** Саусақ моторикасын дамыту мақсатында қалташалардағы дәндерді ажырата білу. Тауыққа тары дәнін тауып беру. Арпа, күріш, тары, фасоль дәндері)	- Құс қорасынан нені көріп тұрсыңдар?. -Оларды бір сөзбен атаңыз. (Құстар). -Бұл қандай құстар? (Бұл үй құстары). Неліктен олар үй деп аталады? (Өйткені олар адаммен бірге тұрады, адамдар оларды баяғыда қолға үйреткен, қазір оларға қамқорлық жасайды, тамақтандырады, емдейді). - Құс қай жерде мекендейді? (Құс ауласында, құс қорасында). - Үй құстары тағы қай жерде өмір сүре алады? (Құс фабрикасында). Құс бағумен айналысатын адамды қалай атайды? (Құс шаруашылығы, құс қорасы) **Ой қозғау.** - Тауық тұқымдасының барлық мүшелерін ата. - Суретке қарап, әтештің тауықтан айырмашылығы неде, олар несімен ұқсас екенін айт? (Тауық пен әтештің денесі қауырсынмен жабылған, қанаттары,

	тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар -Неліктен құстың тұмсығы бар? Құсқа қанат не үшін қажет? **Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме?** **Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік** **Тәжірибе №1** Құс қауырсындарын зерттеу: «Құстардың қауырсындары қалай орналасады» Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен) Жеңіл ме, ауыр ма? -Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды. **Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр.** Тасқа, сосын қауырсынға үрле. Не көріп тұрсыз? Тас қозғалмайды , ал қауырсын ұшып кетті.. Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді? **Тәжірибе №2** - Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз? Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады Қауырсын бос, сондықтан жеңіл. Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс бұтақтарға отыра алмайды,	барлық жәндіктер, құрттар, тасбақалар, жыландар жұмыртқа салады) Тұмсығы бар жануарларды құс деп атауға бола ма? (Жоқ, кейбір жануарлардың да тұмсығы болады, мысалы, платипус). Сонымен, құстарда басқа жануарларда жоқ не бар? Балалар біраз ойланып, өз бетінше аталған жануар түрлерінің қауырсындары жоқ деген қорытындыға келеді. - Дұрыс. Өйткені, Құстардың екінші аты бар: қауырсындылар. Құстардан басқа ештеңеде қауырсындар жоқ. Бұл оларды басқа жануарлар мен жәндіктерден ерекшелендіреді. Қауырсындар **Бірақ қай қауырсын қызықты, қайсысы әртүрлі, мен оларды зертханамызда зерттеуді ұсынамын.** **Негізгі бөлім.** **№1 тәжірибе**. **Қауырсынды лақтыру.** Сіз не көріп тұрсыз? Қауырсынды лақтырғанда не байқадыңыз? Қауырсын баяу құлайды, ақырын айналады. Өйткені ол өте жеңіл **Тәжірибе №2**	Астық науасынан балалар суреттердің бөліктерін тауып, құрастыру. **Ой қозғау.** Балалар, суреттерде нелер бар? Балалар: Әтеш пен балапан, бірақ тауық жоқ. Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, науаның астында тағы бір конверт жатыр, көрейік ішінде не бар? **Тапсырма:** Жұмбақтарды шешіп, жауабын табыңдар. Орақ құйрық, тарақ бас, Көп ұйқыны жаратпас. **(Әтеш)** Кеудесі қайқаңдап, Жүреді балпаңдап. **(Қаз)** Қық-қық етеді, Кезіп жүріп көшені. Жата қалса орнына, Ақ доп тастап кетеді. **(Тауық)** **Шығармашылық жұмыс** **Балаларды топқа бөлу** **1-топ:** Дайын әтеш суретін мақта таяқшасымен бояу **2-топ:** Дайын қаз суретін тіс щеткасымен бояу **3-топ:** Тауық суретін трафареттен губка арқылы бояу.	**Тәрбиеші.** Балалар, қалай ойлайсыңдар, тауық неге жұмыртқаның үстінде отырады? Тауық – құс, ал барлық құстар жұмыртқадан пайда болады Бірақ кез келген жұмыртқадан емес, бұл белгілі бір шарттарды, жылуды қажет етеді. Біздің тауық жұмыртқаны инкубациялайды, оларға жылу береді, кейін ол балапан шығарады. Тауық балалары қалай аталады?**Шөже.** **Ой дамыту** Балалар, тауық жұмыртқасымен жақынырақ танысып, оның таңғажайып қасиеттері туралы білгіңіз келе ме? **Шығармашлық бұрыш.** **Балаларды топқа бөлу.** **1- Топ:** Тауықпен әтешті құрастыру **2-топ:** Балапандарды туықтың қасына жапсыру **3-топ:** Тауықтарға мақта таяқшасымен жем салу **4-топ:**	құйрығы, екі аяғы, басы тарақ және тұмсығы бар. Бірақ әтештің құйрығы үлкенірек және әдемірек, ол тауықтан гөрі керемет. ; оның тарағы тауыққа қарағанда үлкенірек және жарқыраған Әтештің табанында шұңқырлары бар) - Әтеш дауысы қалай не істейді? (Әтеш шақырады: “коо-ка-ре-ку.”) Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.») - Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.) **Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру»** **Дид ойын: «Кім тапқыр»** Жұмбақты шешу: Айдыннан шалқыған Телпек көрдім

	бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жаулардан қашумен өткізеді. **Тәжірибе №3** Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық. Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар. Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады. Сіз қауырсындарын тұмсығымен тазартатын құсты көрдіңіз бе? Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады. Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр? Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі. **Қорытынды:** Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл	**Қауырсынның іші неге бос?** Қауырсынның шетін кесіңіз - біз бос орынды көреміз, сіз түсті сымды салып, бос орынды тексеруіңізге болады. Қауырсын жеңіл, таяқшасы бос, іші қуыс. **Тәжірибе №3.** Қауырсындар қайда орналасады? Қауырсынды тер, сен не сезесің? Ауа - Құс қанаттарын қаққанда, қауырсын жүндерін шешпей серпімді түрде серіппелі болады. Бұл қауырсындарды ұшу қауырсындары деп атайды. Микроскоппен қауырсындарды қарастырайық. - Көрдіңіз бе, микроскоптың астында біз таңғаларлық көрініс табамыз. Қауырсын бейнеленген суретті микроскоппен көрсету 	**Тәрбиеші:** Жұмбақтарды таптық, енді қайда барамыз? Сәл тынығып алайық **Сергіту сәті. Музыкамен «Шөжелерім»** **Тәрбиеші:** Біз демалдық, тауықты іздеуді жалғастыратын кез келді, бірақ қайда барамыз? Бәлкім қаршыға оны ұясына тығып қойған шығар? Ол ұясын қайда салады? Ағашта Олар ұя іздеп табады, ұяда тауықты тығып қойған. **Тәрбиеші:** Міне, балалар, тауықты таптық. Оны әжеге қайтарайық. Әжеге тауықты алып беру. **Әже балаларға рақмет айтады.** **Ой дамыту.** Әже тауықты неге жақсы көрді, неге іздеді? -Үй құстарының қандай пайдасы бар? (Ет пен жұмыртқа береді) -Оларға қалай қамқорлық жасауға болады? (Оларды тамақтандырады және суарады) Әженің тауығына дән жасап берейік	Ермексаздан жұмыртқа мүсіндеу. Міне біз толық жұмысты бітірдік, енді жұмысымызды ары қарай жалғастырамыз. Біз тауықтың басып жатқан жұмыртқаларына қол тигізе алмаймыз, әйтпесе балапандар шықпайды. **Тауықтың балапаны** **Ертай Ашықбаев** **Бұл балапан қандай мықты,** **Жұмыртқаны жарып шықты.** **Шыға салып ерінбеді,** **Жемін өзі теріп жеді.** Бірақ бізде тауықтар шықпайтын басқа тауық жұмыртқалары бар, бірақ біз олармен нақты ғалымдар сияқты әртүрлі эксперименттер жасай аламыз. Ол үшін арнайы форманы киіп, зертханаға баруымыз керек. **Балалар алжапқыш киеді, Педагог** қоржынынан тауық жұмыртқаларын таратады. **№1 тәжірибе «Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»**	қалқыған. (Үйрек) - Үйрек тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Үйректер қалай қозғалады? Олар не істей алады? (Үйректер жүре алады, жүзе алады, сүңгиді, ұша алады.) Үйректердің ұшуына не көмектеседі. Үйректердің дене бөлігін атаңыз. (Қанат үйректерге ұшуға көмектеседі.) Ал үйректердің жүзуіне не көмектеседі? (Үйректер жүзуге көмектесу үшін табандарын пайдаланады: олардың саусақтарын байланыстыратын арнайы жүзу қабықшалары бар, соның арқасында үйректер суды табандарымен қайтарады, кішкентай ескектермен ескек есу сияқты).

	атқарады. Біріншіден, мамықтар мен қауырсындар жылуды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды. Екіншіден, қауырсын құстарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылуды жоғалтпайды. Қазір терезеге қарасақ, қандай құстарды көреміз? Қыстайтын құстарды **Дид ойын: «Қыстайтын құстармен пен қоныс аударушылар»** Шарты: Қыс және көктем ағаштарының орналасуы: Ойында педагог әдейі қате жібереді. Балалар қатені байқап, оны дәлелдеу керек. **Балаларды 2-топқа бөлу.** **1-топ: Қысқы ағаштарды құрастыру** **2-топ: Көктем ағаштарын құрастыру.** Сендердің үстелдеріңде құстардың суреттері бар. Біреуін алып, құстың атын есте сақтаңыз. **Ойланып, оның қай ағашқа ұшып, қонатынын тауып жапсыр.** (балалар тапсырманы орындайды). Жұмысты тексеру: Жапырақтары бар көктемгі ағашты көрейік. Үстінде қандай құстар отырады? (көшіп-қон)	Бәрімізге белгілі, қауырсынның ортасында шыбық бар. Осы шыбықтың әр бүйірінен көптеген ұсақ жүндер шығады. Әртүрлі жұмсақтық пен өлшемдегі жүндерді көруге болады. Сонымен қатар микроскоппен ғана көруге болатын көптеген кішкентай, кішкентай мамықтар бекітілген. Бұл таяқшалар ілмектер арқылы бір-бірімен байланысқан. Ілмектер оңай қосылады, қауырсынның бетін бекітеді, ал егер олар ілмексіз болса, онда құс оларды тұмсығы-мен байланыстырады. Микроскоппен қауырсындарды қайта қарау, суретте көргендерін микроскоптағы суретпен салыстыру. Бір кездері өте мұқият адамдар мұны көріп, найзағай ойлап тапты. **Тәжірибе №4** **Шыбын қауырсынымен салыстыру.** Тағы қандай қауырсындар бар? Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері байланыспаған, таяқшасы жіңішке Қауырсынды салыстыру Мамық қауырсынды шыбын қауырсынына салып, көлемі	**Дид ойын: «Тауыққа дән»** **Шарты:** Сары ермексаздан дән жасау. **Тақпақ** Үйімізде тауық көп. Үйрек,Қаз да жетеді. Жұмыртқа олар тауып көп, Бізді қарық етеді. Бәрін жинап аламыз, Аралап шөп, қораны. Ыдысқа әкеп саламыз, **Тәрбиеші:** Балалар, әже сендерден тағы да көмектесулеріңді сұрайды. Ол жұмыртқаны қайнатып, бір себетке, шикі жұмыртқаны екіншісіне салды, бірақ себеттерді ұмытып қалды. **Ой қозғау.** **Біз Тәжірибе арқылы қайнатылған және шикі жұмыртқаның қай жерде екенін анықтайық.** **Тәжірибе** Жұмыртқаны айналдыру керек, егер ол пңскен болса айналады, ал егер ол шикі болса, онда ол айналмайды. **Сөздік жұмыс: айналады, сарыуыз, ақуыз.** -Балалар тәжірибе жасап, пісірілген жұмыртқаны тауып, әжесінің себетіне салады.	Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. - жұмыртқаның түсі қандай? -жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша). -жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па? Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз. Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме? **Тәжірибе №2** **«Шикі жұмыртқаның құрамы»** Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды. Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы	**Тәжірибе алаңы** қолыңызды жайылған саусақтарыңызбен су ыдысына салып, қолыңызды суға батырыңыз. Содан кейін дәл солай жасаңыз, бірақ саусақтарыңызды қолыңызбен басыңыз. Қандай жағдайда қол суды күштірек қайтарады? Саусақтарыңызды түйгенде қолыңызды қандай құстыңтабанына ұқсаттыңыз? - Енді үйректердің табанында неліктен қабықша бар екенін түсіндің бе? - Тағы қандай құстардың жүзетін қабықшалары бар? (Қаздарда.) Суда жүзе алатын құс, ол қандай құс? (Бұл суда жүзетін құс) -Үйректер қалай қоректенеді, қандай тамақпен қоректенеді? (Үйректер неше түрлі азықпен қоректенеді: астық, шөп, құрт, ұлулар, жәндіктер; сүңгіп жүргенде олар судан әр түрлі қорек алады .Бұлар қоректі

	Қазір қоныс аударатын құстар қайда? Неге біз оларды қысқы серуенде көрмейміз? -Олар неге кетіп қалды? Ал енді қысқы ағашта отырған. құстарды қарастырайық Оның үстінде қандай құстар бар? **Тәрбиеші:** Неліктен қыстайтын құстар қоныс аударатын құстар сияқты бізден жылы жаққа ұшып кетпеді? (балалардың жауаптарын тыңдау) Қыстайтын құстар жидектермен, тұқымдармен, шишкалармен қоректенеді, тіпті қыста қорек таба алады. Сондықтан олар қыста бізбен бірге қалады! Жарайсыңдар! Қысқы құстарды жақсы білесіңдер. **Ой қозғау.** Қыста құстардың өмірі туралы көбірек білу үшін мен олар туралы фильм көруді ұсынамын. Қандай құстар туралы фильм көрдіңдер? Фильмде көрген құстарды ата. Қыста құстар қалай өмір сүреді? (таңертеңнен кешке дейін қыстайтын құстар бір маңызды іспен айналысады).	бойынша салыстырамыз. Қайсысы артық? Содан кейін біз қолдың бойымен мамық қауырсынды жүргіземіз - жұмсақ. -Қалай ойлайсыңдар, құсқа неге мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Денесінде, басында, қанаттарында, табанында орналасқан Дид ойын: «Қай қауырсын жеңіл»Алақанға салып, қауырсынды үрлеу. Балалар үрлейді - қайсысы алысырақ ұшады - мамық па, қауырсынба ? **Қортынды: Мамық үлпілдеп тез ұшады.** **Ой қозғау.** Суда жүзетін құстардың қауырсындары неге суланбайды деп ойлайсыңдар? Өйткені, олардың арнайы май безі бар және құстардың өздері тұмсығымен қауырсындарды майлайды. **Эксперимент жасау.** **Тәжірибе № 5** -Сенде шыбын қауырсыны бар, үстіне су құй. Құстардың қауырсындарына осылайша су ағызады. Сондықтан қауырсындар суланбайды!	**Тәрбиеші:** Ал, балалар, біз әжеге көмектестік пе? (Иә). Ал енді біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Поездағы орындарыңа отырыңдар **Поездың аудио дыбысы.** **Балабақшаға келу.** **Нәтиже.** Балалар, біз балабақшаға қайтып келдік, саяхаттан қандай жаңа және қызықты нәрселерді білдіңіз? **Тауықтың балапаны** **<u>Ертай Ашықбаев</u>** Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты. Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді. Қондырып ап алақанға, Жем беремін балапанға. **Балаларды мадақтау.**	сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай?Оны сындырып көрейік. Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бірақ мен таңғажайып қасиеттері туралы айтып беруге беремін. Ол үшін бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын. Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен**)** **№3 тәжірибе** **«Шикі немесе қайнатылған жұмыртқа»** Тәрбиеші: Балалар, менің тарелгіме қараңдаршы жұмыртқа жатыр. Нешеу? (екі) Бір жұмыртқа шикі, екіншісі қайнатылған. Айтыңызшы, олар қалай ұқсас? Және олар қалай ерекшеленеді? Сыртқы белгілері бойынша пісірілген жұмыртқаны шикіден ажырату мүмкін емес екен. Қалай	құстар.) Тауықтар, қаздар, күркетауықтар да қоректілер. **Дид ойын: «Тауықтарды 5-ке дейін санау»** Құйрығы – желпілдек, тұмсық – ілмектей, Бұл құсты күркетауық деп атайды. Ол өрескел, күшті, маңызды, Онымен бәрі бірдей дос бола бермейді. **- Күркетауық қалай суреттелген?** Күркетауықтың сыртқы түрін сипаттау. Күркетауықтың басы, денесі , аяғы, құйрығы, қанаттары қандай екенін айтыңыз. (Күркетауықтың басы кішкентай, қызыл терісімен жабылған, тұмсығы иілген, үлкен қызыл сақалды, күшті ұзын аяқтары бар (табан), қауырсыннан жасалған үлкен әдемі

	Қалай ойлайсыңдар, немен айналысады? Балалар - (Олар тамақ іздейді) Иә, қыста құстардың негізгі әрекеті қорек іздеу болып табылады. Қыста күн қысқа, тез қараңғы болады, қараңғыда тамақ табылмайды. Сондықтан құстар күнмен бірге тұрып, күні бойы тамақ іздейді. **Тақпақ айту** Жылы жаққа ұшпайтын, Біздің жақта қыстайтын,. Құстар жүрсе жуықта, Жем шашуды ұмытпа! -Естеріңде ме, хатта қар адам құстардың қыстан аман шығуына көмектесуімізді өтінді? Бұл үшін не істеуіміз керек? **Шығармашылық жұмыс.** Құстарға жемсауыт жасап беруіміз керек. **Үлгіні талдай отырып, жемсауыттың суретін салу.** Осындай жемсауытқа күн сайын жем салып отыруымыз керек. Қалада азық көп, сондықтан құстар бізге суықта, жылу мен тамаққа жақындайды. Адамдар құстардың аман қалуына	**Біз бүгін зертханада не білдік?** - Құс қауырсындарының қалай орналасатыны және олардың мақсаты туралы білдік. Біздің зертханада қауырсындарды зерттей отырып, біз қорытынды жасай аламыз - құстарға қауырсын не үшін қажет? Құстың ұшып кетуіне, ауада қалуына, ылғалдан қорғауға, жылытуға көмектеседі. - Құстар күнде қауырсындарына күтім жасайды, қауырсындарын мұқият тазартады, кірден тазартады. **Шығармашылық орталық Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Дәстүрден тыс әдістер арқылы трафаретпен құс бейнесін салып, губкамен бояу. **2-топ:** Құстарға жемсауыт құрастыру **3- топ:** Құстарды жемсауытқа жапсыру. **4-топ:** Құстарға ермексаздан жем жасап, жемсауытқа салу. **Қорытынды:** Біз бүгін қауырсындарға көп тәжірибе жасадық. Құстар туралы көп мағлұмат алдық. Біз серуенде құс қоректендіргішінде кездесіп, бізбен бірге қыстап қалатын құстардың нені көбірек		анықтауға болады деп ойлайсыңдар? **Тәрбиеші.** Балалар, тыңдаңдар, есте сақтаңдар! Жұмыртқа қайнатылған кезде, ол жақсы айналады, өйткені жұмыртқаның барлық мазмұны пісірілген және қатты күйде. Жұмыртқаны қайнатпаған кезде, ол айналдырмайды, өйткені жұмыртқаның мазмұны сұйық күйде болады және жұмыртқаны босатуға мүмкіндік бермейді. Тексерейік? Мен жұмыртқаны табаққа айналдырамын, ал сендер оның піскен, піспегенін екенін айтасыңдар. Тәрбиеші: тәрелкедегі жұмыртқаларды бір-бірден бұрады. Балалар өз болжамдарын айтады. **Тәрбиеші.** Дұрыс істегенімізді тексерейік. пісірілген жұмыртқаны алып, оны тазарту. Тазалау кезінде жұмыртқаның қабығы қалай ашылады . Ашу оңай болса қандай болады? (нәзік). **Қортынды.** Қайнатылған жұмыртқаның құрамы	құйрық, күркетауық қанаттары үлкен желпуіш сияқты ашылады) Күркетауық ұшпайтын, суда жүзбейтін, әр жерден қоректенетін құс. шөпті, жапырақтарды, көк пиязды жақсы көреді, сонымен қатар бақша зиянкестерін жейді. **- Қаздар тұқымдасының барлық мүшелерін ата.** Қаздар қандай дыбыстар шығара алады? Олар не істеп жатыр? (Қаздар: ғұқ-ғұқ деп айқайлайды; олар: «ш-ш-ш» деп ысқырады.) Қалай ойлайсыңдар , қаз қай кезде ысқырады? (Ол ашуланғанда, қауіп төнген жағдайда өзіне немесе балапандарына қауіп төндіргенде.) **- Қаз тағы қалай қорғана алады?**

	көмектесу үшін тамақтандырады. **Дид ойын: «Құсқа жем беру»**Қауырсынды достарымызға дәм дайындайтын кез келді. Құстарға тәттілер жасау. Ермексаздың әр түрлі түстерінен құстарға тәттілер жасау. Педагог құстарға арналған тәттілерді кезең-кезеңімен дайындауды көрсетеді Тәрбиеші: Сонымен құстарға арналған тәттілер дайын. Біз құстарға тәттілерді беру үшін серуенге шығамыз. Олар біздің тәттілерден дәм татып, ұшып, басқа құстарға балабақшада қандай мейірімді балалар өсіп жатқанын айтып береді. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	жегенді жақсы көретінін білеміз.		қандай? Қатты. Жұмыртқаның ішінде не бар? Белок, ортасында не бар? сарусы Сарысы қандай? (дөңгелек, тұтас, сары). Тәрбиеші. Балалар, сендер нағыз ғалымдар сияқты көптеген эксперименттер жасадыңдар.	Қаз аяқтарын қысып, қылмыскерді қанаттарымен ұрып-соғуы мүмкін. Басқа құстар, мысалы, әтеш немесе үйрек өзін қалай қорғайды? Әтеш айбат шегеді, үйрек шымшып алады. **«Қаз ашулы» психогимнастика** Қаз қалай қозғалады? (Қаз жүреді, жүгіреді, жүзеді.) Демек, қаз ... суда жүзетін құс. Қаздардың қандай пайдасы бар? Қаздар өте қоректік ет, жұмыртқа, май, мамық және қауырсын береді. **Шығармашылық бұрыш** Өз еркімен жұмыс. **4. Рефлексия** **-Бүгін не туралы әңгімелестік?** **- Ең көп есіңде не қалды?**
Серуенгедайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Картотека №11** Күнді бақылау.	**Картотека №13** Аула маңындағы көліктерді бақылау.	**Картотека №14** ауа- райын бақылау	**Картотека №17** Күз көрінісін бақылау	**Картотека №19** Жаңбырды бақылау.
Серуенненоралу	Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				

Түскіас	**Ойын- жаттығу** : Ас ішер кезде, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені Ойламаймыз білмейміз. **Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"**				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралары	**Жаттығу кешені №6** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**Жаттығу кешені №7** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені №8** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	**Жаттығу кешені №9** Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	**Жаттығу кешені №10** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Қызығушылықты ояту .** **Үкіден хат келу.** Құрметті балалар мен күндіз ұша алмаймын, ал сендер түнде ұйқыда жатасыңдар, сондықтан хат жіберіп білімдеріңді тексергім келеді. **1- тапсырма**: **Дид ойын:** **«Барлығы нешеу?»**Тиінда неше саңырауқұлақ бар? **1** Кіріпде неше саңырауқұлақ бар? 	**Дид ойын:** **«Пішіндерді ажырату»** **Шарты:**Геометриялық пішіндерді сипаттау, салыстыру, үшбұрыш пішінді, басқада пішіндердің ішінен табу керек. 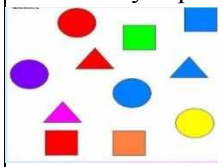 **Дид ойын: «Алмаларды санаймыз»** - Алма қандай пішінге ұқсайды? - Тақтада қанша алма бар? Бір алма бар. (Осыдан кейін тағы бір алманың суретін алып, бір алманы қоссақ қанша алма болады?	**Логикалық тапсырмалар орындау.** **1.**Торғайларды санайық Ағашта 2 торғай қонып тұрр еді, Ала мысықты көріп 1 торғай ұшып кетті Ағашта қанша торғай қалды? **2 .**Мирастын өзінде 1 алма болды, әжесі оған базардаң 1 алма сатып әперді Мираста қанша алма болды? **3.**Кірпі орманда өзіне 2 саныраукұлақты теріп алды. 1 саныраукұлақты тиінге сыйлайды Кірпіде қанша саңырауқұлақ қалды? **4.**Адамда неше көз бар?(2)	**Дид ойын: « Биік ,аласа»** Шарты: Қай ағаш биік , ал ағаш аласа? **Дид ойын: «Заттарды түсімен топтастыр»** Шарты: Сызық арқылы түстерді қосу. 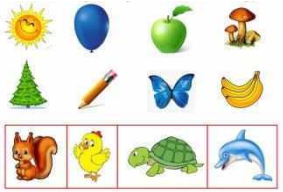	**Дид ойын: «Не артық»** **Суретпен жұмыс:** -Ненің суретін көріп тұрмыз? -Қоянның қолында неше шар? -Мысықтың қолында неше шар бар? -Шардың түстері қандай?

	Сұрақ жауап: Қайсысы көп? Кірпінің саңырауқұлағымен тиіннің саңырауқұлағын қоссақ барлығы нешеу болады? **2-тапсырма:** **Қоянның қолында неше сәбіз бар?.** Барлығы неше сәбіз? Дұрыс 2 сәбіз Балаларды мадақтау. **3-тапсырма: «Сиқырлы пішіндер»** Пішіндерден әр түрлі құрастыру жұмысын жасаңдар	- Балалар, бір алмаға және бір алма қостық. Содан неше алма шықты.		**Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар»** Мақсаты: Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағдыланады **Күтілетін нәтиже:** Балалар әр түрлі бағытта және әртүрлі секірудің түрлерін үйренеді.	-Шардың пішіндері қандай? **Логикалық есептер** - Дүкеннен анам 2 доп алып келді, оның біреуін іниме бердім. менде неше доп қалды? (1) - Қоянда неше құлақ бар?(қоянның суретін көрсету) - Қолда қанша саусақ бар? **Бәріміз біргеміз.** Оңға бір қадам, солға бір қадам Шапалақ ұрамыз. Алға бір қадам, артқа бір қадам Шапалақ ұрамыз.
Балалармен жеке жұмыс	**М. Монтессори технологиясымен жұмыс.** Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.	**Мнемотехника әдісі** **Тақырыбы: Киімдер** Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.	**АҚТ технологиясы-мен жұмыс** Математикалық дамытушы ойындар Сұрақ-жауап	**Ойын – жаттығу** «Қуыршықты жуындыр» Мақсаты:балаларға тазалық туралы үйрету. Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	**Отан туралы мақал-мәтелдер.** Отан — елдің анасы Ел - ердің анасы Туған жердей жерболмас, Туғанелдей елболмас.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Картотека №11** Күнді бақылау.	**Картотека №13** Аула маңындағы көліктерді бақылау.	**Картотека №14** ауа- райын бақылау	**Картотека №17** Күз көрінісін бақылау	**Картотека №19** Жаңбырды бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				

Балалардың үйгеқайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
14-18 қараша 2022 жыл

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Дидактикалық ойын: «Көңілді таяқшалар»** Мақсаты: Балалардың сөздік қорын дамыта отырып, таным белсенділіктерін және саусақ бұлшық етін дамыту. **Сөйлеуді дамыту**	Балаларды қабылдау Әнұран айту Еліміздің рәміздері жайлы әңгіме жүргізу. Көк байрақтың кескінін жапсыру. **Дидактикалық ойын «Суретті толықтыр»** Мақсаты: Балаларға берілген суреттерді толықтырып орналастыра білуге үйрету. **Жапсыру**	Балаларды жақсы көңіл -күймен қарсы алу **Танымдық ойын: «Мынау қай пішін?»** Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу. **Математика негіздері**	Әнұран айту. Балалармен әңгімелесу Күз мезгілінде қандай құбылыстар болатынын балалардан сұрау. **«Қай аспап жоқ?»** Мақсаты: Балалардың зейіннің дамыту. Есте сақтау қабілетін дамыту. **Музыка**	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. **Үстел үсті ойыны «Бөліктерін тап»** Мақсаты: Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып орналастыра білуге үйрету. **Құрастыру**
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата –анамен әңгімелесу. Ата –аналармен қарым –қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.	**Ата-аналармен әңгіме**: Ата- аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата –аналармен қарым –қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Дөңгелек»** Мақсаты: Шығармашылыққа деген қызығушы-лықтарын дамыту; тұзды қамыр және оның қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; **Мүсіндеу**	**«Біреу-көп»** Мақсаты:Балаларға «біреу, көп» мағынасын түсіндіру. Тапсырмаларды орындау,ойлау қабілеттерін дамыту. **Математика негіздері**	**Үстел-үсті ойыны:** «Түсін тап» **Мақсаты:** түстерді сәйкестіндіру Есімін атағанда жауап беруге, өзін айнадан және фотосуреттер-ден тануға дағдыландыру; **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Көшедегі үйлер»** Мақсаты: Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Менің досым»** Мақсаты:Дос туралы түсінік беру. Досы туралы әңгімелеуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту**

Таңертенгі жаттығу	Таңертеңгі жаттығу кешені (**қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				
	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7
Таңғы ас	Таңғы ас алдындагигиеналықшаралардыорындау**(мәдени-гигиеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, кезекшілердіңеңбекәрекеті** (ас ішуқұралдарын, майлықтардыүстелгеқою) **Гигиеналықшаралар**(қолдыдұрысжуу, өзорамалыныңорнынбілу, қолдыдұрыссүртужәнеорамалдыорнынаілу, көркемсөзқолданумысалы, Сырттанкеліпүнемі, Сабынменқолжуамыз, Таза болдымұнтаздай, Тағамғақолсозамыз) Тамақтану (өзорнынбілу, дұрысотыру, ас ішуқұралдарындұрысұстау, тамақтанумәдениетінқалыптастыру,тамақішкендесөйлемеу, тамақтаныпболғаннанкейіналғысайту)				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық	Балаларәсерлеріменбөлісу, жаңалықтардыбілу, бірлескенжоспарларды, мәселелердіталқылау, қызығушылықтарыбойыншаәрекет түрінтаңдау, ережелертуралыкелісужәне т. б. үшінжиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**
2-ші таңғы ас	2-ші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау **(сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенгедайындық	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау.	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты).Ауа – рай құбылыстары жайлы әңгіме жүргізу.
Серуен	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7
Серуеннен оралу	Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу. «Ұқыпты бала» әңгімесі **Сөйлеуді дамыту**	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру.	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға үйрету.	Серуеннен ішке қатармен, саппен жүруді үйрету. Балаларға қимылды ойын түрінде үйрету.	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру.
Түскі ас	**Астарың дәмді болсын!**	**Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Бата беру** Астарыңа адалдық берсін!	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын,	Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу,

	Ас уақытында балаларға тамақты таусып жеуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету.	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	Бастарыңа амандық берсін!	майлықтарды үстелге қою) **«Ас – адамның арқауы»** **Мақсаты:** Балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу. **Көркем әдебиет**	қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, **Ас қайыру** Дастарқаныңа береке берсін! Бастарыңа мереке берсін! Әумин
Күндізгіүйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Ана мен бала» музыкасын тыңдату **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Үйшік» ертегі **Көркем әдебиет**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау «Түлкі мен тырна» ертегі **Көркем әдебиет** **Сөйлеуді дамыту**	«Сандар» әнін тыңдату. **Математика негіздері**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7
Бесін ас	Бір- біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.	Балалардың назарын тағамға аудару.	Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру.	«Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету. **(Көркем әдебиет)**	Ас мәзірімен таныстыру, балалардың назарын тағамға аудару.
Балалардыңдербесіс-әрекеті	**«Нан қайдан келеді?»** Мақсаты: Нанның адам еңбегімен келетінін,оған көп күш жұмсалатынын түсіндіру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Тостаған»** Мақсаты:Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, заттың пішіндері туралы білімдерін жетілдіру, қылқаламды пайдалана отырып затты безендіруді үйрету. **Сурет салу**	**«Өз үйін тап» ойыны** Мақсаты: үлкен – кіші ұғымдары туралы түсінік беру. **Математика негіздері**	**«Күзгі жапырақтар»** Мақсаты: Балаларға күзгі жапырақтардың түсімен таныстыру. Күзде жапырақтардың неліктен сарғаятындығын айтып түсіндіру. **Жапсыру**	**«Менің Отаным-Қазақстан»** Мақсаты:Балаларға Туған жер, Отан туралы түсіндіру. Адамгершілікке, елін сүюге тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен таныстыру**

Балаларменжекежұмыс	**Саусақ жаттығуы:** **«Қоңырау»** Сыңғырлайды қоңырау, Сыңғыр-сыңғыр етеді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Аделя, Досжан	**Көркем әдебиет** **«Менің ойыншықтарым»** **М.Әлімбаев** Өлең жолдарын түсіне отырып, жаттау қабілеттерін жетілдіру. Ойыншықтарды атай отырып сипаттауға, сурет бойынша 2-3 сөзден тұратын қысқа әңгіме құрастыра білуге үйрету. Арман, Жандос	**Саусақ жаттығуы:** **«Қоянның құлағы»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды Ойлы-қырлы жерлермен Ытқып-ытқып жүгірді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Жансая, Аяла	**Сөйлеуді дамыту** **«**Екі дос» (өлең) Қадыр Мырза Әли **Мақсаты:** Құрдастарымен қарым-қатынас жасау ережелерін сақтауға үйрету, ойында және қарым-қатынаста сыпайылық көрсете алуға көмектесу, өзара сыйластыққа тәрбиелеу. Бекзат, Нұркен	**Саусақ ойыны:** Саусағымда сақина Санап көрші кәнеки 1,2,3 Бір, екі үш Демалайық жинап күш. Айлин, Нұржігіт
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Құмнан түрлі құрылыстарды құрастыру үшін формаларды дайындау.	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұру. Еңбек құралдары ойыншықтарын далаға алып шығуға дайындап қою.	Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.
Серуен	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардыңдербесіс-әрекеті	Түрлі балалар әрекетінде (ойын, қимылдық, танымдық, шығармашылық, зерттеу ,эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) іске асырылады				
Балалардыңүйінеқайтуы	Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
21-25 қараша 2022 жыл

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Дидактикалық ойын: «Көңілді таяқшалар»** Мақсаты: Балалардың сөздік қорын дамыта отырып, таным белсенділіктерін және саусақ бұлшық етін дамыту. **Сөйлеуді дамыту**	Әнұран айту. Еліміздің рәміздері жайлы әңгіме жүргізу. Көк байрақтың кескінін жапсыру. **Дидактикалық ойын: «Суретті толықтыр»** Мақсаты: Балаларға берілген суреттерді толықтырып орналастыра білуге үйрету. **Жапсыру**	Балаларды жақсы көңіл - күймен қарсы алу. **Танымдық ойын: «Мынау қай пішін?»** Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу. **Математика негіздері**	Әнұран айту. Балалармен әңгімелесу Күз мезгілінде қандай құбылыстар болатынын балалардан сұрау.**«Қай аспап жоқ?»** Мақсаты: Балалардың зейіннің дамыту. Есте сақтау қабілетін дамыту. **Музыка**	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. **Үстел үсті ойыны «Бөліктерін тап»** Мақсаты: Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып орналастыра білуге үйрету. **Құрастыру**
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата –анамен әңгімелесу. Ата – аналармен қарым – қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.	**Ата-аналармен әңгіме**: Ата- аналарға балаларын таңертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата –аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата –аналармен қарым –қатынас мәдениетін орнату. Күн тәртібін сақтауға дағдылану.
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Дөңгелек»** Мақсаты: Шығармашылыққа деген қызығушы-лықтарын дамыту; тұзды қамыр және оның қасиеттері туралы білімдерін қалыптастыру; **Мүсіндеу**	**«Біреу-көп»** Мақсаты:Балаларға «біреу, көп» мағынасын түсіндіру. Тапсырмаларды орындау,ойлау қабілеттерін дамыту. **Математика негіздері**	**Үстел-үсті ойыны:** «Түсін тап» **Мақсаты:** түстерді сәйкестіндіру Есімін атағанда жауап беруге, өзін айнадан және фотосуреттер-ден тануға дағдыландыру; **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Көшедегі үйлер»** Мақсаты: Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Менің досым»** Мақсаты:Дос туралы түсінік беру. Досы туралы әңгімелеуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту**

Таңертенгі жаттығу	Таңертеңгі жаттығу кешені (**қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				
	№ 8	№ 9	№ 10	№11	№ 12
Таңғы ас	Таңғы ас алдындагигиеналықшаралардыорындау**(мәдени-гигиеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, кезекшілердіңеңбекәрекеті** (ас ішуқұралдарын, майлықтардыүстелгеқою) **Гигиеналықшаралар**(қолдыдұрысжуу, өзорамалыныңорнынбілу, қолдыдұрыссүртужәнеорамалдыорнынаілу, көркемсөзқолданумысалы, Сырттанкеліпүнемі, Сабынменқолжуамыз, Таза болдымұнтаздай, Тағамғақолсозамыз) Тамақтану (өзорнынбілу, дұрысотыру, ас ішуқұралдарындұрысұстау, тамақтанумәдениетінқалыптастыру,тамақішкендесөйлемеу, тамақтанылыпболғаннанкейіналғысайту)				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық	Балаларәсерлеріменбөлісу, жаңалықтардыбілу, бірлескенжоспарларды, мәселелердіталқылау, қызығушылықтарыбойыншаәрекет түрінтаңдау, ережелертуралыкелісужәне т. б. үшінжиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**
2-ші таңғы ас	2-ші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау **(сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенгедайындық	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау.	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты).Ауа –рай құбылыстары жайлы әңгіме жүргізу.
Серуен	№ 8	№ 9	№ 10	№11	№ 12
Серуеннен оралу	Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу. «Ұқыпты бала» әңгімесі **Сөйлеуді дамыту**	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру.	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға үйрету.	Серуеннен ішке қатармен, саппен жүруді үйрету. Балаларға қимылды ойын түрінде үйрету.	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру.

Түскі ас	**Астарың дәмді болсын!** Ас уақытында балаларға тамақты таусып жеуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету.	**Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Бата беру** Астарыңа адалдық берсін! Бастарыңа амандық берсін!	Кезекшілердің еңбек әрекеті (ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **«Ас – адамның арқауы»** **Мақсаты:** Балаларға тамақтану әдебі жайында түсіндіру жұмыстарын жүргізу. **Көркем әдебиет**	Гигиеналық шаралар (қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту және орамалды орнына ілу, **Ас қайыру** Дастарқаныңа береке берсін! Бастарыңа мереке берсін! Әумин
Күндізгіұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Ана мен бала» музыкасын тыңдату **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Үйшік» ертегі **Көркем әдебиет**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы жағдай жасау «Түлкі мен тырна» ертегі **Көркем әдебиет** **Сөйлеуді дамыту**	«Сандар» әнін тыңдату. **Математика негіздері**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 8	№ 9	№ 10	№11	№ 12
Бесін ас	Бір- біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.	Балалардың назарын тағамға аудару.	Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру.	«Бата айтып», «Ас қайтаруды» үйрету. **(Көркем әдебиет)**	Ас мәзірімен таныстыру, балалардың назарын тағамға аудару.
Балалардыңдербесіс-әрекеті	**«Нан қайдан келеді?»** Мақсаты: Нанның адам еңбегімен келетінін,оған көп күш жұмсалатынын түсіндіру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Тостаған»** Мақсаты:Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, заттың пішіндері туралы білімдерін жетілдіру, қылқаламды пайдалана отырып затты безендіруді үйрету. **Сурет салу**	**«Өз үйін тап» ойыны** Мақсаты: үлкен – кіші ұғымдары туралы түсінік беру. **Математика негіздері**	**«Күзгі жапырақтар»** Мақсаты: Балаларға күзгі жапырақтардың түсімен таныстыру. Күзде жапырақтардың неліктен сарғаятындығын айтып түсіндіру. **Жапсыру**	**«Менің Отаным-Қазақстан»** Мақсаты:Балаларға Туған жер, Отан туралы түсіндіру. Адамгершілікке, елін сүюге тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен таныстыру**

Балаларменжекежұмыс	**Саусақ жаттығуы:** **«Қоңырау»** Сыңғырлайды қоңырау, Сыңғыр-сыңғыр етеді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Аделя, Досжан	**Көркем әдебиет** **«Менің ойыншықтарым»** **М.Әлімбаев** Өлең жолдарын түсіне отырып, жаттау қабілеттерін жетілдіру. Ойыншықтарды атай отырып сипаттауға, сурет бойынша 2-3 сөзден тұратын қысқа әңгіме құрастыра білуге үйрету. Арман, Жандос	**Саусақ жаттығуы:** **«Қоянның құлағы»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды Ойлы-қырлы жерлермен Ытқып-ытқып жүгірді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Жансая, Аяла	**Сөйлеуді дамыту** «Екі дос» (өлең) Қадыр Мырза Әли **Мақсаты:** Құрдастарымен қарым-қатынас жасау ережелерін сақтауға үйрету, ойында және қарым-қатынаста сыпайылық көрсете алуға көмектесу, өзара сыйластыққа тәрбиелеу. Бекзат, Нұркен	**Саусақ ойыны:** Саусағымда сақина Санап көрші кәнеки 1,2,3 Бір, екі үш Демалайық жинап күш. Айлин, Нұржігіт
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Құмнан түрлі құрылыстарды құрастыру үшін формаларды дайындау.	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұру. Еңбек құралдары ойыншықтарын далаға алып шығуға дайындап қою.	Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.
Серуен	№ 8	№ 9	№ 10	№11	№ 12
Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу, дербес және ойын әрекеті				
Балалардыңдербесіс-әрекеті	Түрлі балалар әрекетінде (ойын, қимылдық, танымдық, шығармашылық, зерттеу ,эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) іске асырылады				
Балалардыңүйінеқайтуы	Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.				

Тәрбиелеу – білімберупроцесініңциклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

28.11 – 02.12.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	**Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты:** қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.	**Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын,қ алай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.	**Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.	**Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:** суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.	**Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты:** қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Қараша айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз, Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан. **Дене шынықтыру**	Армысың, шапағатты, Күн ана Армысың қайырымды, Аспан ана Армысың мейірімді, Жер ана Армысың менің достарым. **Музыка**	Бақшамызға барғанда Жолыққан бар жандарға. Ертемен ақ пейілмен, «Қайырлы таң» деймін мен **Дене шынықтыру**	Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге. **Музыка**	«Арайлап таң атты» Арайлап таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық. **Дене шынықтыру**

Білімберуұйымының кестесібойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Қызығушылықты ояту** **Дид ойын: "Гүлдерді түстеріне қарай ажырат"** **Шарты:** Тақтадағы гүлдердің сыңарын стол үстінен тауып қасына жапсыру. . Гүлдің құрлысымен таныстыру. 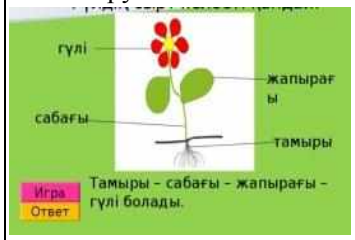 **Дид ойын: «Гүлдерді топта»** Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну. **Сергіту сәті**: Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді) Су құямын гүлге(қолмен су құяды) Гүл күткенді біледі(тербеледі) Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды) Күнде гүлін ашады Жұпарын маған шашады(қолын желпейді) **Тәжірибелік алаң** **Тәжірибе №1** **Сумен және сусыз** **Мақсаты:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы	**Табиғат бұрышына саяхат** **Бөлме өсімдіктерін қарау.** - Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді. Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады. Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді. **Дид ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны** - Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру **«Гүлдерді ретке келтір» дидактикалық жаттығуы** - Әр қазанға сан жазылады. Гүлдерді әр құмырада қанша гүл гүлдейтіндей етіп орналастырыңыз. «1» саны бар құмырада неше гүл гүлдейді? Бір гүл. Ал «2» және «3» сандары бар қазанда?	**Қызығушылықты ояту.** Балалар, біз бүгін таңғажайып, сиқырлы бөлме гүлдерінің еліне – Мақтаныш еліне саяхатқа шығамыз. Біз оған жету үшін: гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бұл сұраққа бөлме гүлдер елінің ханшайымының бізге жіберген анықтамалық карталары көмектеседі. Өзіңе бір карта алып жауап беру. Карточкідегі суретте не дейді, гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бала: Менің суреттерімде тамшылар бар - бұл гүлдер кеуіп қалмас үшін су қажет дегенді білдіреді. Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар. Руслан, сурет саған не дейді? Руслан: Суретте өсімдіктердің өсуі үшін жер қажет екендігі айтылған. Мұғалім: Жарайсыңдар. Келесі сенің суретің не дейді? Суретте гүлдерге тыныс алу үшін ауа керек, ал гүл жапырақтар арқылы тыныс алады. Иә, дұрыс, барлық өсімдіктер жапырақтар арқылы тыныс алады. Келесі сурет: гүлдердің өсуі үшін тағы не қажет, сіздің картаңыз не ұсынады?	**Қызығушылықты ояту.** **Ертегілер еліне саяхат.** **Аудио дыбыс, ертегілер әні.** **Сұрақ- жауап.** Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар? Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. С. Оспановтың **«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық** **АҚТ технолгиясымен.** Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош исі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріндер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. **Сұрақтар ілмегі** -Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ. Сұрақ-жауап	**Ой қозғау** Мнемокесте арқылы гүлдердің өсу жолдарын таныстыру. **Практикалық әрекет:** Гүл отырғызу. 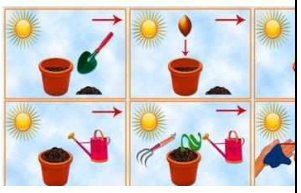 Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып, ішіне жай даладағы топырақ емес, құнарлы топырақ саламыз, жақсы өсу үшін. Содан соң, топырақ ортасына құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз (тамырын көрсету). Енді, осы гүлімізді табиғат бұрышына қояйық. Балаларға сұрақ: Балалар, гүл отырғызып, тек осылай қоямыз ба екен? Дұрыс,су құйып, күтіп,баптап тұру қажет екен. **Сергіту сәті.** Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып,

	орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей өсімдік (бальзам), су. **Тәжірибе барысы:** Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік курап қалады, жапырақтары қурайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз. **Қорытындылаймыз** Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды. **Тәжірибе №2** **Көп - аз** **Мақсаты:** буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу. **Құрал-жабдықтар:** үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер. **Тәжірибе:** Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек? Жапырақтары	 **Ой қозғау.** Ыдыс қандай геометриялық пішіндерден тұрады? Шаршыдан. Неше шаршы? Бір. Гүл қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Шеңбер және сопақшалар. Қанша шеңбер? Бір шеңбер. Қанша сопақша? Үш сопақша. Сабақ қандай геометриялық пішіннен жасалған? Тіктөртбұрышта Неше тіктөртбұрыш? Бір тіктөртбұрыш. Жапырақтар қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Үшбұрыштардан. Неше үшбұрыш? Екі үшбұрыш. **Дидактикалық ойын «Жапырақ қай өсімдіктен?»** - Мына жапырақтар мен өсімдіктерге қарап, әр жапырақ қай өсімдіктен түскенін анықтап көр. **Дид ойын:«Әдемі Кливия»** бояулармен сурет салу	Менің картам гүлдердің өсуі үшін күн сәулесі қажет екенін айтады. дұрыс! Ал келесі карта не дейді? Менің карточкамда гүлдердің өсуі үшін жылу керек екендігі айтылған. Дұрыс, жарайсыңдар, олардың өсуіне жылулық та керек. Алмына суретінде не бейнеленген? Бұл суретте гүл құмыра бар - онда бөлме гүлдері өседі. Ал мына карточкіде не дейді?Менің картам гүлдердің өсуі үшін біздің сүйіспеншілігімізді қажет ететінін айтады. (карталарды жинау) Дұрыс, жарайсыңдар. Гүлдің жақсы өсуі үшін жер, су, ауа, күн сәулесі, жылу, құмыра және күтім қажет екенін сіз бен біз еске түсірдік. **Енді Мақтаныш еліне баруға дайынбыз. Бірақ біз гүлге айналуымыз керек.** **Дид ойын: «Гүл құрастыр»** Құрастырған гүлге ұқсас масканы киіп алу. Солға, оңға бұрылып, гүлге айналады. Тәрбиеші: Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық, жолға шығамыз. Біз жолдармен жүреміз, жолдармен жүреміз. Біз бәріміз өте ақылды, сүйкімді, әдеміміз.	Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді. **Ой қозғау.** -Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан жинайды? Балды не үшін ідеді? Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді. Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады. Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты. **Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,** **Гүл десе ел күлімдейді.** **Сансыз гүлден шырын жинап,** **Бал аралар гуілдейді.** **Гүлді әрқашан ел іздейді – деп жырға қосыпты.** **Сұрақ:** Хан ауруынан қалай жазылды? Ол балды қайдан тапты? Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді? **Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»**	Гүлдей болып жайқалам. **Ой қозғау.** **Күту ережелері: Әр бала көрсету.** **Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»** Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады. Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды. **Дид ойын: «Сынған қазан»** - Бөлшектерді жинап, орындарына қою. Фрагменттер қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды? **Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал»** - Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз.

	әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз. Қорытынды жасаңыз (жапырақтар неғұрлым үлкен болса, соғұрлым олар ылғалды буландырады және жиі суару керек). **Шығармашылық бұрыш** **Дидактикалық ойын «Гүл құмыраларына арналған табақшаларды ал»** - Әр кастрюльге бірдей түсті табақшаны таңдап бояу.. **Дид ойын: «Бөлме гүлі гүлдеді» барельефті модельдеу** - Мына бөлме өсімдігінің гүлдейтін уақыты келді. Оған пластилинді және осы гүлдерді жіптен пайдаланып өзіміз гүл жасайық. Пластилиннен шарларды жайып, бөлме гүлімен суретке басып, пластилиннің үстіне гүл қойып, алақанмен басыңыз. Гүлді алып тастап, не болғанын көріңіз. Осы бөлме гүліне осылайша көбірек гүлдер жасау. **«Терезедегі гүл» қолданбасы** - Терезе алдына құмыраны, жапырақтарды, гүлді құрастырып қою.	 Кливияның ұзын жіңішке жапырақтары бар. Дәстүрден тыс әдіс арқылы жасыл бояумен щеткамен өсімдікке осындай жапырақтарды салыңыз. **Сергіту сәті** Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер, Қызыл гүлдер, көк гүлдер. Өсе берші нұрланып, Өсе берші ырғалып. **Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»** **Тәжірибе №1** **Ыстық пен суықта не болады?** **Мақсаты:**өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау. **Құрал-жабдықтар:** қысқы немесе көктемгі ағаш бұтақтары, топырақтың бір бөлігі бар тамырсабақтар, топырақтың бір бөлігімен гүлзардан гүлдер (күзде); өсімдіктердің жылуға тәуелділігінің моделі. **Эксперимент барысы:** Неліктен көшедегі бұтақтарда жапырақтар жоқ? (Сыртта суық, ағаштар «ұйықтап жатыр») Бөлмеге бұтақтарды әкелу. Бүршіктердің өзгеруін (бүршіктердің ұлғаюын,	Біз өте татумыз гүлдер еліне келеміз. Тәрбиеші: Балалар, міне біз гүлдер еліне келдік. ҚаранДаршы қандай тамаша шалғын. Гүлдер, отырыңыз. (Балалар еңкейеді) Қып-қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын ашады (саусақтарды тегіс ашу Жел аздап дем алады, жапырақшалар тербеледі (алдыңда қол бұлғау) Біздің қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын жауып тұрады.(саусақтарды қысу) Тәрбиеші: Жарайсыңдар менің гүлдерім, сендер өте әдемісіңдер. Гүлге жақындайық! Бұл гүлдің қалай аталатынын білесіз бе? **Балалар: фикус.** Фикус ағашқа ұқсайды. Оның діңі және үлкен тығыз жапырақтары бар. Және олардың түсі қандай? маған фикустың діңі қайда екенін көрсетші, жарайсың. жапырақтарды көрсет. Жақсы. Енді фикус жапырақтарын ұстаңыз, бірақ жапырақтары өте нәзік екенін ұмытпаңыз, оларға зақым келтірмеу үшін мұқият болу керек (балалар жапырақты ұстайды). Фикус жапырақтары тегіс және жылтыр. Фикустың тыныс алуы үшін жапырақтарды сүрту керек. Ал	**Балаларды ара және гүл тобына бөлу.** Гүл тобы ермексаздан гүл мүсіндеу. Ара тобы арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру. **Дид ойын: «Бал салынған банкі»** **Шарты:** Трафареттің көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу. **Дид ойын: «Гүлді алқап»** **Шарты:** Гүлді алқап құрастыру Балаларды мадақтау.	Қарындашпен сурет салу **Дид ойын: «Біз суарғыштан құйамыз»** - Су құятын ыдысқа суды салу. - су құйғыштың ішіндегі бетін көк түсті қарындашпен бояу. Ал енді су құйғыштан судың қалай ағып жатқанын суарғыштың шүмегінен түзу сызықтар арқылы сызу.. **Ой қозғау.** -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек? -Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбасқан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл,өз қалпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау.

	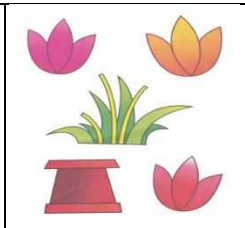 **Гүл** **Болат Үсенбаев** Көркі болған үйімнің, Гүлді көрсем сүйіндім. Қызыл, аппақ гүлдерім Күнменен мың құбылдың. Балаларды мадақтау.	жарылуын), жапырақтардың пайда болуын, олардың өсуін байқаймыз, оларды көшедегі бұтақтармен (жапырақсыз бұтақтар) салыстырамыз, **Қорытынды:** Өсімдіктердің өмір сүруі және өсуі үшін жылу қажет. **Дид ойын: «Әдемі құмырадағы гүл»** Түрлі-түсті шеңберлерге, ермексаздан орналастыру. **Дид ойын:** **«Біз гүл отырғыздық»** - Алдымен горшокты дайындау, Енді гаршокты жермен толтырамыз (клей жағып жарманы себу) Гүлді горшокқа жапсырамыз - гүл отырғыздық.. Енді суару керек. Суару ыдыстарын алып, қалай суаруды көрсету 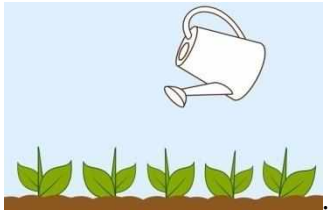 . Судан басқа, өсімдікке күн қажет. Күнді горшоктың үстіне жапсыру.Сонымен гүлдер өсті.	бүгін біз фикус жапырақтарын дымқыл шүберекпен сүртуді үйренеміз. Мен оң қолымдағы дымқыл шүберекті аламын,сол қолыммен фикус жапырағын төменнен мұқият ұстап тұрамын және оны зақымдамау үшін оны шүберекпен сүртемін. Міне, таза жапырақ Ал енді суаруымыз керек. Мен суарғыштың ұшын кастрөлдің шетіне қойып, оны суарамын. Суды мұқият аздап құю керек. Олар неге сонша таза болды? Өйткені біз оларды жудық.Тәрбиеші: Иә, біз бүгін гүлдерді күтіп, суарып, жудық. **Дид ойын: «Фикус гүлі»** **Бұл жерде қандай гүлмен таныстық, гүл ханшайымы білсін Фикус гүлін жапсырып кетейік.** **Тәжірибе алаңы.** Біз енді кішкентай зерттеушілер болайық **«Өсімдіктер үшін артық жарық».** Үстел шамын бөлме гүліне бағыттадық. Алдымен өсімдіктің жапырақтары шамға бұрылып, оған қол соза бастады. Екі аптадан кейін біз жапырақтардың шеттері сарғайғанын байқадық. Жапырақтары түсіп қалды. Бір айдан кейін жапырақтардың ұштары қарайып, төменгі жапырақтары қоңырланып, солып қалды.		

		Балаларды мадақтау.	**Тәжірибе мынадай қорытынды жасауға мүмкіндік берді:** артық жарықпен өсімдіктің өсуі баяулайды. Артық жарық өсімдіктерге зиянды. Кейбір өсімдіктер жарықтың көптігінен өсуі мен дамуын тоқтатады, ал басқалары аз жарықтан дамымайды. **Бірақ тәжірибе нәтижелері бойынша: «Егер өсімдік қажетті мөлшерде жарық алса, онда ол жақсы өсіп, дамиды» деп айта аламыз.** Біз бүгін жақсы жұмыс жасадық. Біздің күш-жігеріңізге алғыс ретінде, гүлдер ханшайымы бұл қорапты сыйға берді.Бірақ біз сізбен бірге тобымызға оралмайынша ол ашылмайды. Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық. Тәрбиеші: Міне, келдік. Гүлдер, енді балаларға қайта оралыңдар. Солға, оңға бұрылып, балаларға айналдырыңыз. Керемет, енді қорапта не бар екенін көрейік. (Мұғалім кәмпиттің қақпағын ашады, ішінен балаларға таратады). Тәрбиеші: Ханшайым сендерге жақсы тосын сый дайындапты. Рахмет айтайық.		
Серуенгедайындық	**Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.**				

Серуен	**Картотека №1** Күзгі жаңбырды бақылау.	**Картотека №5** Ұшып жүрген құстарды бақылау.	**Картотека №9** Аула сыпырушының еңбегін бақылау.	**Картотека №11** Күнді бақылау.	**Картотека №13** Аула маңындағы көліктерді бақылау.
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	**Жаттығу кешені № 16** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**Жаттығу кешені № 17** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені № 18** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	**Жаттығу кешені № 19** Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	**Жаттығу кешені №20** Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** **«Сөйлемді аяқта» ойыны** Шарты: мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар. - Құстар ұша алады, өйткені - Құстар қоректенеді ... - Көктемде қайтқан құстар .. - Аяздан қорықпайды ... - Үй құстары ... - Құстар қорғайды ... - Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен? **Фонетикалық жаттығу:** Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен) Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен)	**«Кубизм» әдісі** Кубиктер арқылы тапсырма орындау. 1-тапсырма Жаңылтпашты қайталау, жаттау Көк тырна Көп тырна Тыраулап тек Көп тұрма **Сергіту жаттығуы** **«Болады-болмайды»** **Шарты:** Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады.Дұрыс ,әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады.	**Ой дамыту. Суретпен жұмыс** **Өлең жолдарын мәнерлеп оқу, сұрақ –жауап.** **Қ. Мырза Әли** — Екі көзің не үшін керек? — Жақсыларды көру үшін! — Екі қолың не үшін керек? — Елге көмек беру үшін! — Құлақ деген не үшін керек? — Ақыл-кеңес тыңдау үшін! — Жүрек деген не үшін керек? — Жауларымнан қыңбау үшін! — Тіл мен жағың не үшін керек? — Ақиқатты айту үшін! — Ал аяғың?.. — Шетте жүрсем, Туған жерге қайту үшін!	**Аралар әлемі** **Қызығушылықты ояту.** **Жұмбақ жасыру.** Гүлдерге қонады Шырынын сорады Түр – түсі сары – ала Бұл не? Балалардың жауаптары. **Тосын сәт.** Ара ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Достарым жоқ,маған достар керек дейді. балалар көмектесеміз ба? **2-топқа бөлу.** 1-топ дайын үлгідегі араны қиып жапсыраады.	**Ормандағы түлкі** **Миға шабул.** **Жұмбақ жасыру.** Өзі қу, Жүрген жері айқай-шу. (Түлкі) Тосын сәт. Түлкі келеді. Балалармен амандасады. Көңілсіз. Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады. Балалар түлкіге көмектесеміз бе? **Топқа бөлу.** **1-топ** түлкіні конус жасау арқылы жапсырады.

	Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)	Құстардытаспенатуғаболады. Құстардытамақтандыруғаболады . Құстыңұясынанжұмыртқаалып, жаруғаболады. Құстардыңұясынбұзуғаболады. Құстарғақамқорлықжасауғаболады		2-топ.дөңгелек картоннан ара жапсырады. **Қорытынды.** Балалардың жасаған жұмыстарын қорытындылау. Галерия шарлау әдісі. Екі топ бі-бірінің жұмыстарына баға береді.. Ара қуанып балаларға рахмет айтып коштасады.	**2-топ** түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады. Көрме ұйымдастыру. Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау.
Балалармен Жеке жұмыс	**Әңгімелесу: «Иіс сезу мүшесі -мұрын»** -мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді.	**Дидактикалық ойын: «Есімдер»** (доппен ойын) Балалар допты бір – біріне лақтыру арқылы есімдерін айтады.	**Дидактикалық ойын: «Пайдалы азық - түліктер» Мақсаты:** балаларға денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біле жүруге үйрету	**Тіл ұстарту жаттығуы:** Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда З-з-з,ж-ж-ж,з-з-з,ж-ж-ж Жұмыс істе тығылма, -Ара қалай дыбыстайды? (з-з-з) - Қатты / жай	**Сюжетті-рөлдік ойындар: «Жүргізуші»** Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп, қиялын дамыту.
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Картотека №1** Күзгі жаңбырды бақылау.	**Картотека №5** Ұшып жүрген құстарды бақылау.	**Картотека №9** Аула сыпырушының еңбегін бақылау.	**Картотека №11** Күнді бақылау.	**Картотека №13** Аула маңындағы көліктерді бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-аналарға кеңес:** «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».	**Кеңес:** мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	**Кеңес:** «Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

30.01 – 03.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	*«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека № 1*** ***«Кім тез жинайды»*** ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады.*	***Картотека №3*** ***«Жануарларға қамқор боламыз»*** ***Ойын шарты:*** *Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.*	***Картотека № 4*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Ойын шарты:*** *суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.*	***Картотека № 5*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Ойын шарты:*** *Жүргізушінің белгісінен кейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.*	***Картотека № 21*** ***«Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	*Ақпан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*Біз гүлдерше өсеміз,* *Жапырағы жайқалған.* *Сабақтары салалы,* *Желмен бірге жайқалған.*	*Бойыңды сергек тік ұста* *Емін – еркін тыныста* *Деміңді ішке тез алда,* *Сол қолыңды соз алға.*	*Топ-топ басайық,* *Жалаудан күн жасайық.* *Жаса, жаса алтын күн* *Жаса, жаса жарқын күн*	*Бір, екі, үш,* *Қане, қанат қағамыз.* *Бір, екі, үш,* *Қарлығаш боп ұшамыз.*	*Жел улейді у-у* *Құйын келіп билейді зу-зу* *Қатты, қатты жел*

	Дене шынықтыру	*Оң қол да бос тұрмасын,* *Шеңбер жасап зырласын* **Музыка**	**Дене шынықтыру**	*Бір, екі, үш,* *Жинап алдық күш.* **Музыка**	*соқты гу-гу* *Жапырақтар қол соқты ду-ду* **Дене шынықтыру**
Білімберуұйымының кестесібойыншаұйы мдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Миға шабуыл*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты****: Қыс мезгілі туралы жұмбақ жасыру, жұмбақтың шешуін табу.* *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.**(Қар)*** *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Мнемокестемен жұмыс.*** ***Ғажайып сәт. АҚТ технол*** ***Айболит ата қонақта. Сұрақ - жауап*** *Қыс мезгілі салқын болғандықтан аңдарды тексеруге Айболит дәрігер келді.*	***Екі сарań қонжық.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар сендер ертегіні жақсы көресіңдер ме? Қандай ертегі білесіңдер? Олай болса бүгін біз ертегі еліне саяхат жасаймыз. Бірақ ол алыста ғой, қалай ойлайсыңдар ол жаққа қалай тез жетуге болады?* *Балалардың жауаптары.* ***- Ертегі еліне жету үшін мына сиқырлы таяқшаны қолдану.*** *Кәне, сыйқырлы таяқша бізді ертегі еліне тез жеткіз! - Көзімізді ашамыз, қараңдар біз ертегі еліне келдік.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, қараңдаршы мұнда не жатқанын?* *- Бұл сандықша ғой! Ішінде не бар екенін көреміз бе?* *- Қане бәріміз жайғасып отырайық. (сандықшаның ішінде* ***ертегілер желісі бойынша жасалған мнемокестелер Бауырсақ , Үйшік , Қоянның үйшігі.*** *- Бауырсақ неше аңды кездестіреді?(төртеу)* *- Үйшікте неше аң тұрады? (төртеу)* *балаларды мадақтау* ***Мнемотехника әдісі.***	***Қоянның үйі.*** ***АҚТ технология жұмыс.*** ***Ертегі кітап*** *Сиқырлы кітап өте әдемі екен. Ашып қарайық.* *Сиқырлы кітап сендерден сұрайды; Мына ертегілердің атын білесіндер ме?* *Ертегілердің суреттерін көрсету.* ***«Қоянның үйі» ертегісін мнемокесте арқылы түсіндіру.*** *Ертегі желісі бойынша сұрақтар қою.* ***Ой қозғау.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топқа сұрақ:*** *— Түлкінің үйі неден жасалған?* ***Мұздан.*** *Неліктен түлкі қоянның үйіне кіріп алды?* *Түлкінің үйін жапсыру.* ***2-топқа сұрақ:*** *- Қоянның үйі неден жасалған?* ***Ағаштан.*** ***2-топ:*** *Қоянның үйін құрастыру.*	***Түлкі мен ешкі*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Жұмбақ жасыру.* *Өзі бір қу,* *Жүрген жері айғай-шу.* *Тақтаға түлкі бейнеленген сурет ілу.* ***Миға шабул*** *-Түлкі қандай аң?* *-Түлкі туралы қандай ертегі білесіңдер?* *Балалардың жауаптары.* ***Ой дамыту*** ***АҚт технологиясы арқылы «Түлкі мен ешкі» ертегісін түсіндіру*** *Мазмұны бойынша сұрақтар қою:* *-Бұл ертегіде не туралы айтылған?* ***1-сұрақ:*** *Түлкі қайда түсіп кетті? Құдыққа.* ***Құдық деген не?*** ***Түсіндіру.*** *Құдық суретін құрастыру, ішіне түлкіні жапсыру.* ***2-сұрақ:*** *Ешкі не іздеп келе жатты? Су іздеп.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Сендер менімен бірге саяхатқа шыққыларың келе ме?* *Олай болса ертегілер еліне саяхатқа немен барамыз. Балалар: поездбен.* ***Саяхат.*** ***АҚТ технологиясы.*** ***Таңғажайып сәт.*** *Балалардың алдынан ертегілер елінің ханшайымы шығады.* ***Ханшайым:*** *-Сәлеметсіздер ме, балалар? Мен сендерді көріп қуанып тұрмын. Сендердің келгендерің өте жақсы болды. Мен жаңа бір ертегі дайындап қойып ем. Бірақ ол ертегіні білу үшін менің жұмбағымды шешесіңдер.* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар шешу:*** *1 Өзі айлакер, өзі қу,* *Жүрген жері айқай да шу.*

	 - Айболит бәріне жақындауды сұрайды. ***Ой қозғау*** *-- Айболитке аңдар не үшін келді?(емделу үшін)* *- Әр ауру Айболитке бәрінен бұрын жақын келгісі келді.* *-Қалай ойлайсыңдар, Дәрігер Айболит дауласпас үшін аңдарға қандай ақыл берді?* *Кезекке тұруға* ***-Қоян бәрінен қорқып тұрғанда өз кезегін ұмытып қалған.*** ***- Түлкі де баладарын қарауға кетіп, қайтып келгенде өзінің нешінші екендігін ұмытып қалыпты.***	***(Екі сараң қонжық ертегісінің мнемокестесі.)*** *Ертегіні мнемокесте арқылы айтып беру.* ***Ой қозғау.*** ***Ертегіні талдау:*** *– Осы ертегідегі басты кейіпкерлерді атаңдаршы?* *- Қонжықтар қандай?* *Олар туралы қалай айтуға болады?**(кішкентай, сабалақ, үлпілдек, қоңыр, көңілді, күлкілі, маймақ).*** *– Ертегіде тағы қандай кейіпкер бар?**(түлкі)*** *- Түлкі қандай? **(айлакер, қу,)*** *- Неге ол қонжықтарға көмектесті?**(алдап ірімшіктерін жеу үшін).*** *– Қалайша түлкі қонжықтарды алдап кетті?**(өйткені қонжықтар сараң, бір - біріне сенбеді, бірінен бірі аяды).*** *– Олар сараңдықтары үшін қалай жазаланды?* ***(аш қалды).*** ***Балалар Мнемокесте арқылы ертегіні айтады*** ***Тыныс алу жаттығуы.*** *Қолға алып шарды* *Үрлеймін мен былай* *Уф-ф-ф* *Үрлеймін деп қатты* *Жарып алдым шарды.* ***Ой дамыту.*** *- Балалар, ертегі өте өкініштi аяқталды, ия? Қонжықтар аш қалды, мен оларды аяп*	*-Қоян қандай аңдардан көмек сұрады?* ***Дид ойын: «Ненің даусы?»*** *Иттің дауысын салу.* ***3-топ:*** *Аюды трафарет арқылы салып бояу.* ***4-топ:*** *Трафарет арқылы әтеш бейнесіне ермексаз жағу.* ***Дид ойын:«Театр алаңы»*** *Ертегіні сахналау.* ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Балаларды мадақтау.*	***Судың суретін салу.*** *Судың түсі қандай ?* *Далада суды қай жерлерден кездестіреміз?* *-Ертегіде түлкі қандай болып көрінеді?* *-Ал, ешкі қандай?* *Түлкі құдықтан қалай шықты?* ***Сергіту сәті.*** *Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді* *Орнымыздан тұрып ап* *Жүгірейік бір уақ.* *Бір, екі, үш, бір, екі, үш.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Ертегіні сахналау.* *Роль ойнаған балаларды мадақтау.* ***Қорытындылау.*** *Сұрақтар қою.* *Балалар біз бүгін қандай ертегімен таныстық?* *Сонымен ертегіде қандай кеіпкерлер бар екен?* *Ертегі сендерге ұнады ма?*	*2 Көкте ұшады тізіліп,* *Біз қараймыз қызығып.* *Осы кездетүлкі мен тырнаортағакеледі.* *-Балалар: бұл «Түлкі мен тырна» ертегісіндегі кейіпкерлер ғой. Олай болса жайғасып отырып ертегіні тамашалаңдар.* ***Ханшайым: АҚТ технол.*** *Ерте, ерте, ертеде түлкі мен тырна өмір сүріпті.* *Бір күні олар орманда кездесіпті. Екі дос бірін-бірі қонаққа шақырыпты.* *-Досым тырна маған қонаққа кел, сен үшін бәрін дайындап қоямын -деді түлкі.* *Тырна түлкіге қонаққа келді. Түлкі ботқа пісіріпті Ботқаны тарелкеге салып тырнаға берді.* *Тырна тарелкені тырс-тырс еткізіп ботқаны жей алмады.* ***Түлкі:*** *-Менде басқа ештеңе жоқ, тамақтан досым дейді.*

	 - Қасқыр телефонымен сөйлесіп тұрып, дұрыс естімей қалыпты. ***-Тиін далада ойнап жүріп бәрінен кеш келді ол нешінші екен мүлде білмй қалды.*** ***Керік үйіне барып келе жатып қарға батып әрең шығып жүргенде нешінші екенін білмей қалады.*** *Енді бәрі кезегін ұмытып тұрғанда қолғап ішіде жатқан тышқан шиқылдап мен бәрінің кезегін білемін , бірақ менің тапсырмаларымды орындасаңдар*	*отырмын, сендер ше? Онда біз қонжықтарға көмектессек қайтеді?* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Екі қонжықты құрастыру.* ***2-топ:*** *Түлкіні бояу.* ***3-топ:*** *Ірімшік мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Ертегі желісін ретімен жапсыру.* *- Ал енді балалар бізге тобымызға қайтатын уақыт келді.* *Шеңберді біз құрайық, көзімізді жұмайық.* *Сиқырлы таяқша бізді тобымызға жеткіз деп сұрайық.* *Балабақшаға оралу.* ***Ертегі желісін сомдау.*** ***Сюжеттік-рольдік ойын «Екі сараң қонжық»*** *Шапалақ әдісімен қортынды.* ***Қорытындылау.*** *Балалар біз бүгін қайда бардық?* *- Онда не істедік?*			 ***Тырна:*** *-Рахмет, досым енді мен сені қонаққа шақырамын.* ***Ханшайым:*** *Ертесіне тырна түлкіні қонаққа шақырады. Етті картоппен қуырып, құмырға тамақты салып береді.* ***Тырна:*** *-Тамақтан сүйікті досым -дейді.* ***Ханшайым****: түлкі құмырға басын былай салып, былай салып бірақ жей алмайды.* ***Түлкі:*** *-Сен қонақты қалай қарсы алуды білмейсің ба?- деп ашуланып кетіп қалады.*

	ғана айтамын деді де тышқан мына шарларды жару арқылы тапсырма орындау керексіңдер деді. ***Балалар аңдардарға көмектесеміз бе?*** ***Дид ойын: «Аңдарға көмек»*** ***Көк шар. Тәрбиеші:*** *Балалар,мына шар қай мезгілді бейнелейді?* *Қыс мезгілін бейнелейді. Қане, қыс туралы кім тақпақ айтады?* ***1-тапсырма: Көк шарды жару.*** ***Миға шабул:*** *Шарды жару,тапсырмасын орындау.* ***Суретпен жұмыс.***				 ***Ханшайым:*** *Содан бері екі дос бір-біріне ренжіп достығы жараспапты.* *Осымен ертегіміз аяқталды.* ***Тәрбиеші:*** *-Балалар ертегі сендерге ұнады ма?* *-Бұл жерде қандай кейіпкерлер бар?* *-Түлкі тырнаны қонаққа шақырғанда қандай ыдыспен тамақ берді?* *-Тырна іше алды ма?* *-Ал тырна түлкіге не істеді?* *-Ертегі кейіпкерлері бір-біріне ренжіп қалды.* *Оларға достық жетіспейді* *Балалар біз тырна мен түлкіні достастырсақ қайтеді.*

	     Тышқан жарайсыңдар 1 ші кезекте тұрған ТИІН деді. ***Тышқанның екінші тапсырмасы:*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар,мына шар қай мезгілді бейнелейді? (жасыл шар)* *Көктем мезгілін бейнелейді. Қане, көктем туралы кім тақпақ айтады?* ***2- тапсырма: Жасыл шарды жару*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Құртақандардың қолындағы пішіндерді ата және үшбұрышты көрсет.* ***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»***				***Сергіту сәті:*** *Саусақтар шыншыр болады,* *Үзілмейді тартсаңда.* *Ал,піл келіп шынжырды,* *Үзіп кетті басқанда* *Тұмсығымен доп іздеп,* *Ойнағысы келіп тұр.* *Достық үшін пілге мен,* *Гүл сыйлағым келіп тұр.* ***Ой дамыту.*** *-Түлкі мен тырнаның бір біріне тапсырмалары бар екен,соларды орындаса ғана достасады екен. Оларды достастыруға дайынбыз ба?* ***Балаларды екі топқа бөлу. «түлкілер және тырналар»*** *Түлкімен тырнаны достастыру үшін шығармашылық жұмыс.* ***1-топ.*** *түлкіге тарелке жапсыру, жиегін көк түспен бояу.* ***2-топ.*** *тырнаға құмыра құрастыру.* ***3-топ:*** *түлкі мен тырнаның тамақ құйып берген ыдыстарынермексазд*

	Ағаш, күн,, тас, гүлдер, жол, мектеп, үйлер) т. б. суреттерді үстел үстіндегі жасыл матаға өздерінің орналасу реті бойынша балалар жапсырады. ***Тышқан екінші тұрған Түлкі екенін айтты*** ***Тышқанның үшінші тапсырмасы:*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар,мына шар қай мезгілді бейнелейді? (қызыл шар)* *Жаз мезгілін бейнелейді. Қане, жаз туралы кім тақпақ айтады?* ***Қызыл шарды жару.*** ***Логикалық сұрақтар.*** *1.Қолда қанша саусақ бар?* *2.Машинаның неше дөңгелегі бар?* *3.Қоянның неше құлағы бар?* *4.Сиырдың неше аяғы бар?* *5.Бағдаршамның неше көзі бар?* *6.Піл үлкен бе,тышқан үлкен бе?* *7.Үш бұрыштың әр бұрышында отыру үшін неше торғай қонады?* *8. Қайсы пішін тез домалайды* ***Үшінші кезекте қоян тұр деді тышқан*** ***Тышқанның төртінші тапсырмасы:*** *Балалар, мына шар қай мезгілді бейнелейді? (сары шарды алу.)* ***Балалар:*** *Күз мезгілін бейнелейді..* ***Тәрбиеші:*** *Балалар, күз туралы кім тақпақ айтады?* ***Тақпақ*** ***Сары шарды жару.***				*ы жағу арқылы қосып көрсету.* ***Дид ойын: «Сыйлық»*** ***Түлкі тарелканы тырнаға, тырна құмыраны түлкіге сыйлау.*** *Ханшайым балаларға рахметін айтып оларға өз сыйлығын табыс етеді. Музыка әуенімен балабақшаға оралу.* ***Дид ойын «Тілші»*** ***Шарты:*** *балалардың әрбіреуінен микрофон ұсынып, сұхбат алады.* *Балалар,біз қайда саяхатқа бардық?* *-Ол жақта кімдерді көрдік?* *-Түлкі мен тырна неге ренжісті?* *-Біз оларды қалай достастырдық?* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Ертегіні сахналау.*** *-Балалар, жарайсыңдар.* ***Мадақтау!***

	Шығармашылық саласымен жұмыс. ***Дид ойын: «Айболитке көмек»*** ***Шарты:*** *Айболитке құралдарын тауып беру және аңдарды жақындату* *1-топ : Дәрігер Айболиттің құралдарын жапсыру* *2-топ: Дәрігер Айболиттің қобдишасын бояу* *3-топ: Дәрігер Айболит пайдаланатын қызу өлшегіш құралын мүсіндеу* *4-топ: Дәрігер Аболиттің қасына аңдарды жапсыру* ***Төртінші қасқыр тұрғанын айтты тышқан*** ***5-ші қандай аң тұрғанын тышқан өзддерің тауып алыңдар деп қулық жасады Ендеше аңдарды кезекке тұрғызып білейік.*** ***Дид ойын:: «Аңдарды кезекке тұрғызу»*** *- Қане, аңдар естеріне сақтау үшін, олар реті бойынша кезекке тұрғызайық* *Айболит барлығын емдеп, үйлеріне жіберді.*				

	Қортынды ***Балаларды мадақтау*** ***Смайлктер беру.***				
Серуенгедайындық	***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау*	***Картотека № 5*** *Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.*	***Картотека № 6*** *Аязды бақылау*	***Картотека № 11*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*
Серуенненоралу	*Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Есті қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***«Коломбовое яйцо» ойыны*** *Шарты: 6 түрлі дөңгелек пішіндер арқылы бақаның бейнесін құрастыру.* 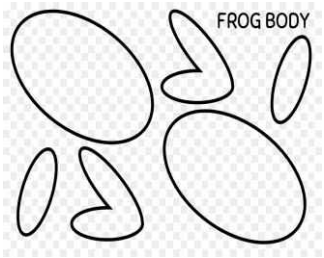 ***Дид ойын: «Тез ойла»*** *1. Құста неше тұмсық бар?* *2. Адамда неше көз бар?* *3. Үшбұрышта неше бұрыш бар?* *4. Екі қоянның неше құлағы бар?* *5. Жұлдызда неше бұрыш бар?* *6. Бос ыдыста неше алма бар?* *7. Қоян жүйрік пе, тасбақа жүйрік пе?*	*Хайуанаттар бағы – жан – жануарларды бір араға жиып, көпшілікке көрсету шараларымен шұғылданатын мекеме.* ***1-тапсырма*** ***Жұмбақтар*** *1.Қалқиып қос құлағы,* *Елеңдеп қорқып* *тұрады. (Қоян)* *2.Қорықпайды күшті аңнан,* *Қорқады тек тышқаннан* ***(Піл)*** *3.Айбарлы түрі бар,* *Қанжардай тісі бар,* *Тұма бойында* *Тасыған күші бар* *Күжірейген жалды.* *Білсең айт бұл* *аңды.* ***(Арыстан)*** *4. Қаңғырамын,үйім жоқ,* *Ауылдардың қойы көп.* *Ұрлық,зорлық кәсібім,* *Танамақтанар-* *нәсібім.****(Қасқыр)***	***Логикалық есеп: «Нешеу?»*** *1) 5 қонжық орманға,* *Бара жатты қорбаңдап.* *Бірі олардың шаршады,* *Әрі қарай бармады.* ***Қанша қонжық кетті алда?*** *2) Менде болды 3 алма,* *Бердім досыма 1 алма.* ***Қалды сонда неше алма?*** *3) Тарелкада 4 алмұрт,* *Батыр алды біреуін.* ***Қалды сонда неше алмұрт*** *- Тоқ - тоқ, (3 саны жауап береді).* *- Алаңқайдағы үйшікке 4 саны келіп, есік қағады.* *- Мынадай тапсырманы орыңдасаң үйшікке кіресің.* ***3-тапсырма*** ***«Жануарларды құрастыр»*** *Егер жұмбақтың жауабын тапсақ, қандай жануарларды құрастыратындарыңды білетін боласыңдар.* ***Жұмбақтар*** *Үстінен тоны түспеген,* *Сонда да араз* *қыспенен.* ***(Аю)*** *Еріксе,* *Құйрығымен ойнайды.* *Зеріксе,* *Ұйқыға бір* *тоймайды.* ***(Мысық)*** ***Қорытынды:*** *Алаңқайдағы үйшікке қандай сандар келді? Ұнаған санның тапсырмасын айтып бер? Қандай*	***Логикалық есептер*** *- Дүкеннен анам төртбұрышты 2 допты алып келді, оның біреуін іниме бердім. менде неше доп қалды?* *- Табақта екі алма,Қолымда бір алма,Інімде екі алма,Қосқанда барлығы болады неше алма?* *Бір алма атама,Бір алма әжеме,Бір алма апама, Бір алма әкеме,Нешеуін алады? Нешеуі қалады?* *2. Ағашта 5құс отыр, оның 2 - уі ұшып кетті, ағашта қанша құс қалды?* *3. Аулада бір үйрек,Қорада үш үйрек. Бір үйрек тығылды,Бір үйрек жығылды,Қалғаны неше үйрек?* ***Дид ойын: Кім тапқыр:*** ***Жұмбақтар*** *1.Адамға серік,* *Күзетке берік.* ***(Ит)*** *2.Жүрегі бар, ізі жоқ,* *Қанатты бар, ұшпайды.* *Су астында қыстайды.* *(Балық)* *3.Сұм жүзді,* *Құралай көзді,* *Киікше секірген,* *Бура санды,* *Жолбарыс тонды.* ***(Бақа)***	***«Коломбовое яйцо» ойыны*** *Берілген үлгіге қарап бөліктерден бейнелер құрастыр.* 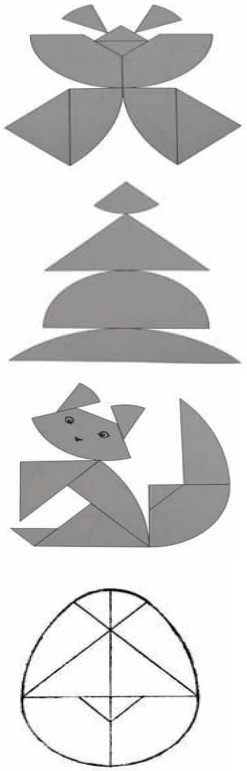

		 2-тапсырма ***Сурет бойынша әңгіме жүргізу.*** *Хайуанаттар бағы бейнеленген суретті пайдаланып, әңгіме құрастырады. - Қасқыр – ит тұқымдас жануар. Түсі – сұр. Оны жыртқыш дейді. Қасқырдың баласын бөлтірік деп атайды.* *- Қоян – ұзын құлақ жабайы жануар. Қоянды үйде де асырайды. Оның түсі аппақ, сұр болады.....*	*жануарларды құрастырған ұнады? Ол қай ертегіден?*		
Балалармен Жеке жұмыс	***Санамақ.*** *1-дегенім бөрік, кисең бойға көрік.* *2- дегенім етік, киер сәнді етіп.* *3- дегенім ішік, теріден тігер пішіп.* *4- дегенім тымақ, қыста кисең жыл- ақ* *5-дегенім байпақ, іші жылы тайпақ*	***Дид ойын: «Иіс сезу мүшесі - мұрын»*** *-мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді*	***Дид ойын: «Пайдалы азық - түліктер»*** ***Мақсаты:*** *балалар денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біледі.*	***Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Мақсаты:*** *Суреттен қысқы табиғат құбылыстарын,қар мен жаңбырды ажыратып өз ойын айта алады.*	***Дид ойын: «Қысқы тіршілік»*** ***Мақсаты:*** *қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажыратып айта алады.*
Серуенге дайындық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау*	***Картотека № 5*** *Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.*	***Картотека № 6*** *Аязды бақылау*	***Картотека № 11*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 12*** *Бұлтты бақылау.*
	Таңғы серуенді бекіту.				

Балалардың Үйге қайтуы	*Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу*	*Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*	*Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.*	*Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.*	*Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы
06.02 – 10.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Картотека №10** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру	**Картотека №11** **«Әдептілік»Мақсаты:** Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.	**Картотека №7** **«Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:** Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу	**Картотека №14** **«Кімге не керек»** **Ойынның мақсаты:** Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	**Картотека № 18** **«Өз мекеніне орналастыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған. **Дене шынықтыру**	Бойыңды сергек тік ұста Емін – еркін тыныста Деміңді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбер жасап зырласын **Музыка**	Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн Жаса, жаса жарқын күн **Дене шынықтыру**	Бір, екі, үш, Қане, қанат қағамыз. Бір, екі, үш, Қарлығаш боп ұшамыз. Бір, екі, үш, Жинап алдық күш. **Музыка**	Жел улейді у-у Құйын келіп билейді зу-зу Қатты, қатты жел соқты гу-гу Жапырақтар қол соқты ду-ду **Дене шынықтыру ә**

Білімберуұйымының кестесібойыншаұйы мдастырылған іс-әрекет	**Миға шабуыл** Дид ойын: «Кім тапқыр?» **Жұмбақтарды шешу** Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ, ұлиды **(Боран).** Арыстан арқырады, Орман жарқырады **(Найзағай).** Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады **(Жел).** Қыста ғана болады, Ұстасаң, қолың тоңады **(Қар)** **Дид ойын: «Табиғат құбылыстары»** **Шарты:** Табиғат құбылыстарына анықтама беру. табиғат құбылыстары – әр маусымда болатын табиғи өзгерістер (жаңбыр, қар, жел, боран, найзағай т.б.). **Жыл мезгілдері туралы бейнефильмдер тамашалау.** **1 – ші терезені ашу.** – Балалар, суреттен нені байқадыңдар? Жазда күн ыстық болады. Жаз бойы балалар демалады. Жаз мезгілінде жеміс-жидектер пісе басайды. Жаз мезгілінде айнала жасыл желекке еніп, әртүрлі гүлге толады. **Дид ойын: «Жаз көрінісі»** **Шарты:** А3 форматта жаз мезгілін құрастыру. **Сергіту сәті.** 1 дегенде тұрайық, 2, 3, 4 – алақанды соғайық,	**Қызығушылықты ояту** -Балалар қараңдаршы менің қолымдағы доптың пішіні қандай? - Дұрыс, ал сендер білесіңдер ме, біз өмір сүріп жатқан жердің пішіні де осындай доп сияқты дөңгелек. - Енді экранға назар аударайық. /Жердің бейнесін көрсету/ **Дид ойын: «Жер шары»** Ойын шарты бойынша мен қолымдағы допты бір балаға лақтырып, «жер шары» деп айтамын қағып алған бала жер шарында кімдер? Нелер? мекедейтінін шапшаң айтып допты кері лақтырады **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Жұмбақ жасыру. Таңертең көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **-Күн туралы түсінік беру. -** Сұрақ – жауап . - Табиғат нешеге бөлінеді? -Тірі табиғат өсіп – өну үшін не керек? - Жарық, жылу , су,ауа. –Олар жылуды қайдан алады. --Күннің пішіні қандай? –Күннің шуағы деген не? **Шығармашылық бұрыш. Ұжымдық жұмыс.** Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын жапсыру. **Тақпақ жаттау. «Күн»**	**Ғажайып сәт:** **Ақ көгершін ұшып келеді.** Сәлеметсіз бе балалар? Мені табиғат-ана жіберді. Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар! Бала үні. **Табиғат ананың хатын оқу.** Сәлеметсіз бе балалар! Мені барлық балалар жақсы біледі. Балалар сендер «Өлі және тірі табиғатты» жайлы білесіңдер ме? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат жолдадым, өзімде аз уақыттан соң барамын**.** Табиғат ананың тапсырмасын орындау **Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** - Балалар табиғат дегеніміз не? - Табиғат нешеге бөлінеді? Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығы неде? **4.Ой қозғау** **Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»** - Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу - Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау - Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту - Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?	**Қызығушылықтарын ояту.** **Телефон шырылдау.** -Сәлеметсіздер ма? Мен Дымбілмеспін, маған көмек керек. -Мен сендерге гүлдерді жібердім, бұл жай гүл емес, сиқырлы гүл, ішінде бірнеше маған қойылған сұрақтар бар мен сол сұрақтардың жауабын қанша ойлансамда таба алмай келемін, маған көмектесіңдерші балалар? -Жарайды Дымбілмес -Біздің балалар өз білгендерімен көмектеседі. **Миға шабуыл.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Шарты:** жасырған жұмбақты шешу. 1. Бір зат бар дүниеде Құшағы кең Ұшқан құс, жүйріген оқ бәріне тең Адамзат, жан жануар соның арқасында Мәңгілік өсіп өнеген. **(Жер)** 2. Таңмен көзін ашады Әлем нұрын шашады**(Күн)** -Балалар адамдар күннің жарығы және жылуынсыз өмір сүре алама? -Ал жануарлар мен өсімдіктер ше? -Әрине жоқ жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне	**Қызығушылықты ояту**. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** Табиғаттың сәні, Таза ауаның нәрі. Көрік берген далама, Білер оны бар бала. **(Ағаштар)** **Сұрақ – жауап.** **Ой қозғау.** Ағаштар және орман туралы түсінік беру. - Сұрақ – жауап. -Қазір қандай мезгіл? -Ағаштарда қандай өзгерістер болып жатыр? -Ағаштар бізге не үшін қажет? -Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді? -Неге ну орман дейміз? **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Биік болып өседі. - Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-

	Оң жаққа бұрылып, Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Біз жүгіріп алайық. **2 – ші терезені ашу.** **Күз туралы бейнефильмді тамашалау.** Күзде күн суыта бастайды. Күз мезгілінде жаңбыр жиі жауады. Күзде ағаштардың жапырақтары сарғаяды. Күзде егін піседі. Егінді адамдар жинайды.Күзде барлық жеміс-жидектер пісіп, жерге түседі. Жан-жануарлар да қысқа азық жинайды. **Дид ойын: «Тиінге саңырауқұлақ сыйлаймыз»** **Шарты:** Ермексаздан саңырауқұлақ мүсіндеу. **3 – ші терезені ашу.** **Көктем туралы бейнефильмді тамашалау**. – Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылысы болады? Көктемде күн жылына бастайды. Қар еріп жылғалардан су ағады. Жыл құстары өз мекендеріне ұшып келе бастайды. Келе сала ұя салып, балапан басып шығарады. Ағаш бұтақтары бүршік жарады. Құрт-құмырсқа, аралар оянады. – Күн күркіреп, жаңбыр жауады. **Дид ойын: «Бүршік жарған ағаштар»** **Шарты:** Дайын ағаш макетіне жасыл ермексаздан бүршік жапсыру. **4 – ші терезені ашу.**	Қандай көркем қысқы күн Аралап жүріп бұлттарды, Жайлап сеуіп ол нұрын Жарқыратар ақ қарды. /Экранда табиғат суреті бейнеленген/ Балаларға табиғат туралы әңгімелеу. Жан-жануар, құстар, жеміс-жидектертуралы әңгімелеу **Тыныштық сәті:** Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау. Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер? Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады**.** **Ой қозғау.** **Дид ойын:** **«Өлі және тірі табиғат»** **Шарты:** Өлі және тірі табиғатты құрастыру, сипаттама беру. **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ** Тірі табиғатты жасыл параққа жапсыру. **2-топ** Өлі табиғатты құрастыру. **Қорытынды.** **Сұрақтар ілмегі.** Қоршаған ортаны қалай қорғауымыз керек екен? Балалардың жауаптары. Мадақтау.	- Құстарға қалай көмектесеміз? **Сергіту сәті.** **«Құм, тас, су».** «Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу. Су дегенде толқын жасап қалу. **Дид ойын: «Өлі және тірі табиғат»** Суреттен тірі табиғатты жасыл, өлі табиғатты қызылмен бояу **Көгілдір экраннан Табиғат ана шығады.** **Топтық жұмыс** Сендердің қамқорлықтарыңызды көріп риза болып тұрмын.Өте ақылды балалар екенсіңдер. Табиғатты өте жақсы көреді екенсіңдер . Мен сендерген сыйлық әкелдім. Ал ендеше мен өз табиғат әлеміне әрі қарай сапар шегейін сау болыңыздар. Табиғат анамен қоштасу **Шапалақ әдісі.** **Рефлекция** **Балаларды мадақтау.**	сәуле, жарық,жылу өте қажет балалар. 3. Дәміде жоқ, түсіде жоқ Пайдаланбас кісіде жоқ.**Су** 4. Бір нәрсе жермен көктің арасында Көрмейді өзі түгіл қарасыда Білінбей жер бетінде жүрсе дағы Пайдалы адамзаттың баласына **(ауа)** **Ой қозғау. АҚТ технол** Табиғат құбылыстары туралы Видео ролик көрсету. Балалардан адамдардың табиғатты бақылауы не үшін қажет екендігі туралы түсіндіру. Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер, құстар,жануарлар т.б.) -Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру. Табиғат нешеге бөлінеді? Күн неге жарқырайды? Кемпірқосақ қай мезгілде пайда болады? Өсімдіктің тіршілігі үшін не қажет? **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен болып өседі. **Дид ойын: «Топтастыр»** **Шарты:** Тірі және өлі табиғат заттарын сурет	жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардын барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді. Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді **Дид ойын: «Жалғасын тап»** Жансыз табиғат - .... Жанды табиғат - .... Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды) **Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»** Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйм салынғанын аитады. Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау ережелері

	Қыс туралы бейнефильмді тамашалау. – Ал, қыста қандай құбылыс болады? Қыста күн суық болады. Қар жиі жауады. Ағаштардың бұтақтарын қар басып, бұтақтар иіліп тұрады. Айнала аппақ қарға оранады. Боран соғып, үскірік аяз болады. Аюлар апанында ұйқыға жатады. Өзендер мен көлдердің бетіне қалың мұз басады. – Қар жауады **Дид ойын: «Суретші қыс»** **Шарты:** Дәстүрден тыс май шаммен сурет салу. **Барысы:** Ақ қағазға майшаммен сурет салу, үстін көк бояумен бояу. **Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»** **Шарты:** Бөлмеде жыл мезгілдері бейнеленген орманның макеті тұр. Осы макетте төрт мезгілдің өзіне тән белгілері шатастырылып қойылған. Сол қатені түзеулері керек. **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау Балаларды мадақтау.			арқылы топтастырып жинау. **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Өлі табиғатқа жататын заттардың бөлігін құрастырып, жапсыру. 2-топ: Қорапты жасылға бояу. Тірі табиғат заттарының жасыл қорапқа салу. **Қорытынды.** **Дид ойын: «Шатастырма»** 1. Көктемде қар жауады. 2. Қазір жаз мезгілі? 3. Көктемде қар ериді? 4Қыста жапырақтар сарғаяды? 5. Жыл мезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. 6.Жаз ең суық жыл мезгілі 7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? 8.Жазда балалар оқиды? Балаларды мадақтау	қажет екенін есте ұстауы тиіс. Шығармашылық бұрыш Еркін тақырыпта жұмыс. **Балаларды мадақтау.**
Серуенгедайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Картотека № 5** Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.	**Картотека № 7** Қыстап қалатын құстарды бақылау.	**Картотека № 8** Адамдардың қысқы еңбегі.	**Картотека № 10** Мұзды бақылау.	**Картотека № 12** Бұлтты бақылау.

Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	**№4** Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.	**№ 5** Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.	**№ 6** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.	**№7** Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	**№10** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Аралар әлемі** **Қызығушылықты ояту.** **Дид ойын «Кім тапқыр»** Гүлдерге қонады Шырынын сорады Түр – түсі сары – ала Бұл не? Балалардың жауаптары. **Тосын сәт.** Ара ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Достарым жоқ,маған достар керек дейді. балалар көмектесеміз ба? **2-топқа бөлу.** 1-топ дайын үлгідегі араны қиып жапсыраады.	**Қызығушылықтарын ояту.** **Топқа қозы келеді.** Балалармен амандасады. Балалар қошақан неге көңілсіз деп ойлайсыңдар?. Балалар қозы айтады, менде дос жоқ,жалғыз ойнағым келмейді дейді. Олай болса біз оған дос табуға көмектесейік. Қағаздан бірнеше қошақан құрастырайық. Келісесіңдерме? Балалардың жауаптары. **Топқа бөлу.**	**Қызығушылықтаын ояту.** **Тосын сәт. Тауық келеді.** Балалар тауықпен амандасады. Балалар қонаққа келген тауық өте мазасызданып тұр, не болғанын тауықтан сұрап көрейік. (балалардың назарын тауыққа аударады.) -Балалар тауық бізге келе жатып балапандарынан адасып қалыпты, тауықтың балапандарын табуға көмектесеміз бе? **Топқа бөлу.** Тауық,балапан суреті арқылы топқа бөлу.	**Дид ойын: «Ормандағы түлкі»** **Миға шабул.** **Жұмбақ жасыру.** Өзі ку, Жүрген жері айқай-шу. (Түлкі) Тосын сәт. Түлкі келеді. Балалармен амандасады. Көңілсіз. Орманда жалғыз қалған.Көп дос керек екенін айтады. Балалар түлкіге көмектесеміз бе? **Топқа бөлу.**	**Тосын сәт топқа құтың құшып келуі.** **Балалар мына құс неге шырылдап ұшып жүр. Біз оған қандай көмек бере аламыз.** **Миға шабул.** **Жұмбақ жасыру.**Тал басында тамаша үй (ұя) Жарайсыңдар балалар, осы ұяда нелер мекендейді? Құстарға ұя не үшін қажет?

	 2-топ.дөңгелек картоннан ара жапсырады. **Қорытынды.** Балалардың жасаған жұмыстарын қорытындылау. Галерия шарлау әдісі. Екі топ бі-бірінің жұмыстарына баға береді.. Ара қуанып балаларға рахмет айтып коштасады.	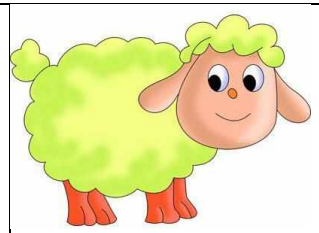 **1-топ** қозының сұлбасын бастырып сызып, қағазды жырту әдісі арқылы үстіндегі жүнін жапсырады. **2-топ** қозының сұлбасының үстіне клей жағып, мақтаны қозының үстіне жапсырады. Балалардың жұмысын бақылау. Жеке көмек көрсету. **Галерея шаралау.** Бір бірінің жұмыстарын бағалау. Жасаған жұмыстарын қозыға беру. Қозы қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.	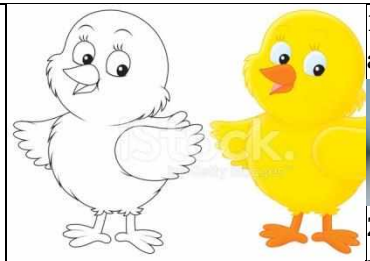 **1-топ** тауық тобы балапанды сары гуашпен бояйды. **2-топ** балапанды саусақ арқылы бояйды. **3-топ.** балапан сұлбасын дән арқылы беру. Балалардң жұмысын бақылау. Тауыққа балапандарды сыйлау. **Қорытынды.** Балалардың жұмысын қорытындылау.	**1-топ** түлкіні конус жасау арқылы жапсырады. **2-топ** түлкіні гиометриялық пішіндерден қиып жапсырады. Көрме ұйымдастыру. Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау.	**Топқа бөлу.** **1-топ** түрлі түсті қағаздан ұя жапсырады **2-топ** тарелкі ішіне түрлі түсті қағазды қиып жапсырады. Балалардың жұмысын бақылау. Жеке көмек көрсету. **Қорытынды.** Сұрақтар қою.
Балалармен Жеке жұмыс	**«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны:** Мақсаты: саусақ қимылын жетілдіру, үлкендерден кейін қайталап айтуға үйрету	**Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау.** **«Кішкентай бала»** Мен кішкентай баламын Кітап оқи аламын. Дәптер, қалам, сызғышты Сөмкеме өзім саламын.	**сюжетті – рөлді ойын.** «Қонақ күтеміз» Ойын барысы. Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»	**Шығармашылық саласы** Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу. Шығармашылық саласы Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.	**Дид ойын:**«Ұяшыққа орналастыр» Мақсаты: екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыруға үйрету, ойлауын

					дамыту, қол қимылын жетілдіру
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың кииу реттілігін бақылау, киингенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Картотека № 5** Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.	**Картотека № 7** Қыстап қалатын құстарды бақылау.	**Картотека № 8** Адамдардың қысқы еңбегі.	**Картотека № 10** Мұзды бақылау.	**Картотека № 12** Бұлтты бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.	Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.	Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы
13.02 – 17.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Картотека №3** **«Жануарларға қамқор боламыз»** **Мақсаты:** Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу. Балаларды сипаттау арқылы жануарларды білуге үйрету. Өз көңіл-күйін білдіруге, басқаның көңілін түсінуге баулу. Білімдерін бекіту.	**Картотека № 4** **«Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.	**Картотека №10** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру**.**	**Картотека №14** **«Кімге не керек»** **Ойынның мақсаты:** Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	**Картотека №17** **«Әдемі гүл»** **Ойынның мақсаты:** Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру, түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Ақпан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Музыка**	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. **Дене шынықтыру**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Музыка**	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**

Білімберуұйымының кестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Ой қозғау.** - Балалар, саяхатқа шығып әлемді шарлаған ұнай ма? **Саяхатты хабарлау.** - Олай болса бәріміз кемеге отырып теңізге саяхатқа шығуға дайындалайық. Ол үшін кеме құрастырып алуымыз керек. **Дид ойын: «Кеме»** **Шарты:** Геометриялық пішіндерден кеме құрастыру. Мен кеме капитаны боламын, ал сендер зерттеуші боласыңдар. Қане, өз орындарыңа жайғасыңдар.Ал балалар көңілімізді көтеріп ән салып барайық. Алыс – алыс елдерге, Орман, тоғай көлдерге Саяхаттап барамыз Теңіз түбін көруге - Балалар қараңдаршы! Белгісіз аралға келіппіз, жан-жағымызға қарайықшы, аралды толқыған су қоршап жатыр, енді осы аралға түсіп көрейік. **Таңғажайып сәт** **Сандықша тауып алу.** - Бұл неғылған сандықша екен , ішінде не бар ,ашып көрейік. Қараңдар, балалар, сандықта кітап бар екен. Кітаптың іші толы жұмбақтар жауабын тауып көреміз бе? **Миға шабуыл** **Жұмбақты шешу:** 1. Суда өседі, өнеді, Сыртқа шықса өледі. **(балық)** 2.Өзі алып кемедей, Дауылдан ықпайды. Су малып телегей, Мұхиттан шықпайды. **(кит)**	**Қызығушылықты ояту.** **Білмесбек қонаққа келеді.** **Столда – ұшқан қарлығаштың суреті.** Ол балалар мынау қандай әдемі балық! Балалар. Жоқ, Білмесбек бұл балық емес құс – қарлығаш. Қалай ол балыққа ұқсайды ғо. Қараңдаршы: құйрығы, желбезектері... (қанаттарын көрсетеді), бұл нағыз балық. Балалар. Жоқ, Білмесбек қателесесің. Онда мен құстарды балықтан ажыратуды ешқашан үйренбей келем. Ал сендердің қарлығаштарың балыққа ұқсайды. Мүмкін сендер бәрің қателескен шығарсыңдар? Мен мұндай балықты аквариумда көрдім - скаляр деп аталады. **Тәрбиеші. Балалар, Білмесбекке балықты тани білуге, басқа жануарлармен шатастырмауға үйретейік.** **Ой дамыту.** **Дид ойын: «Бөлігін тап»** **Шарты:** Балықтардың бөлігін тауып құрастыру. Міне, Білмесбек қарашы. Мына жерде қаншама балықтың суреттері шықты. Балалар, мұнда қандай балықтар бейнеленгенін айтайық. Оо, олар қандай әртүрлі. Тәрбиеші. Дұрыс, Білмесбек, балықтың бәрі әртүрлі екенін	**Менің сүйікті бұрышым Ертегілер еліне саяхат бұрышы. Алтын балық еретегісін түсіндіру.** **Тосын сәт.** **Хат келу, оқу.** Құрметті балалар мен алтын балықпын маған көмек керек. Байқаусызда теңізге құлап, үйіне аквариумына дейін өздігінен жүзе алмайтын алтын балық бізге бізден көмек сұрайды. Біз оған көмектесуге тырысуымыз керек. Балалар,біз су патшалығына саяхатқа барамыз ба? Сендер ертегіні тыңдадыңдар, онда алтын балық тілекті орындайды, бірақ біздің саяхатымызда біз керісінше басқа алтын балыққа көмектесеміз. - Біздің балықтардың үйіне жүзіп келуіне көмектесетін бірнеше тапсырмаларды орындауымыз керек. **1- тапсырма: Дид ойын: «Не қайда тұрады?»** Шарты: : Балық бейнеленген суреттерге қарап, теңіз, өзен, аквариум, балалар суреттерді дұрыс орналастырып, өз мекеніне **жапсыру керек.** Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, тапсырманы орындадық, осы уақытта сіздердің көмектеріңізбен алтын балық аквариумға	**Қызығушылықты ояту.** (Үстелде пазлдар жатыр) Балалар бізге біреу тапсырма әкеп тастаған сияқты. Бұл не деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары) Әрине, бұл жұмбақтар, оларды құрастыру керек. **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Шарты:** Қиылған суреттерді құрастырып шығару. Иә, дұрыс, бұл балық Демек бүгін біз балық туралы сөйлесетін боламыз. **Ой қозғау.** **1-тапсырма:** Балықтар қайда мекендейді? Дұрыс, өзенде, теңізде, көлде, тоғанда, мұхитта. Олар құрлықта өмір сүре ала ма? Жоқ деп ойлайсыз ба? Неліктен балық тек суда өмір сүре алатынын қараймыз. **АҚТ технологиясымен жұмыс.** Аквариумдағы балықтарды бақылау. Қараңдаршы, балалар, біздің балықтар аквариумда қандай тез,тез жүзеді. Балалар, балыққа қараңдаршы, қандай ерекшелікті байқадыңдар? Балалар: Ол жүзеді, аузын үнемі ашып-жабады. Бұл	**Қызығушылықты ояту** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ шешу** 1. Жер бетінде бір шықпас, Су түбінде тұншықпас Сөйлемейді, үндемейді. Пісірсе оны кім жемейді. (Балық) 2. Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Қанаты бар ұшпайды, Су астында қыстайды.(Балық) **Ой дамыту** **АҚТ технологиясымен жұмыс** -Балықтар тек суда ғана тіршілік етеді, сондықтан олардың дене пішіні мекен ететін орны мен тіршілік жағдайларына байланысты алуан түрлі болып келеді. **Балықтың пайдасы?** -Балықтың мойынан қажетті бірнеше түрлі дәрумендер алынады. -Қабыршағынан інжу жасалады. -Мойынан ыстыққа төзімді бояулар дайындалады.

	3. Асты тас, үсті тас, Ортасында жанды бас**.(тасбақа)** 4. Адамдардың досы, Сүйкімді де өзі. Балыққа өзі жатпайды, Бірақ сумен ойнайды**.(дельфин)** **Қызығушылықты ояту**. Бәріміз көзімізді жұмып, теңіздің түбіне түсіп, көз алдымызға теңіз түбін елестетіп көрейік. - Балалар, қараңдаршы, мынау кай теңіз жануары? - Ия, дельфиндер кейде тұмсығымен соғып, акуланы да өлтіріп қоятын кездері болады. Аккуланың өзі де дельфиннен қорқатын сәттері жиі кездеседі. - Делфин туралы не білесіңдер? - Дельфин эмоцияға толы көңілді, әзілкеш, топтасып өмір сүретін тіршілік иесі және өте ақылды, адамдардың досы. - Аккуланың түрлері өте көп. Барлық теңіздер мен мұхиттарда кең тараған, оның көру қабілеті жақсы жетілмеген,ал иіс сезу қабілеті өте жақсы. - Мынау теңізді мекендейтін қай жәндік? - Балалар сегізаяқ су астында баяу қозғалады. Бір қызығы сегізаяқтың аузын жоғары қаратып, қармалауыштарын төмен салбыратса, ол дереу ұйқыға батады. - Сегізаяқтар немен қоректенеді? - Балалар, сендер өздеріне таныс жануарлар мен жәндіктерді танып, атын атадыңдар. - Су астында тағы да көптеген жәндіктер кездеседі - теңіз тасбақасы, теңіз аты, медуза, теңіз шаяны. Олар туралы келесі жолы танысамыз.	байқадың. Бірақ олардың барлығы қалай ұқсас? Барлығын ретімен айтайық. Біріншіден, денесінің пішіні туралы. **Ой қозғау.** Балықтардың дене пішіні қандай? Неліктен бұл пішін пайдалы? (Балалардың жауаптары). Тәрбиеші. Балықтың дене пішіні реттелген - жүзуге ыңғайлы. Балықтар немен тыныс алады? Неліктен балықтардың мұрны жоқ? Неліктен олар желбезекпен тыныс алады? Тәрбиеші. Балықтардың тыныс алу жүйесі мүлдем басқа, өйткені олар суда өмір сүреді және олар желбезек арқылы судан ауаны «таңдайды». Білмесбек: Неліктен балықтардың қанаттары бар? Тәрбиеші. Қанаттар балықтардың қайық ескектеріндей жүзуіне көмектеседі. Ал құйрық көліктің рульі сияқты бағытты сақтауға көмектеседі. Білмесбек: Мәссаған! Қалай қызықты! Балықта басқа жануарларда жоқ тағы не бар ? Тәрбиеші. Тіпті балықтың да барлық жануарлардан айырмашылығы бар. Жануарлар жүн бар, құстар да қауырсын бар, балықта	дұрыс жол тауып, өз үйіне қарай жүзіп келеді. -Бірақ балыққа өз үйіне кіргенше көмектесу үшін мына тапсырманы орындауымыз керек. Қазір біз ойын ойнаймыз, **Дид ойын: «Балық туралы не білеміз» деп аталады.** -Балықтар қайда мекендейді? (аквариумда, тоғанда, өзенде, көлде, теңізде) Балықтың денесі немен жабылған? (қабыршақпен) Балықтар суда қалай қозғалады? (қанаттар мен құйрықты пайдалану арқылы) Балықтар немен тыныс алады? (желбезекпен) Теңізде тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (теңіз балықтары) Тұщы суда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (тұщы су) Аквариумда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (аквариум) Балықтың жануарлардан қандай айырмашылығы бар? (жерде қозғала алмайды, табандары жоқ) - Адамдар балықты қалай ұстайды? (торлар, қармақ) Балық аулайтын адамды қалай атайды? (балықшы)	неліктен болып жатыр деп ойлайсыз? Балалар: Оның қарны ашты ма? **Дид ойын: «Балықты тамақтандырайық»** **Шарты:** Ермексазды пайдаланып, балықтарға жем жасау. Біз балықты қоректендірдік, бірақ ештеңе өзгерген жоқ. Тамақтандырғаннан кейін ол қайтадан аузын ашады және жабады. Неге деп ойлайсыңдар? Балықтар да біз сияқты өмір сүру үшін тыныс алуы керек. Ол осылай дем алады. Ал балықтар немен және қалай тыныс алады, қалай ойлайсыңдар? Бұл сұраққа жауап беруге шағын тәжірибе көмектеседі. Мұқият қараймыз. Аквариумға компрессорды қосады. Қалай ойлайсыңдар, бұл судағы не көпіршіктер ? Бұл ауа көпіршіктері, құрамында оттегі бар, балық онымен тыныс алады. Балықтың	-Акула терісінен егеу дайындалады. -Акула бауырынан дәрі жасалады. -Балықты қолдану арқылы бауыр ауруларының алдын алуға болады. **Аквариумдағы балық күтімі.** Аквариумды күн сайын ұқыпты түрде күту керек, Алдымен аквариумға су құямыз, сосын түбіне құм себеміз. Енді аквар-иум өсімдіктерін отырғызу. Саусаңымызбен үңгір қазып алып, оған өсімдіктің тамырын бекітеміз. Балықтарға ыңғай-лы мекен қалыптастыру үшін, аквариумға балықтарды жібе-реміз. Күн сайын аквариумға назар салып қараған дұрыс. Балықтар теңселмей бірқалып-ты жүзеді, денесінде ешбір дақ болмайды. Тамақты таңертең және кешке берген дұрыс. **Сергіту сәті:** Әуенмен « Балықтар» биін билейді. **Күтім түрлері**

	- Ал, балалар, сендер шаршаған шығарсыңдар, бойларымызды сергітіп, жаттығу жасап алайық. **Сергіту сәті:** Балық жүзді таза суда, Бір керіліп, бір жиырылып. Жүзіп, жүзіп шаршағанда, Тығылады тасты құмға. **Проблемалық сұрақ.** - Балалар, ластанған суда тіршілік болады ма? - Неге? - Сен қалай ойлайсын? - деп бірнеше балаларға сұрақ қояды. – Ал, олар сөйлей алса, бізге не айтады екен? - Суды ластамаңдаршы. - Суға қоқыс тастамаңдаршы - Машиналарды келіп судың жағасына жумаңдаршы. - Ау-қармақ дегенді бейберекет сала бермеңдерші. - Бізге жиі қамқор болыңдаршы - Табиғатты үнемі аялап күтіңіздерші. Жарайсыңдар балалар! Енді осы саяхаттан қандай әсер алдыңдар? -Тамаша ондай болса, кемеге отырып балалабақшаға қайтайық. **Қортынды** - Саяхатымыз ұнады ма? -Балықтар қайда мекендейді? -Балықтар неше топқа бөлінеді? -Балықтардың қандайпайдасы бар? Балаларды мадақтау.	қабыршақ бар. Балықтың денесі немен жабылған? Қабыршақпен. Тәрбиеші. Балалар, балықтардың бір-бірінен айырмашылығы неде? (Түсі, пішіні, өлшемі, әдеттері, тамақтануы.) Балықтар неліктен әртүрлі Деп ойлайсыңдар? Тәрбиеші. Дұрыс, бояу балықтарды жыртқыштардан жасыруға көмектеседі. **АҚТ технол жұмыс** Қараңдаршы, камбаланың теңіз түбіне қандай ақылды тығылғанын, тіпті көре алмайсың. Ал түрлі-түсті маржан балықтары тропикалық теңіздердің маржандары мен балдырларында мүлдем көрінбейді. Балалар, барлық балықтар сусыз өмір сүре алмайды. Олардың тіршілік ету ортасы бірдей, тек тұщы суда тіршілік ететін өзен балықтары мен тұзды теңіз суында тіршілік ететін теңіз балықтары ғана ерекшеленеді. Білмесбек: Енді мен балықты ешқашан шатастырмаймын. **Енді «Балық аулау» ойынын ойнайық.** **Шарты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді, бір-біріне қарсы тұрады. Бір тобы – балықшылар (олардың саны	Тәрбиеші: сендер балық туралы көп білесіңдер, жақсы жұмыс жасадыңдар, алтын балық үйіне жақынырақ жүзіп кетті. **Сергіту сәті. Музыкамен** Тәрбиеші: Барлығы жылынып, демалды, ал енді балалар, сендерге тағы бір тапсырма бар. **Дид ойын: «Суретті жина»** **Шарты:** бөлінген суреттерді құрастыру керек. - Жарайсыңдар, барлығы орындады, алтын балық біздің көмегіміз үшін өте риза, бірақ біз саяхатымыздағы соңғы тапсырманы орындауымыз керек. Біз сендермен шағын тәжірибе жасаймыз. Дид ойын: «Алтын балық» Шарты: Бояулардың көмегімен ақ балықты «алтынға» айналдыру. **Практикалық жұмыс.** Балалар сызбалары бар парақтарды түсті суға түсіреді, педагог балалардың мұқият жұмыс істеуі үшін бақылайды. Қажет болған жағдайда жеке көмек көрсету. **Тәрбиеші:** бүгін біз жақсы жұмыс жасап, алтын балыққа көмектестік. Көмегіміз үшін рақмет айтты.	тыныс алуына не көмектеседі? Балалар: Оның мұрны жоқ Мұрын қызметін басқа мүшелер атқарады. Ол суды жұтады екен, ал желбезектер (желбезектерді көрсетеді) судан оттегін алады, содан кейін қалған су желбезек қақпақтары арқылы шығады (көрсету). Балық жағаға шығып қалса не болар еді? (Балалардың жауаптары) Дұрыс, ол өледі. Балықтар тек суда ғана өмір сүре алады. **Дид ойын: «Балық сөзінің белгілерін теру»** 1-нұсқа: әдемі, тамаша, епті, жылдам айла... 2-нұсқа:балық, балықшы, Балықшы деген кім? Дұрыс, бұл балық аулайтын адам. «Балық» деп қашан айта аламыз? Дұрыс, балық сорпасы. Ал олар немен балық аулайды? Иә, қармақпен, тормен. **Сергіту сәті: Музыкамен.** Ал енді біз балықшылармыз деп елестетейік (қозғалыстарға еліктеу) Балықтар жүзіп жүр (қолдарын дене бойымен төмен түсіріп, шеңбер бойымен шағын қадамдармен қозғалады, тек алақандарын алға-артқа	**Кезеңдік күтім:** Аквариумдағы өсімдіктерді күтіп, суды ауыстырып отыру кезеңдік күтімге жатады. **Мерзімдік күтім:** Көктем мен күзде жасалуы. Көктемде жарық бергіш құрал мен жылытқыш құралдың күшін төмендетіп, құралдарды жуып тазалап, ескі өсімдіктерді жоямыз. Ал күзде аквариумды қысқы тәртіпке ауыстырамыз. **Балықтардың көбеюі:** Балықтар уылдырық арқылы көбейеді. Уылдырықты көп шашатын балықтар – сазан, шортан, көксерке. **Балықтарды тағам ретінде пайдалану жолдары:** балықтың пайдасы өте көп. Одан көптеген тамақ түрлерін жасауға болады. Қуырып жеуге, балық сорпасын пісіруге, салаттар жасауға болады. Кейбір балықтарды

		азырақ), екіншісі – балық. Алдымен олар әңгімелеседі. Балық. Сіз не тоқисыз? Балықшылар. Ау. Балық. Сіз не ұстайсыз? Балықшылар. Балық. Балық. Қандай балық? Балықшылар. Шортан. Балық. Ұстаңыз! Балықшылар балықты қуып жүр. Ойын қайталанады, бірақ әр жолы жаңа балық шақырылады. **Шығармашылық бұрыш** Білмесбекке балықтар жасап берейік. **Топқа бөлінеміз** **1-топ:** Сазан тобы. Сазан балықты бояу. **2-топ:** Шортан. Шортан балықты мүсіндеу. **3-топ:** Дельфин тобы. Дельфинді суға жапсыру. Білмесбек қуанып рақмет айтып қоштасады. **Балаларды мадақтау.**	Алтын балық қарны ашқан секілді, оған жем жасап беріп қуантайық. **Дид ойын: «Балықты жемдейміз»** **Шарты:** Ермексаздан әр түрлі түсті жем жасау. **Қортынды** -Бізге неден хат келді? -Алтын балық үшін не істеу керек еді? балаларды мадақтау,	жылжытады) Олар желбезектерін бір-бірінен қатайтады. солға, оңға бұрылыңыз, ал енді керісінше. **Дид ойын: «Балық аулау» Шарты:** Ойынға әр балықшыға 10 балық, 2 шелек, арқанның ұшында ілгегі бар 2 қармақ қажет. Әр командадан бір қатысушы шақырылады. Балықты аулау,шелекке салу. Кім көп ұстаса, сол жеңеді. **Ой дамыту.** Енді маған келіп, үстелде не бар екенін қараңдар. Үстел үстінде балықтардың суреттері бар. Біз оларды мекендеу орындарына қарай бөлейік.Ол үшін кім қай балықты таңдағысы келетініне байланысты үш топқа бөлінеді. Қандай балық суреттерін таңдадыңыз? Оларды атау. **1 топ.** Теңізде өмір сүретін балықты таңдаған Олар не теңізші. **2 топ** Тұщы суда өмір сүретін балықты таңдады. Олар не тұщы су. **3-топ** Аквариумда өмір сүретін балықтарды таңдады. Олар аквариумдар. Балалар, мен сендерге дайындаған мына	консерві түрінде де шығарады **Қортынды** Сұрақ-жауап Балалрды мадақтау.

				балықтарды өз мекеніне жапсыру керек. Бақылау. **Дид ойын: «Жақсы – жаман» ойыны (ТРИЗ)** **Шарты:** Жақсылап ойланып, балықтың несі жақсы, несі жаман екенін айту керек. -Балықты жеген дұрыс. -Аквариум балықтарын тамашалау жақсы. -Балық аулау балықшыларға рахат әкеледі. - Балық майы өте пайдалы. -Аквариумдағы суды жиі ауыстыруға тура келеді. - Балықтың иісі жағымды емес. - Балықтың сүйектері көп, тамақ ішкенде сүйекті жұтуға болмайды. -Балық қымбат. Ой қозғау. Тәрбиеші: Балалар, бүгін біз балықтар туралы көп әңгімелестік, олардың қалай және немен тыныс алатынын білдік. Ал енді сізге ең ұнайтын балықтың сәнін салайық. **Дид ойын: «Балықты әсемде»** **Шарты:** Дененің пішініне, құйрығына, қанаттарына назар аудару. Олар бір-бірінен мүлде ерекшеленеді және біз мұны өз	

				жұмысыңызда көрсетуіміз керекпіз. **Қортынды:** Достарыңа балық туралы қандай жаңа және қызықты нәрселер айта аласыңдар? Балаларды мадақтау.	
Серуенгедайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Картотека № 16** Қарғаны бақылау.	**Картотека № 17** Адамдардың қысқы киімін бақылау.	**Картотека № 18** Мұздақты бақылау.	**Картотека № 19** Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.	**Картотека № 20** Боранды бақылау.
Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	**№16.Ояну** Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	**№19 Ояну** Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	**№20 Ояну** Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	**№ 21 Ояну** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,	**<u>№14 Ояну</u>** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүст і ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**1 – жағдай.** Екі бала жасырынбақ ойнап жүрді. Бірі ағаш артына тығылмақ болып жүгіргенде құлап, аяғын жарақаттап алды. Екіншісі оған тұруына көмектесіп, былай деді: Сен жылама, үлкенсің ғой, қазір сенің аяғыңды байлап береміз т.б. жұбату сөздері.	**Логикалық тапсырмалар.** Жапырағы жайқалған орманда аңдар өмір сүріпті. Олар: аю, түлкі, тиін (бетперделерін кигіземін). Өздері сондай шыдамсыз, бір орында отыра алмайды екен. Жан-жағын шашып, саңырауқұлақтарды құлатып, гүлдерді басып, жұлып	**Сұрақ - жауап. Тәрбиеші:** Балалар ертеде сыпайылық елінде Бақтияр деген бала болыпты. Оның достары көп екен. Бәрінен қоян мен кірпіні жақсы көреді екен. Бір күні Бақтияр далаға шықса, екеуі ренжісіп отыр екен. (Қоян мен Кірпі отырады).	**«Ұқыпты қыз» әңгімесін оқып беру.** Анар деген кішкентай қыз өте ұқыпты болыпты.Ол даладан ойнап үйге кірген бетте,қолын сабынмен жуып,киімдерін ауыстырады екен.Бірде анасы үйді ретке келтірейін деп Анардың бөлмесіне кірсе,ол киімдерін	**Ой қозғау:** -Жыл мезгілдеріне саяхат. -Сюжетті суреттермен жұмыс. -Бір жылда неше мезгіл бар? Әр мезгілдегі табиғат тың көрінісін ата?

	Сұрақ: Мысалы, Арсен дұрыс жасады ма? Сен қалай ойлайсың? Неге? т.б. Балалар бір-біріне жұбату сөздерін айтады. Мысалы, Дана қолын есікке қыстырып алды, сен қалай жұбатасың, Назерке көйлегін жыртып алды. Қалай жұбатар едің? т.с.с. **2 – жағдай.** Әже ауырып жатыр. Ернар теледидардың даусын қатты шығарып, күліп отыр. Ернардікі дұрыс па? Неге? т.с.с. сұрақтар қою, жауап алу.	тастайды екен (балалар көрініс көрсетеді). Бір күні орманда қызықты оқиға болыпты. Әдептілік еліне ұшып бара жатқан Сыпайылық ханшайымының қолшатыры сынып, орманға қонуға тура келіпті (Ханшайым келеді). **Ханшайым:** Менің қолшатырыма не болды, мен қайда тап болдым. Мынау әдепсіздер орманы емес пе? Саңырауқұлақтар жұлынған, гүлдер тапталған. Әдепсіз, тентек аңдар тұратын болды ғой. Осылай жалғаса беретін болса, онда ормандағы бүкіл өсімдік: ағаш, саңырауқұлақ, гүлдер құрып кетеді. **Ханшайым:** (ойланады) Сиқырлы таяғыммен сыпайылық елінен достарымды шақырайын (кетеді). **Миға шабуыл.** Балалардың көмегі. Не істеді және не деді деп ойлайсыңдар? **.....**	**Бақтияр:** Екеуіңе не болған, ренжісіп қалдыңдар ма? **Қоян :** Мен кірпімен дос болмаймын. Ол әдепсіз. Мен оған сәлем, достым десем, жауап бермейді. **Кірпі:**Сол сөзді жүз рет айтасың, сені кеше ғана көрдім ғой. **Бақтияр:** Кірпі, оның не, қоян досым ауырып қалсын дейсің бе? **Кірпі:** Жоқ, мен ауырып қалғанын қалаламаймын. **Бақтияр:** Сәлеметсіз бе, деген сөз денің сау ма, ауырып қалма деген сөз емес пе? **Қоян:**Сен өзің ғой, мені қыли деп мазақтай бересің. **Кірпі:** Сен өзің менің атымды атамай, әй, сен деп айқайлайсың. **Бақтияр**: Ой, жайларың белгілі болды достар бір-біріңді сыйлап, құрметтеу керек. **Қоян**: Кірпі, кешір досым. **Кірпі:** Сен де мені кешір. Татуласайық қоян досым **Татуласу.** Әкел, досым қолыңды Татуласқан орынды Өкпелесіп не таптық Көрсет, кәне соныңды Баққа бірге кірейік Қол ұстасып жүрейік Татулықтың белгісі Кел, қосылып	бүктеп,кітаптарын ретке келтіріп,сөрелерге өзі әдемілеп жинап қойыпты.Ойыншықтарды да өз орнында.Анасы қызының есейгенін байқап,ұқыптылығына риза болдады. **Сұрақ қою.** -Анарды қандай қыз деп айтуымызға болады? -Анасы Анарға неліктен риза болды? **Ойын. «Жақсы мен жаман»** Допты алған бала жақсы немесе жаман әдеттерді айту керек. Мысалы: • Жаман - ойыншықты жинамау. • Жақсы - ойыншықты жинау Қортынды Сұрақ- жауап. Балаларды мадақтау.	-Кімге қай мезгіл ұнайды? Несімен ұнайды? -Қазір қай мезгіл? **Ой дамыту.** -Табиғат туралы түсінік беру.(жер,су,ауа,өсімдіктер, құстар,жануарлар т.б.) -Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру. **Тренинг ойын** -Сыйқырлы орындық арқылы табиғатқа саяхатқа бару. -Елестету. (көзді жұму) 4 жыл мезгілі. **Ой толғаныс.** Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап, жайқалып өскен ағаштар не үшін керек? Табиғат байлықтарына нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не?

Балалармен Жеке жұмыс	**Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты:** қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.	**Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.	**Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.	**Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:** суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.	**Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты:** қыстап қалатын құстардың жеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Картотека № 16** Қарғаны бақылау.	**Картотека № 17** Адамдардың қысқы киімін бақылау.	**Картотека № 18** Мұздақты бақылау.	**Картотека № 19** Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.	**Картотека № 20** Боранды бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.	Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.	Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.

Тәрбиелеу-білім беруп роцесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

20.02 – 24.02.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардықабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүст і ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Картотека №3** **«Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту, мезгілдерді атауларын үйрету (қыс, көктем, жаз, күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.	**Картотека №6** **«Табиғат құбылыстарын ажырат»** **Мақсаты:** Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.	**Картотека №10** **Жер,су,ауа** **Мақсаты:** балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге,жерде ,ауада,суда не болатын-ны дұрыс айтуға төселдіру, қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу.	**Картотека № 13** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.	**Картотека №-19** **«Суретші қай жерде қателесті?»** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту				
Таңертенгі жаттығу	Ақпан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз. **Дене шынықтыру**	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Музыка**	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. **Дене шынықтыру**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Музыка**	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**

Білімберу ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Тосын сәт.** Хатшы хат пен қорапша әкеледі. **Хатты оқу.** Балалар бұл хатта тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындасақ мына қорап ашылады екен. Қорапта не бар екен? Қәне онда тапсырмаларды орындайық. **Менің сүйікті бұрышым** **Суреттер сөйлейді.** Балалар тапсыраны орындау үшін топқа бөлінейік. **1-топ. Аққала тобы** **2- топ Ақшақар тобы**. 1-топ Аққала тобына тапсырма. **Суретке қарап қыс мезгілі туралы әңгіме құрандар?** 2- топ Ақшақар тобына тапсырма. **Қысқы еңбек туралы суретке әңгіме құрандар** Балаларды мадақтау. **2- тапсырма.** **Миға шабул.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Қай топ бірінші жұмбақты шешеді?** 1.Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тонады. **(қар)** 2.Тісі жоқ,тістеп алады. Қолы жоқ, сурет салады. **(аяз)** 3.Мені қардан жасапты, Ойланып көр Қолым-таяқ, Мұрным-сәбіз, Көзім-көмір. **(аққала)** 4.Қырға сүйреп шығам, Ойғы мініп түсем. **(шана)**	**Таңғажайып сәт.** Қар Ханшайымының сәлемдемесі. **Сиқырлы сандықша.** **Жұмбақ жасыру.** **Жұмбақтың шешуі арқылы** Сандықшаның ашылуы Тапсырмаларды орындау. **Ой дамыту** **1 тапсырма** **Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»** Мнемо кестемен жұмыс Қазір жылдың қай мезгілі? - Қыс мезгілі. Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады? - Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады. Қыс мезгілінде қалай киінеміз? - Тон, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз. Сөздік жұмыс жүргізу. **2 тапсырма.** **Дид ойын: «Кім жылдам?»** Қысқы киімдерді құрастыру. **Сергіту сәті.** **«Боран» дауыс** Балалар ненің дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз (қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гуілдейді.) Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын	**« Қысқы ойын-сауық » тақырыбына сюжеттік суреттер сериясын көрсету.** **Тәрбиеші :** 1. Мына суреттегі кім? Олар не істеп жатыр? 2. Балалар құстарды немен тамақтандырады? 3. Қоректендіргішке қандай құстар ұшып келді (сауысқан, қарға, торғай) 4. Басқа балалар не істеп жатыр? 5. Шанамен кім айналысады? Олар қайда мінеді? 6. Шаңғымен кім айналысады? Олар қайда мінеді? 7. Басқа балалар не істеп жатыр? 8. Серуен кезінде балалардың көңіл-күйі қандай? 9. Қалай ойлайсыңдар, балалармен серуен қалай аяқталады? 10. Қар туралы не деуге болады? (жұмсақ, ылғалды, суық, қытырлақ.) **Сергіту сәті: Қыс қызығы. Музыкамен.** **Қысқы ойын түрлері.** Қыста ойынға шығу үшін қалай киінеміз? Егер қалың киінбесек не болады? **Дид ойын: «Кім жылдам?»**	**Ой қозғау.** Қысқы ойын-сауық туралы әңгімелесу. Балалар, қыс - жылдың тамаша мезгілі. Осы тамаша мезгілмен біз келер жылға дейін қоштасамыз. Қыс өте көңілді болғандықтан үйге кіргіміз келмейді. Ал біз қыста далада қандай қызықты нәрселер жасаймыз. Шаңғы тебуге, коньки тебуге, хоккей ойнауға, қардан бекіністер салуға, қардан адам жасауға, қар лақтыруға болады. Қыста қандай табиғат құбылыстары болады ? **(Аяз, аяз, қарлы боран, боран, қар жауады, суық).** Жел қандай? **(Күшті, жылдам, суық, екпінді, аязды).** Қыста суда не болады? **(олар мұзбен жабылған)** Тек қыста не болады? **(Қар).** Қар қандай? **(Жеңіл, жарқыраған, ақ, суық, үлпілдек, бос).** Жарайсыңдар! **Қызығушылықты ояту.** **Біз бүгін Нағыз ғалым ретінде зерттеу жұмыстарымен айналысатын боламыз.**	**Ой дамыту.** **Б.Жақып «Сырғанақ»** **-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.** **-Өлең мазмұнын ашу.** **-Жаттауға үйрету.** Біз тебеміз сырғанақ Таудан төмен сырғанап Бір шанада екеуміз Құламайды екенбіз..... **Дид ойын: «Мені жалға»** Мен сендерге бір сөзді айтып, қар кесегін лақтырамын, ал сендер оны маған қайта лақтырып , бұл сөзді басқаша атайсыңдар, **Мысалы: қыс - аппақ.** **Аяз** - суық **Қар** - қалың **Мұз** – сырғанақ **шана**- зулайды **тон** - қалың **Жарайсыңдар** **Дид ойын: «Жақсы» - «Жаман» тапсырмасы .** Екі командаға бөлінеміз. Сіздің ойыңызша қыс жақсы ма, жаман ба? Бірінші топ маған қыстың неге жаман екенін , ал екінші топ қыстың жақсы екенін

	5.Өзі судан жаралған, Бірақ судан қорқады. **(мұз)** 6.Су да, мұз бар, Жер де, қар бар. Боран басып соғады. Бұл қай кезде болады? **(қыс)** Екі топты мадақтау. **Сергіту сәті:** Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Суық өтер қолғаптан. **3-тапсырма** **Сұрақтар ілмегі.** **1-топ Аққала тобына тапсырма.** Воскобович әдісін қолдана отырып, қысқы ағаштарды құрастыру құрастыру. Ағашқа қиылған қар ұлпаларын жапсыру. **2- топ Ақшақар тобына тапсырма:** Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы капуста қабығын пайдаланып, қысқы ағаш келбетін салу.(сурет) Ағаш қасына ермексаздан аққала мүсіндеу.(мүсіндеу) **4-тапсырма** **Қыс мезгілі туралы тақпақ** Жауды,міне қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды, Тегістепті оларды. Екі топты мадақтау. **Қорытынды.** Балалар , жарайыңдар екі топта тапсырманы орындадыңдар!	қусырып,аяқтарын топылдатады). -Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды). қайталау. **3 тапсырма. Ой қозғау** Сұрақ- жауап. Қардың артынан тапсырма орындау. -Қоян қыста қандай түске енеді? -Неліктен? Аю қыста не істейді? -Неге? Түлкі мен қасқыр не істейді? Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қорғануға көмектеседі. Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады. Аю ұйықтайды, ол бал жейді. Қу түлкі, тышқан, құс аулайды. **4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті»** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.** **Шарты:** Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу. **2-топ:** Ағаштарға қар ұлпаларын жапсыру. **3-топ:** Құстардың ұясына ермексаздан діндер толтырып жасау.	Қысқы киімдерді құрастыру. **1-ойын түрі.** **Дид ойын: «Қар адам»** Балалар қардан емес, қағаздан қар жасайық. Үстелде қағаз парақтары бар, онда дөңгелек пішіндер таратылған.. Пішіндерді ретімен қойып жапсырамыз, енді біз жарма ұнтағын, желіммен жағылған дайындаманың бетіне мұқият құйамыз. **Міне қыста осылай қармен аққала жасап ойнауға болады.** **2-ойын түрі:** **Дид ойын: «Шанамен сырғанаймыз»** **Шарты:** Әр түрлі түсте қиылған геометриялық пішіндерден шана құрастыру. Шанаға жіп тақсақ сүйреп жүруге ыңғайлы болады. **Дид ойын: «Шанаға жіп»** **Шарты:** ермексаздан созу, есу арқылы шанаға жіп салу. **Талдау.** **Тәрбиеші : -** Балалар, бүгін біз не туралы сөйлестік? Балаларды мадақтау.	Ендеше біз бүгін бірнеше **тәжірибелер жасап , қардың** қасиеттерін анықтаймыз **Ой дамыту.** **Қар дегеніміз не** ? **Қар –** жерге түсетін жауын-шашын түрі. Ол кішкентай мұз кристалдарынан тұрады. **Қар** , жаңбыр сияқты, бұлттан жауады. Су буы жер бетінен өте жоғары көтеріледі. Кристалл үнемі өсіп, ақырында әдемі жұлдызға айналады. Қарды тамашалай отырып, біз **қар** бүршіктерінің пішіні ауа райына байланысты өзгеретініне назар аударамыз. **Тәжірибе №1** **«Қар қасиеті»** - Біздің үстелде, стақанда бір кесек **қар жатыр** . Алдымен алақаныңызға қараңыз, олар қаншалықты құрғақ? **Қарды** қолыңа алып , оның не екенін айт. **Қортынды:** Жауаптар: суық, ақ, жарық. **Тәжірибе№2** **«Қардың еруі»** **қолымыздағы қарға не болатынын көрейік.** Қар қолымыз жылы болғандықтан еріп кетті,	дәлелдейді. Қажетті суреттерді таңдап, оларды өз орнына орналастыру. Жарайсыңдар! **Топтық жұмыс.** **Дид ойын: «Қысқы пейжаз»** **Шарты:** Қиылған суреттерден қыс көрінісін құрастыру **Дид ойын: «Қар ұшқындары»** - Екі қар ұшқынын аламыз - кішкентай және үлкен. Олардың өлшемдері әртүрлі ме, әлде бірдей ме? Үлкен қар ұшқынын көрсету «Бұл қандай қар ұшқыны? Кіші ме, үлкен бе?» Балалар: үлкен Мынау қандай қар ұшқыны?» кішкентай! **Ал енді үлкен бұлтқа үлкен қар түйіршіктерін, кішкентай бұлтқа кішкентай қар түйіршіктерін жапсырайық.** **Дид ойын: «Қар қиыршықтары»** Дайын қар формасын көк қағазға майшаммен трафарет ішінен бояу.

	Енді сиқырлы қорапты ашып қарайық. Қорап ішінен тәтті кәмпит шығады. Балаларға тәтті кәмпитерді беру. Мадақтау.	**Жасаған жұмыстарды суретке түсіріп, Қар ханшайымына жіберу.** **Қортынды** Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру. Қолымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады **(Аяз)** Көлдің беті көк әйнек, Сырғанауға тым әйбет. **(Мұз)** **Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу ұіә аяқтау**		қар тек салқын жерде ғана өз қалпын ұстап тұрады. **Қортынды: Қар еріп, суға айналды.** **3-тәжірибе** «**Қарды бояуға бола ма**?» **Қарды** қарапайым тағамдық бояғыштармен немесе бояулармен бояуға болады және оның қалай боялатынын, бояу қар массасына қандай жылдамдықпен енетінін дәл бақылау керек. **Балаларды мадақтау.**	**Үстінен ақ бояумен бояу.** **Қортынды** **Сұрақ –жауап** Өзгелерге жақсы көңіл-күй сыйлайық. (Балалар алақандарынан көңіл-күйді үрлейді). **Қортынды** Біз қыс мезгілімен қоштасып жатырмыз. Қыс мезгілі несімен ұнайды? Қыс мезгіліне арнап тақпақ айтып берейік. **Уақыт мол бөлеміз,** **Қыс қызығын көреміз.** **Сары аязға шыңдалып,** **Шымыр болар денеміз.** **Балаларды мадақтау.**
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 2** **«Қарды бақылау»**	**Серуен № 5** **Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.**	**Серуен № 11** **Боранды бақылау.**	**Серуен №12** **Бұлтты бақылау.**	**Серуен №15** **Қысқы ауа-райын бақылау.**
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					

Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	**№16.Ояну** Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	**№19 Ояну** Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	**№20 Ояну** Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	**№ 21 Ояну** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,	**<u>№14 Ояну</u>** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүст і ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелері:** 1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал! 3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі 2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма! 3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса! 4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет! 5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!	**Ой қозғау.** Балалар сендер қалай ойлайсыңдар көшеде жүру тәртібін не басқарады? **Суретпен жұмыс.** Балалар қараңдаршы бағдаршамның неше көзі бар? Ал, түстері қандай? Қызыл, сары, жасыл түстер нені білдіреді? Ал, балалар сендер жиек жол деген не екенін білесіңдер ме? Ол не үшін қажет? Балалардың жауаптары **Бағдаршам өлеңі** Бұл өлеңнің авторы– С.Дүкенбай. Бағдаршам біледі, Бәрін де көреді. Адам да, көлік те, Сол шаммен жүреді. Бағдаршам, бағдаршам. **«Бағдаршам» ойыны:** Ойынның шарты: бағдаршамның қызыл көзі жанғанда балалар түп-түзу тұрады, сары көзі жанғанда қол шапалақтайды, жасыл көзі жанғанда билейді. **Қорытынды.** Сұрақтар ілмегі	**Бағдаршам ойыны: Ойын: «Сақ бол!»** Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру). Балалар ойынды қызыға ойнады. **Сұрақ- жауап алу.** Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма? -Келе жатқан көліктің алдынан өтуге бола ма? Балалардың жауаптары. **6.Сергіту сәті.** Мәшине жүргізу. **Балаларды пішіндер арқылы екі орталыққа бөлеу** 1- орталықтағы балаларға өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру. 2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру.	**Қызығушылықтарын ояту.** **Дид ойын: «Жауабын кім табады?»** Шарты: балаларға екі қыздың суретін беру. -Бұлар апалы-сіңлілі қыздар, олар бір-біріне қатты ұқсайды. Ал олардың бір-бірінен айырмашылығын кім таба алады. **Логикалық тапсырмалар** **1.** Торғайларды санайық Ағашта 2 торғай қонып тұр еді, Ала мысықты көріп 1 торғай ұшып кетті Ағашта қанша торғай қалды? **2 .** Мирастын өзінде 1 алма болды,әжесі оған базардаң 1 алма сатып әперді Мираста қанша алма болды? **3.** Кірпі орманда өзіне 2 санырауқұлақты теріп алды. 1 санырауқұлақты тиінге сыйлайды	**Дид ойын: «Геометриялық лото»** М. Монтессори технологиясымен жұмыс**.** Шарты: Балалар пішіндерге ұқсас заттарды жабыстырып қояды. **2-топқа тапсырма: Тақтамен жұмыс.** **Дид ойын: «Көп және біреу»** Шарты: Тақтаға көп және бір зат бейнеленген суреттер ілінеді. Көп және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп екі жаққа орналастырады. **Дид ойын. «Пішіндерден жануарларды құрастыр»** **1-топқа тапсырма.** Пішіндерден қоянды құрастырады **2-топ пішіндерден аюды құрастырады**

		Балаларды мадақтау	**Балаларды мадақтау.**	Кірпіде қанша саңырауқұлақ қалды? **4.**Адамда неше көз бар?(2) Балаларды мадақтау	
Балалармен Жеке жұмыс	**Картотека №10** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру	**Картотека №11** **«Әдептілік»Мақсаты:** Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.	**Картотека №7** **«Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:** Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу	**Картотека №14** **«Кімге не керек»** **Ойынның мақсаты:** Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	**Картотека № 18** **«Өз мекеніне орналастыр»** **Мақсаты:** Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 2** **«Қарды бақылау»**	**Серуен № 5** **Қар жауып тұрған құбылысты бақылау.**	**Серуен № 11** **Боранды бақылау.**	**Серуен №12** **Бұлтты бақылау.**	**Серуен №15** **Қысқы ауа-райын бақылау.**
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесуАта-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	«Баласының өз-өзіне қызмет көрсетуге үйрету». Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Ата-анаға; «Балаңызға түстерді үйретесіз бе?» Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту. Сәтті демалыс күндерін тілеп,балаларды шығарып салу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

27.02 – 03.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Картотека №6** **Дид ойын:** **«Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.	**Картотека №7** **Дид ойын:** **«Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:** Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.	**Картотека №10** **Дид ойын:** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.	**Картотека № 4** **Дид ойын:** **«Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.	**Картотека №14** **Дид ойын:** **«Кімге не керек»** **Ойынның мақсаты:** Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта алады.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	Наурыз айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеше қайтамыз. **Дене шынықтыру**	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Музыка**	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. **Дене шынықтыру**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Музыка**	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Ой қозғау.** Балалар көктем мезгілі келе жатыр. Біз қыс мезгілімен қоштасамыз. Қыс мезгілі несімен ұнады? **Қысқа рақмет айтып қоштасайық.** Қыс аппақ қарың үшін рақмет!	**Сұрақ- жауап.** бүгінгі көңіл-күйлерің қалай? Жақсы, қуанышты, көңілді. **Қызығушылықты ояту.** Бүгін мен ертегідей түс көрдім, бірақ ондағы оқиға түсініксіз болды. Мен қазір сендерге айтамын, ал сендер менің	**Қызығушылықты ояту.** Балалар, бүгін біздің топқа посылка келді. Онда не бар екенін білгілерің келе ме? Балалар: Иә. **Тәрбиеші:** Енді ашып, ішінде не бар екенін білейік. Педагог пакетті ашып, қораптан жапырақшалары	**Тосын сәт.** **Аудио дыбыс.** **Торғай ұшып келеді. Хат әкеледі.**(қағаздан жасалған торғайды ағашқа байлап көрсету) **Тәрбиеші: (хатты оқиды)** Құрметті балалар мен көктем ханшайымымын. Бір зұлым	**Ғажайып сәт** О қараңдар! Кішкентай аю бізге қонаққа келді. Ол кішкентай және көктемді көрмеген, ол көктем туралы толығырақ айтып беруімізді сұрайды.

	Қыс қызықты ойындарың үшін рақмет! Қыс тап-таа ауаң үшін рақмет! Қыс бәріне рақмет. **Ой дамыту.** Балалар көктем мезгілі келе жатыр, орманда не болып жатыр екен, орманға саяхатқа барғыларың келе ме? **Б: Ия** **Саяхат тәртібін білеміз бе?** **Өзін ұстау ережелері** -Ағаштардың бұтақтарын сындырма; -Гүлдерді жұлма; -Саңырауқұлақтарды баспа; - От жақпа; -Орманға жалғыз баруға болмаиды. -Жүгіруге болмайды. -Асығуға болмайды. **Баяу әуен ойнайды.** **Орманға да келдік** балалар жан –жаққа назар аударайықшы табиғат қандай керемет, қазір күн жылынды, көктем мезгілі келе жатқанын білуге болады. . Балалар, қарандаршы мынау кірпінің ізі ғой. Балалар, қарандаршы мына жерде суреттер жатыр, сірә кірпі мына суреттерді бізге тығып кеткен болар. **Суретпен жұмыс.** Тәрбиеші суреттерді тақтаға іліп әңгімелейді. **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар,	түсімді шешуге көмектесесіндер ма?. **Ой қозғау.** «Шашына жапырақтары мен қар тамшылары өрілген әдемі кейіпкер көрдім. Ол сиқырлы таяқшасын сілтеді де, қар еріп, жапырақтар гүлдей бастады. Қызық, бұл сұлу, сиқыршы кім**?(Көктем)** **Білім жаңарту.** Демек бізге енді қандай мезгіл келеді? **(Көктем).** Менің түсімді анықтауға көмектескендеріңіз үшін рахмет. Ендеше Көктем орманына саяхат жасаймыз ба? **АҚТ технологиясымен жұмыс.** Көктем айлары қалай аталады? (наурыз сәуір мамыр). -Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады? Қар ериді. Күн ұзарып барады. Күн жылынады, ағаштар бүршік жарады. Көктемнің келуімен айнала да сұлулық пайда болады. - Көктем қандай? сипаттау. Жылы, жасыл, шуақты, хош иісті. **Дид ойын: «Жыл мезгілдері»** Балалар қарандаршы мына суреттерден не көріп тұрсыңдар. Қыс, көктем, жаз, күз.	жабық гүлді шығарады. Балалар, міне, тағы бір жазба. Педагог жазбаны ашып оқиды Сәлем балалар, қатты мұңайып, көктемді асыға күтемін, бірақ ол әлі келмеді. Көктемнің жолын табуға көмектесіңдерші. Бұл қар бүршігі. **Балалар Ақшақарға жапырақшаларды ашуға көмектесе ме?** **1-Жапырақшаның тапсырмасы.** **Дид ойын: «Суреттерді жина»** Қыс пен көктемнің бір-бірімен суреттері араласып кетті, суретті жинау керек. **2 - Жапырақшаның тапсырмасы.** **Дид ойын: «Көктемде не болады?»** **Шарты:** Бұл жапырақ бізді табиғатта көктемде не болатынын көруге шақырады. **Тақта №1** Балалар: Төбелерден мұздар тамшылайды. Осы тақырыпта суреттер құрастыру. **Тақта №2** Балалар: Қар еріп жатыр. **Тақпақ айту.** Көктем келді көгілдір, Жыл құстары сайрады.	сиқыршы келіп, менің айларымды араластырды. Маған көмек керек. Біз көктемге қалай көмектесе аламыз? **Көктемнің ағайынды үш айы қандай?** **Дид ойын: «Айлар шатасты»** **Шарты:** балалар тақтада жұмыс істейді. Адамдар бұл айларды қалай атайды? **Наурыз** **Сәуір** **мамыр** **Дид ойын: «Қандай сөз жасырылған?»** **Шарты:** Пазлдармен жұмыс. Жасынған жұмбақты табу. **1.** Гуілдейді құлаққа Оны ешкім көрмейді. **(Жел)** **2.** Үстімізде шексіз көк әлем **(Аспан)** **3.** Сен бар әлемді жылытасың, Шаршауды еш білмейсің, Терезеден күллімдейсің, Сенсің кәдімгі... дейтін. **(Күн)** **4.** Гүл гүл жайнап жер аспан Гүрілдейді сайда өзен Гүлжазира жарасқан Гүлдерімен қай кезең? **Көктем)** **Ақт технологиясымен жұмыс.** Көктем құбылыстары көктемнің суреті.	Бұл уақытта аюдың күшігі қысқы ұйқыға кеткеннен кейін ғана оянады және көктемнің алғашқы белгілері туралы білгісі келеді. **Ой қозғау.** Қане қонжыққа көктемнің алғашқы белгілерін айтайық? -құстар жылы жерден қайтып келеді, -бұлақтардан сылдырлап су ағады, -мұздар еріп, тамшылар пайда болады, -ағаштар бүршік жарады. Енді тақтаға қараңдаршы, бұл бірінші оянған гүл қалай аталады? **(бәйшешек)** Бәйшешек туралы тақпақ білеміз бе? **Көктем лебі тұр есіп,** **Жапты жаңа гүл қырды:** **Қар астынан дүр өсіп,** **Бәйшешектер құлпырды.** **Тұңғыш гүлін көктемнің** **Аялап тұр көктен күн.** **Сергіту сәті.** **Музыкамен.**

	Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Биік болып өседі. **Ой дамыту.** - Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардын барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді. Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді **Дид ойын: «Жалғасын тап»** Жансыз табиғат - .... Жанды табиғат - .... Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды) **Суретттерге сөйлем құрау.** **Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»** **Шарты:** Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйм салынғанын суреттерден айырып жинау. Балалар, бәріміз топқа қайтатын кез келді. Бір, екі, үш, төрт, бес, Аяқты басамыз тез тез... **Қортынды** Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау	-Дұрыс. Балалар, табақтарға әр жыл мезгілінің белгілері бейнеленген суреттер салынады. Көктем, жаз, күз, қыс мезгілдерінің белгілерін ажыратып айтып беру керек. - Ал көктемде жануарлардың тіршілігі қалай өзгереді? **Дид ойын: «Жануарлар мен төлдер»** **Шарты:** Мен сендерге жануарларды қоямын, ал сен олардың төлдерін қоясыңдар. сиыр (бұзау), қасқыр (бөлтірік), қоян (көжек), аю (аюдың күшігі), түлкі (мыршай), тиін (тиін) Тәрбиеші: - Жарайсыңдар балалар. Балалар, көктемгі орман өте әдемі. Қараңдаршы, күн қалай жарқырап тұр. Ал енді біраз демалып алайық. Балалар, мен қазір музыканы қосамын , сендер музыка тоқтаған кезде экранға қарап, сәулелер санына қарай жұп болып тұрасыңдар. Сақ болыңдар. (3,2,1) Балалар сендер тамашасыңдар, күн сендерге өз сәулелерін береді. Бізге саяхаттан қайтатын уақыт келді. **Ғажайып сәт** Мұнда бірнеше суреттер мен түрлі-түсті шеңберлер тұр. Және тапсырма жазылған тағы бір хат. Онда не жазылғанын және кімнен екенін көрейік.	Қар еріді, қыс кетті, Жауқазындар көктеді. **№3 слайд.** Балалар: Гүлдер пайда бола бастады. Дәстүрден тыс, трафарет арқылы гүлдер суретін салу. **№4 слайд.** Балалар: Құстар ұшып келеді. Көктем фонына құстар суретін жапсыру. **№5 слайд** Балалар: Ағаштар бүршік жарды. Ағаш суретіне ермексаздың жасыл түсімен бүршік салу. **Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Бізде екі жапырақ дайын.** **Тәрбиеші: Үшінші гүл жапырақшаны ашу үшін көктем туралы әңгіме құрастыру керек.** Көктемнің белгілерін қараймыз. Барлық суреттерді пайдалана отырып,өз ойымызды айтамыз. **Тәрбиеші: Гүліміз жапырақшасын ашып қалды. Міне, соңғы гүл жапырақшасы** ... Қандай тамаша маусым - көктем. Көктем туралы музыка тыңдағыларың келе ме? **(музыка тыңдау)** **Музыка ұнады ма? Осы әдемі әуенді тыңдағанда не естідіңдер?**	әр түрлі кезеңдердегі көктем құбылыстарын бейнелейтін слайдтар көрсету: жануарлар, құстар, өсімдіктер **Ой қозғау.** көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады. -Аспан қандай? (балалардың жауаптары) -Ал күн? (балалардың жауаптары) -Қарға не болады? (балалардың жауаптары) Өзенде қандай өзгерістер болып жатыр? (балалардың жауаптары) - Ағаштар не болады? Неліктен көктемде құстар көп болады? - Құстар немен қоректенеді? **Үстелдегі жұмыс** **(Слайд: көктем туралы суреттер)** Балалар, суреттерге мұқият қарап, біреуі бойынша көктем туралы әңгіме құрастырыңдар. **Сергіту сәті** **Музыкамен «Көктем»** **Тәрбиеші: Мен сендерге осы музыканы қайта қосып беремін, ал сендер көңілді бұлт пен күн сәулесін жасаңдар.** **Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын: «Көңілді көктем»** **1-топ:** Аспан әлемін құрастыру.	Көктемде жылы жақтан құстар ұшады дедік, құстардың әнін тыңдайық. **Дид ойын: «Көшпелі құстар»** **Шарты:** Мен сендерге қоныс аударатын құстар деп атап, суреттерін көрсетсем, алақандарыңды соғасыңдар. **Шығармашылық бұрыш.** Мына үстелге қарайық. Онда не жатыр? Иә, боялған ағаш, бірақ бір көңілсіздік бар сияқты. Неге?безендірілмеген, тек діңгек. Дұрыс, безендірілмеген және қызықсыз, біз қонжыққа көктемді ағаштарды түсіндіру үшін оны безендіруіміз керек. Көктемгі ағашты еске түсірейік. -Оның үстінде бүршіктер пайда болады, құстар ұшады, астында алғашқы гүлдер пайда болады. Осының бәрін безендіріп қонжыққа көрсетейік. **Ұжымдық жұмыс**

	ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс. Балаларды мадақтау.	**Хат: Балалар, әр жыл мезгілі өзінше тамаша, өзінше бай. Менің әпкелерім туралы көп білетіндеріңді білемін. Сәулелеріңіздің түсіне қарай жұпқа бөлініп, дұрыс түстің шеңберіне өтуді ұсынамын. Біз туралы не білетіндеріңді айтыңдар. Сіздерге сәттілік тілеймін. Сендердің көктемің.** -Ал, балалар қыс, көктем, жаз, күз туралы не айтады? Сәулелеріңнің түсіне қарай жұпқа бөлініп, орнымызды алайық. **Шығармашылық бұрыш.** **1-топ:** Қыс мезгілін құрастыру. **2-топ:** Көктем мезгіліндегі ағаштарға мақта таяқшасы арқылы бүршік салу. **3-топ:** Жаз мезгілінде піскен, өзіне ұнаған жемісті мүсіндеу. **4-топ:** Күз мезгіліндегі жапырақтарды жапсыру. Менің «Бастау» деген сигналым бойынша тапсырмалардағы өз суреттерің бойынша әңгіме құрастыру.. **Рефлексия.** Жарайсыңдар балалар, тамаша әңгіме. Ілгері жүру. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған? (чемодан, себет және ет тартқыш) - Дұрыс. Балалар, енді сәулелеріңді алыңдар, егер	**Балалар:** Тамшылар шырылдап, мұз айдыны тамшылап, бұлақ сыбдыры, торғайлар қуана сайрап жатыр. **Тәрбиеші:** Балалар, қараңдаршы, біздің гүл жапырақшаларын ашты, оның көңілі көтерілді, өйткені оның қазір достары көп, көктемгі күннің шуағы қалай жарқырайды. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	**2-топ:** Аспан әлеміне күнге сәулелер жапсыру. **3- топ:** Бұлттың суретін ашық түспен бояу **Шарты:** аяқталмаған шығармамен жұмыс істейді; педагог қажет болған жағдайда балаларға көмектеседі. Жарайсыңдар. Көктемде әр үйге күн нұрын шашып, одан әрқашан нұр мен жылу келсін. Осы жұмыстарымыздың бәрін көктемге түсіріп жіберейік. **Тақпақ: «Көктем»** Көктем болды алақай Қуанар барлық балақай. Көктемде жаңбыр болады, Бақшаға гүлдер толады. **Қорытынды:** **Балаларды мадақтау.** **Қортынды**	**«Көктем ағашы»** **Жұмыстың қысқаша мазмұны:** **Балаларды отырғызу.** Балаларға арналған сұрақтар. Қайшымен және желіммен жұмыс істеу ережелері. Практикалық жұмыс (бүктеу арқылы бөлшектерді кесу) Ермексаздан гүлдер жасау, Ұшып жүрген құстарды құрастырып жапсыру, жасыл шөптер ді бояу. **Өз бетінше әрекет** (бөлшектерді құрастыру, жапсыру, толық сурет құру) **Рефлексия.** Сендер қандай жақсы балаларсыңсыңдар! Ағаш қазір өте әдемі! Енді қысқы ұйқыға кеткен барлық жануарлар осы ағаштың астына жинала алады. Кішкентай аюға біздің ағаш өте ұнады, ол көктем туралы әңгімелер үшін және осындай әдемі жұмыс үшін рахмет. Аю баласымен қоштасып,

		бүгін көп нәрсені үйрендім, қызық болды деп ойласаңдар, онда сәулелеріңді чемоданға салыңдар. Егер сізге бірдеңе қиын болып көрінсе, онда сәулені ет тартқышқа салыңыз. Ал егер сізді ештеңе қызықтырмаса, менің көмегім қажет болса, оны қоқыс жәшігіне салыңыз.			Аю Анаға баруға рұқсат етейік.
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 12** Аула сыпырушы еңбегін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау**.**	**Серуен № 10** Күнді бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№ 3** «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.	**№4.** Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.	**№5.** "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау	**№6.** арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	**№7.** «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге

	- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.				еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру** Бұрыштарым жоқ менің, Дөңгелекте емеспін, Ұқсаймын мен денеге Кім табады, бұл не? **(Сопақша)** Үш төбесі бар көрінген Үш бұрышы мен үш беті Жауабын кім шешеді? **(Үшбұрыш)** Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады. -Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер? -Дөңгелектен айырмашылығы? -Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?	**Санамақ** 1-дегенім бесік Шықтым содан өсіп. 2-дегенім елім Өзен,тауым,көлім. 3-дегенім үміт.Үміт артар жігіт. 4-дегенім төзім. Төзе білем өзім. 5-дегенім бақыт . Бағалайтын уақыт. **«Пішінді құрастыр»** **Шарты:** Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.	**«Кім тапқыр?»** Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі. 1. Табақта бір алма, Қолымда екі алма. Барлығын қосқанда, Шығады неше алма? (3) 2. Үш алмұрттың біреуін, Досың сұрап алады. Айтшы сонда нешеуі, Өз қолыңда қалады? (2) 3. Ақ балапан, Сары балапан. Шұбар балапан, Қара балапан. Барлығы неше балапан? (4) 4 Ағашта екі торғай бар еді, оның біреуі ұшып кетті. Ағашта неше торғай қалды? (1) 5. Құста неше тұмсық бар?(1) 6. Адамда неше көз бар?(2) 7. Үшбұрышта неше бұрыш бар?(3) 8. Қоянның неше құлағы бар?(2)	**Дид ойын:** **«Жол картасын бейнеле»** (үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата) **Шарты:** Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу. Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде..... **Дид ойын:** **«Құлыншақты дұрыс қой»** Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ). Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну – Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма	**Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Жұмбақ жасыру **«Бұл қай кезде болады»** Ұйқымыздан тұрамыз Беті-қолды жуамыз Әкемізге еремiз, Бақшамызға келеміз Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)** Сабақ оқып, ойын ойнап, Серуендеп қайтамын Тамағымды ішіп Түсте ұйықтап жатамын. **(Күндіз)** Біз тәртіпті баламыз Сабақты да оқимыз Серуенге шығамыз,қыдырамыз Бұл қай кез? **(Түс)** Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын Бұл қай кез? **(Бесін)** · Күн батады қызарып, Мамамызды күтеміз Бұл қай кез? **(Кеш)**

					Үйге келіп кино көріп Ойыншықтарды жинастырып Беті-қолды жуып,тісімді тазартып Ұйықтауға жатамын Бұл қай кез? **(Түн)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дид ойын: Сан жаттығу:** Шарты: Қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау **«Деньеш блогтары»** Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.	**Дид ойын: ойын: «Көлеңкесін тап»** **Ойын шарты:** Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.	**Дид ойын: ойын «Бұл қай кезде болады?»** Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды. **Шарты:**Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып ерекшеліктерін айтады.	**Дид ойын: «Артығын тап»** Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. **Күтілетін нәтиже:** Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.	**Дид ойын: «Шатастырма»** Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші айы-наурыз Қыста жапырақтар сарғаяды? Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 12** Аула сыпырушы еңбегін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау**.**	**Серуен № 10** Күнді бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				

Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

06.03 – 10.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.			
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Картотека №3** **Дид ойын: «Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Балалар жыл мезгілдері туралы біледі, мезгілдердің атауларын айта алады.	**Картотека №11** **Дид ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:** Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, мамандық иелерін ажырата алады.	**Картотека №5** **Дид ойын: «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»** **Мақсаты:** Үй жануарлары мен жабайы жануарларды ажырата алады.	**Картотека №1** **Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»** **Мақсаты:** суреттен көрген заттары-ның аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінің айта алады.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан			
Таңертенгі жаттығу	Наурыз айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**			
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз. **Дене шынықтыру**	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Музыка**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Музыка**	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қызығушылықты ояту.** Бүгін таңертең мен «.....» балабақшасының балаларына» деген жазуы бар конверт тауып алдым. Бұл сиқыршыдан келген болуы керек. Мен сендерді күтіп, конвертте не бар екенін көрейін деп шештім. **Конвертті ашу.**	**Қызығушылықты ояту.** **Дид ойын: «Ойлан тап»** **Бұл қай кезде болады?** **Жұмбақ жасыру** Қар еріп , су ағады, Сарқырап сайға толады. Күн ұзарып жылиды, Бұл қай кезде болады?	**Ой қозғау.** **Б.Серікбаев «Көктем келді»** -Күн , неге күркірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Жаңбыр, неге сірікірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Бұлақ, неге сылдырлайды? -Көктем келді,көктем келді!	**Қызығушылықтарын ояту.** **АҚТ технологиясымен жұмыс. Аудио дыбыс.** **Дид ойын: «Ненің даусы?»** **Шарты:** Үнтаспадан құстардың сайраған

	Ой қозғау. Қарандаршы мұнда кітап бар екен. Бұл ертегі кітап екен. Онда қандай ертегі жасырылғанын білгіңіз келе ме? (Иә) Төрт мезгіл суреттерін шығару. **Сұрақ-жауап.** Әр мезгілдің суреті бойынша қандай мезгіл екенін сұрау. **Ертеде төрт мезгіл болған: қыс, көктем, жаз, күз.** Олар бірге өмір сүріп, бүкіл әлемді кезекпен басқарды: үш ай - қыс, үш ай - көктем, үш ай - жаз және үш ай - күз. Бірақ бір күні Қыс өзін ең маңызды деп шешті және Көктемге жол бергісі келмеді. Өсімдіктер қар жамылғысының астында жата берген соң олар қатты уайымдайды. Құстардың ән айтуы тоқтайды. Адамдар суықтан шаршайды. Күз бен жаз мазалайды. Ал Көктем: Ешқандай уайымдамаңдар, менде суықты жеңуге көмектесетін керемет бар дейді. Ой балалар одан әрі ештеңе жоқ. Бірақ конвертте жарық , от және күн бейнеленген карточкалар бар. Осылардың қайсысы Көктемге көмектесетін керемет болуы мүмкін деп ойлайсыз? (Күн) Расында, күн – ең мейірімді я. Күн туралы не айта аламыз? Күн мейірімді, жылы, шуақты, күлімсіреп тұрады. Күн не үшін керек? Адамдарға, жануарлар, құстар, өсімдіктерге, ағаштарға керек. **Сергіту сәті.** Енді біз сендермен ойнаймыз, сендер кішкентай самалсыңдар, мен сендерге жел таңбасын көрсеткенде дыбыс шығарасыңдар	(көктем) **Ой дамыту.** **Суретпен жұмыс.** Көктем мезгілі туралы түсінік беру. -Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады? Қар ериді, ағаштар бүршік жарады. Құстар ұшып келеді -Құстарға қандай қамқорлық жасаймыз? -Көктем мезгілі қай мезгілден соң келеді? **Балалар қазір сендер сиқыршы боласыңдар.** **Дид ойын:«Суретті жандандыр»** Көктем мезгілін суреттер арқылы жандандырасыңдар. **Балаларды топқа бөлу.**	-Құлын, неге құлдырайды? -Көктем келді,көктем келді! -Гүлдер, неге жайнайды? -Көктем келді,көктем келді!- Құстар, неге сайрайды? -Көктем келді,көктем келді! Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр? **АҚТ технологиясымен жұмыс.** **Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.** Бұл айда күн жылынып, қар еріп, жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады. Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық? Қандай мереке келе жатыр? 8-Наурыз аналар мерекесі. Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі жаңа жылымыз бар. **Дид ойын: «Көктем гүлдері»** **Шарты:** Дәстүрден тыс трафарет арқылы гүлдер суретін салу, мақта таяқшасымен бояу. **Суреттермен жұмыс.** –Көктемде құстар келеді. Көктемде келетін құстарды қалай атайды? Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді. Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымызкерек. **Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»** **Шарты:** Суреттерден жыл құстарын	дауысы, судың сылдырап аққан дауысы естіледі. -Ненің дауысын естіп тұрсыңдар? -Оны естігенде көз алдарыңа не елестейді.? **Ой қозғау.** **Сұрақ – жауап** -Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? -Көктем мезгілі сендерге ұнай ма? **Көктем өрнегі** **Е.Өтетілеу ұлы.** Өлең жолдарын оқып, түсіндіру. Қар еріді,су ақты, Күндер кедлді шуақты. Байтақ дала келбеті Түкті кілем сияқты. **Бір қадам әдісі арқылы өлеңді жаттау.** **Дид ойын: «Жақсы мен жаман»** **Мақсаты:**Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру. 1) Көшет отырғызу. 2) Ағаштарды сындыру. 3) Құстарға жем шашу. 4) Құстың ұясын бұзу. 5) Ағаштарға су құю. 6) Гүлдерді жұлу. 7) Құстарға ұя жасау. Балаларды мадақтау.

	Тәрбиеші: Самал жел соқты, күн өзгерді. Бұл не? (көңілсіз, көңілсіз т.б.) Күн неге қабағын түйді? (оны бұлттар жауып тұрды) Тәрбиеші: Күнге көмектесейік, Аспандағы бұлттарды таратайық. Бұлттарға үрлейік **(мұрынмен тыныс алу – ауызбен шығару, ауызбен дем алу – ауыз арқылы шығару).** Бұлттарды қуу үшін біз тапсырмаларды орындауымыз керек. **Бірінші тапсырма.** Мына үлкен қара көк бұлтты қиып, онан будақ –будақ бұлттар жасаймыз. Солай бұлттарды таратамыз. **2- тапсырма: Қиған бұлттарды ашық түске бояймыз.** Міне бұлттар күннің бетін ашты. Шапалақ. Қуану. Қараңдаршы, біз аспандағы барлық бұлттарды тараттық. Күнге назар аударайық, ол әлі көңілсіз. Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге көңілсіз. Демк оның шуақтары жоғалып кеткен бе? Қане күннің шуақтарын құрастырып берейік. Алақай Күн бізге күлді? **Дид ойын: «Көктемгі сөздердің отбасы» Доппен.** Мен саған допты лақтырып, сөзді атаймын, ал сендер допты ұстап алып, сол сөзді қайталайсыңдар, бірақ оның алдына көктем сөзінің қажетті түрін қой. **Мысалы,** күн – көктем күні; ауа райы көктемгі ауа райы, **Сөздер:** көңіл-күй, еріген, найзағай, жаңбыр, айлар, орман, шөп, аспан, гүлдер, ағаштар, күн, ауа-райы, бұлақ, т.б. **Ой дамыту.** **Мнемокестемен жұмыс.**	**1-топ.** Қыс мезгілімен көктем мезгілінің суреттерін өз орнына қою. **Дид ойын: «Көктем ағашы»** **Шарты:** Көктем мезгіліндегі ағашты салу. **Жұмыс барысы:** Сұрақ – жауап. Көктемде ағаштарда қандай өзгеріс болады? Неліктен бірінші бүршік шығады? Мақта таяқшасымен ағаш бұтағына бүршік салу. **2-топ: Дид ойын: «Суреттерді жина»** **Шарты:** Көктем мезгіліне байланысты суреттеі құрастырып, шыққан суретке сөйлем құрайды. **Суретке сөйлем құрау.** **Қортынды** **Мнемо кесте арқылы ұоқ қортындылау.** **Балаларды мадақтау.**	ажыратып көрсету. **Дид ойын: «Ұя»** **Шарты:** Геометриялық пішіндерден ұя құрастырып, жапсыру. **Жаңылтпаш айту.** Мағынасын түсіндіру. Құс қайтты, қыс келді,Қыс қайтты, құс келді. Балалар жай, жылдам қайталайды. **Дид ойын «Құстар не істейді»** Құстар ұшады. Құстар не істейді? Құстар ұя жасайды. **Дид ойын: «Құстарды тамақтандыр»** **Шарты:** Ермексаздан құстарға дән жасау. **Жұмыс жасау жолдарын түсіндіру.** **Тақпақ. Көктем** Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді. Бау – бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. **Балаларды мадақтау.**	**Дид ойын: «Көктем белгісі»** **Шарты:** Көктем мезгілінің суреттерін ретімен қою. **Шығармашылық бұрыш.** **Дид ойын: «Көктем өрнегі»** **Шарты:** Өз еркімен шығармашылық жұмыс Бақылау. **Қорытынды.** Балалар не туралы әңгімелестік? Көктем мезгілінде қандай ерекшеліктер болады екен?

	Көктем келді. Күн жылынып, жарқырай бастады. Күн сәулесінде мұздар ери бастады. Бұлақтар ағып, өзендерде мұздар жылжи бастады. Алғашқы гүлдер пайда болды. Балалар, көктемнің алғашқы гүлдері қалай аталады? Оларды атаңыз. бәйшешек, лалагүл, т.б.) Ендеше көктемнің әрқашан қыстан кейін келетінінің басты себебі неде? Күн жоғары көтеріледі, жарқырайды және күшейеді. Барлығыңды көгалға шығып, шеңберге отыруға шақырамын. **Қортынды.** Айтшы, сендерге көктем ұнай ма? Енді әрқайсың көктемді не үшін жақсы көретіндеріңді айтып бересіңдер.			
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.			
Серуен	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау**.**	**Серуен № 10** Күнді бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.			
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау			
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№ 3** «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.	**№4.** Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.	**№6.** арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп	**№7.** «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп

	- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.		иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру** Бұрыштарым жоқ менің, Дөңгелекте емеспін, Ұқсаймын мен денеге Кім табады, бұл не? **(Сопақша)** Үш төбесі бар көрінген Үш бұрышы мен үш беті Жауабын кім шешеді? **(Үшбұрыш)** Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады. -Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер? -Дөңгелектен айырмашылығы? -Сопақша, дөңгелек неге ұқсайды?	**Санамақ** 1-дегенім бесік Шықтым содан өсіп. 2-дегенім елім Өзен,тауым,көлім. 3-дегенім үміт.Үміт артар жігіт. 4-дегенім төзім. Төзе білем өзім. 5-дегенім бақыт . Бағалайтын уақыт. **«Пішінді құрастыр»** **Шарты:** Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек.	**Дид ойын:** **«Жол картасын бейнеле»** (үлкен көлемде жайылған жасыл немесе көк мата) **Шарты:** Берілген заттарды өз өз орнын тауып қоя білу. Мыс: Күн жоғарыда, гүл төменде..... **Дид ойын:** **«Құлыншақты дұрыс қой»** Үлестірмелі материал: (жолақтар: қызыл – 10х3 см, көк – 15х3 см, 4 құлыншақ). Қай жолақ қысқа, ал қайсысы ұзын екенін салыстырып көріңдер. Қысқа жолаққа бір құлыншақты, ал ұзын жолаққа көп құлыншақты қоюларын ұсыну – Бір құлыншақ тұрған жолақ қысқа ма, ұзын ба? - Көп құлыншақ тұрған жолақ ұзын ба, қысқа ма	**Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Жұмбақ жасыру **«Бұл қай кезде болады»** Ұйқымыздан тұрамыз Беті-қолды жуамыз Әкемізге еремiз, Бақшамызға келеміз Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)** Сабақ оқып, ойын ойнап, Серуендеп қайтамын Тамағымды ішіп Түсте ұйықтап жатамын. **(Күндіз)** Біз тәртіпті баламыз Сабақты да оқимыз Серуенге шығамыз,қыдырамыз Бұл қай кез? **(Түс)** Ұйқыдан тұрып,беті-қолды жуыпТөсекті жинап тазалықты сақтап,Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын Бұл қай кез? **(Бесін)** · Күн батады қызарып,

				Мамамызды күтеміз Бұл қай кез? **(Кеш)** Үйге келіп кино көріп Ойыншықтарды жинастырып Беті-қолды жуып,тісімді тазартып Ұйықтауға жатамын Бұл қай кез? **(Түн)**
Балалармен жеке жұмыс	**Дид ойын: Сан жаттығу:** Шарты: Кыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды санау **«Деньеш блогтары»** Мақсаты: ұжыммен жұмыс жасауға дағдыланады.	**Дид ойын: ойын: «Көлеңкесін тап»** **Ойын шарты:** Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.	**Дид ойын: «Артығын тап»** Мақсаты: Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді. **Күтілетін нәтиже:** Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.	**Дид ойын: «Шатастырма»** Көктемде қар жауады. Қазір күз мезгілі? Көктемде қар ериді? Көктемнің бірінші айы-наурыз Қыста жапырақтар сарғаяды? Жылмезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз. Жаз ең суық жыл мезгілі? Күзде бәйшешектер өседі? Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді? Жазда балалар оқиды?
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау**.**	**Серуен № 10** Күнді бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.			

Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

13.03 – 17.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Картотека №6** **Дид ойын:** **«Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.	**Картотека №8** **«Бұны қай кезде киеді?»** Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.	**Картотека №17** **«Әдемі гүл»** Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.	**Картотека № 19** **«Гүлдерді күтеміз»** Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әнгімелету.	**Картотека №29** **«Нан қалай жасалады»** Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	Наурыз айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз. **Дене шынықтыру**	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Музыка**	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. **Дене шынықтыру**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Музыка**	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Психологиялық сәт** Балалар, терезеден күн нұрын төгіп тұр екен. Күн көзінен қуат алып, бір – бірімізге жақсы сөздер айтайық. **Ой дамыту. АҚТ технол**	**Тосын сәт** Ұлттық көйлек киген қуыршақтың қонаққа келуі. Қуыршақпен сәлемдесу **Сұрақ-жауап** -Балалар,бұл қуыршақтың есімін сендер білесіндерме?	**Қызығушылықтарын ояту.** **Білмеспек келеді.** Мен барлық балалар сияқты өнерлі болғым келеді. Наурызда ұлттық аспаптырмен өлең айтқым келеді.Мен ұлттық	**Қызығушылықтарын ояту.** **Тосын сәт: АҚТ технологиясы.** **Қонаққа әже келеді.** Әже: — Сәлеметсіңдер ме балақандарым.	**Өлең оқу.** **Наурыз тойы.** Күн менен түн теңелді, Жер шуаққа кенелді, Соны тойлар ел енді. Наурыз тойы -салтымыз, Көгерсін деп халқымыз

	Мнемотехника әдісі арқылы «Көктем» мезгілін сипаттау. Балалар қазір қандай мезгіл? Көктем мезгілінде келгенде табиғат қандай өзгеріске ұшырайды? Көктем мезгілінде болатын мерекелерге тоқталу. **Ой дамыту.** **Наурыз туралы түсінік беру.** Мал төлдеп, табиғат оянатын кез. -Ата-бабамыз осы мерекені ауыл-ауылда тойлап, қазақтың ұлттық ойындары ойналады. Қазақтың кең дастарқаны жайылады.Қазақтың ұлттық киімдері киіледі. Алтыбақан, той-думан болады. Жеті тағамнан жасалатын наурыз көже пісіріледі.	-Олай болса,қуыршақтың өзінен сұрап көрейікші. -Балалар, қуыршақ есімін айтқысы келмесе,онда бәріміз бірге оның есімін кояйық. -Сұлушаш **Ой қозғау.** -Сұлушаш сендерге ұнадыма? **Дид ойын: «Қуыршақты сипатта»** Несі ұнады?(шашы,көйлегі, сырғасы, бөркі, камзолы, үкісі). -Сұлушашатың шашы қандай?(Қою қара шашты) -Оның шашы ұзын,әдемі -Ал Сұлушашымыздың көйлегі қандай? Бүрмелі,қазақтың ұлттық көйлегі. Слушаш көйлегіне ою-өрнек салып беруді өтініп тұр. Салып береміз бе? **Дид ойын: «Ою-өрнек»** **Шарты:** Берілген үлгідегі көйлектегі оюды қызыл түске бояу. Сұлушаштың бөркіне тоқталу. -Бөрік киімнің қай түріне жатады? -Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған несі? -Бөріктің төбесіндегі үкісі неден жасалады? Үкі-орман құсы.	аспаптарды білмеймін. -Сол үшін достарымнан көмек сұрай келдім. Балалар көмектесеміз ба? **АКТ технологиясы** **Слайд.** Ұлттық аспаптар. **Домбыра, қобыз, жетігенмен таныстыру.** домбыраның құрылысын көрсету арқылы түсіндіру. - Домбыраның құрылысы көптеген бөліктерден тұрады.Мынау домбыраның басы, құлағы, мойыны, пернелері, домбыраның беті, шанағы, тиегі, ішегі, дөңгелек дыбыс ойығы деп аталады **Сергіту сәті:** Кәне балалар тұрайық аспапқа қол созайық, Қобызды да ойнайық Домбыраны да тартайық Сыбызғыны сызылтып, Билеп-билеп алайық. **Қобызбен таныстыру.** **Жетігенмен таныстыру.**	Мен сендерге бүгін қазақтың дәстүрлері туралы айтып беремін. **Дид ойын: «Кімнің даусы»** **Шарты:** Жылаған бөбектің даусын ажырату. **Бесік туралы түсінік беру** Мынау бесік деп аталады. Бесікті таза ағаштан жасайды. Ең алдымен бесіктегі баланың бас жағына жұмсақ жүннен жасалған жастық саламыз. Ал мынау бөпенің үстіне жамылатын көрпесі. Мынау белбеуі,бала құлап қалмас үшін белінен және аяқ тұсынан осы белбеумен байлап қояды. Балалар ,қараңдаршы бесіктің де,төсеніштің де ортасы ойылып алып тасталған екен. Себебі сол жерде түбегі тұрады. Ал мынау шүмегі,осы шүмек арқылы баланың кіші дәреті түбекке құйылып, баланың денесі былғанбай таза болады. **Ой қозғау.** —Балалар,айтыңдаршы мынау қандай заттар? Айна, тарақ, пышақты не үшін бөпенің басына қояды**?**	Көшеге тал егеді. Жарқырап тұр күніміз, Жайқалсын жас гүліміз, **Сұрақ-жауап:** Өлең не туралы айтылған? Наурыз мерекесі қай мезгілде келеді? Балаларға Наурыз көже туралы түсінік беру. **Дид ойын: «Наурыз дастарханы»** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** құрт мүсіндеу **2-топ:** Дайын кесеге ою жапсыру. **3-топ:** Дайын киіз үйдің оюларын бояу. **Сұрақ –жауап** Қандай мереке туралы білдік? Қандай жұмыстар жасадық? Балаларды мадақтау. **Дид ойын: «Наурыз ережесі»** -Күн мен түн теңеледі--Ренжіскен адамдар достасады -7 түрлі дәмнен Наурыз көже дайындайды -Ұлттық ойындар ойналады.

	 - Бір тал кесең, он тал ек-дескен қариялар бұлақ басына тал егеді Міне, Наурыз мерекесінің ерекшелігі осылар. **Сергіту сәті.** **Дид ойын «Наурыз деген не?»** -Күн мен түн теңеледі- Ренжіскен адамдар достасады -7 түрлі дәмнен Наурыз көже дайындайды Ұлттық ойындар ойналады. -Ешкіммен ренжіспейді;- Жаман сөздер айтпайды; -Жаман қылықтар көрсетпейді. **Дид ойын: «Наурыздағы бауырсақ»** **Шарты: Бауырсақты әр түрлі шығармашылықта бере білу.** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ;** Ермексаздан бауырсақ мүсіндеу **2-топ:** Дастарханға бауырсақ жапсыру. **Қортынды** **Қим ойын «Тақия тастамақ»**	Үкінің-жүні үлпілдек. -Енді бәріміз үкінің дыбысын салайықшы. **Сергіту жаттығуы:** Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па,қуыршақ? Аяғың бар ма,сен неге? Жүре алмайсың,қуыршақ? Жұмсағанда сен неге, Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба,қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба,қуыршақ? **(Р.Тышқанбаев)** **4. Ой дамыту.** Балалар қуыршаққа біз сыйлық жасаймыз ба. Оған әдемі камзол жасап берейік **Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын: «Сыйлық»** **1-топ.** Камзолға ою жапсыру **2-топ.** Етікке ою жапсыру. Сұрақ-жауап. Камзолды, етікті немен әсемдедік Түстері қандай? **Қуыршаққа сыйға береміз бе?**	 **Дид ойын: «Қай аспаптың үні?»** Шарты: Үнтаспа арқылы аспаптар үні беріледі (балалар естіген әуен қай аспап үні екенін ажыратып сол аспаптыңсуретін көтереді) **Ой қозғау.** **Топқа бөлу.** **Дид ойын: «Бөлігін тап»** **Шарты.** Берілген суреттегі аспаптардың бөлігін тауып құрастыру. **1-ші топ.** Домбыраның ішегін ұзыннан салу. **2-ші топ** Жетіген бөлігін тауып жапсыру **3-ші топ** Қобыз бөлігін тауып құрастыру. **Қорытынды.** Білмеспек ұлттық аспаптарымен танысқанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау.	айна мен тарақты кішкентай бойжеткен қызымыз «әдемі болсын» деп Пышақты бала шошымас үшін жастығының астына қояды. **Бесікке салу дәстүрі.** Әже бесікке салуды көрсетеді. — Бөпеміздің ұйқысы тәтті болсын деп « Бесік жырын» айтайық: Әлди,әлди , ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама бөпем, жылама, Жілік шағып берейін Бөпеміз ұйықтасын, бесікті тербетейін, ал сендер бөпеге арнап тілектеріңді білдіріңдер. Балалар тілек тілейді. **Тұсау кесер салтын көрсету.** **Әже:** Баланың тұсауын кесу үшін мына жіптерді дайындадым. Ақ жіп қостым – адалдыққа апарсын деп Жасыл жіп қостым – ұзақ ырлы, көсегесі көгерген азамат болсын деп Қызыл жіп қостым -..... қызылға оранған молшылықты болсын деп. **Әже.** Қаз – қаз балам, қаз балам. Қадам бассаң мәз болам. Күрмеуіңді шешкейсің	-Ешкіммен ренжіспейді; -Жаман сөздер айтпайды; -Жаман қылықтар көрсетпейді. **Дид ойын: «Бөлігін тап»** Шарты: Алтыбақан, киіз үй, бесік берілген заттардың бөлігін тауып құрастыру. **Қим ойын: «Асық ату»** **Шарты:** Асық ойнауды үйрету. **Тақпақ.** **Наурыз** келді еліме, **Наурыз** келді жеріме. Байлық, бақыт тілеймін, Бүкіл қазақ еліне. **Қорытындылау** **Сұрақ-жауап** **Балаларды мадақтау.**

	ҰІӘ қорытындылау. Балаларды мадақтау	Рақмет балалар, мен бұл камзолды, аналар мейрамына және наурыз мейрамына киетін боламын. Рақмеет сендерге Сау болыңдар балалалр **Қортынды** **Сұрақ-жауап** Балаларды мадақтау.		Тұсауыңды кесейін-деп тұсау кеседі. Балалар: қаз - қаз, балам, қаз балам. **Дид ойын: «Топтастыр»** **Шарты:** Суреттен наурыз мерекесіндегі салт-дәстүрді топтастырып жинақтау **Қорытынды** **Әже.** Балаларға бата беріп қоштасады. Бүгін қандай салт-дәстүрмен таныс болдық? — Бесіктің қандай жабдықтарын білесіңдер? Балаларды мадақтау.	
Серуенге дайындық	**Кииіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 1** Бақылау. Гүлдейтін ағаштарды бақылау.	**Серуен № 2** Бақылау. Құстарды бақылау.	**Серуен № 3** Бақылау. Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Бақылау. Ауа райын бақылау
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№ 11** Майтабанның алдын алу. Мысық сияқты аяқтын ұшымен шеңбермен жүру, екі аяқпен секіру,жүру орнымызға қарай жүгіру. Гимнастикалық жолдан жүру	**№ 12** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Ояту Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып	**№13** Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып	**№ 14** Балапандар. Ояту Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**№15** Тыныс алу жаттығуы: Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.

	Жүрейік біз журейік Аяқты біз емдейік Аяқ қолым мықты болып Көпірлерден өтейік.	Шынығып бір алайық. Созылу	Шынығып бір алайық.		Ку - ка - ру, ку - ка - ри – ку, ку - ка - ри - ку. Табанды шынықтыру массаждары:
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер»** **Мақсаты:**балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады. Күтілетін нәтиже: Дәрігер, емделушінің ара-қатынасын түсініп, ойнай алады.	**Сюжетті рольді ойын «Шалқан» ертегісі.** **Мақсаты:** Балалар ертегі кейіпкерлерін сомдауға дағдыланады Күтілетін нәтиже: Өздеріне берілген ертегі кейіпкерлерін сомдай алады.	**Дид ойыны «Телефон»** **Мақсаты:** естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуді үйренеді.Сөздік қоры дамиды. Күтілетін нәтиже: Балалар ойынды ойнай отырып, қарым-қатынас дағдыларын түсінеді.	**Дид ойын: «Қуыршақ қонаққа дайындалуда»** **Ойынның мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей өлшемдерді түснеді. Күтілетін нәтиже: Ойын арқылы геометриялық ұғымдарды үйренеді.	**Дид ойын: «Ортақ атауына қарай топтастыр»** **Мақсаты:** заттың кез-келген ортақ атауы болатынын түсінеді Күтілетін нәтиже: Суреттерді топтастыра отырып, ортақ атауларын атай алады.
Балалармен жеке жұмыс	**Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»** **Мақсаты:** Балалар бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніне түсінеді. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі. (әлеумет саласы карт)	**«Біздің шаңырақ»** **Е.Өтетілеуов** Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін!	**Мен де балғын гүлмін** **Автор. М. Байсариева** Арасынды гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!	**Құстар туралы тақпақ** **Қарлығаш** Адамзаттың жақыны Қарлығаш та ақылды Көгершін мен екеуі Жайлайды бір шатырды **Торғай** Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға қонбайды.	**Санамақ** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				

Серуен	**Серуен № 1** Бақылау. Гүлдейтін ағаштарды бақылау.	**Серуен № 2** Бақылау. Құстарды бақылау.	**Серуен № 3** Бақылау. Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Бақылау. Ауа райын бақылау
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

20.03 – 23.03 - 24.03ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени-гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.	
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Картотека №10**. **Дид ойын: «Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.	**Картотека № 4**. **Дид ойын:** **«Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан	
Таңертенгі жаттығу	Наурыз айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**	
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр. **Музыка**	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін. **Дене шынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қызығушылықты ояту.** Балалар, бүгін біздің топқа посылка келді. Онда не бар екенін білгілерің келе ме? Балалар: Иә. **Тәрбиеші:** Енді ашып, ішінде не бар екенін білейік. Педагог пакетті ашып, қораптан жапырақшалары жабық гүлді шығарады. Балалар, міне, тағы бір жазба.	**Ой қозғау.** **Б.Серікбаев «Көктем келді»** -Күн , неге күркірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Жаңбыр, неге сірікірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Бұлақ, неге сылдырлайды? -Көктем келді,көктем келді!

	Педагог жазбаны ашып оқиды Сәлем балалар, қатты мұңайып, көктемді асыға күтемін, бірақ ол әлі келмеді. Көктемнің жолын табуға көмектесіңдерші. Бұл қар бүршігі. **Балалар Ақшақарға жапырақшаларды ашуға көмектесе ме?** **1-Жапырақшаның тапсырмасы.** **Дид ойын: «Суреттерді жина»** Қыс пен көктемнің бір-бірімен суреттері араласып кетті, суретті жинау керек. **2 - Жапырақшаның тапсырмасы.** **Дид ойын: «Көктемде не болады?»** **Шарты:** Бұл жапырақ бізді табиғатта көктемде не болатынын көруге шақырады. **Тақта №1** Балалар: Төбелерден мұздар тамшылайды. Осы тақырыпта суреттер құрастыру. **Тақта №2** Балалар: Қар еріп жатыр. **Тақпақ айту.** Көктем келді көгілдір, Жыл құстары сайрады. Қар еріді, қыс кетті, Жауқазындар көктеді. **№3 слайд.** Балалар: Гүлдер пайда бола бастады. Дәстүрден тыс, трафарет арқылы гүлдер суретін салу. **№4 слайд.** Балалар: Құстар ұшып келеді. Көктем фонына құстар суретін жапсыру. **№5 слайд** Балалар: Ағаштар бүршік жарды. Ағаш суретіне ермексаздың жасыл түсімен бүршік салу. **Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Бізде екі жапырақ дайын.**	-Құлын, неге құлдырайды? -Көктем келді,көктем келді! -Гүлдер, неге жайнайды? -Көктем келді,көктем келді!- Құстар, неге сайрайды? -Көктем келді,көктем келді! Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та, жануарлар да не істеп жүр? **АҚТ технологиясымен жұмыс.** **Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.** Бұл айда күн жылынып, қар еріп, жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады. Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық? Қандай мереке келе жатыр? 8-Наурыз аналар мерекесі. Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі жаңа жылымыз бар. **Дид ойын: «Көктем гүлдері»** **Шарты:** Дәстүрден тыс трафарет арқылы гүлдер суретін салу, мақта таяқшасымен бояу. **Суреттермен жұмыс.** –Көктемде құстар келеді. Көктемде келетін құстарды қалай атайды? Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді. Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымызкерек. **Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»** **Шарты:** Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету. **Дид ойын: «Ұя»** **Шарты:** Геометриялық пішіндерден ұя құрастырып, жапсыру. **Жаңылтпаш айту.** Мағынасын түсіндіру. Құс қайтты, қыс келді,Қыс қайтты, құс келді. Балалар жай, жылдам қайталайды. **Дид ойын «Құстар не істейді»** Құстар ұшады. Құстар не істейді? Құстар ұя жасайды. **Дид ойын: «Құстарды тамақтандыр»**

	Тәрбиеші: Үшінші гүл жапырақшаны ашу үшін көктем туралы әңгіме құрастыру керек. Көктемнің белгілерін қараймыз. Барлық суреттерді пайдалана отырып,өз ойымызды айтамыз. **Тәрбиеші: Гүліміз жапырақшасын ашып қалды. Міне, соңғы гүл жапырақшасы** ... Қандай тамаша маусым - көктем. Көктем туралы музыка тыңдағыларың келе ме? **(музыка тыңдау)** **Музыка ұнады ма? Осы әдемі әуенді тыңдағанда не естідіңдер?** **Балалар:** Тамшылар шырылдап, мұз айдыны тамшылап, бұлақ сыбдыры, торғайлар қуана сайрап жатыр. **Тәрбиеші:** Балалар, қараңдаршы, біздің гүл жапырақшаларын ашты, оның көңілі көтерілді, өйткені оның қазір достары көп, көктемгі күннің шуағы қалай жарқырайды. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	**Шарты:** Ермексаздан құстарға дән жасау. **Жұмыс жасау жолдарын түсіндіру.** **Тақпақ. Көктем** Көкке бояп өңірді, Көктем келді көңілді. Бау – бақшада, орманда, Құстар әні көңілді. **Балаларды мадақтау.**
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	
Серуен	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан	
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.	
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау	
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№6.** арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	**№7.** «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан	
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Мнемотехника әдісі** **Тақырыбы: Киімдер** Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалар киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе алады..	**АҚТ технологиясы-мен жұмыс** Математикалық дамытушы ойындарда сұрақтарға жауап бере алады. Сұрақ-жауап
Балалармен жеке жұмыс	**Түрлі түсті жолақшалар.** **Мақсаты:** Балаларды ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата білуге үйрету.	**«Кілтті тап»** **Мақсаты:** Балаларды түстерді , геометриялық пішіндерді ажырата білуге үйрету, көру , ойлау қабілеттерін арттыру.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	
Серуен	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.	
Балалардың үйге қайтуы	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.	Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

27.03 – 31.03.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Картотека №8** **«Бұны қай кезде киеді?»** Ойын шарты: суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.	**Картотека № 19** **«Гүлдерді күтеміз»** Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.	**Картотека №17** **«Әдемі гүл»** Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.	**Картотека № 27** **«Бұл қай мезгіл?»** Ойын шарты: күзгі бау-бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.	**Картотека №29** **«Нан қалай жасалады»** Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	**Наурыз айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген.** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау.**				
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық.	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін. **Дене шынықтыру**	Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз. **Музыка**	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді. **Дене шынықтыру**	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін! **Музыка**	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Дене шынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қызығушылықты ояту.** Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Және ол	**Қызығушылықты ояту** **Аудио дыбыс телефоннан.** Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма,	**Ертегілер туралы иллюстрациялық суреттер қарау.** **Ертегілер еліне саяхат.** Қане көзімізді жұмамыз.	**Менің сүйікті бұрышым** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру:** Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері у да шу.	**Ертегілер әлемі бұрышына саяхат.** **Суреттер қарау.** **Қызығушылықты ояту.**

	бос емес. Онда не бар екенін бірге көрейік». **Ой қозғау.** Педагог сөмкеден қиыршық тастарды алып, балалармен бірге қарайды. Сұрақтар: «Барлық қиыршық тастар бірдей ме?» (жоқ). Олар қалай ерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олар қандай сезімде? (тегіс). Қандай жерлерде қиыршық тастарды көп көруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда). **Диди ойын: «Үлкен кіші тастар»** **Шарты:** Тастарды үлкен және кіші қиыршық тастар деп бөлу. **Менің сүйікті бұрышым. Ертегі бұрышы.** Ертеде бір көлдің жағасында кішкентай тас болды. Су бетінде қалқып тұрған әдемі лалагүлдерге қарап: «Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді деді тастар» Сәлден соң бір бала көл жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Тас қуанып: «Ақыры менің арманым орындалды! Мен жүземін алақай деп қуанды, бірақ салмағы тым ауыр болғандықтан жүзе алмайтын болып шықты. Солай малтатас көлдің түбіне батып кеткен. Басында ол қатты ренжіді. Содан кейін мен айналада қанша күлкілі балықтар, басқа қиыршық тастар мен әдемі өсімдіктер бар	орман **патшалығына** қонаққа шақырамын. Орман **патшалығы** өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы! **Сендерді күтемін.!** Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.) Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз - егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды? **Балалар схема бойынша ережелерді атайды.** -Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз -Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. -Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады. Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық **Дид ойын: «Поезд»**	1,2,3 ертегіге көш. **АҚТ технологиясы Шапалақ** **Ертегі көрсетілім.** Ертеде Әже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жуу. тапсырманы орындауды тапсырды - Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап болып кетіп қалды. (Әтеш дауысы естіледі) Тәрбиеші. - Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді? Балалар. - Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды. Тәрбиеші. - Әтешке көмектесе аламыз ба? Балалар. Көмектесейік. **Әтешке тақпақ айтып берейік** Әтешке қарап ән салып, Әнші болған балапан. Әтеш болып шақырып, Соқшы, қане, алақан.	Ол не?**(түлкі)** Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, ұйқыға бір тоймайды.**(мысық)** Бұрап қойған сағаттай, Айқайлайды таң атпай. **(әтеш)** **«Мысық, әтеш және түлкі»** ертегісі. **Түсіндіру.** **Сұрақ- жауап:** 1. Ертегі кейіпкерлерін атаңдар. 2. Әтеш қайтті? 3. Түлкі не істеді? 4. Қайсыькейіпкер қатты ұнады? Несімен? 5. Қайсы ұнамады? Неліктен? 6. Кім айтып береді? **«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны** - Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр. **Дид ойын: «Мысық»** - Әтешті кім құтқарды? мысық. Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.	**«Қыздың аты кім?» жаттығуы.** Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары. Балаларға трафарет-тегі дайын қыз бейнесіне кезекпен әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын Сары телпек, Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды. 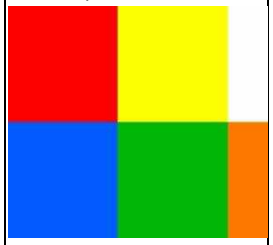 **Сонымен ертегідегі қыз қайсысы? Қызыл телпек** Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген. Басымызға тағы не киюге болады? Қалпақ, кепка, орамал. Басымызға кигеннің бәрі «бас киім» деп аталады. **Дидактикалық ойын «Бас киім**

	екенін көрдім. Тас мұнайып, балықтармен достасып кетті. **Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.** «Малтатастарды ал. Қандай тастар ауыр, қайсысы жеңіл? Неліктен? (үлкендері кішілерінен ауыр). Бір қолыңызға тас, екінші қолыңызға қауырсын алыңыз. Не ауыр? (қиыршық тас)». **Сергіту сәті: «Құм, тас, су»** «Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу. **Тәжірибе№2** «Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлық тастар батады ма? Неліктен? (қиыршық тастар ауыр). Қауырсын суға батады ма? Тексерейік. Неліктен қауырсын суға батпайды? **Қорытынды:** Малтатас ауыр, сондықтан суға батады **Шығармашылық бұрыш** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:**А3 форматта өзен суретін құрастыру. **2-топ:**Өзен суын бояу. **Тақпақ айту.** **«Ақ тас, қара тас,** Құлағымның суын аш!» Деп секеңдеп балалар, Алақанын соғады. **3-топ:** Өзенге балықтарқиып жапсыру **4-топ:** Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру.	**Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.** Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық? Түстері қандай? Вагондардағы орынымызға отырамыз. Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол) Біз **Орман станциясына** келдік ! Вагондардан түсейік! Енді жолмен жүреміз Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз **орман үйіне** , сиқырлы дана орманға келдік! Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық. Балаларға тапсырма диді. **1-тапсырма:** Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар **Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?** (**Ағаштар** .) **2-тапсырма:** Менің патшалығым қалай аталады ? **(Орман.)**	**2. Ой қозғау.** **Дид ойын: «Әтешке көмек»** - Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар. **(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).** Барлығыңыз таңдадыңыз ба? Мына ыдыста не бар, мына ыдыста не бар? Бұршақ неге ұқсайды? Тәрбиеші. - Горох фасолға ұқсай ма? Тәрбиеші. Бұршақ кеселерін алыңыз да, менімен бірге жүріңіз. Әже бұршақпен не істеуді сұрады, есіңізде болсын Балалар. Ол бұршақты жууды өтінді. **Тәрбиеші.** Енді біз бұршақты жуамыз. Бұршақтарды стақан суға құйыңыз. **Тәжірибе бұрышы** Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз. -Бұршақ не болып жатыр? Балалар. Бұршақ билеп жатыр. Тәрбиеші. Ол қалай билейді? Балалар. Баяу. -Енді қатты үрлейік.	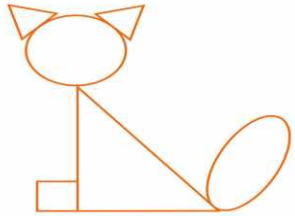 **Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»** - Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз. **Дид ойын: «Әтешке арналған бұршақ»** – Міне, қанша бұршақ өсті. Бұршақ тауының үстіне корозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз. **«Әтеш» сергіту сәті** Балалар «Әтеш» әніне тізелерін жоғары көтеріп, қолдарын бұлғап бөлмені айналып жүреді. **Дид ойын: «Әтеш құйрығы»**	**қандай пішінге ұқсайды?»** Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек. **Дид ойын: «Шляпа»** **Шарты:** Жіп және қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы саңылаулардан жіпті өткізу, содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру. **Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»** -Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра»

	Тақпақ айту. **Жарыстырып құлашты,** Тас атуға тоймайды. Қызықтырып су асты, Қайта жалақ ойнайды. **Балаларды мадақтау.**	Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып , **орманның** әуенін тыңдайық. Орман дыбыстары естіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) . **Ой дамыту.** **Ағаштар туралы әңгіме** (көрнекі үлгілерді пайдалану) **Менің патшалығым- орман , онда ағаштар көп .** **Ағаш дегеніміз не ?** (Ағаш - ең үлкен өсімдік. **Оның бөліктерін ата.** (Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары) **Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?** (Иә.) Неге? (Ол өседі, тыныс алады) **Дид ойын: «Ретімен жаса»** Үстелде **ағаш бөліктерінің** (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар . **Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.** Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен	Біздің бұршақ қалай билейді? Балалар. Бұршақ жылдам билеп жатыр. Біз ақырын соққан кезде Олай болса, ақырын үрлесең, бұршақ баяу билейді, қатты үрсең, тез билейді. **Ал енді ойнайық, мен тауық боламын, ал сендер балапан боласыңдар** **Сергіту сәті** **«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні** (Балалар музыкаға қимылдар жасайды) **Дид ойын: «Сиқырлы қалта»** **Шарты:** Ірі және майда дәндерді ажырату. Әтеш балаларға рақмет айтады. Қорытынды бөлім Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге көмектестік? Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен. Біз кереметпіз, өзімізді қошеметтеп алайық 1,2,3 балабақшаға ұш **Балаларды мадақтау.**	- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз. Бұршақ ойындары - Бұл бұршақ. Ыдыстарыңда қанша бұршақ бар? Көптеген. Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз. Бұл не?Бұршақ. Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар. Сіздің кілеміңіз қандай түсті? Ал сенде? Сенде? Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады. Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз. Бұл қағаздың аты есіңізде ме? Барқыт. -Ал біз бір уыс бұршақ аламыз. Бұршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз. Бұл бір уыс деп аталады. Табақтарыңыздан бір уыс бұршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсенішіне салыңыз. Мұнда біз тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс. Алақаныңызды бұршақтың үстіне қойып, домалатыңыз. алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.	арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз. **Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр»** - Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз. **Сергіту сәті:«Жолда»** Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге). **Дид ойын:«Себет»** Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен бөтелке май жапсырады.

		жапырақтар **ағаш тәжін құрайды**) **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен боп өседі. Құстар ұшып жүреді, Орман ішін аралап. Аю жүреді қорбаңдап, Түлкі жүреді қуландап Қасқыр жүреді жаландап Қоян жүреді секіріп Біз жай жүрейік демалып. **Ой қозғау.** Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың. **Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?** Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) . **Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?** (түлкі, тышқан.) **Орманда қандай құстар мекендейді?** (Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.) Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!		 «Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы - Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар. **Тақпақтар** Оятпа, әтеш, сен бізді, Өзім де сездім, таң атты. Сенсіз- ақ білем мезгілді, Танимын енді сағатты **Мысық** Мынау тұрған мысық, Екі көзін қысып, Ұйықтап отыр маужырап, Сүт көжесін ішіп. **Түлкі** **Түлкі** деген қу ғой, Жүрген жері шу ғой. Жатып алып жағада, Іздегені ду ғой. **Сұрақ –жауап** Қандай ертегі үйрендік? Ертегіде қандай кейіпкерлер бар? Балаларды мадақтау.	**Дид ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні** Допты дөңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге бүктейміз, шеттерін қысамыз. **Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»** Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз. Қасқыр қай жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз. Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол бойында.

		Орман патшалығының барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек . **Балалар, сендер ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.** Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық. **Дид ойын: «Суретшілер»** **Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.** Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.) **Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?** Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша **Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,** Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош			 Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді - олар діңгекке отырды.Үлкен діңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай діңгекке кім отырды? Қызыл телпек. Қарындашпен сурет салу **Дид ойын:«Әженің үйіне жол»** Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу. **Сергіту жаттығуы** Біздің алдымызда кең шалғын

		бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік **От та, суда, ауа да** **Жан-жануар барлығы** **Орман теңіз тауларда** **Табиғаттың байлығы** Поездға отырып бақшамызға барамыз. **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**			(қолды екі жаққа созу) Ал біздің үстімізде биік орман (қолыңды көтер) Қарағай сол жақта (қолдар солға) Оң жақта шырша (қолдар солға) Шулы орман (қолдарын бастың үстінде бұлғау) Кенет қатты күн күркіреді (алдыңда қол шапалақтау) Үйге тез жүгір (қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру) **Түйме ойыны «Әже көйлегі»** - Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз. **Қолданба және саусақ суреті «Немереге арналған тәттілер»** Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен

					бояйды, олар жидектер. **Сұрақ-жауап Балаларды мадақтау.**
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Көктем мезгіліне арналған серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	**Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№2.** Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен. Керуетте жатып велосипед тебу. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.	**№3.** «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.	**№4.** Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.	**№5** "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау	**№6.** - арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				

Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары** Өзі ашы, Бірақ, Дәмді етер асты. (Тұз) Ашы да болса құмарсың, Асыңа қосып тұрарсың. (Бұрыш) Ұрмай-соқпай жылатады, Әркім бірақ ұнатады. (Пияз) Алыстан қарасам аппақ, Татып қарасам тәтті-ақ. (Қант) Ақ отаудың есігі де жоқ, Тесігі де жоқ. (Жұмыртқа) **Ыдыс-аяқтар жұмбақтар** Ыстықты суытпайды, Суықты жылытпайды. (Термос) Аузы төбесінде, Тұтқасы денесінде. (Құман) Түгел айтсақ не барын: Төрт құлақ та бір қарын. (Қазан) Өткір жүзді келеді, Өте қажет құрал ол. Тұтас затты бөледі, Ұсақтап та тұрар ол. (Пышақ)	**Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу.Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау. **Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары** Өзі ашы, Бірақ, Дәмді етер асты. **(Тұз)** Ұрмай-соқпай жылатады, Әркім бірақ ұнатады. **(Пияз)** Алыстан қарасам аппақ, Татып қарасам тәтті-ақ. **(Қант)** **Табиғат туралы жұмбақтар** Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. **(Күн)** Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. **(Жұлдыз)** Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді **(Су)** **Ой қозғау.** **Сұрақтар аялдамасы** **Дид ойын: «Күз ерекшелігі»** Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу Көк майсалы көрікті Алқаптағы көп егін Бұл күндері киіпті	**Дид ойын: «Кім жылдам»** **-Допқа өзі ұқсайтын,** Ерекше бірпішін бар. Атын оның атаңдар? **-Төртбұрышы бар,** Төрт қабырғасы бар. Бұл қай пішін? **-Атына сай балалар,** Үш бұрыш, үш жағы бар. Ол пішінді кім табар? Балаларды мадақтау. **Логикалық есептер.** -Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек? -Дөңгелекте неше бұрыш бар? -Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма, Неше торғай жетпейді? - Үй қандай пішіндерден тұрады? Құрт қандай пішіндерден тұрады? - Машина қандай пішіндерден тұрады? **Санамақ** Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон. Асықпа да саспа, Бірден қайта баста.	**Санамақтар еліне саяхат** **Жеті ұл** Сәл демалып, тыным ал. Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. **<u>Абдрахман Асылбек</u>** Ал, санаңдар, Санаңдар, Бізге, достар, Қараңдар. Мен – үлкені Ардақпын, Дейді мамам: «Ардақтым!». Мен – өнерпаз Арманмын, Түрлі әуенге салғанмын. Мен – спортшы Албанмын, Озып, жүлде алғанмын. Мен – суретші Айнатпын, Үйдің ішін жайнаттым. Мен – кішкентай Әйбатпын, Бөпешімді ойнаттым. Санашы енді, Нешеуміз? Әрине, Біз – бесеуміз.	**Табиғат туралы жұмбақтар** Қолы жоқ сурет салады, Тісі жоқ тістеп алады. (Аяз) Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. (Жұлдыз) Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді (Су) Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) Ғажап көпір аспалы Айшықтап тұр аспанды. (Кемпірқосақ) **Шаруашылық құралдары туралы жұмбақтар** Тізіле өскен тісі бар, Көп істеген ісі бар. (Ара) Кішкене ғана келіншек, Төбесінде түйіншек. (Шеге)

		Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып.			Жансыз жарады, Жанды ұрады. (Балта) Ұзын-ұзын қос таяқ, Өрмелейміз ұстап ап, Келте-келте көп таяқ. (Саты) Керегенің басында кетпен құйрық, Кесіп алса таусылмас кепкен құйрық. (Қайрақ)
Балалармен жеке жұмыс	**Картотека № 3** **Дид ойын:** **«Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балалар суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді..	**Картотека №5** **Дид ойын:** **«Өзім және отбасым»** **Мақсаты:** Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы түсініп өз ойын айта алады.	**Картотека № 2** **Дид ойын: «Балабақша»** **Мақсаты:** балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата алады	**Картотека № 4** **Дид ойын: «Бұны қай кезде киеді?»** **Мақсаты:** әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін сурет арқылы көрсете біледі	**Картотека № 1** **Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»** **Мақсаты:** күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтуды үйренеді
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.	Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту Балалардың үйге қайтуы..	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.	Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы 03-07 сәуір 2023 жыл

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. **Үстел- үстіойыншықтары театры**: **Мақсаты:** Ойыншықкейіпкерүшініс-әрекеторындау, бейнелеудіңбасымқұралдарыдауысырғағыжәне бет қимылыболыптабылады.	**«Бұл не?» дидактикалық ойын:** Мақсаты: Фотосуреттен көріп, есте сақтауын жетілдіру.	**Әңгіме:"Туған өлке"** Мақсаты:Өздері тұратын жері, туған жерінің табиғатын, өз қаласын немесе ауылы туралы әңгімелету. **Сөйлеуді дамыту**	**«Ұяшыққа орналастыр» дидактикалық ойын:** Мақсаты: Екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыруға үйрету, ойлауын дамыту, қол қимылын жетілдіру. **Математика негіздері**	**«Не қалайдыбыстайды?» саусақойыны:** **Мақсаты:**Кейіпкерлердіит, мысық, тышқан, әтеш) көрсетіп, дыбысынсалуғаүйрету. Қуаныштыкөңіл-күйсыйлау. **Музыка**
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Үйде баланың өзі киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Бала тәрбиесіне көңіл бөлуді ескерту.	Баланың бүгінгі жетістігі, бала денсаулығы мен тамағы жөнінде әңгімелесу.	Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелесу. Әдептіліксөздердіүйретуі нескерту.	Демалыскүндерікүнтәртібінсақтауына та-аналарданталапету.
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Менің елімнің салт-дәстүрі»** Мақсаты:Балаларға салт-дәстүр туралы түсінік беру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Сиқырлы қораптар»** Мақсаты:Сиқырлы қораптар туралы түсінік беру. Құрастыруға қалыптастыру. Қауіпсіздік шараларымен таныстыру. **Құрастыру**	**«Арнайы көліктер жүк және жолаушылар көліктері»** Мақсаты:Көліктер туралы түсінік беру. Олардың жұмысына сипаттама беру. **Қоршаған ортамен таныстыру**	**«Құмырадағы гүл»** Мақсаты:Балаларға ермексазды пайдаланып отырып құмырадағы гүлдімүсіндеп үйрету. **Жапсыру**	**«Заттардың бірнеше тең бөліктері»** Мақсаты:Балаларға бүтін, бөлік ұғымдарын түсіндіру. **Математика негіздері**
Таңертенгі жаттығу	Таңертеңгі жаттығу кешені (**қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				
	№ 50	№1	№2	№ 3	№ 4
Таңғы ас	Таңғы ас алдындагигиеналықшаралардыорындау**(мәдени-гигиеналықдағдылар, өзіне-өзіқызметету, кезекшілердіңеңбекәрекеті** (ас ішуқұралдарын, майлықтардыүстелгеқою) **Гигиеналықшаралар**(қолдыдұрысжуу, өзорамалыныңорнынбілу, қолдыдұрыссүртужәнеорамалдыорнынаілу, көркемсөзқолданумысалы, Сырттанкеліпүнемі,				

	Сабынменқолжуамыз, Таза болдымұнтаздай, Тағамғақолсозамыз) Тамақтану (өзорнынбілу, дұрысотыру, ас ішуқұралдарындұрысұстау, тамақтанумәдениетінқалыптастыру,тамақішкендесөйлемеу, тамақтанып болғаннанкейіналғысайту)				
Ұйымдастырылғаніс-әрекеткедайындық	Балаларәсерлеріменбөлісу, жаңалықтардыбілу, бірлескенжоспарларды, мәселелердіталқылау, қызығушылықтарыбойыншаәрекет түрінтаңдау, ережелертуралыкелісужәне т. б. үшінжиналады. Балалар педагогке ортаны ұйымдастыруға көмектеседі (бірлескен әрекет, кезекшілік).				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**
2-ші таңғы ас	2-ші таңғы ас алдында гигиеналық шараларды орындау **(мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, еңбек әрекеті**, (кезекшілік) Тамақтану (балалардың үстел басында дұрыс отыруын қадағалау, алаңдамау **(сөйлеуді дамыту, коммуникативтік әрекет).**				
Серуенгедайындық	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.
Серуен	№ 50	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Серуеннен оралу	Балаларға киімге ұқыпты қарау керектігі жайлы әңгіме жүргізу. «Ұқыпты бала» әңгімесі **Сөйлеуді дамыту**	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру.	Серуеннен келгеннен кейін киімдерін ұқыпты ілуді қадағалау. Қолдарын жууға үйрету.	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру.	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүруге дағдыландыру.
Түскі ас	**Астарың дәмді болсын!** Ас уақытында балаларға тамақты таусып жеуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету.	**Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Бата беру** Астарыңа адалдық берсін! Бастарыңа амандық берсін!	**Ойын- жаттығу:** Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Бата беру** Астарыңа адалдық берсін! Бастарыңа амандық берсін!
Күндізгіұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Ана мен бала» музыкасын тыңдату. **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Үйшік» ертегі **Көркем әдебиет**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка **Музыка**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Үйшік» ертегі **Көркем әдебиет**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы жағдай жасау «Құлыншағым» музыка **Музыка**

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	№ 50	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Бесін ас	Бір- біріне кедергі жасамай мәдениетті отыруға баулу, балалардың назарын тағамға аудару.	Балалардың назарын тағамға аудару.	Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру.	Балалардың назарын тағамға аудару.	Балалардың назарын тағамға аудару.
Балалардыңдербесіс-әрекеті	**«Жақсы мен жаман»** Мақсаты:Әдептілік жайында әңгімелеу **Көркем әдебиет**	**«Тостаған»** Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту, заттың пішіндері туралы білімдерін жетілдіру, қылқаламды пайдалана отырып затты безендіруді үйрету. **Сурет салу**	**«Өз үйін тап» ойыны** Мақсаты: үлкен – кіші ұғымдары туралы түсінік беру. **Математика негіздері**	**«Су торғайы»** Мақсаты: Су торғайы туралы түсінік беру. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамыту**	**«Заттарды салмағы бойынша салыстыру»** Мақсаты: Салмақ туралы түсінік беру. Заттарды салмағы бойынша салыстыру. Пішіндерді айыра білуге үйрету. **Математика негіздері**
Балаларменжекежұмыс	**«Қақпақтыашыпжап»**дидактика лықойын Мақсаты:Бір-біріменбайланысты тура жәнекеріәрекеттердіорында ту. Айнұр, Жандос	**«Танымпатыната»** суреттікітапшаларменж ұмыс Мақсаты: Тануғажәнекөрсетугеда ғдыландыру. Асел, Нұрбол	**«Үй жасаймыз»** Қиынды суреттермен жұмыс Мақсаты: Логикалық ойлауға үйрету. Жасмин, Аяла	**«Қызықты ойыншықтар»** ойыншықтармен ойын Мақсаты: Достыққа баулу. Аяулым, Асылым	**«Сәйкес ұяшыққа орналастыр»**дида ктикалық ойын Мақсаты:Ойлау қабілетін арттыру. Арнур, Диас
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау. Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Балаларды реттілікпен киінуге дағдыландыру.	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұру. Еңбек құралдары ойыншықтарын далаға алып шығуға дайындап қою.	Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау.	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұру. Еңбек құралдары ойыншықтарын далаға алып шығуға дайындап қою.
Серуен	№ 50	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4

Серуеннен оралу	Балалардың киімін ретімен шешу, дербес және ойын әрекеті
Балалардыңдербесіс-әрекеті	Түрлі балалар әрекетінде (ойын, қимылдық, танымдық, шығармашылық, зерттеу ,эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) іске асырылады

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы
«Сұңқар» ересек тобы
10.04 – 14.04..2023 жыл

Дүйсенбі	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Картотека №10 **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру	**Картотека №11** **«Әдептілік»Мақсаты:** Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.	**Картотека №3** **«Жануарларға қамқор боламыз»** **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.	**Картотека № 4** **«Құстар біздің досымыз»** **Ойын шарты:** суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.	**Картотека № 5** **«Нан дастарханғақалайкеледі?»** **Ойыншарты:** Жүргізушініңбелгісіненкейін бос тор көздердіжарысаотырып, қажеттісуреттерментолықтыру.
Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Біз гүлдерше өсеміз, Жапырағы жайқалған. Сабақтары салалы, Желмен бірге жайқалған. **Дене шынықтыру**	Бойыңды сергек тік ұста Емін – еркін тыныста Деміңді ішке тез алда, Сол қолыңды соз алға. Оң қол да бос тұрмасын, Шеңбер жасап зырласын **Музыка**	Топ-топ басайық, Жалаудан күн жасайық. Жаса, жаса алтын күн Жаса, жаса жарқын күн **Дене шынықтыру**	Бір, екі, үш, Қане, қанат қағамыз. Бір, екі, үш, Қарлығаш боп ұшамыз. Бір, екі, үш, Жинап алдық күш. **Музыка**	Жел улейді у-у Құйын келіп билейді зу-зу Қатты, қатты жел соқты гу-гу Жапырақтар қол соқты ду-ду **Дене шынықтыру**

Әңгіме жүргізу. Балалар, мен сендердің саяхаттауды жақсы көретіндеріңді білемін. Ал бүгін біз тағы да саяхаттаймыз. Бірақ біз қайда барамыз, оны жұмбақты табу арқылы білесіңдер. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Күміс қанат сұңқары Көкке еркін сүңгиді Бұлттан да тым әрі Кеткен жанды кім дейді? **Жауабы: Ғарышкер** Ғарышкер қайда ұшады? **Б: ғарышқа.** Ал біз қайда барамыз? **Ғарышқа** Ғарышқа немен барамыз? **Зымыранмен** Ендеше Ғарыш кемесін, зымыран құрастырып алайық. **Дид ойын: «Зымыран»** **Шарты:** Геометриялық пішіннен зымыран құрастыру. **Жұмыс жасау барысы:** Педагог тақтада ең қарапайым геометриялық фигуралардан (тіктөртбұрыш – денесі, үшбұрыш – тұмсығы және аяғы, шеңбер - иллюминатор) кезең-кезеңімен зымыранды салудың жолын көрсету.	**Ой қозғау.** Балалар сендер Лунтик туралы мультфилмдер көрдіңдер ма? **Қызығушылықты ояту.** Бүгін біздің бақшаға хат келді, оны оқып көрейік .. Балалар, иә, бұл Лунтиктің хаты, ол достарымен біздің Жер планетасына бізге қонаққа ұшқанын, бірақ қандай да бір себептермен олардың барлық ғарыш кемелері істен шыққанын жазыпты. Ал ол бізден көмек сұрайды.. Айға қалай оралатынын білмейді... Айтыңызшы, айға қандай көлікпен барамыз? **Зымыранмен.** Зымыранның қандай екенін және оны неден жасауға болатынын еске түсірейік ... Геометриялық пішіндерден зымыран жасауға келісесіңдер ма? **Менің сүйікті бұрышым.** Зымыран жасау үшін фигуралар жатқан үстелге барамыз. **Дид ойын: «Ғарыш кемесі»**	**Қызығушылықты ояту** Балалар бүгін таңертең маған ерекше хабар келді. Бұл бөтен планетаның тұрғындарының хабарламасы. Олар бізге хат жіберген. **Хат** **Біз өте алыс галактиканың тұрғындарымыз. Біз сендердің планеталарыңды телескоп арқылы көрдік және онда тірі жандар өмір сүреді деп ойладық. Егер біреу осы хатты оқып жатса, онда сендерден жауап хабарлама күтеміз!** **Ой қозғау.** Балалар, постерге қарайық, бұл не – біздің планета. Оны сипаттайық. Біздің Жер планетасының пішіні қандай? (дөңгелек). Ауада шеңбер сызайық (планетамыздың контуры). Глобусқа қараңыз: бұл біздің планетамыздың кішкентай көшірмесі! Біздің планетада не бар? (су, жер, тау, шалғын) Жер шарында қандай түспен белгіленген?	**Қызығушылықты ояту.** **Өлең оқу.** **Сұрақ – жауап.** Бүгін Юрий ағаның Ұшқан күні ғарышқа Мен аспанға қараймын Мен ғарышкер боламын Ғарыш сондай алыс па? Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын Сені көзбен шоламын **Өлең не туралы айтылған?** Түсіндіру. **Ой қозғау.** -Балалар,сендер де ғарышқа ұшқыларың келе ме? -Балалардың жауабы. -Мына зымыранда қандай геометриялық пішіндер қолданылған? -Өзімізге осындай зымыран құрастырсақ қайтеді? **Топтық жұмыс.** **Дид ойын: «Зымыран»** Зымыран құрастыру. Балалардың ұжымдық жұмысы. Міне,біздің де зымыранымыз дайын болды. **Ғарышқа саяхат.** **3.1 -**Елестету. 1,2,3 ұшып барамыз, ұшып барамыз. **«Таңғажайып табиғат» әлеміне қону.** **-Сұрақ – жауап.** -Бұл ғаламның талдары , сулары неліктен біртүрлі ? -Ал мына құстың ұясы қайда тұр?	**Дид ойын:«Кім тапқыр»** **Жұмбақ жасыру:** Аспанда бір алып құс Ызғып ұшып барады. Қарап тұрсаң, ғажайып, Соңында із қалады.**(Зымыран)** Ұшқыш емес, бірақ ол Аспанда қалықтап ұшады Оны кім деп ойлайсыңдар? **(Ғарышкер)** **АҚТ технологиясымен жұмыс.**. Ғарышкер дегеніміз олар ғарышқа, аспан әлеміне ұшатын адамдар. Аспан әлемінде де, көптеген ғалам бар. Ал біздер жер ғаламында өмір сүреміз. - Ғарышкерлер ғарышқа зымыранмен ұшады. Оны ғарыш кемесі деп атаймыз. Олар ғарышқа ұшып барып, аспан әлемін зерттейді. Ғарышқа ең бірінші сынақ ретінде итті ұшырған. Содан соң Ю.Гагарин ұшты **Қазақ ғарышкерлері.** **Слайдпен жұмыс.** Ғарышқа қазақ ғарышкерлері де ұшқан. Т. Әубәкіров және Т. Мұсабаев Еліміздің мақтаныштары. ержүрек, батыр, халық қаһармандары. **Қазақ ғарышкерлері туралы тақпақтар** -Тоқтар – тұнғыш ғарышкер, Арман қуып жасынан. Көктен көзін алмаған, Ұшқыш болды жас ұлан. **-Боламын ғарышкер,** Тоқтар мен Талғаттай. Көк жүзі күлімдеп, Ер ұлын тапқандай. **Дид ойын: «Зымыран»** **Шарты:** Геометриялық пішіндерден зымыран құрастыру. **Қортынды .Сұрақ-жауап** Ғарышкер дегенді қалай түсінеміз? - Біздер қандай ғаламда тұрамыз?

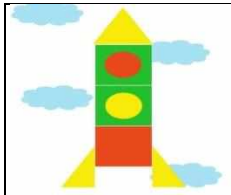 **Сұрақ-жауап.** Қандай пішіндерден зымыран құрастырдық? **Ой дамыту.** Балалар, біздің ғарыш кемесі ұшыруға дайындалып жатыр. Балалар, зымыранымыз ұшу үшін тура және кері санайық Балалар: 1-2-3-4-5, 5-4-3-2-1 Бастау! Ұшу алаңы, ұштыық. Міне, кемеміз биіктікке көтеріліп, ғарышта болдық. **АҚТ технологиясымен жұмыс. Ғарыштық әңгіме.** - Балалар, жақында бізде «Ғарышкерлер күні» мерекесі болады. Бұл күні адам алғаш рет ғарышқа ұшты. Суретке қара. Міне, жұлдызды аспан. Түнде жұлдыздар мен ай бізге ал күндіз күн жарқырайды,? Біз жер планетасында өмір сүреміз. Суретке ғарыштан қалай көрінетінін қараңыз. (Көрсету). Бұл жерде ай да көрінеді. Бұл жердің серігі. Адамдар ұзақ уақыт ұшуды үйренгісі келді. Алдымен олар әуе шарымен ұшты, сосын ұшақтар ойлап тапты, ал сіз **Ой қозғау.**	**Шарты:** Пішіндерден зымыран біліктерін біріктіріп жапсыру. - Балалар, сендер қандай әдемі зымыран жасадыңдар, айтыңдаршы, оның жобасын жасағанда қандай геометриялық пішіндерді пайдаландыңдар? **Енді бұл зымыранды Лунтикке жібереміз.** Зымыран жасап жатып шаршаған шығарсыңдар демалып алайық. **Сергіту сәті.** **Тосын сәт.** **Телефон шырылдау.** **Аудио** дыбыс. Тек осы жерде сәтсіздік болды, бізде бір зымыран ұшып шықты және Лунтик барлық достарымен бірге ұшып кете алмайды. **Бізге тағы зымыран керек.** Ал балалар енді әрқайсымыз зымыран салып көрейік, қалай қарайсыңдар? **Дид ойын: «Зымыранар зулайды»** **Жұмыс барысы:** шаблондар, қатты қылқалам және пластикалық таяқша бар және қара қағаз ол бізге	Балалар, енді отырып, біздің планетамыздағы ең маңызды нәрсе не екенін бірге шешейік. Бізге келген хатқа не айту керек. Бұл үшін менде бірнеше кеңестер бар. Сендер келесі есімдерді тыңдаңдар, олар туралы бір сөзбен қалай айтуға болады. 1. Алма, алмұрт, жүзім, банан, шабдалы, апельсин, ананас **(жеміс).** 2. Раушан, түймедақ, қызғалдақ, шегіргүл, нарцис, далия **(гүлдер).** 3. Акула, мөңке, кит, сазан **(балық).** 4. Аю, жолбарыс, арыстан, жираф, барыс, маймыл **(Жануарлар).** 5. Жаңбыр, найзағай, қар, жел, күннің батуы, бұлт, кемпірқосақ **(табиғат құбылыстары).** 6. Ана, әке, әже, ата, аға, әпке . **(туыстар).** Бұлар қайда тұрады? Жер планетасында тұрады? Жарайсыңдар балалар. Бұл тапсырманы аудиоға жазып, басқа планета тұрғындарына жіберейік.	-Ал көбелектер қайда ұшып жүр? Бәрі, бәрі керсінше. **Дид ойын: «Өз орнын тап»** **Шарты:** әр заттың өз орнын атау. **3.2.Ұшып келеміз, ұшып келеміз, 1,2,3 қонамыз.** **-Мынау қандай ғалам екен?** **-Роборттар ғаламы.** **-Сұрақ – жауап.** Робот: Са-ла-мат-сың-дар ма ,ба-ла-лар,сен-дер қай ға-лам-нан кел-дің-дер? Балалар: Жер ғаламынан келдік. Робот: Сен-дер-діңжер-ле-ріңқа-лай деп а-та-ла-ды? Балалар: Қазақжері деп аталады Робот: Иә,сен-дер-дің ға-лам-да-рың-нанкел-ген а-дам-дар, о-сыжер-де зерт-теужұ-мыс-та-рынжүр-гізеді.Мен де оыжер-де жұ-мыс іс-тей-мін. Ма-ған та-мақ-тың,су-дың,ауа-ның еш қажеті жоқ.Сон-дық-тан мен осы жер-де үне-мі жүремін. Ал,ба-ла-ларме-нің әліжұ-мысым көп, саубо-лың-дар. Робот кетеді. Балалар, біздің де қайтатын уақытымыз болған сияқты. Осында көргенімізді жердегі достарымызға,апайларымызғ аайтып берейік **4.Балабақшаға қайту.** 1,2,3 ұшып келеміз, ұшып келеміз, балабақшаға да жеттік. Сұрақ – жауап.	- Ғарышқа сынақ ретінде бірінші болып қай жануар ұшты? - Ғарышқа ұшқан орыс азаматы кім? - Қазақ елінен кім ғарышкерлер ғарышқа ұшты? **Балаларды мадақтау.**

Ғарышқа немен ғана ұша аламыз? (зымыранмен). Зымыран әуеге көтеріледі. Адамдар бірінші зымыран жасағанда, оны сынау үшін алдымен ғарышқа иттерді ұшырды. **Ол иттердің аты – Белка және Стрелка.** Көрсету Олар Жерге аман-есен оралды, сосын бір адам ұшып кетті. Ол Ю.А.Гагарин тұңғыш ғарышкер болды. (Фотосуретті көрсету). **Қызығушылықты ояту.** Балалар біздің ғарыш кеңістігіндегі саяхатымыз ерекше болмақ. Бірінші тынығып алайық **Сергіту сәті. Музыкамен.** **Практикалық бөлім** Балалар, сендер суретшілердің ғарышты қалай бейнелейтінін қарадыңдар. Мен сізге ғарыштық саяхатыңызды салуды ұсынамын. **Балалар, ғарышта не бар?** Планеталар, жұлдыздар. Ғарыш тобының фондық әуеніне сурет салады. Жұлдызшаларды салайық. **Дид ойын: «Ғарыштағы жұлдыздар»** Шарты: Қылқаламмен жұлдыздарды салу тәсілін көрсету. Балалар жұлдыздарды салады. **Балалардың жұмысын мадақтау.** Кім ғарыш туралы тақпақ айтып береді	фон болады, біз оған сурет саламыз. жарты шеңбер бар, бұл біздің Жер планетасы болады, ал Жердің серігі болып табылатын шеңбер бар, бұл Ай, ол жерде Лунтик тұрады .... Құрғақ қатты щетканы алып, оны ақ бояуға батырып, пластик таяқшаны пайдаланып, бояуды параққа шашу. -Енді мен сендерге зымырандарды салуды ұсынамын, саусақтарымыз шаршамас үшін саусақ гимнастикасын жасаймыз: **Саусақ гимнастикасы** «Зымырандағы ғарышкер» Жұлдызды аспанда жұлдыздар жарқырайды (жұлдыздарды көрсету, саусақтар біріктірілген) Ғарышкер зымыранмен ұшады (біз зымыранның ұшуын бейнелейміз: жоғарғы жағында қолды біріктіреміз)	**Қызығушылықты ояту.** Бүгін мен сендерге ғарышқа баруды ұсынамын. Біз ол жаққа қалай барамыз деп ойлайсыңдар? Дұрыс зымыранмен. Ал орындарыңа отырыңдар, қауіпсіздік белдіктерін тақыңдар. Дайын бол, біз ұшып жатырмыз. Біздің зымыран Жер орбитасына шықты. Ғарыштан біздің планетаның қандай ерекше көрінетінін қараңыз. **АҚТ технологиясымен жұмыс. (зымыранның ұшуы туралы бейне).** **Сергіту сәті.** Бір, екі, үш, төрт, бес (Орнында жүру) Ғарышта біз қайтадан ұшамыз (қолыңызды басыңыздың үстінде біріктіріңіз) Жерден түсу (секіру) Біз айға ұшамыз. (Қолды екі жаққа, айналдыру) Біз орбитада ілінеміз, (Қолдарыңызды алға-артқа сілкіңіз) Ал бәріміз үйге қайтамыз. **АҚТ технол**	-Біз қайда, немен бардық? -Нелермен кездестік? -Кімге не ұнады?	

Ғарышкер ағалар. **Фариза Оңғарсынова** **Көк аспанға қараймын,** **жұлдыздарды санаймын.** **Осынша көп моншақты** **төгіп кеткен қалай кім?** **Жарқырайды, лаулайды,** **бірақ жерге жаумайды.** Біз енді музыка әуенімен ұшып, тобымызға барамыз, балалар үстелдің жанында тұрып ұшып кеткендей кейіп танытады. **ҰІӘ қорытындылау** Сұрақ-жауап. Сендер қандай керемет жұмыс жасадыңдар. Бүгін біз ғарышкерлер сияқты ғарышта болғанымыз сендерге ұнады ма? Балаларды мадақтау.	Күн ұшады, түн ұшады (біз саусақтарымызды бүгеміз) Ал жерге қарайды (иллюминаторды бейнелеу) - Ал енді зымырандар саламыз Лунтик пен оның достары айға оралады. Ғарыштық музыка бойынша өнімді әрекет. - Жарайсың! Біз тамаша жұмыс жасадық, енді біз бұл зымырандарды Лунтик пен оның достарына жібереміз. **Қортынды** Балалар, айтыңдаршы біз бүгін не істедік? Бүгін кімге көмектестік? Саған ең қатты не ұнады? Балаларды мадақтау.	Ғарышта тағы не көріп тұрсыңдар? (жұлдыздар, кометалар) Ғарыштағы жұлдыздар жарқырайды Сонымен біздің ғарышқа ұшуымыз аяқталды. **Ой дамыту.** Енді біз ғарышта көргендердің барлығын сипаттауымыз керек. Мұны қалай жасауға болады? Біз өзіміз көрген нәрсені жаза аламыз ба? (жоқ, біз жаза алмаймыз). Көргенімізді тағы қалай түсіре аламыз?Оны бейнелеп көрсетеміз. **Шығармашылық жұмыс.** А3 форматта ғарышты бейнелеу. Дайын фон қара түсті А3 формат. Топтық жұмыс. 1.Жұлдыздар суретін салу. 2.Зымыран құрастырып, жапсыру. 3.Айды сары түсті ермексаздан жасау. Бұл ғарыш бейнесін тобымызға іліп қоямыз. **Жарайсыңдар** **Балаларды мадақтау.**		
Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен № 14	**Серуен № 15**	**Серуен № 16**	**Серуен № 17**	**Серуен № 18**

Ауладағысиреньдердібақылау	Аспандыбақылау.	Транспорттыбақылау	Ауа райын бақылау.	Күннің көзін бақылау.
Көктем серуен картотекасынан				
Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.				
№4 Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.	**№ 5** Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.	**№ 6** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.	**№7** Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	**№10** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
«Кім тапқыр?» Балаларға логикалық тапсырмалар беріледі. 1. Табақта бір алма, Қолымда екі алма. Барлығын қосқанда, Шығады неше алма? (3) 2. Үш алмұрттың біреуін, Досың сұрап алады. Айтшы сонда нешеуі, Өз қолыңда қалады? (2) 3. Ақ балапан, Сары балапан. Шұбар балапан, Қара балапан. Барлығы неше балапан? (4)	**Дид ойын: «Өз үйіңді тап»** Шарты:Жерде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.	**Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»** Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды. **Шарты:**Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.	**Салыстыру.** Қарапайым салыстыру терминдерін мысал сөздер арқылы қалыптастыру, сөздік қорын дамыту. Апай Айшадан ұзын, Айша апайдан қысқа. т.б. **Дид ойын:«Өз үйіңді тап»** Ойынның құрал жабдықтары: түрлі-түсті дөңгелектер. **Ойынның мазмұны:** Балаларға түрлі-тісті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша	**Дид ойын «Тізбекті жалға»** -Неше фигура? Бұлар қандай фигуралар? Оларды атаңдар. Фигуралардың қандай ретпен орналасқанын қараңдар. Орналасу заңдылығын бұзбай, бос торкөзге жетпей тұрған фигураны қойыңдар. -Мына фигуралар неге ұқсас?

4 Ағашта екі торғай бар еді, оның біреуі ұшып кетті. Ағашта неше торғай қалды? (1) 5. Құста неше тұмсық бар?(1) 6. Адамда неше көз бар?(2) 7. Үшбұрышта неше бұрыш бар?(3) 8. Қоянның неше құлағы бар?(2)			үлкен шеңберлердің ішіне тұра қалады.	
Дьенеш блоктарымен жұмыс **Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара», «Күшік үреді».** Балаларды ойын тақырыптары бойынша топқа бөлу. Құрастыру нәтижесін бекіту.	**АҚТ технологиясымен жұмыс** Математикалық дамытушы ойындар Сұрақ-жауап	**Мнемотехника әдісі** **Тақырыбы: Киімдер** Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.	**«Көп және біреу»** **Ойынның мақсаты:** көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру	**Дид ойын:** **«Ұяшыққа орналастыр»** **Мақсаты:** екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады .
Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен № 14 Ауладағысиреньдердібақылау	**Серуен № 15** Аспандыбақылау.	**Серуен № 16** Транспорттыбақылау	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.
Таңғы серуенді бекіту.				
Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Ата-аналармен баланың ынтасы, қызығушылықтары туралы әңгімелесеу	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту. Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.	Ойын бұрышына жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Неге керек?» Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу.	Топ бөлмесіне жинақылық жасау. Дидактикалық ойын: «Орнын тауып бер» Мен үйге барамын.	Ата – анамен әңгіме. Баланы үйге шығарып салу. Демалыс күндері жайлы әңгімелеу. Тазалық туралы ескерту. Сау болыңыз.

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

17.04 – 21.04.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	**Картотека №2** **Дид ойын:** **«Не қайда тұрады?»** **Мақсаты:** Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.	**Картотека №9** **Дид ойын:** **«Қай жануар артық»** **Мақсаты:** Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.	**Картотека №13** **«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»** **Ойын шарты:** әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.	**Картотека № 16** **«Үй жануарлары** **Ойын шарты:** балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.	**Картотека №17** **«Сөйлемді жалғастыр»** **Ойын шарты:** бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Дене шынықтыру** Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.	**Музыка** Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақегершеңберге, Алақандыұрайық	**Денешынықтыру** Ертетұрыпкүнде мен Тереземдіашамын. Сәлемдеймінкүнге мен Шаттықәнгесаламын.	**Музыка** Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік!	**Дене шынықтыру** Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!

				Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!	
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Қызығушылықты ояту.** **Балалар, бүгін таңертең балабақшаға келе жатқанымда, мына бидай масағы жолда жатыр екен.** Дәннен нанның қалай шығатынын айтып беру үшін мен оны топқа әкелуді жөн көрдім. Иә, ұсақ дәннен хош иісті нанға дейін көптеген қиын жұмыстар жүретінін көргілерің келе ме? Ендеше саяхатқа шығайық. **Дамыту бұрышы суретпен жұмыс.** Дастарханымызға нан қайдан келетінімен танысамыз. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Шарты:**Гүрілдеп жүреді, Жердің бетін сүреді. **Жауабы: Трактор** Мына суретте не көріп тұрсыңдар? Балалар: Трактор егістікті жыртып жүр. Трактор қатты гүілдейді Тракторшы терезеге қарайды Тұқым себетіндер дәнді себеді.	**Ой қозғау.** **Дид ойын:«Бұл қай мезгіл?»** Шарты: Қиылған суреттерден көктем мезгілінқұрастыру. **Ой дамыту.** **АҚТ технол жұмыс** **Мнемотехника.** **Көктем мезгілі.** -Табиғаттағы өзгерістер туралы түсіндіру. Бейнефильм көрсету(бейнетаспадан адамдар дың көктемгі тіршілігі,еңбегі туралы түсірілген бейнефильм көрсетіп, сұрақтар қояды). -Балалар жерді не үшін жыртып, тегістеп жатыр деп ойлайсыңдар? **Тосын сәт.** Білмеспектен хат келеді. Балалардан көмек сұрайды. Ол балалардан өзінің ауласына ағаш отырғызғысы келетіндігін айтып, алайда жер қазуға, тырмалауға арналған құралдарының жоқтығын айтады.	**Миға шабул.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** Ұзын мұртты срылар, Қойынында дәні бар. Ол не? **Суретпен жұмыс.** Бидаймен таныстыру. **Ой қозғау.** **Қосжан Мүсіреповтың «Алтын астық» өлеңін оқып беру.** Көктемде егін егетін, Күзде жиып теретін, Біздің дала – бай дала, Алтын астық айнала. Ел егінді жинайды, Қырманға дән сыймайды. Біздің дала – бай дала, Алтын астық айнала. **Сұрақ – жауап** Осы оқыған өлең шумақтарында не жайлы айтылған? Сендерге өлең ұнады ма? **Ой қозғау.** **«Алтын дән» дегенді қалай түсінесіңдер?** Астықшылар егін жинау науқаны қызып тұрған кезде таңертеңнен кешке дейін жұмыс істейді. Уақытты өткізіп жіберсең, астық	**Қызығушылықты ояту.** -Сендерге мен тамаша бір ертегі айтып берейін сендер мұқият тыңдаңдар, ертегі не жайлы екен. -Бәріміз мына сыйқырлы тақтаға қарайық. - Ертегінің аты «Бауырсақ пен тышқан». -Ертеде тауық пен тышқан керемет дос болыпты. -Бір күні тауық бір уыс бидай тауып алады да, досы тышқанға бидайды үгітіп беруін сұрайды.	**Қызығушылықты ояту.** **Менің сүйікті бұрышым Ертегілер әлемі.** **Балалар өткенде не туралы еретті айтамыз дедік?** **АҚТ технол жұмыс.** - Дастарханда шашылып, Жатты аппақ бауырсақ, 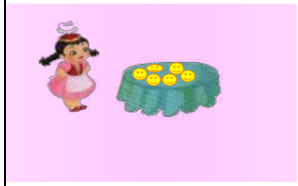 Бауырсаққа қызығып, Қарап тұрды көзін сап; -Қайдан келдің бауырсақ?- Деп сұрады қуыршақ -Дүкеннен келдім нан сатқан Деді оған бауырсақ. -Дүкенге келдің қай жақтан? -Наубайдан келдім нан жапқан. -Наубайға келдің қай жақтан?

Адамдар астықтың тез өніп шығуы үшін жерге дер кезінде қамқорлық жасайды. Жаз бойы жаңбыр оларды суарады, күн жылытады. Бидай алқабы жайқалып тұрады. Диқандар көктемде дән егіп, ол піскен соң, егін жиналады.

Астық машинаға құйылады, Машинадан дән элеваторға алынады. Онда астықты кептіріп, диірменге апарады. Дәнді ұнға айналдырып, наубайханаға апарады.

Нан пісірілген кезде оны сатып алатын дүкенге апарады.

Балалар, көріп тұрсыңдар, біз дәмді нанның дәмін татып көру үшін қаншама еңбек етуіміз керек.

Дид ойын: «Атын ата»

Дид ойын:«Атын ата»

Ойын шарты: егін егуге қажетті құрал

Күрекпен не істейміз?

Балалардың жауаптары:Күректі адамдар жер қазуға,құм,топырақ лақтыруға, араластыруға қосымша пайдаланады. Күректер үшкір күрек,куыс күрек,қар күрейтін күрек болып бөлінеді.

-Тырманы не үшін пайдаланамыз?

Балалардың жауаптары: Тырманы сол сияқты қазылған топырақты тегістеп, көшеттер отырғызғанға жер дайындау үшін де пайдаланады. Тырманың да сабы және басы болады. Оның да сабын көбінесе ағаштан жасайды.Ал басы темірден жасалады.Байқап қара саңдар,тырманың көп тістері бар

Дымбілмес мен бұлардың атын ұмытып қалмас үшін суретін салып берейік.

Шығармашылық бұрыш.

Балаларды топқа бөлу.

ыдырайды, өнім жоғалады. Комбайндардан жүк машиналарына астық құйылып, оны элеваторларға астық тасиды. Онда оны көптеген жылдар бойы сақтауға болады. Еліміздің жәшіктері алтын нанға толы.

Сергіту сәті:

Нан қоқымын шашпаңдар,
Жерде жатса – баспаңдар.
Теріп алып қәстерлеп,
Торғайларға тастаңдар.

Дид ойын: «Кім не істейді?»

Шарты:Суреттегі мамандық иесінің не істейтінін жанына жұмыс түрін қойып айтып шығу.

Диқаншы-егін егеді, баптайды
Тракторшы- жер жыртады
Диірменші-ұн тартады
Наубайшы -нан пісіреді

Дид ойын: «Тәтті тоқаштар»

1- «Тоқаш» тобы.

Тоқаш суретін қиып жапсыру

2-«Бауырсақ» тобы

Бауырсақты мүсіндеу

3-«Бөлке нан» тобы

Бөлке нанның уретін салу

Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.

Тиым сөздер:

Нанды бір қолмен үзбе!
Нанды жерге тастама!
Нанды текке лақтырма!

Қорытынды.

Біз не білдік?

Нанның бидайдан өседі
Нанды қастерлеу керек
Нан-адамның тіршілік қорегі
Нан-дастарханға еңбекпен келеді

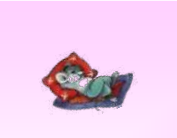

-Ал тышқан болса мен үгіте алмаймын дейді.

-Амалсыздан бидайды тауық өзі үгітеді.

-Диірменнен шыққандай мап-майда ұн жасап, одан қамыр илейді.

-Илеген қамырдан енді бауырсақ пісір дейді- тышқанға.

-Әлгі еріншек тышқан өзің пісіре салшы дейді

-Содан тауық бір табақ қылып бауырсақ пісіреды.

-Әлгі табаққа салынған бауырсақты жоғары көтеріп-

-Диірменнен келдім ұн тартқан

-Диірменге келдім кең жақтан
Жер- анам менің көсілген,
Диқандарменіөсірген.

Балаларөлең не туралыайтылған?Бауырсақ

-Балалар дастарханға бауырсақ қалай келеді?

-Дүкеннен

-Дүкенге қалай келеді?

-Наубайдан.

-Наубайға қайдан келеді?Диірменнен

-Диірменге қайдан келеді?

-Диқаннан

-Дұрыс балалар.

Балалар сендердің үйлеріңде бауырсақты апаларың мен мамаларын неге пісіреді

-Пешке от жағып, қазанға май құйып пісіреді дұрыс па.

Жарайсыңдар.

Дид ойын: «Бауырсақ қатысты затты тап»

Шарты: Заттардың ішінен бауырсаққа қатысты затты тауып, атын атау.

	Шарты: Ұннан жасалатын қандай нан түрлерін білетінін атау. **Дид ойын: «Тәтті бауырсақтар»** **Шарты:** Төртбұрышты қағаздың шетерін қиып бауырсақ жапсырады. Жеке көмек көрсету. Енді саяхаттан қайтатын уақыт болды. Қане қатарға тұрып жүреміз. **Шығармашылық бұрыш.** **Еркін тақырыпта жұмыс.** **Балаларды мадақтау.**	**1-топ: Тырманы жапсыру.** **2-топ: Күректі бояу.** Бұл жұмысты Білмесбекке суретке түсіріп жіберейік **Дид ойын: «Топтастыр»** **Ойын шарты** бойынша түстері мен көлемі әртүрлі,алайда қызметі бір болатын күректер мен тырмаларды топтастыру ұсыну. (Балалар кіші,кішірек,үлкен, ең үлкен қызыл,сары,жасыл үшкір күректерді оң жаққа, қуыс күректерді сол жаққа топтастырады). **Еңбек. Ертай Ашықбаев** Талай бала шынықты Барып биыл орманға.	Қандай өлең шумағымен таныстық? Алтын астық деп не үшін айтамыз? Балаларды мадақтау	бауырсақты кім жейді- дейді? -Мен, мен,-деп тышқан жүгіріп келеді. -Сонда тауық: -Бидайды үгітуге де, бауырсақты пісіруге де ешқандай үлес қосқан жоқсың. Еңбек етсең ерінбей- тояды қарының тіленбей,- дейді де тышқанды үйінен қуып шығады. -Содан бері тауықтар тышқанды көрсе, үрке қарайды екен. -Балаларертегіүнадыма?- ия. -Ертегі не туралыайтылған?- «бауырсақ» дұрыс **Миға шабуыл.** Тауық немен дос болды? Ол не тауып алды? Тышқаннан қандай көмек сұрады?	 **Қортынды.** Нан атасы – бидаймын, Елгеастықсилаймын. Піскенімде мен қырда, Қауызымасимаймын. Балалардымадақтау.

		Ектік көп-көп шыбықты Тағы да біз сол маңға. Күндердің бір күнінде Өседі ол ырғала. Демалады түбінде Өзіміздей бір бала. **Қорытындылау.** Балалардан бүгінгі ұіә алған әсерлерін,көңіл күйлерін,немен айналысқандарын, не үйренгендерін сұрау.		Тышқан не еді? Тышқан қандай деп ойлайсыңдар? Бұл жерде еңбекқор қайсысы? Ендеше балалар ертең ұіә те «Қайдан келдің бауырсақ» өлеңімен танысамыз. **Ой қозғау.** Нан туралы қандай мақал-мәтелдер білеміз **Мақал-мәтел.** “Нан болса, әндеболады”. “Ас атасы – Нан, Нан атасы - дән”. “Нан бар жердетірлік бар”. “Жердіңсәні – егін, Ердіңсәні - білім”. Жарайсыңдар. Балалардымадақта у.	
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу					

Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	**№16.Ояну** Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	**№19 Ояну** Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	**№20 Ояну** Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	**№ 21 Ояну** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,	**<u>№14 Ояну</u>** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Гүл шоғын құрастыр».** Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда өсетінің және қалай аталатынын көрсету. **Ойынның барысы.** 1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. **Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды.** Бағбан бақтан, көблек шалғын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға	**Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз. Ал ғалымдар деген кім? Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз. Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен. Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік. Ал құмды не үшінпайдалануғаболады? Құрылыста,ыдысжасағанда	Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту. **Миға шабуыл** **Жұмбақ жасыру:** Төрінде тұр нұр көзі, Жердің биік күмбезі. **(Аспан)** **Айдалада көк шатыр,** Көк шатырда Қызыл көзді шал жатыр. **(Аспан мен Күн)** Көшіп жүріп желменен, Сеуіп шықты тамшысын, Қыраттарға шөлдеген. **(Бұлт)** **Ой дамыту** **АҚТ технологиясымен түсінік беру** **Тәжірибе № 1 «Бұлтты жасау».** **Мақсаты:** - балаларды бұлттардың, жаңбырдың пайда болу процесімен таныстыру. Ресурстар: үш литрлік банка, ыстық су, мұз кесектері.	**№2 тәжірибе «Күнжүйесі».** **Мақсаты:** Неге барлықпланеталаркүнні ңайналасындаайналады? түсіндіру. **Құрал-жабдықтар:** сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп. **Тәжірибелік жұмыс** Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? ..	**Тәжірибе №3 «Күн мен түн».** Мақсаты: - балаларға не үшінкүн мен түнекенінтүсіндіріңіз. Ресурстар: фонарь, глобус. Мұныңеңжақсытәсілі - күнжүйесініңмоделі! ... Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағыжершарынабағыттаңыз. Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады. Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе

	үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. **2.«Дүкен».** Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады. **3.Дид ойын: «Гүл шоғында не артық?».** Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады.	,шыны ,айна.балаларсендерғалымдар боласыңдар. **Тәжрибе№1** **1-нұсқа.** Ыдыстағы құмды тутікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады ия. **2-нұсқа.** Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы. **Тәжірибе №2** Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін анықтайық.Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді.құмның түсі қандай? Сары,ақшыл ,ал ылғалды құм қара түсті.	3 литрлікбанкағаыстық су құямыз (шамамен 2,5 см). Бірнешемұзкесектерінқұмырағасалыңыз. Консервініңішіндегіауакөтеріліп, салқындайбастайды. Ондағы су буықоюланып, бұлттардытүзеді. Бұлтәжірибежылыауасалқындағанкездебұлттардыңпайдаболуынимитациялайды. Жаңбырқайданшығады? Тамшыларжергеқыздырылғанкездежоғарыкөтеріледіекен. Ондаоларсуықболып, бұлттардыжинап, бір-бірінежабысады. Біргекездескендеоларүлкейіп, ауырлап, жаңбыртүріндежергеқұйылады.	Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі. Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетеді жәнебұлмәңгілікқозғалысжұмысістемейді	кешке деп болжайтынына сенімділіігін арттыру.
Балалармен Жеке жұмыс	**Картотека №7** **«Нан дастарханғақалайкеледі?»** **Мақсаты:** Бидайдықалайөсіружәнеоданнандықалайжасаужөніндегібалалардыңбілімдерінтолықтырып жүйелеу. Диқаншылардыңеңбегінқұрметтеугетәрбиелеу.	**Картотека №10** **Жер,су,ауа** **Мақсаты:** балаларға берілгентапсырмаларды тез шешуге,жылдам жауап беруге,жерде ,ауада, суда не болатыны дұрысайтуға төселдіру,қоршаған ортағақамқорлық сезімен тәрбиелеу	**Картотека №12** **«Гүлдерді күтеміз»** **Мақсаты:** балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын қалыптастыру.	**Картотека №9** **«Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.	**Картотека №17** **«Жыл атасы»** **Мақсаты:** Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				

Серуенгедайынды қ	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.	Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.

Тәрбиелеубілімберупроцесініңциклограммасы

«Сұңқар» ересек тобы

24.04 – 28.04.2022ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	**Картотека №6** **«Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту,мезгілдерді атауларын үйрету (қыс,көктем,жаз,күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау.	**Картотека №10** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балаларды алдын-ала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру , жолда жүру ережесін меңгерту дағдысын қалыптастыру.	**Картотека №11** **«Әдептілік»** **Мақсаты:** Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету. Бала бойына мейірімділік, қайырымдылық, адамгершілік және де басқа жақсы әдеттердің орнығуына барынша мүмкіндік жасау.	**Картотека №12** **Қайсысы қайда тіршілік етеді** **Мақсаты:** жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу,олардың мекен-жайын анықтау. Сөздікқорынмолайту.	**Картотека №13** **«Экологиялық бағдаршам»** **Мақсаты:** Балаларды табиғат сұлулығын көріп, сезіне білуге, оны қорғай білуге тәрбиелеу.Табиғатқа деген сүйіспеншілігін сақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы білімдерін алттыру.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Қуанамыз, біргеміз, Бөлінбейді іргеміз. Аясында достықтың, Бір жүреміз күнде біз! **Дене шынықтыру**	Қайырлытаң! Ормандар мен далалар. Қайырлытаң! Достасқан бар балалар. Қайырлытаң!	Қоршаған өмір әлемі, Не деген көркем, әдемі! Сол сұлулықты сақтайық,	Қайырлы таң, құсқа, аңға да, Қайырлытаң ,жайдары жанға да,	Ертетұрыпкүнде мен Тереземдіашамын. Сәлемдеймінкүнге мен Шаттықәнгесаламын.

		Біздің бала бақшамыз. Қайырлытаң! Жора-жолдас, ұл мен қыз! **Музыка**	Мадақтайық, мақтайық! **Дене шынықтыру**	Қайырлытаңалғаассын, Кешкедейінжалғассын! **Музыка**	**Денешынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Ой қозғау.** Балалар, елестетіп көрейікші, сендер мен біз орман алқабына тап болдық. Мұнда кіммен кездесуге болады? (жануарлар) Дұрыс, бірақ жануарлар адамдардан қорқып, оларды айналып өтуге тырысады. Бірақ орманда бізден қорықпайтын адамдар бар. Олар өте кішкентай және олар барлық жерде - ауада, жерде, ағаштарда, гүлдерде өте көп. Бұл кім деп ойлайсың? (бұл жәндіктер**)** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** **1**.Екі басы жұдырықтай Ортасы қылдырықтай/**құмырсқа/** **2.**.Ызыңдап ән салыпЛас жерге қонады./**шыбын/** **3**.Тоқыған ауы – шыбынның жауы/**өрмекші /** **4.**Гүлдерге қонады.Шырынын сорады Түрі – түсі сары – ала Бұл не ?/**ара /** **5.**Өзі кілем түрінде, Құдды қырдың гүліндей, Гүлге қонса кетеді, Айырмасы білінбей. **/көбелек /** **АКТ технологиясы.**	**Қызығушылықтарын ояту.** Балалар мен ертегі кейіпкерлерінен хат алдым. Келіңдер дөңгелене отырындар, мен сеңдерге хатты оқып беремін. «**Қымбатты балалар!** Біз ертегі орманның тұрғындарымыз. Сіздерді қонаққа шақырамыз...» Сендер қонаққа барғыларын келе ме? **Ой дамыту.** біз қонаққа бармас бұрын, бұл хат қай ертегіден екенін табуымыз керек. Біз жұмақтарды шешуіміз керек. **Миға шабул** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Шарты: Жасырған жұмбақты жылдам шешу Көлге жапқан қақпақ, Сіресіп тұр, Қатты ақ. (Мұз) Мысықтан бұл қорқады, Бұдан піл қорқады. (Тышқан) Қылдай белі бүгілген, Өзінен де жүгі үлкен. (Құмырсқа) Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын, Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың (Жаңбыр)	**Қызығушылықты ояту.** Балалар, бүгін бізде ерекше кездесу болды. Музыкалық автобуспен жәндіктер еліне саяхатқа шығамыз. Барамыз ба?**Балалар: Иә!** Балалар, сендер жұмбақтарды жақсы көресіңдер ме?Балалар: Иә! **Олай болса маған оларды тезірек табуға көмектесіңдер.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Шарты:** Жәндіктер туралы жұмбақтар. **1-аялдама:** **Дид ойын: «Жәндіктерді бүкте»** Балалар, айтыңдаршы, жәндіктерде не бар? Балалар: антенналар, табандар, көздер және т.б. балалар жәндіктерді бүктей бастайды	**Тосын сәт.** Ызылдап біздің тобымызғада ара ұшып келіпті. Келіп біздің гүлімізге қонып жатыр балалар көрдіңдерме. Олай болатын болса қәзір біз тіл және саусақ жаттығуын жасайық. Ол үшін қолымыздың үш саусағын қосып ұстаймыз — Ағайынды аралармыз, — Еңбек үшін жаралғанбыз — Ззз -ззз- ззз — Шыбын іздеп күні бойы, — Гүл бақшаны аралаймыз — Ззз — ззз –ззз — Қалмай ұшып соңынан — Ара қуды Мұратты — Ззз- ззз – ззз Әсел гүлді жақсы көреді. — Шағып алып қолынан — Досымызды	**Тосын сәт.** Есік қағылып хат келу. **Ой қозғау.** -Бұл хат кімнен деп ойлайсыңдар? Бұл хатты Ернар мен Жанар деген балалар жазыпты.Олар орманнан саңырауқұлақтар терген екен. Алай да саңырауқұлақтың қайсысын жеуге болатын дығын білмейді екен. Сол себепті сендерден көмек сұрап хат жазыпты. Көмектесеміз ба?. **Орманға саяхат.** **Ой қозғау.** Сұрақ жауап Балалар, орманда табиғат аясында қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? - Қандай жәндіктерден абай болу керек? -Осындай жағдайларды болдырмау үшін не істеу керек? -Тағы да қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек? **Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелері:** 1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал! 3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі 2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма! 3.Жануарларға зиян

	Слайд. Жәндіктер туралы түсіндіру. **Сұрақ жауап.** Жәндіктердің аяғы нешеу? Олар иісті сезе ме? Ұша алатын (секіретін, жорғалайтын) жәндіктерді атаңдар. Ең мазасыз жәндікті кім біледі? Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, әлде зиянды жәндік пе? **Тосын сәт** **Аудио дыбыс.** Ой балалар ненің даусы. Бұл көбелектің даусы ғой Экраннан көбелекті көрсету. көбелектерге бір жайсыздық болыпты. Олар жаңбырға түсіп қалды. Жаңбыр көбелектердің бояуын жуып тастаған. Көбелектердің қайтадан әдемі болуына көмектесейік. **Дид ойын: «Көбелекке көмек»** **Шарты:** Көбелектерді бояу. **Сергіту сәті:** Көкбелектер ұшады Айнала құлпырады Гүлдер бүршік жарады Бәрі жақсы болады. **Дыбыстық жаттығу.** құ-құ-құ - еңбек сүйгіш құмырсқа лік-лік-лік – ұшып жүргенинелік кө-кө-кө – гүлге қонды көбелек қо-қо-қо-қоңыз **Дид ойын: «Көбелекті гүлге қондыр»**	Аласа ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар (Тоқты) Жарайсындар, балалар сендер жұмбақтардың жауабын таптыңдар. Бұл кейіпкерлер қай ертегіде кездеседі? -Дұрыс, бұл кейіпкерлердің бәрі «Кім күшті» ертегісінде кездеседі. Сендер ертегі әлемінде көретін ертегіні тауып алдыңдар. Жарайсындар ! **Ой қозғау. АҚТ технол жұмыс. «Кім күшті» ертегісін көрсете отырып, түсіндіру.** Ал, енді көздерінді жұмып 1-5 дейін санаңдар Ертегігелер еліне қош келдіңдер! **Дид ойын: «Кім күшті?»** ертегіні сахналау. Әр бала бет перде киіп ертегіні сахналайды. Мадақтау. **Балабақшаға оралу.** Көздерінді жұмып 1-5 дейін санандар Міне біз сүйікті балабақшамызға оралдық. **Сұрақтар ілмегі** Сендер қандай ертегіні тамашаладыңдар? -Сендерге ертегі ұнады ма? -Қай кейіпкер сендерге қатты ұнады? -Кім өз ролін жақсы орындап шықты? Қортынды.	Барлығы жасайды! **Ой қозғау.** **Сұрақ –жауап.** Балалар, араның басы қандай геометриялық фигураға ұқсайды?**Балалар: шеңбер.** Ал масаның денесі қандай пішінге ұқсайды? **Балалар: сопақ.** Қандай фигураларды білесіңдер? **Балалар: үшбұрыш, шаршы.** **2-аялдама** **Тіл ұстарту жаттығуы.** - ара сияқты ызылдайды маса боп ән салайық - шегірткедей сайрайық. Жарайсыңдар! **Ой, балалар, біз көбелекті мүлде ұмытып кеттік!** Қалай ойлайсыңдар, көбелек таңертең жаттығу жасайды ма?**Балалар: Иә!** Мен көбелек күнде таңертең жасайтын жаттығуларды орындауды ұсынамын!	жылатты. — Ууу-ууу-ууу **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Жұмбақ жасыру:** Гүлдерге қонады Шырынын сорады Түр-түсі сары ала Бұл не сонда?**Ара** Жұмбақта не жайлы айтылған. Аралардың үйін (Омарта) дейміз. Аралар дәмді не арқылы сезеді? Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, зиянды жәндік пе? **Дид ойын: «Аралар»** **Шарты:** аралар сияқты дыбыс шығарып, қимылдар жасау арқылы омартаға жету. Бастамас бұрын балалармен пікірталас жүргізу. **АҚТ технол жұмыс. (Слайд арқылы)** Гүлзардағы гүлдерден қандай араларды көрдіңдер? Олар қалай ызылдайды? Аралар гүлдерден бал жинайды. Оны аюжақсы көреді.Ол омартадағы балды жеуге тырысады.	келтірме, қамқорлық жаса! 4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет! 5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма! **Ернар мен Жанар балаларды қарсы алады.** **АҚТ технологиясы. Слайд көрсету.** Саңырауқұлақтар Түсіндіру. **Сергіту сәті.** Саңырауқұлақ болайық, Тізе бүгіп отырайық. Жаңбыр жауса көтеріліп, Өсіп-өсіп алайық. **Балабақшаға оралу** **Сұрақтар ілмегі.** Орманнан алған әсерлерін бөлісу үшін балаларды екі орталыққа бөлу. **Дид ойын: «Не қауіпті»** **1-орталық.** балаларға табиғатқа серуенге барғандағы қауіпті деп санайтын өсімдіктер мен жәндіктердің суретін құрастырып түсіндіру. **2-орталық** балаларға «Табиғаттағы мінез-құлық ережесі» тақырыбында табиғатқа серуенге барғанда нені істеуге болмайды деп санайды,соған байланысты суреттерді жапсыруды ұсыну. Балаларды мадақтау. Жұлдызшалар беру.

	Шарты: «р түрлі гүлдер мен көбелектер берілген, гүлдің түсіне сай көбелектерді жапсыру. **Қорытынды.** Бүгін біз нелер жайлы айттық? Оларды біз сөзбен қалай атаймыз? Білетін жәндіктерді атаңдар? Балалардың жауаптары. Мадақтау.	Белсенді қатысқан балаларды мақтап , мадақтау .	**Сергіту сәті: «Көбелек».** **Таңертең көбелек оянды.** (Бірқалыпты қол қимылдары) **Созылды, күлді.** **(**Мәтінге сәйкес қимылдарды орындау) Бірде ол шықпен жуылды. Екі - әдемі дөңгелектелген**.** Үш - еңкейіп, отырды. Төрт – ұшып кетті.(**2 рет)** **Жарайсыңдар.** Нағыз көбелек жаттығуы! **Ой дамыту.** **Дид ойын: «Жәндіктер қалай қозғалады?»** Балалар, енді мен сендерге бір қызықты ойын ойнауды ұсынамын. Мен допты лақтырып, бір жәндіктің атын айтамын, ал сендер маған оның қалай қозғалатынын айтуларың керек пе? Жақсы ма? **Қызықты әңгімелер.** Тәрбиеші: Балалар, сендер жер бетіндегі	Аралар оны жолатпайды. (балалар ыз-ыз-ызыңдағанын келтіреді) **Дид ойын: «Аралар мен аюлар»** Балаларды топқа бөлу. **1-топ:** Араның ұясын жапсыру. **2-топ:** аюды бояу. **Дид ойын: «Аралар қалай ұшады?»** **Көзге жаттығу:** Аралар сендермен ойнағысы келеді. Сендер олардың ызыңдап қалай ұшатынын байқап, көздеріңмен ілесіп отырыңдар. Аралар жоғары, төмен, оңға, солға ұшады. **Дид ойын: «Аралар әлемі»** **Шарты:** Қиынды суреттер арқылы араның бейнесін құрастыру. **Қортынды. Ой дамыту.** Егер жәндіктер жер бетінен мүлдем жойылып кетсе не болар еді? Олар жазда көп бола ма? Жәндіктер қайда қыстайды?	

			ең күшті кім екенін білесіңдер ме? **Б:Құмырсқа!** Ол өзінен 10 есе ауыр салмақты көтереді! Құмырсқаның үйі қалай аталады? **Құмырсқаның илеуі.** **Дұрыс.** Ал құмырсқа илеуіндегі ең бастысы - құмырсқа ханшайымы**.** Ал түнде ұшатын, құлағыңа ызылдайтын не? **Балалар: Маса** Масалардың құлағы бар деп ойлайсың ба? **Балалар: Иә!** Тәрбиеші: Сонымен біздің шытырман оқиғамыз аяқталды. Қайтатын уақыты келді. (балалар орындықтарға отырады және музыка әуенімен балабақшаға қайтады) Сендерге біздің саяхатымыз ұнады ма?Балалар: Иә!	Кейбіреулері құрт, қуыршаққа айналады.Кейбіреулері тасалау жерге тығылып, ұйқыға кетеді **Балаларды бағалау.**	
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				

Серуен	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.	**Серуен № 15** Аспанды бақылау.	**Серуен № 13** Ауа- райын бақылау.	**Серуен № 16** Транспортты бақылау	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы	**Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	**№ 2** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені №6** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**Жаттығу кешені №7** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені №8** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	**Жаттығу кешені №9** Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кел, тыңдайық ертегі.** **«Балапандар» ертегісі** **Мақсаты:** Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу. **«Қонаққа барамыз»** Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.	**Суретпен жұмыс.** **«Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:**Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру **Саусаққа арналған жаттығу:** Бала,бала,балапан, Қане,қайсы алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат, Бала,бала,балапан, Қане,қайсы,алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат .	**Дидактикалық ойын** «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды. **Дид ойын: «Мүсіншілер»** Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады.	**«Біздің шаңырақ»** **Е.Өтетілеуов** Атамнан басталар Әжеммен қосталар Отбасым мынылар: Ең жақын адамдар Әкем мен анам бар Бір туған ағам бар Бір туған апам бар... Бәрін жақсы көремін Еркелеймін еремін!	**«Жүргізушілер. сюжетті рөлді ойын** **Мақсаты:**Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу **Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»** Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні даланның. «Ботам» деуіәжеңнің, Тыныштығыәлемнің.

Балалармен Жеке жұмыс	**Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»** **Мақсаты:** бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады. **Өнім арқылы саралау** **4К-командамен жұмыс**	**Дид ойын.** **«Аңдарды табайық»** **Мақсаты:** Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.	**Дид ойын.** **«Қуыршақты оятпа»** **Мақсаты:** Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.	**Қим ойын.** **«Аю мен балалар»** Мақсаты: сөздерін айтып тұрып, қимылын жасау, тез қимылдауға баулу	**Дид ойын.** **«Атын атап бер»** Мақсаты: ойыншықтардың атын атайды.
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.	**Серуен № 15** Аспанды бақылау.	**Серуен № 13** Ауа- райын бақылау.	**Серуен № 16** Транспортты бақылау	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.	Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: « Сұңқар» ересек тобы

02.05 – 05.05.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.			
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Картотека №6** **Дид ойын:** **«Жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Балалар жыл мезгідері туралы түсініп,мезгілдерді атауларын атай алады.	**Картотека №7** **Дид ойын:** **«Мамандықтың бәрі жақсы»Мақсаты:** Балалар әр түрлі мамандықпен таныса отырып, еңбекті құрметтеуді түсінеді.	**Картотека №10** **Дид ойын:** **«Жол әліппесі»** **Мақсаты:** балалар көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол белгілерін түсінеді.	**Картотека № 4** **Дид ойын:** **«Құстар біздің досымыз»** **Мақсаты:** Балалар құстар туралы өз ойларын айта алады.
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан			
Таңертенгі жаттығу	**Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген** **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**			
Таңғы ас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Қуан, шаттан алақай! Қуанатын күн бүгін Күліп шықты күніміз, Қайырлы таң! Қайырлы таң! **Музыка**	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін. **Дене шынықтыру**	Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз. **Музыка**	«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Дене шынықтыру**
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қызығушылықты ояту.** Саяхатқа шыққыларың келе ме? -Мен сендерге сиқырлы кілемшемен саяхаттауды ұсынамын.	**Қызығушылықты ояту.** **«Сурет көрмесі» әдісі** Әр түрлі июстрациялар қарау. **Миға шабул әдісі.** **Доп лақтыру арқылы сұрақ қою.**	**Қызығушылықты ояту**. **АҚТ технологиясымен жұмыс.** **Көгілдір экраннан саяхатшы шығады.** Мен саяхат жетекшісімін	**Ой қозғау** Бүгінгі бүгін біз ұлттық оюлар жинау арқылы тапсырма орындап бал жинаймыз. Ендеше сұрақтар аялдамасына барамыз.

	Дид ойын: «Кілемше өрнегі» **Шарты:** Ермексаздан кілемшеге өрнек салу. **Бәріміз бірге: 1,2,3- кілемше ұш** **1 аялдама:** -Сонымен,біз кілемшемен туған өлкеміздің үстінен ұшып бара жатырмыз. Біздің Отанымыз қалай аталады? Отанымыз туралы әңгімелеу. Отанымыздың аумағы әртүрлі түспен боялған.Сары,жасыл, қоңыр,көк түс те бар. Бұл еліміздің табиғатының алуан түрлі екенін көрсетеді. Осы түстер нені білдіреді? -Балалар,біз қазір елді мекендер үсті-нен ұшып барамыз: кішкентай үйлер, киіз үйлер, жайлауда мал жайылып жүр, ешқандай көлік түрлері, түтіндеп жатқан фабрикалар мен зауыттар көрінбейді. Табиғаты әсем,ауасы таза, суы мөлдір. Бұл не екен?(Ауыл). **Ой дамыту.** Суретке сөйлем құрау. **Ауыл туралы кім тақпақ біледі?** Біздің ауыл тамаша! Көз тоймайды қараса... Ағып жатыр өзені, Шулап жатыр шағала	-Балалар біздер Қандай Республикада тұрамыз? - Отан деген не? -Отан деген сөзді қалай түсінесіңдер? **Ширату әдісі** Отан туралы өлең оқу. **Отан. Ж Әбдірашев.** «Отан - атам, Отан - әкем!» Осы сөзім қате мекен?! Қате болса,Неге біздер Дейміз оны «Атамекен?!» «Отан - әжем, Отан – анам!» Туған жер! деп, Ол бекерге аталмаған..... Атам, әжем, әкем, анам Төртеуі де «Отан!» маганӨлеңнің мазмұнын, мағынасын балаларға түсіндіру. **Сергіту сәті:** Саусақтар шыншыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал,піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **Дид ойын: «Өз мемлекетінің туынды тап»** Шарты: үстел үстінде әр мемлекеттердің тулары суретте бейнеленген, балалар ішінен өз мемле-кетінің туын табу керек **Балаларды мадақтау.** **Дид ойын: «Мен бастаймын, сен аяқта»** -Бәйтерек ..... орналасқан. -Менің Отаным.....	Мен сендердің туған жер , ауыл қала туралы не білетіндеріңді білгім келеді. Мен осылай барлық жерде саяхат жасап балалардың білімін тексеремін. Менің тапсырмамады орындайтын болсаңдар үш рет қол соғыңдар. Тапсырмаларды топқа бөліп орындау. Түрлі түсті шарлар арқылы топқа бөлу. **Ой қозғау.** **«Топтастыру»** **1-ші топ. тапсырма** **Қызыл шар. Шарды жару** Педагог жетекшілігімен ойын: «Бұл қай мезгіл?» Қыс мезгілінің көрінісін мнемокесте арқылы айту Сөздік жұмыс жүргізу. **2-топ. тапсырма.** **Жасыл шарды жару.** -Құрлымдалған ойын: «Кім жылдам?» Құрастыру Ауыл суреттері. **Ашық сұрақтар** -Суретте не көріп тұрсың? -Балалар не істеп жүр? -Қандай малдарды көріп тұрсыңдар? **Сергіту сәті:** Төскейден жел еседі, Төбемнен бұлт көшеді, Туған жерім мен үшін, Көк майсасын төседі. (қимылмен көрсету) **3 –топ тапсырма.** **Көк шарды жару.** Ойлау қабілеттерін арттыру **Дид ойын: «Сипатта»** **Шарты:** Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.	Балалар кішкене паравоз құрастырып алайық. **Дид ойын: «Сиқырлы пішіндер»** **Шарты:** Пішіндерден паровоз құрастыру. Түсін пішінін атау. **1 аялдама:** Суретпен жұмыс **АКТ технологиясы.** Менің Қазақстаным Балалар суретке қарап әңгімелеп береді. **«Астанам»** Болашаққа бастаған, Шарықтайды асқақ ән. Елордасы Отанның, Мақтанышым – Астанам. **2-аялдама:** Балаларды топқа бөлу. Елтаңба тобы, Ту тобы. **1- топ: Елтаңба.** **Дид ойын: «Хан шатыр»** **Шарты:** Хан шатырды қиынды суреттерден құрастыру. **2-Топ Ту** **Дид ойын: «Зәулім Бәйтерек»** **Шарты:** Бәйтеректі қағаз бетіне ретімен жапсыру. **3-аялдама.** **Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»** **Шарты:** бастаушы бала біреуінің артына білдірмей тақияны тастау қажет. Тақия тастаған бала қуады. Жетіп алса, ойынды бастайды. **4-аялдама.**

	2- аялдама -Бұл еліміздің ең басты қаламыз Астана. Астананың үстінен ұшып барамыз. -Астана қаласындағы ғимараттардың суреттерін көрсету, сөйлем құрау **3- аялдама:** **Дид ойын: «Жақсыма?»** -Күн шыққаны жақсыма? -Жел соққаны жақсыма? Достарыңмен бірге жүрген жақсыма? Анаңды құшақтаған жақсыма? Отаныңда өмір сүрген жақсыма? -Үйде болған жақсыма? -Би билеген жақсыма? -Отанымның азаматы болған жақсыма? **Жарайсыңдар!** **4- аялдама. Тосын сәт.** **Күннің қонаққа келуі.** -Сәлеметсің бе,Күн шуағы! Сенің шуағың ертемен бізді оятты. Күн шуағы бізге әрдайым нұрын шашады. Рақмет саған! Біз өстік,саған қарай қол созамыз, Бір-бірімізге жақсы көңіл күй сыйлайық. Күн шуағы,сен бүгін бізбен бірге бол! Балалар күн көңілсіз сияқты, ол күлмейді.	-Астанада әдемі ғимар..... -Мен Отанымды ..... **Дид ойын: «Көпір».** **Шарты:** Еденге ұзынша лента «көпір» ретінде төселеді. Лентаның екі шетінен екі топтың балалары бір-біріне қарама-қарсы шығады. Балалар көпірден бір-біріне көмектесіп жол беріп, орындарын ауыстырып өтуі керек. **Балаларды мадақтау**	**4-топ тапсырма.** **Сары шарды жару.** **Туған жер туралы тақпақ** **<u>Өтебай Тұрманжанов</u>** Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! **Дид ойын: «Сылдырмақ үні»** Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру. **Шеңберге жиналу.** **Ой қозғау** -Туған жер деген не? -Біздің туған жеріміз қандай? Жақсы сөздер айтқанда шапалақтау. Саяхатшы мадақтау, қоштасу. **Рефлекция** Балаларды мадақтау. Смайлктер беру.	**Тіл ұстарту жаттығуы.** Лау лау лау, желбірейді жалау Лау, лау, лау биікте тұр жалау **Дид ойын: «Жалаушалар»** **Шарты:** әр түрлі жалаушаларды салып бояу. Жарайсыңдар Біздің қайтатын уақытымыз болды, пароозымызға мініп қайтайық. **Топқа келу** **Сұрақ-жауап.** **Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»** Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру. Балаларды мадқтау.

	Күн, күн сен неге көңілсізсің? **Тәрбиеші:** Менің шуақтарымды орманда ағаштар, құстар, өзендер алып қалды. Мен сондықтан көңілсізбін. Балалар күнге көмектесеміз бе? **Дид ойын: «Күн шуақтары»** Балаларды топқа бөлу. **1-топ:** Күннің шуақтарын құрастыру **2-топ:** Шуақтарын сары түспен бояу. **3-топ:** Күнге шуақтарын жапсыру. **Қортынды.** **Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.** **Туған өлке** Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу,неткен көркем, Осы менің туған өлкем!			
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.			
Серуен	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 15** Аспанды бақылау.	**Серуен № 13** Ауа- райын бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан			
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.			

Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау			
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау			
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№ 3** «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.	**№5** "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау	**№6.** арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	**№7** «Күннің ояну» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан			
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Дид ойын: «Сиқырлы фигуралар әлемі»** Шарты: Геометриялық фигураларды, денелерді көлемі, өзара ұқсастығы бойынша құрастыру. Балаларға геометриялық фигуралар, денелер, пирамидалар, лотолар, пазылдар таратылады. Фигураларды көлемі, өзара ұқсастығына байланысты құрастыру тапсырылады **Ой қозғау.** **Логикалық сұрақтар.** Аспанда қанша күн бар? Үшбұрыштың неше бұрышы бар?	**«Логикалық тізбек ойыны»** Шарты: 2 қызыл шеңбер 2 жасыл үшбұрыш қойылған, бала арман қарай ойланып тізбекті жалғастыру керек яғни ол 2 қызыл шеңбер мен,2 жасыл үшбұрыш қойып жалғау керек. Болмаса 3 жеміс суретін ,1 машина суретін қоямын, бала жалғасын табу керек	Балалар,мен сендерге бір қызық ертегіні оқып беремін. Бұл ертегі осы сыйқырлы пішіндерге байланысты. Мен қандай пішіндерді айттым . Сол пішіндерді көрсетесіңдер. Мұқият тындаймыз. Ерте,ерте, ертеде қызыл түсті төрт бұрыш өмір сүріпті.Оның достары болмапты.Ол бір күні ойнап жүргенде сары үш бұрышпен танысады,екеуі бірге көк дөнгелеке қонаққа барады.Олар үшеуі қызыл төрт бұрыш,сары үш бұрыш,көк дөнгелек дос болады.Сонымен бұл ертегіде қандай пішіндер дос болыпты? **Ой қозғау.** Ертегіде қандай пішіндер дос болған? Балалардың жауаптары.	**Дид ойын: "Күн мен түн»** "күн"- дегенде қолдарымыз бен шапалақтаймыз,"түн"- дегенде ұйықтап қаламыз. **тапсырма.** Балалар сендердің алдарында конверт бар, сол конвертті ашып ішіндегі күндіз жасалынатын жұмыстарды бөлек, түнде жасалынатын жұмысты бөлек орналастырамыз.

	Бір жылда неше мезгіл бар? Қолғапта қанша саусақ бар? Төртбұрыштың неше бұрышы бар? Адамда неше көз бар? Жұлдыздың неше бұрышы бар?		Дид ойын: «Пішіндерден үй құрастыру» Қандай пішіндерден үй құрастырдыңдар?	
Балалармен жеке жұмыс	**«Әдемі гүл»** **Ойынның мақсаты:** Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету,саусақ моторикасын дамыту	**«Үй жануарлары»** Ойын мақсаты: Үй жануарларын айта білу олардың дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету.	**«Мамандықтың бәрі жақсы»** Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру,өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.	**Танып ал да, атын ата** Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.
Серуенге дайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.	**Серуен № 15** Аспанды бақылау.	**Серуен № 13** Ауа- райын бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.			
Балалардың үйге қайтуы	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: «Сұңқар» ересек тобы

08.05 – 12.05.2023ж

Күнтәртібініңүлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, кеңесберу	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Картотека №2** **Дид ойын: «Тәрелкесіне қарай кесесін таңда»** Мақсаты: Түстерді айырып, топтай алады.	**Картотека №3** **Дид ойын: «Жыл мезгілдері»** Мақсаты: Балалар жыл мезгідері туралы және мезгілдерінің атауларын (қыс, көктем, жаз, күз)атай алады.	**Картотека № 4** **Дид ойын: «Заттық фриздер»** Мақсаты: Заттарды көріп сипаттау арқылы қоршаған орта жайлы өз ойын айта алады.	**Картотека №7** **Дид ойын: «Нан дастарханға қалай келеді?»** Мақсаты: Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде айта отырып, диқаншылардың еңбегін құрметтеуді біледі.	**Картотека №9** **Дид ойын: «Үй жануарлары»** Мақсаты: Балалар үй жануарлары мен төлдерін ажыра біледі. олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін айта алады.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан.				
Таңертенгіжаттығу	Мамыр айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	Достар бірге жүреміз Бірге ойнап күлеміз Бірге балық аулаймыз Міне біздер қандаймыз **Дене шынықтыру**	Жарық болсын күніміз Жарқын болсын үніміз Елін сүйіп ер жетер Біз болашақ гүліміз **Музыка**	Күнмен бірге тұрамыз , Құспен бірге ән саламыз Қайырлы таң! Ашық күн! Көңілді біз баламыз. **Дене шынықтыру**	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөнгеленгеншеңберді. . **Музыка**	Қолалысып, қәне, біз, Достасайықбәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдаршеңберге. Қандайжақсыбіртұру, Достармененбіржүру ! Қандайжақсыдос болу! **Дене шынықтыру**

Білімберуұйымының кестесібойыншаұйы мдастырылған іс-әрекет	**Мейрімділік асыл қасиет** **Қызығушылықты ояту.** Балалар, бүгін таңертең топқа кірсем, үстелдің үстінде бір хатты көрдім, ол сендерге жазылған. Бұл хаттың кімнен келгенін екенін білгілерің келе ме? Бұл мейрімділік елінен келіпті. Хатты оқып көрейік. Құрметті балалар! Біз мейрімділік елінен Ару мен Арман атты достарың сендерге хат жазып отырмыз. Біздің Маржан, Мұрат, Сауле деген достарымызға көмек керек. Олар мейрімділік елінен алыстап кетті. Біз оларға көмек беріп оларды мейрімділік еліне қайтаруымыз керек. Сендер бізге көмектесесіңдер ме?Сендер тапсырмаларға жауап берсеңдер, біз оны достарымызға көрсетеміз. Балалар көмектесеміз бе? Б: Ия **1-тапсырма:** **Дид ойын. «Жақсы деген немене, жаман деген немене»** Шарты: сурет арқылы өз ойын жеткізе білу. Сұрақ: Суретте қандай мезгіл? 1-суретте Балалар не істеп жүр? Бала әжейге қалай көмектесіп жатыр?Неліктен? Баланы қалай бағалаймыз? 	**Қызығушылықты ояту.** **Ғажайыптар әлемі бізге сыйлық дайындап қойыпты..** сыйлықты тауып көрейік. **Түстер бойынша топтарға бөлу.** **Дид ойын: «Өз түсіңді тап»** **Шарты:** Түстерді тапдап алады. Төрт түсті топтарға бөлінген балалар бөлмені аралап жүріп, өздерінің қолдарындағы дөңгелектің түсіне байланысты жасырылған конвертті тауып алып, ішінде не (барын байқайды. Жасырылған конверттің ішінен әдептілікке (байланысты мазмұнды суреттер шығады. **Ой дамыту.** **АҚТ технол жұмыс.** **1 суретті әңгімелеу** Суреттен бір қыз баланың таяқ таянған қарт кісіге қамқорлық көрсетіп, көшеден өтуге көмектесіп тұрғанын көріп тұрмыз. Бұл қыз өте қайырымды екен. Біз де осы қыз сияқты қайырым боламыз. Түйіндеу. - Тамаша, балалар! біз көп жақсы істерді жасай білуге үйренеді екенбіз. **2 суретпен жұмыс.** Екінші суреттен табиғат аясында ағаштарға су құйып, гүлдердің түбін қопсытып жатқан бір топ балаларды	**Ғажайып сәт.** Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. Сәлеметсіздер ме! Қуыршақтар хат алып келеді. Педагог: Қараңдаршы, бізге хат келіпті (ішінде алдын ала салынған балалардың ата-аналарының суреті). Қандай керемет, мына суретте кім бар? Бала отбасы мүшелерінің фотосуреттерін тауып, олар туралы әңгімелейді. **Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).** Ә-ә-ә – әже Ә-ә-ә – әке І-і-і- ің-ің – сің-лі. **Ой дамыту.** Суретті сипатта. Отбасы мүшелері не істейді? Өз отбасың туралы әңгіме құра. **«Ой шақыру» әдісі.** **Суретпен жұмыс.** **АҚТ технол** Слайд – Суретте не көріп тұрсыңдар? -Суреттегі балаға ат қойыңдар. -Қай баланың ісі сендерге ұнады? – Осы суреттен не байқадыңдар? -Қай балаға ұқсағың келеді? -Не үшін ол балаға ұқсайсың? **Дид ойын: «Жақсы деген немене, жаман деген немене »**	**Қызығушылықтарын ояту.** АҚТ технологиясымен жұмыс. Әже шығады. **Әңгімелесу.** Қандай жылы, әдепті сөздерді білесіңдер? Әдепті балалар қандай болады? Әдептілік дегенді қалай түсінесіңдер? **«Әдепті баламыз» өлеңі** Сыйлап үлкен ағаны Сәлем берген баланы Кім дейміз? Әдепті екен бұл дейміз. Кітап, дәптер, қаламы Кір шалмаған баланы Кім дейміз? Ұқыпты екен бұл дейміз. Таудай биік талабы Жақсы оқитын баланы Кім дейміз? Үлгілі екен бұл дейміз. **Сергіту сәті** Досым, досым жан досым, Неге сонша шаршадың. Кане ұста қолымнан, Секір, секір, секірші, Бір серігіп аларсың! **Дид ойын: «Жалғастыр»** **Шарты: «Не істеуге болмайды?»** жалғастырады. 1. Үлкендердің алдын - 2. Кішкене баланы - 3. Құстарды - 4. Қыз баланы - 5. Құстың ұясын - 6. Үйге жүгіріп – **Дид ойын: «Топтастыр»**	**Ғажайып сәт.** **Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.** -Сәлеметсіздер ме?! Өткен тақырыпты қайталау. **Ойын «Кім көп біледі?»** Мазмұны: балалардың әрбір айтқан сөз, сөйлеміне фишка беріледі. Соңында фишкалар саналып, жеңімпазды анықталады. -Қандай мамандықтарды білесіңдер? (Ғарышкер, құрылысшы, сатушы, дәрігер) -Балабақшада кімдер жұмыс істейді? (Тәрбиеші, аспаз, мейірбике т.б) -Ата-аналарының кім болып істейтінін сұрайды. Сенің әкеңкім болып жұмыс істейді? (Менің әкем – дәрігер). **Педагог:** Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер? **Қазір бәріміз**

	2-суретте балалар қайдан келе жатыр? Әжейге не болды? 3-суретте ата мен бала туралы ойынды айт. **2-тапсырма:** **Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»** Шарты: Құстарға қамқорлық туралы өз ойын айту. Балалар нені көрді? Балалапан ұядан қалай түсіп кетті деп ойлайсың? Балалар балапанға қандай қамқорлық жасап жатыр?	көріп тұрмыз. Балаларға бірлесіп жұмыс істеген ұнаған сияқты. Олар өте көңілді. Біз де осы балалар сияқты айналамызға, табиғатқа қамқорлық көрсете аламыз. **3 суретпен жұмыс** Бұл суреттен сүйіспеншілігі мол, бір-біріне ыстық ықыласпен, аялы сезіммен қарап отырған дастарқан басындағы отбасы мүшелерін байқадық **4 суретпен жұмыс. «Мен де жақсы бала боламын»** Мақсаты: балаларды жағымды істерге жұмылдыру Мысалы: - Мен де атама орнынан тұруға көмектесемін. - Мен де ініммен ойыншықтармен бөлісемін. - Мен де үйдегі гүлге су құямын. - Мен де ата-анамның айтқанын тыңдаймын. - Мен де өз ойыншықтарымды шашпаймын. **Ғажайып сәт** Мына ғажайыптар әлемінің бізге дайындаған бірнеше сыйлықтары бар екен. - Бұл Бояу, кітап, пішіндер. - Балалар, бұл сыйлықтар бізге қандай көмек көрсете алады? Ой балалар мына жерден карта тауып алдым. Картадағы аялдамалардан қандай суреттерді көріп тұрсыңдар? **1-бет. Табиғат көрінісін бояу.**	Кітап бұрышына саяхат Суреттер қарау. Әдептілік туралы өз ойларын айту. **Ой дамыту.** **М.Төрежановтың «Қамқорлық» әңгімесін оқып, түсіндіру.** **Ашық сұрақтар әдісі** Әңгіме не туралы? -Нақысбек қандай іс істеді? -Оның істегені неге дұрыс деп ойлайсыңдар? -Назымбек Нақысбекке неге көмектеспеді? -Сендер олардың орнында болсаңдар не істер едіңдер? **Сергіту сәті.** Біз кішкентай баламыз, Өніп өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз. Қанат қағып ұшамыз, Қарлығаштай самғаймыз. **«Ыстық доп» әдісі арқылы қорытындылау.** **«Кімнің іс-әрекеті саған ұнады?»** **Шығармашылық бұрыш** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Жақсы әдеттерді Үлкен ағашқа жапсыру Жаман әдеттерді ағып жатқан суға жапсыру. **2-топ:** Адамдарға пайдалы табиғатты құрастыру. (орман, су, күн, гүл, құс)	Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы жақсы, жаман суреттерді топтастыру **Ыстық орындық** **Дид ойын: «Әдепті сөздер»** Балалар отырып бір біріне әдепті сөздер айтады. **Қ. Мырзаалиев.** **«Не үшін керек» өлеңді мәнерлеп оқып беру.** Екі құлақ не үшін керек? Жақсы сөзді есту үшін. Екі көзін не үшін керек? Жақсыларды көру үшін. Екі қолын не үшін керек? Еңбек ету үшін керек? Еңбек ету үшін керек Екі аяқ не үшін керек? Отаңына қызмет ету үшін керек. **Өлең мазмұны арқылы сұрақ –жауап.** **Шығармашылық топ** Балаларды топқа бөлу Өз еркімен жұмыс Қрастыру, мүсіндеу, жапсыру	**жағдаят шешейік. 1-жағдаят:** Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді. -Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың? Балалар жауап береді. **2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы.** -Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың? -Мен кешірім сұраймын. -«Кешір» деген сөзді айтамын. -Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды. **Ойын: «Ғажайып сөздер»** -Сәлеметсіз бе? -Өтінемін. -Рақмет, рақ-мет. -Кешіріңіз. Балалар жаңа сөздерді қайталайды.

	 3- тапсырма: **Дид ойын: «Табиғаттың досы кім?»** Шарты: Табиғатты қорғау туралы өз ойын айту. Суреттегі айырмашылықты өз ойыңмен айт. **Миға шабул:** **Дид ойын: «Не істеуге болмайды?»** 1.Үлкендердің алдынан.....(кесіп өтуге болмайды) 2.Кішкентай баланы.....(жылатуға) 3.Құстарды.....(атуға болмайды) 4.Қыз баланы.....(ренжітугеболмайды) 5.. Досыңды..... (ренжітугеболмайды)	Ол үшін бізге не көмектеседі. Әрине бояу. **Дид ойын: «Кішкентай суретшілер»** **2-бет. Тақпақтар әлемі деп жазылған.** Ол үшін бізге не көмектеседі? Кітап. Біз үйренген тақпақтарымызды айту керекпіз. **Дид ойын: «Ақындар»** **3-бет. Әр түрлі үйлер құрастыру**.Бізге пішіндер көмектеседі.Әр беттің тапсырмасын орындау. **Дид ойын: «Құрлысшылар»** **Қортынды** **балаларды мадақтау**	**3-Топ:** Күн шуағымен мүсіндеу. Бәрі бірге Жылы-жылы жүзбенен Күлімдейін қарайын Жылы-жылы жүзбенен Жүрегімді сыйлайын Балаларды мадақтау.		**Дыбыстық жаттығу** (айнамен орындалады). Ә- ә - ә - ә – ә – ә әдеп-ті, әдепті. Ө -ө-ө-өөті- не-мін, өтінемін. І-і-і - ке-ші-і-р-і-і-ң-ң-і-і-з, кешіріңіз **Дидактикалық ойын: «Не деу керек?»** **Шарты: Тақпақтарды тыңдап, назар аударамыз.** Қай жауабы дұрыс? Апаң сенің базардан Алма сатып әкелді. Ең үлкенін, жақсысын Саған таңдап әперді. **Не деп айтып жеу керек?** «Рақмет, апа!» – деу керек. Балалар жүр көшеде, Естілді шу-айғай. Сен де шықтың досыңды, Қағып кеттің байқамай. **Не деу керек?** **Жеке жұмыс** жүргізу. Ойын «Сұраққа жауап бер». Сен әдепті баласың ба?

	Дид ойын: «Не істеукерек?» 1.Үлкен кісіні.....(сыйлау керек) 2.Үлкеннің тілін....(алу керек) 3.Үлкендерге.....(сәлем беру керек) 4.Кішілерді....(қамқорлау керек) 5.Ата-ананың айтқанын.....(тілін алу,тындау керек) 6.Көлікте өзіңнен үлкен адамға...(орын беру.) 8. Абайсызда көршіңді немесе досыңды ренжітіп алсаң.....(кешірім сұрау керек) **Сендер барлық тапсырманы жақсы орындадыңдар** Осы тапсырмаларды телефонға түсіріп, мейрімділк еліндегі достарымызға жіберейік. **Аудио дыбыс** Рақмет достар, сендер бізге көмектестіңдер, біз енді достарымызға көмектесеміз. **Қортынды:** **Атам маған әрқашанда,** **Кішіпейіл бол деген,** **Атасөзімсанамда,** **Жасыүлкенгежол берем** **Сұрақ – жауап** Жарайсыңдар балалар				Иә. Мен әдепті баламын. Досыңды ренжітсең, кешірім сұрайсың ба? Иә. Досымды ренжітсем, кешірім сұраймын **Шығармашылық топ** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ: Әжеге көмектесу суреті** Суреттеі құрастыр, өз ойыңды айт. **2-топ: Көбелекті гүлге қондыр.** Гүлге көбелектерді жапсыру Өз ойыңды айт. **3-топ.Анама гүл сыйлаймын** Гүлді мүсіндеу. Не үшін сыйлайсың, өз ойыңды айт
Серуенгедайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 10** Күнді бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау**.**	**Серуен № 12** Аула сыпырушы еңбегін бақылау.	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан				

Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртінде п ұйқыдан ояту, сауықты рушарал ары	**№4 1. Ояну** Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттанып ойнайық.	**№5 1. Ояну** Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.	**№3** Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылып бір алайық.	**№61. Ояну** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**№81. Ояту** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүст і ойындары, бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**Дидойын? «Сөйлемді жалға»** **Мақсаты:** адамның белгілі бір кәсібіне байланысты сөздер мен сөз тіркестерін пайдаланып сөйлемдерді аяқтай білуге дағдыландыру. Аспаз ... тазартады (балық, көкөністер, ыдыс-аяқтар ...) Кір жуушы ... (орамал, төсек-орын, халаттар ...) жуады. Тәрбиеші таңертең балалармен ... (жаттығулар жасайды, таңғы ас ішеді, сабақ жүргізеді ...) Қыста аулада сыпырушы ... (қар күректейді, аумақтарды тазартады, жолдарға құм себеді ...) т.б. **Дид ойын: «Кім тапқыр»** **Балаларды топқа бөлу** **1-топқа жұмбақ** Өскен шашты жаратпайтын, Қайшысы бар жалақтайтын.	**Көңілді шеңбер «Дос болайық бәріміз»** Армысың досым, Кел, маған қосыл. (Қолмен шақырады). Алақанға салып алақан, Шеңберге бірге тұрайық. (Қолдарын ұстайды). Жер шарындай айналып Әлемге жарық, ұқсайық. (Айналады). Қолымызды көтеріп, Күннің нұрын алайық. (Қолдарын көкке созады). Ортамызда күн нұры, Құшаққа оны алайық. (Құшақтасады). Барлығы хормен: Шаттанамыз бәріміз, Өміріміз көңілді. Мәңгілік достықпен Мақтанамыз бәріміз!	**Ғажайып сәт.** Есік қағылады. Топқа бауырсақ кіреді Сәлеметсіңдер ме, балалар, мен атам мен апамнан ойнап жүріп адасып қалдым, сендерден көмек сұрап келдім. - Балалар, бауырсақ ертегісін білесіңдер ме? - Бауырсаққа кімдер кездеседі? Сендер бауырсаққа көмектесу үшін осы кейіпкерлердің әр түрлі тапсырмалары бар екен. Сол тапсырмаларды орындасаңдар ғана бауырсақ атасымен апасын таба алады. **Ой қозғау.** Бауырсаққа бірінші не	**Жұмбақтар сыры.** **Тәулік бөліктері.** **Дид ойын: «Бұл қай кезде болады»** Тәулік бөліктері туралы. Ұйқымыздан тұрамыз Беті-қолды жуамыз Әкемізге ереміз, Бақшамызға келеміз Бұл қай кез болады балалар? **(таңертең)** Сабақ оқып, ойын ойнап, Серуендеп қайтамын Тамағымды ішіп Түсте ұйықтап жатамын. **(Күндіз)** Біз тәртіпті баламыз Сабақты да оқимыз Серуенге шығамыз,қыдырамыз Бұл қай кез? **(Түс)** Ұйқыдан тұрып,беті- қолды жуып	**Дид ойын: «Жасырынған пішіндер»** Ойын шарты: Суретке қарап,затттардың қай бөлігі қай пішінге ұқсайтынын табу керек. **Сызық арқылы түстерді қос.** **Жұмбақ жасыру.** 1.Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек)

	(Шаштараз) **2-топқа жұмбақ** Қалпағы ақ қарасаң, Дәрігер емес, бірақ ол. Дәм мәзірін қаласаң, Алға ұсынып тұрады ол.**(аспаз)** 3-топқа жұмбақ Жол қозғалысы ережелерін біледі Оның досы бар – бағдаршам. Бағдаршаммен жүреді, Ережесін жаттаған **(Жүргізуші)** Әр топ өз жұмбағы бойынша осы мамандықтардың құралдарын мүсіндеу. **Сюжеттік рольдік ойын:** «Жүргізуші», «Аспаз», «Шаштараз»	**Ыстық орындық әдісі.** Бір балаға орындыққа отырады. Сол балаға дос туралы сұрақтар қояды. – Сенің досың кім? – Сен кіммен дос болғың келеді? Ойын бұрышындағы сурет альбомдар қарау. **Көңілді жаттығу «Достар»** Музыкамен **Дид ойын: «Досыма арналған гүл»** Балалар біз доспыз бір-бірімізге гүл жасап сыйлайық. **Шығармашылық бұрыш** Картонға салынған гүл суретінің үстіне ермексазды жағу арқылы түрлі-түсті гүл мүсіндеу. **Түсіндіру:** Ермексазды алақанда жұмсарту, созу, жағу әдістерін үйрету. Бақылау, қадағалау. Дайын гүлді бір-біріне сыйлау.	кездеседі. **1. Қоян.** Қоянның тапсырмасы. **Дид ойын: «Ойыншықтар сөйлейді»** Ойыншықтарға сөйлем құрау. **2. Қасқар: Дид ойын: «Кім жылдам»Шарты:** Ойыншықтарды көрсеткенде олардың аттарын жылдам айту керек. **3. Аю:**Маған мына корзинама ойыншықтарды жапсырып беріңдер, осы корзинамен құлпынай теруге барамын, достарыма көрсетемін. Жапсыру. **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ.**Сары корзинаға допты жапсыру **2-топ**.Қызыл корзинаға шелекті жапсыру **3-топ.**Көк корзинаға машинаны жапсыру. **Тақпақ ОйыншықтарБекіту** Біздер де бар қуыршақ Бұзау, қозы ,құлыншық Ойыншықтар тыңдайды Емес олар ұрыншақ	Төсекті жинап тазалықты сақтап, Таза ауа жұтып,кешкісін үйге қайтамын Бұл қай кез? **(Бесін)** · Күн батады қызарып, Мамамызды күтеміз Бұл қай кез? **(Кеш)** -Ал енді балалар, тәулікті ретімен атап көрейікші. Таңертең, күндіз,түс, бесін,кеш, түн	2.Қарайып ұшты қарғадай, Бармаған жері қалмады-ай. Жерге түсті, ін қазды, Аяғымен тырмалай. (Қоңыз) 3.Таңертеңнен ыжылдап ж-ж-ж, Гүлден-гүлге қонақтап. Тынбай ұшар, Бал жинар. (Ара) 4.Шырылдаған дауысы Естілер тек жазда: шыр-шыр. Шөп ішінде секіріп, Шыр-шыр еткен жәндікті Білесің бе, балақан? (Шегіртке)
Балаларменжекежұмыс	**Тақпақ жаттау.** Мен дәрігер боламын, Бәрін емдеп жазамын. Адамдарды құрметтеп, Бәріне ие боламын.	**«Менің досым» Тақпақ** Күнде бірге жүреміз, Бірге ойнап күлеміз. Бірімізге –біріміз Көмектесіп жүреміз.	**Тақпақ : Ойыншық** Іші толы бөлменің Ойыншығым мол менің, Босқа тізіп қоймайық, Келе ғой, дос, ойнайық	Карандашпен үйдің суретін саладыру	**Ойын: «Түстерін сәйкестендір»** Шарты: суреттегі түрлі түсті үйлерге пішіндерді түстеріне қарай орналастыру.

					Балалар пішіндерді түстерін ажырата отырып үйлерге орналастырады.
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 10** Күнді бақылау.	**Серуен № 11** Құстарды бақылау**.**	**Серуен № 12** Аула сыпырушы еңбегін бақылау.	**Серуен № 17** Ауа райын бақылау.	**Серуен № 18** Күннің көзін бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.	Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.	Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: «Сұңқар» ересек тобы

15.05 – 19.05.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	**Картотека №2** **Дид ойын:** **«Не қайда тұрады?»** **Мақсаты:** Ойын арқылы жануарларды өз мекеніне орналастыра алады.	**Картотека №9** **Дид ойын:** **«Қай жануар артық»** **Мақсаты:** Берілген суреттен артық жануарды тауып, сипаттап айта алады.	**Картотека №13** **«Қайсысы қайда тіршілік етеді?»** **Ойын шарты:** әр түрлі аңдар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінің сұрайды. Олардың немен қоректенетінің айтқызады.	**Картотека № 16** **«Үй жануарлары** **Ойын шарты:** балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын,қалай күтуге болатынын айтқызады.	**Картотека №17** **«Сөйлемді жалғастыр»** **Ойын шарты:** бір бала сөйлемнің басын бастайды, басқа балалар сөйлемді баяқтауы керек.
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз. **Дене шынықтыру**	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық **Музыка**	Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын. **Дене шынықтыру**	Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! **Музыка**	Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! **Дене шынықтыру**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Дид ойын: «Мен қандаймын?»** **Жүргізілу барысы:** -Егер сен ерте тұрғанда жыламай тұрсаң оң қолыңды көтер. -Егер сен жылап тұрсаң сол қолыңды көтер. -Егер сен өтірік айтпайтын болсаң оң қолыңды көтер. -Егер саған балабақша ұнаса оң қолыңды көтер. -Егер сен топтағы достарыңды ұнатсаң қол соқ. **Ой дамыту.** **Суретпен жұмыс:** **Дид ойын: «Темперамент»** 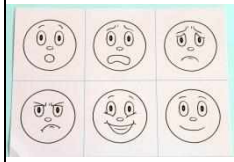 Шарты: АКТ арқылы төрт түрлі суретті бақылайды. Суретте әр түрлі темпераменттегі көріністер берілген. Балалар өздерінің түсініктері бойынша сипаттайды. **Микрафон әдісі** «Менің жағымды – жағымсыз жақтарым» **Сергіту сәті.** Бас, иық ,тізе, саусақ, Бас , иық,тізе, саусақ, Саусақ, саусақ,саусақ.(саусақпен сартылдату) Бас, иық ,тізе, саусақ,	**Таңғажайып сәт.** **Салауат атайдан хат келу.хатты оқу** Қымбатты балалар сендер денсаулықтарың мықты болу үшін не істеу керек екенін білесіңдер ме? Шынығу керек? Жақсы тамақтану керек. Дәрумендер жеу керек. **Ой дамыту** **Дәрумендерді топқа бөлу.** **1-топ А және В дәрумені** Біз балықта, картопта, асбұршақта, сиыр етінде, жаңғақта, нан өнімдерінде боламын. Бұл В дәруменін жеп өскен баланың ішкі құрылыстары, жүйке жолдары, қан айналымдары күшейіп жақсы жүгіретін боласыздар. **Дид ойын: «Дәрумені ата»** Шарты: Көрсетілген суретте қандай дәрумен бар екенін атау. **2-топ С дәрумені** Мен С дәруменімін. Мен орамжапырақта, алмада, лимонда, апельсинде, алмұртта боламын. Мені жеп өскен бала мықты, батыр болады. Ешқандай микробтар жоламайды. Балалар біз сендерге керекпіз. Денсаулықтарың мықты болып өсу үшін біздермен дос болыңдар. **3-топ Д дәрумені**	**Таңғажайып сәт.** Жалқаубектің қонаққа келуі. **Сұрақ- жауап.** **Жалқаубектің не болған?** - Көңілсіз -Үсті лас -Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр. Қандай көмек береміз? **Қызығушылықты ояту** **Жұмбақ жасыру.** Ерте мен күнде сен, Қолыңа сүйкесең Кетіп кір ласың Тап – таза боласын Бұл не? Шомылған баланы Аймалап алады. Сүртеді қолыңды Сүртеді бетіңді Бұл не? Балаларды топқа бөлу **1-топ «ТАЗАЛЫҚ»** **Дид ойын: «Бұл бала қай, қай бала?** Қарашы үстіне, Бір кіршік түстіме көзіңе Тап-таза ақ қаздай Киімі мұнтаздай Жарайсың балақай Дейміз біз мадақтай **Салыстыру** **-Анау бала, Бетін қара,** Кір қожалақ, қап-қара Тырнағы өскен, Шашы көптен Алынбаспты –ау масқара Сұрақ –жауап Осындай бала болмас үшін не істеу керек?	**Миға щабуыл** Балалар қазір қандай жыл мезгілі? Сұрақ жауап. -Танертең тұрғанда не істейміз? -Таңертеңгілік жаттығу не үшін қажет? -Қандай жаттығу жасайсыңдар? Кім көрсетеді? **Дид ойын: «Мен ептімін»** **Шарты:** Жаттығуды жасалуын көрсетеді. Деніміз сау болу үшін не істеуіміз керек? Ал ауырып қалған жағдайда не істейміз? Мадақтау. **Дид ойын: «Күн және түн»** **Шарты:** «Күн» белгісін бергенде, балалар күледі, жүгіреді, секіреді. Ал «Түн» белгісін бергенде, қозғалыстарын тыйып, бәрі «ұйықтайды» **Тақпақ жаттау. «Еңбек»** Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты - Еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты - Еңбек. Гүл отырғызсаң терлеп, Мұның аты - Еңбек. Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек. Саяхаттан қайту. **Қортынды**	**Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді.** Балалардан көмек сұрайды. Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріндерші? Балалар көмектесеміз бе? **Слайд: «Суретпен жұмыс»** Балалар мына суретте не көріп тұрсыңдар? Бір сөзбен айтқанда бұларды нелер дейміз? Ал,мына суретте не көріп тұрсыңдар? Оларды бір сөзбен айтқанда нелер дейміз? Балалар біз дәрумендерді қайдан аламыз? **4.Дәруменнің пайдасы.**

	Бас , иық,тізе, саусақ, Көз ,мұрын ,көз , мұрын, Құлақ, ерін, құлақ, ерін,(Жылдамдатып тез тез қайталау) Алдарына берілген смайликтерге бүгінгі көңіл-күйлерін бейнелету. Балаларды мадақтау.	Мен Д дәруменімін. Мен жұмыртқада, балықтың майында, сүт тағамдарында, яғни ірімшікте, қаймақта боламын. Мені жеп өскен баланың сүйегі мықты болады. Қалай иілсеңдер де сүйектерің мықты болып өседі. **Дид ойын: «Пайдалы және зиянды заттар»** Шарты: Суреттерден пайдалы және зиянды заттарды ажыратып жинақтау. **Ой қозғау** Дәрумендер неде болады? атау -Дәрумендер не үшін керек екен? Үйдегі күн тәртібіңді ата? Таңертең жаттығу жасайсыңдар ма? Жеміс- көкөністерді жуып жейсіңдер ма? Осы кеңестеріорындауқолымыздан келема? Қортынды Балаларды мадақтау.	**Дид ойын: «Тазалықтың достары»** **Шарты: Тазалық заттарын жинау.(сүлгі, сабын...)** **2-топ. «ТАҒАМДАР»** **Ой дамыту. АҚТ технологиясы** **Суретпен жұмыс** Пайдалы тағам түрлерімен таныстыру. **Дид ойын: «Жемістер мен көкөністерді жинау»** **Шарты: Екі себетке көкөністер мен жемістерді жинау.** **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	**Сұрақ –жауап.** **Балаларды мадақтау.**	 Дәрумендердің А,В,С, Д, Е деген түрлері болады. Оларды біз күнделікті ішіп жүрген тағамдарымыздан кездестіреміз. Мысалы: «А» дәрумені: қызыл бұрышта, сарымсақта, қызанақта бар. «В» дәрумені: қиярда, қырыққабатта, сәбізде кездеседі екен. «С» дәрумені қарақатта, лимонда, мандаринде кездеседі. «Д» дәрумені: алмада, алмұртта, пиязда, жүзімде . Осы дәрумендерді көп жесеңдер суыққа төзімді боласыңдар, сүйектерің қатаяды, бұлшық еттеріңе күш береді. **5.Сергіту сәті** **Дид ойын: «Пайдалы және зиянды тағамдар»** Шарты:Пайдалы тағамдарды себетке жинаймыз,ал денсаулығымызға кері әсерін тигізетін тағамдарды қоқыс шелегіне жинаймыз.

					Қорытынды. Рахмет, балалар! Сендер тапсырманың барлығын жақсы орындадыңдар. Балаларды мадақтап,жұлдызшалар беру.
Серуенге дайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Көктем серуен картотекасынан				
Серуенненоралу					
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	**№16.Ояну** Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	**№19 Ояну** Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	**№20 Ояну** Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	**№ 21 Ояну** Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар,	**<u>№14 Ояну</u>** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	**«Гүл шоғын құрастыр».** Мақсаты: Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Ойынның ережелері. Гүлдің кімге арналғанын, Қайда	**Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз. Ал ғалымдар деген кім?	Зерттеу жұмысын жасау арқылы аспан әлеміне қызығушылық таныту. **Миға шабуыл** **Жұмбақ жасыру:** Төрінде тұр нұр көзі, Жердің биік күмбезі. **(Аспан)**	**№2 тәжірибе «Күнжүйесі».** **Мақсаты:** Неге барлықпланеталаркүнніңай наласындаайналады?түсіндіру.	**Тәжірибе №3 «Күн мен түн».** Мақсаты: - балаларға не үшінкүн мен түнекенінтүсіндіріңіз.

	өсетінің және қалай аталатынын көрсету. **Ойынның барысы.** 1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. **Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды.** Бағбан бақтан, көблек шалғын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар Кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар сыйлықтарға баға береді. **2.«Дүкен».** Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады. **3.Дид ойын: «Гүл шоғында не артық?».** Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады.	Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз. Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен. Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейк. Ал құмды не үшінпайдалануғаболады? Құрылыста, ыдыс жасағанда ,шыны, айна.	**Айдалада көк шатыр,** Көк шатырда Қызыл көзді шал жатыр. **(Аспан мен Күн)** Көшіп жүріп желменен, Сеуіп шықты тамшысын, Қыраттарға шөлдеген. **(Бұлт)** **Ой дамыту** **АҚТ технологиясымен түсінік беру**	**Құрал-жабдықтар:** сары ағаш таяқша, жіптер, 9 доп. **Тәжірибелік жұмыс** Сары таяқша - Күн, ал жіптердегі 9 доп - планеталар деп елестетіп көріңіз Біз таяқшаны айналдырамыз, барлық планеталар шеңбер бойымен ұшады, егер сіз оны тоқтатсаңыз, онда планеталар тоқтайды. Күнге бүкіл жүйені ұстап тұруға не көмектеседі? .. Күнге мәңгілік қозғалыс көмектеседі. Дәлсолай, егерКүнқозғалмаса, бүкілжүйеыдырапкетедіжәнеебұлмәңгілікқозғалысжұмысістемейді	Ресурстар: фонарь, глобус. Мұныңеңжақсытәсілі - күнжүйесініңмоделі! ... Оған тек екінәрсекерек - глобус жәнеқарапайым фонарь.Қараңғы топ бөлмесіндефонариктіқосып, оны өзқалаңыздыңжанындағыжершарынабағыттаңыз. Балаларға түсіндіру: «Қараңыз; фонарь - Күн, ол жерге жарқырайды. Енді оны сәл бұрайық - енді ол біздің қаламызға нұрын шашады. Күн сәулелері жетпейтін жерде бізде түн болады. Балалардан жарық пен қараңғы, таңертең немесе кешке деп болжайтынына сенімділіігін арттыру.
Балалармен Жеке жұмыс	**Картотека №7** **«Нан дастарханға қалай келеді?»** **Мақсаты:** Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөніндегі балалардың	**Картотека №10** **Жер,су,ауа** **Мақсаты:** балаларға берілген тапсырманы тез шешуге, жылдам жауап беруге,	**Картотека №12** **«Гүлдерді күтеміз»** **Мақсаты:** балалардың табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару,	**Картотека №9** **«Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай	**Картотека №17** **«Жыл атасы»** **Мақсаты:** Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар

	білімдерін толықтырып жүйелеу. Диқаншылардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	жерде , ауада, суда не болатыны дұрыс айтуға төселдіру,қоршаған ортаға қамқорлық сезімен тәрбиелеу	қопсыту дағдыларын қалыптастыру.	дыбыстайтынын және дене мүшелерін суреттер, оларды қорғауға қамқоршы болуға тәрбиелеу.	қатары туралы алған білімдерін бекіту. Балалар жыл мезгілдерін атайды, оларды санайды. - Қазір жылдың қай мезгілі?
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 4** Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.	Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу.балабақшаға уақтында келуді айту.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: « Сұңқар» ересек тобы

22.05 – 26.05.2023ж

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертегілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	**Картотека №4** **«Қуыршақ қонаққа дайындалуда»** Ойынның мақсаты: ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.	**Картотека №10** **Танып ал да, атын ата** **Мақсаты:** заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту	**Картотека №11** **«Кімге не керек»** **Ойынның мақсаты:** Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	**Картотека №18** **«Қайсысы ұнайды?»** **Мақсаты**: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.	**Картотека № 19** **«Орнын тап»** **Мақсаты**: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген **Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау**				
Таңғыас	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс -әрекетке дайындық	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз **Дене шынықтыру**	Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді! **Музыка**	Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын. **Дене шынықтыру**	Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар **Музыка**	Қол ұстасып, ніп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз **Дене шынықтыру**

Білімберуұйымынынқестесібойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Миға шабул** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** Күндер ысып, шөп пісіп, Ел пішенін орады. Бөбектерім, айтыңдаршы, Бұл қай кезде болады? (Жазда) **Сұрақ – жауап.** **Ой дамыту.** **Суретпен жұмыс.** Жаз мезгілі туралы әңгімелеу. **Тақпақ:** Т.Молдағалиевтің «Жаз келіпті» өлеңін оқып беру. Жаз келіпті дегенше Алма пісті дегейсің Бақшамызда ендеше Алма теру көбейсін Жаз келіпті , қарандар Көлге үйрек , қаз қонды Асыр салып балалар Суға түсіп мәз болар **Ой қозғау.** Тақпақ не туралы айтылған? Жазда не піседі? Балалар не істейді? **Дид ойын: ойын:** **«Жылдың қай мезгілі екенін тап».** Ойын шарты: Бірнеше сурет берілген, сол суреттер ішінен жылдың қай мезгілі екенін тауып, әңгіме құрастыру керек. Балаларды мадақтау. **Қорытынды.** Балалар бүгін біз қандай тақырыппен таныстық? Сендергежаз мезгілі ұнайма? Мадақтау.	**Дид ойын: « Ненің дауысы»** **Шарты:** Дыбысты ажырату. Балалар, бұл ненің дыбысы естіледі? Балалар: құстардың дыбысы естіледі. Құстар қай мезгілде жылы жақтан бізге ұшып келе бастайды? -Ендеше, қазір бізде қандай жыл мезгілі? - Көктемде табиғат қандай болады? - Бүгін ауа –райы қандай? - Көктемде қар не істейді? **Ой қозғау. Тақпақ оқу.** **Ақұштап Бақтыгереевaның «Гүл ектік» өлеңі** Гүл ектік аулаға, Көктемде көңілді. Бақта да, бауда да Ақ гүлдер өрілді. Тақпақтың мағынасын балаларға түсіндіріп ашу. **Тақпақты тірек-сызба арқылы 3 тәсілмен жаттау** (баяу,ақырын,тез) **Сергіту сәті:** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім екеуін Шыға келді он саусақ. Біздер тату баламыз, Гүлдей өсіп жайнаймыз. **Дид ойын** **"Гүлдерді құрастыр"** **Шарты**: Балалардың алдарында гүлдердің бөлшектері араласып	**Психологиялық дайындық** Күн шуағын жинаймын. Достарыма сыйлаймын. Сұрақ-жауап **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ шешу.** Күн ысып, Жеміс - жидек пісіп, Ел егінін орады, Бұл қай кезде болады? (Жаз) Қазір қандай мезгіл? Күн қандай болып тұр? Жаз мезгілі ұнайма? **Қызығушылықтарн ояту** **Тосын сәт. АҚТ технол жұмыс.** Білмеспек өзімен бірге сурет алып келеді. Қай жыл мезгілі екенін білмей балалардан көмек сұрайды. **Ой дамыту.** **Суретпен жұмыс.** Балалар, суретте не бейнеленген? - Бұлжылдыңқаймезгілі? Жаздақандайөзгерістерболады? Жазмезгілісендергеұнайма? Жаздааурарайындақандайөзгерістерболады? Жазайларыжайлыбіз не білеміз? **Сергітусәті:** Тербеледіағаштар Алдымнанжелеседі Кіп - кішкенебалақан Үп - үлкенбопөседі.	**Психологиялық жаттығу.** -Балалар бір сәт өзімізді – сыртта, таза ауада тұрғандай елестетейік. -Айнала қандай? Дала қандай? -Ал ағаштар ше? -Ауа қандай? -Терезеге не түсіп тұр бар? **Миға шабул.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру**. -Қойны толы жеміске, Көк майсалы еңіске. Көбелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Жаз мезгілі.) **Ой қозғау** **Сұрақ жауап.** -Жаз мезгілі қандай болады? -Жазда дала қандай болады? -Ауа райы қандай болады? -Жаз мезгілін не үшін жақсы көресіңдер? Жаз – өте ыстық жыл мезгілі. Жаз айлары – маусым, шілде, тамыз. Жазда күн ұзақ, түн қысқа болады. Жазда балалар демалады. Олар ауылға, үлкен қалаларға, лагерьге барады. Жазда балалар суға шомылады, күнге күйеді. күйеді.Орман тоғайларға барып,жидек, саңыраулқұлақ тереді. Балалар жазды өте жақсы көреді. **АКТ технологиясы.** Слайдқа қарап, жазғы табиғат құбылыстарын атайды	**Жылулық шеңбері**. Жаз мезгілі шуақты, Жердің беті нұрланған, Сайды қуып су ақты, Гүлдер өсті ырғалған. **Қызығушылықтарын ояту.** Балалар, бүгін біз ауылға саяхатқа барамыз. Ауылда не көреміздепойлайсыңдар? -Ауылда қандай еңбек түрлері бар? Ауылға қандай көлікпен барамыз? Біз баратын ауыл таудың арасында. Ондаарнайытасжолжоқ. Ендешебізбүгінатарбам енбарамыз.(Арбаға жегілген аттың суретін көрсету) **Ауылға келу.** Әжемен амандасу. Сәлеметсіз бе әже. Біз ауылда не бар екенін көргіміз келіп келдік. Атамыз қайда кеткен. Әже: - Сәлеметсіңдер ме айналайындар. Аталарың өрісте мал бағып жүр. Көргілерің келсе дүрбімен қараңдар. -Балалар, қане дүрбімен қарайықшы ата не істеп жүр екен **(балалардың**

		шашылып жатады, соларды бір түске келтіріп гүлдерді құрастырып қоюлары керек. **Қорытынды.** -Балалар, бүгін қандай тақпақ жаттадық? -Тақпақ кім жайында айтылған? Балаларды мадақтау	**Дид ойын: «Қайсысы артық»** Шарты: Жаз мезгілінде киетін киімдерді топтастыру Білмесбек балаларға рақмет айтып қоштасады. **Қорытынды.** Балалар біз қай мезгіл туралы әңгімелестік? Жаз мезгілі сіздерге ұнайма? Балалардың жауаптары. Балаларды мадақтау.	(найзағай, кемпірқосақтың шығуы, жаңбыр). **Сергіту сәті.** Жел тұрды гуілдеп, Ағаш біткен уілдеп. (Ағаш секілді тербеледі, жел сияқты уілдейді). Аспанды бұлт торлады, Найзағайлар ойнады. (Қабақтарын түйеді, алақандарын шартшарт еткізіп соғады). Жаңбыр жауды себелеп, (Саусақтарымен үстел үстін тырсылдатады). Кемпірқосақ көрінді. Жарқыраған күн шықты. (Қолдарын екі жаққа созып, мәз болып жадырайды). **Дид ойын: «Жаздың түсі қандай?»** **Шарты:** Әр бала суреттерді таңдап, сол сурет бойынша жаз белгілерін топтау. **Рефлексия:** сары және қызғылт шарларды қолданады. «Жаз мезгілі туралы көп білемін» деген ойдағы балалар сары шардың айналасына, «Жаз мезгілі туралы көп білмеймін» деген ойдағы балалар қызғылт сары шардың айналасына тұрады. Балаларды мадақтау	**назарын сюжетті суретке аудару)** **Сұрақ жауап.** Атаны көріп тұрсыңдар ма? -Ол не істеп жүр? -Қандай жануарларды көріп тұрсыңдар? -Қандай жануарлар бірге жүр? **Сергіту сәті.** Орнымыздан тұрайық, Құстар болып ұшайық, Бір отырып бір тұрып , Біз шыныгып алайық. **Дид ойын «Не береді?»** Шарты: Допты кезек-кезек балаларға лақтыра отырып сұрақтарға жауап алу. -Сиыр не береді? -Түйе не береді? -Қой не береді? -Ешкі не береді? - Жылқы не береді? **Ата келеді.** Ата балалар диханшының еңбегімен танысқысы келеді. Егістегі атқаратын қызметі туралы балаларға таныстырып, көрсетіп жіберіңізші? **Ата:** - Диқанның еңбегі - ауыр еңбек. Мен ерте көктемде жерді жыртып, бидайдың

					тұқымын себемін. Жаз бойы сепкен бидай тұқымын күтіп - баптаймын. Құстардан, құрт - құмырсқалардан қорғап жүремін. Бидай алқабы суғарылмайды. Ол тек жаңбыр суымен өседі. Міне қараңдаршы бидай алқабы. Үлкен еңбек етудің арқасында, осындай сары алтындай сары бидай күзде пісіп жетіледі. **Дид ойын: «Бидай тағамдары»** Шарты: Бидайдан жасалатын тағамдарды айырып жинау. Ата, әжемен қоштасу, топқа оралу. **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау.
Серуенгедайындық	**Киіну:** Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Картотека №11** Ағаштарға бақылау жасау
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық				

	шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**№ 2** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені №6** Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	**Жаттығу кешені №7** Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	**Жаттығу кешені №8** Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	**Жаттығу кешені №9** Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	**сюжетті-рөлді ойын«Дәрігер»** **Мақсаты:** берілген ойын әрекеттер сюжеттеріне сәйкес балалар топтарға бөліне білу және аяқталғаннан кейін қайтадан бір ұжымға бірігу бөлігін қалыптастыра алады.	**Құрылысшылар» сюжетті-рөлді ойын** **Мақсаты:** сюжетке сәйкес конструктор, құрылыс материалдарын қолданып келісіммен берілген жұмысты жасай алады.	**«Жол полициясы» сюжетті рөлді** **Мақсаты:** Транспортшылардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуді біледі.	**«Аспазшы» сюжетті-рөлдік ойын** **Мақсаты:** Азық-түлік өнеркәсібінің қызметкерлерінің еңбегі туралы біледі.	**«Пошта» сюжетті-рөлді ойын** **Мақсаты:** Ойын кезінде балалар ауыспалы заттарды қолдануды және өз қиялынан туған жағдаятты түсініп соған сәйкес әрекет ете алады.
Балалармен Жеке жұмыс	**«Қуыр-қуыр, қуырмаш» саусақ ойыны**: Мақсаты: Балалардың саусақ қимылы жетіледі, үлкендерден кейін қайталап айта алады.	**Мнемокасте арқылы тақпақ жаттау.** **«Кішкентай бала»** Мен кішкентай баламын Кітап оқи аламын. Дәптер, қалам, сызғышты Сөмкеме өзім саламын.	**Сюжетті – рөлді ойын.** **«Қонақ күтеміз»** **Ойын барысы.** Балалар екі топқа бөлінеді. 1 топ «қонақтар», 2 топ «үй иелері»	**Шығармашылық саласы** Балаларға ермексаз тарату,өз еркінмен мүсіндеу.	**Құрлымдалған ойын: «Ұяшыққа орналастыр»** **Мақсаты:** екі түрлі пішінді заттың әрқайсысын өз ұяшығына орналастыра алады .
Серуенгедайындық	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				

Серуен	**Серуен № 3** Қараторғайды бақылау	**Серуен № 5** Ауа райын бақылау	**Серуен № 7** Құстарды бақылау.	**Серуен № 9** Күннің көзін бақылау.	**Картотека №11** Ағаштарға бақылау жасау
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың Үйге қайтуы	Ата аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру. Балалардың үйге қайтуы.	Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу. Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу. Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айтуБалалардың үйге қайтуы.. Балалардың сұранып үйге қайтуы	Ана – аналармен әңгімелесу. Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.	Ана – аналармен әңгімелесу. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.